

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

_û• Uò_â§

@e§Zú eîd

i µî^û - ùgèf^peiCZeîd

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା

(ଏକ ସଂଗ୍ରହ ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା)

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - 2013

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା,

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - 78, ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - 7,

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା, ଭୁବନେଶ୍ୱର,

ଓଡ଼ିଆ, 751021

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା - 100 ଓଡ଼ିଆ

PAnchati Prabandha

(An edited volume of Odia translation of five essays by Arundhati Roy)

First Edition - 2013

Compilation and Editing - Sainen Routray

Publisher -

The Samadrusti,

H.I.G. - 78, Phase - VII,

Sailashree Vihar, Bhubaneswar,

Odisha, 751021

DTP - Urmila Acharya

Cover - Ashok Mohanty

Price - Rs. 100/-

i Pú

_â§

@^êí\K

_Âû i öLÿû

KÎ^ie ùgh

ùgìf^peiCZeid

11

aKìg_ùAíãðíg

ùgìf^peiCZeid Gaõ

37

^Lkùcúj^_...^idK

MYZ^a_ùe Ríã^

^Mc

91

ùUù_ùùUù_ù aKìg aò_ã

^Mc

115

ê-âí\ : GK bZ M

^Mc

149

KĚmZû

'aKig _iAñad'ig' _àŞUò_đùc iR^Kù i oi ũ \beu GK _ÉKù eù_ 2003 ci j ùe _Kig _iA[řtö _ul K _ZKù 'i c\Áðue Gj oi öKk^ue @«bđ @C Zù^ŵò_àŞ _Kig _iA[řt; Gj ò Zù^ŵò uj fù - 'Kl^ie ùgh' (bM-4, i öLýü 6,7,8,9,10), 'MYZ^ _ue Rúa^' (bM-6, i öLýü-23,24; Z[ü bM-7, i öLýü-1,2) I 'ùUü_ü ùUü_ü aKig aò_á' (bM-5, i öLýü-10,11,12,13)ö Gj ò @ai eùe 'i R^Kir _eñte Z[ü 'i c\Áð _eñte ué Gj ò_àŞMVK _đùc Qù_řaù _iAñ I _é ðÀŸ ^cù« @^e Zòù\ai _iAñ@ùc KĚmZù RYiCOö

aù^A ^Meùe amü^ gđùe Kù-řeZ, HZjüi K _á^Üc gùe i è~mý _Zà aŞè i 'řpçgà (Qè)ue i üj ü-y ađù Gj ò aj ðe _Kig^ @i _a ùj iA[řtö

Qèè G aj ðòùZù _iAñ

ùgùf^

KÌ ^tê ùgh

KÌ ^ê ùgh

bieZ i eKie @icKéGj ie ùfiKuê ù\A[èù i P^ù @^ê-ìdú 'cebcò
ùj fù _Kpžö'

_iKÉir^ i eKiee C • eir^ê-ìdú ' _jeù _aZ i ù ` \p_ùfUMfìó'

C_eùakù i q ù ù _iLeir^pie _a^ Pè_p_Wj ieif^fìó @_euj Ù3.45ùe
UiAcep\èù 3Uò_ ecùYèuaicù ` ùMfìó cùUòMbùe200eè300cùe
Zùk i Áùj ùA[èù Zù [fù \gfl ùi • ùM\pèè@]K, ~uj ù i t-je Zù cùZà
ij i cù'ò ZZj YùZ j Rie j Rie cj Y IR^e _[e, _[e Z ^èj ð Kè'ò
Kè'ò _j ùWjicù^,]èù ùj ùMùfò àùÇieYee i Á Zew ùMùUg ` ùaf
_Wjùbkò àWycùM\iKèùKA ` ù C_eKèCViA ù^AMfìó Gj ù ù\Lò ieifù
_ùe RùY ùamir^Ku cZ[fù GA@i- 'càa • èir^ gùKèùe ùMia; ð
fikùKè agùì ^Kèò aù ^j'ò'-AŠèù UèW(i i r-uj K AèiRù _ZKù)ò

ùc DùYAg @Vir^uaò G ZieL AZj ùi aj ùe aWj aWj @l eùe
ùfLùj a, ~\òAZj ùi aj ùùfLùj G, Zùùj ùfò ~\ò@ice GK bahyZ
[iG, Zùùj ùf ò _ieciYaK @É ahdùe KQò aò ^èù Kó ù ùcùkK K[ù
Kùj ie aò Kjàie aùKò ^uj òò _[èùe @^y @ • kùe @^y ùfiKu \èù,
ù~Cicù^ G ahdùe _im, i aKQò ~ù[A _è-k biaùe Kù ùi eQò cùZà
\ùkA @iAùf ckeè Mìèù ùMùUg ` Kp ^p ùfLK _iAn_èò @iC[ùe
ùMùUg cùc fù _iAn\ fìf pù _i pKèù, ~uj ùKèKò aWyaWycŠ fXj ieQ«ò
f{ie ahd ^èdò

cùZà cù^RKèj ir^ci^èù Keàù _iAn_ÉZò ^RKè i p%ò biaùe f{Z
Keàù _iAn_ÉZò KieY _eì Zie ZùWj ùe Pè pèj àie cù^ @ij j
RòhKè ij j Keàù, ^R Pèfò ^èù ^R Kù'ùe i eMùe aùŠèù

ùZYè ù~Cicù^ uè ^R cùj ùLùfàie @Qò Zùè ^Re PèZà aùQèKè

Kl̂ ^ie ùgh

_Wĵ, ^Re ùag aiQò ùMùJiG \àLùk _eYù ^iWKe ùNùheù i òkù
 KjàùKè _Wĵò Kkè @ice GZKò K[ù cù^ eĵ ù Pùj ò Kò @ice fl̂ y
 aǵ Zp̂ Kkò l f{ie ùKòYi ò @^ba @icKè l YùK ùgh Keù\àò ùgh
 Keù\à @ice _f̂wé l _f̂w _f̂wé ò ùgh Keù\à ùi i aKQKè
 ~ùj iKè@ùc _f̂Ye i j z bf _iCò @icKèG @Ŝieùe @ic ^RbẐue aWĵ
 aùfA ^RKè QAniKè _Wĵò Pk̂iKeù ùAn̂ gqò ùLiRò aiĵ ieKeùKè
 _Wĵò @icKè fXĵiKè _Wĵò

@iC[ùe @ùc \d^ùd biaùe ~MùaMe _Qùe _Wĵè ùKak
 ùamù^K l _à-èròalyù \Àie^èùĵ ñ(^ mù \iaù Pfkè-ic); @]K MeZB̂Pò
 biaùe, _ieciYak @Èe @if _KZò aŜaùe @ice l cZie @bia
 ù~iMò \è^èie ^r̂ù ^èù cieizK jeep aŜaùe c]y @ùc i j i à
 ù~iR^ _Qùeò _iKÉi^p @iC bieZùe @ùc a • èi^ eiR^ùZie,
 aù\g^ùZie Reieé gèù KùXĵaùe ayÉò ù~cZKò @ice i eKie ciù^
 ùMùJiG ^èù @iC aXĵè ùaici ciZà aiĵ ie KeQ«ò ùMùJiG aèiW aWĵ
 ĵiZuaici ~ùĵ ù gZi ^ig Keù @iC @icKè i aè@ù \àò \eéa • iAaò Gĵ ù
 agb̂i Keù ùAn̂ @ice ^Niz j Zigèù _egĵc ^ĵ iZò \gðidò @ùc
 i cùÉ j ViZpKò ù @_jàð biaùe @im̂iKieù ciRẐ ^iMeK a^è-iAQò aùKò
 ci^ai ciR _iAn̂ @ice @_eù] @l cYùd ùĵ iA_ùeò ciZà ùi ciù^ K'Y
 RiYQ«ò @ùc ùKùWĵ ùMùJiG j ifèù, bMĵ Ìd RiZò ùKùWĵ aKkbiaùe
 @ùc @ic Riá^ci^uùe @iĝiKeèKQò ~iKieù _eà • ðe; @iC ùi A[ò
 _iAn̂ _eciYé ùaici _eò ùMùJiG Ròh ùKùZ i ùĵ i-y Kùeò

~\ò ùKak _ieciYak ~q̂ @^y ùMùJiG _Kiee ~q̂ ùĵ iA[ir̂ «iò
 ~\ò ùKak Gĵ ù i ù] ièY Ròh ci^u ahdùe ùĵ iA[ir̂ «iù.. bAKè ù^A
 Kò ù] cKè ù^Aò @ùc ù~Cicù^ _eciYé aici aèq̂ ùe, ùi ciù^ i cùÉ
 K'Y _ieciYak ~q̂ KèWe[èù ceYbie? _ieciYak ~q̂ ùe KY ùKak
 ùMùJiG RiZò @^y ùMùJiG RiZò i j z fùXp? Kkè \b̂M̂yagZù i Z Zir̂ ^èĵ ò
 ~\ò ùKùa _ieciYak ~q̂ j G, @ice gZi Pùr̂ pKò @ùceKù ùĵ iA^ [ùaò
 G_eKò @ùc \ARiZò c]y _eAee gZbiaùe Vèù ùĵ iA^ [èù @ice
 gZbiaùe Vèù ĵ iA[è _[èù @ice gZi, @ice _Zl̂B̂, ùĵ iA[ùa
 _ • cĵ iZ-l ẑ p̂ @ù, ùZR, ceZ, aido Zùe ùKà] ùĵ a _PŠ, @i j yò
 _ieciYak ~q̂ ùĵ ùf @ic Rcò Rwf, M̂n̂ @iC i j e Rkùa \ð\ð
]eò ^Bci^ue _f̂Yò ùĵ a ahùqò _a^ ùĵ a @M̂ĥò SWĵe ^èù

j^cìr^ _eò ùWAa GVè ùi VKò i aKQò \ùj ý Ròh Rkò ùeíu _ùe @iKigKèù~Cñ] ùmCVa, _[èùKèKea @i-ÿò_gyò i ó]yù ùj a _[èùe aùì ò \ò ùj a^ùj ò GK eùZò ùj a i_Z eùZò Zù_cùZà j_cadèèèZkKè Lièùì àò _ùeciYak guZe eùRZò @ie, ùj aò _ùYò a\kè-à ahùq ae`ùeò ùZRÀd aKieY _[èùe Pc ùb\òbzK RkeigKèKea ahùqò i cÉ Rìa, MQ, cùQ, _gè _lù Rìa^ QùWj aò aùKiej ùa ùKak chù @iC @i e_ù, aògaá ùe _Zù~ùMZù Keaù _ùAñ^KQèù cYhncìr^ u i j Z, aùKòej ò-ùA[èù i cìr^y Lùly _ùAò

@ùc ù~Cicùù^ ^_ÿ]eò aùKòej ò-ùA[èù, Keaù K'Y? @§ Gaò \Mù ùeùMMÉ, ùfìcagìr^ cYhncùù^, @ic _fìu KKUMÉ ga ùaùj ò ùaùj ò ~èù KèùWj? LiAaù K'Y, _Aaù K'Y, ^gùì ù^aù Kò_eP

aG@ieìj ò aù `e 'Éùì ÿ, _eùag l i eì l ù ùMÀù'e abùMùd cùyue ùMùG @_pòù~ùR^ù @Qò _ùdìr^èèjìe G_ùf 24, 1998ùe aùj ùe[èù Zùu i ùl ùZKie @^i ùe bùeZ @Zò i j Rùe ùMùG _eciYè~è ùe eì ù _ùA~èò Zùu C_ù\g ùj fù ~\òùKùa aò _ùeciYak ~è j G Zùj ùj ùf @ùc Lùfò _ùeciYak aRkLìr^ùe \NùYù i cdùe aYaj Z i eì l ù C_ùd aYaj ùe Keò^èù \ e j ò ùeèò

'@ùdùWòp aUKù Lùèò ^ùj ùf Nùe Kaiù Kkòej ò @MeèeLù[èù ùYò l Lùly ùi a^ Keò l ùe ^LiAùf bf; gùgèìr^ u eMŠ \Mùù\ùf @ùj èò C• cò ~\ò i _a bZk NeKè~èè'

G_Kie a; _MikicKèù^A cYh Kea K'Y? ùMùG i è ù cYh ùMùG _ùMkLìr^ùe K'Y Kea ~\ò WùeZK i aè^ùR _ùMk?

ùì cùù^ ZèKèKj ùa, '@ùWA ~ù, Kìr^ a; Keò GMùj Lùfò ùMùG J_ùyù Ke _fìkèicò i aèWjù Mùfèicò^ ùj ùf ^KfòcùkKù aPùeò GcZò K[ù ùKùa ùj a ^ù K'Y? ~è `è KQò j a^ò _ùeciYak @È gùkòèùY, ~è ^èj ò' ^RkèMè] àu aùfò Pj ùC [èù ùfùKu _ùAñ'Wùe^ìj ^èùc^ (G_lùcùù^ @Zò i è] èò Pj U PKYò PA^ò` ùp LùKò \bùMye aùd KòGcìr^ u c]yèe aùKj ò_l ù aùKò^ [ùa ~è _ùeò i cùÉ ùfù _ùA i eù[èù aò @ic i cÉùe'ùfù' gYUò i j Z ù\j i g ùj aùKè_Wj)

Wùe^ìj jùMùG _èyù, cej...èù Z• B ùj ùf cXj Rìa^ _ùA CVfù èò G Z• Bù\gù ci fù LiA @iC [ùe ùMùj ùZ Qò ùWfìYò Wùe^ìj j Z• B ^ù WìK GA[ò ùAñ ù~ KèùWj Wùe^ìj j ò gùZk ~è Kè ZZùd aùg-è ùe

Kl'ie ùgh

ei_ikeZ ùj aiKèù\fir'uj ö ùj ùf ZZid agß-ê ahdüe GKciZä@föNy
 i Z GA@ü Kò Zij ù \Zid agß-ê _üe ùj aiK[ü \Zid _üe ZZid ö
 @'y g±ue ZZid agß-ê _iAñ KQò^YÁ i cd i ieYü ^uj ö GYé@ic_üLue
 Gúa aòZZid agß-ê _iAñ ~ù[Á i cd @Qö giZk ~ê ùgh ùj iAQö
 i ZK[ü ùj ùf \gahðuj fir'ü _ieciYaK üe'üe'Kieüe b...ü _Wj'üieë
 @üC ^uj üe RWjüZf ù\A ügiAaü @^PZö G \gahð [fir'ü üMüüG
 ^Áe üRiKp üeM Lüf ügiA_Wj'fir', bf ùj iA^[fir'ü G üeMe G
 \gahðü ^\ KQö _ciY Kue^w agßAZj üi üe \gahðau K'Y? ~ê e
 G üeM @iC[üe ciWj'üi fir'ü @uj èò agßay_ü, @iC i aMkü ùj iA,
 @uj èò bdue ei_ü^Aö @iC G üeM a • ìir' üKöYi ö_üepieK Jh]e
 l cZieëaj üeö ^ir' Wüüe^j pZ • ße üKüZiüückK bf Gaö @«èüüü]
 ej Qö

bf ^'ep_[c ùj fir'ü KòGj öZ • Baðü Kue ü~ gZe c^É • ße GK
 Édöi µ% üi ü' ÁüKüUWpLae l aSicYü eLüü i , aö i µ%]ßi e bd
 ~\ò @icKé ~ê eë üeik[üG, Zij üj ùf üi j ö bd üi cir'üe c]y ~ê eë
 üeikèö Kèe~\üüi ciü^ i µ%]ßi Ké^ We[üKö Zir'uj ùf ? Zir'uj ùf
 K'Y ùj a? gë ^gë, bhü e K[ü GüWjü giNä bfMfè@üC? @iZNiZü
 acepü^ aòG \é'üie @Q«ö 'cä ceèò ùj ùf ZeKè ü^A'ö G_eò
 Pèü K'Y @Kl'üid? eiRia MüSü üKcZö cüf? üKöYi ö ü\ge Kó ü
 Zij üe giü KüMüÁie @iZNiZü cir'ü KZü ej èü K'Y @i , a?

üi ~ij üj C, 'Zèc' KG @iC 'üi ciü^' KGö \AUü-iK Z üKak
 i eKie j ö i eKie a\ük KieY Züue cLüBZüe cLü[üGö Züü
 _é e\püa^ i aüaük Püfè ej [üGö C\ij eY _iAñ @ice a • ìir' e
 i eKie (1998e @Uk agüüü aiRü_dü i eKie) ~ij üe ^R_üLue
 _eü _i • ahd giü ^ Keäu _iAñ üfiKi büe ~ù[Á @ü ^ ^uj ö ùj ùf
 üi i eKie \að Kue Kò ^üR i öi \ue i öLyMeÁZü _iAñ üaj üPüü
 üLk[ü üaük @üC ZiKé _eciYé üaiciü]eò l Wjü ^iPäu _iAñ @^cZö
 ü\að

bf p ^'e \A ùj fir'ü Kò Wüüe^j pZ • ße ck bò üj fir'ü bd; i c%
]ßi è bdö Kèe bd üi üZüaük Kicüe @üi ü~üa Zire ck\èü
 ùj fir'ü mü^ l i P^ir' _ieciYaK ~ê e i cd l ayü ö ahdüe i P^w
 _ieciYaK üaicie G_eò KQö Éd , é @ü] yüZK gqö ^uj öü~ giüKèüKCiVè

UñYl Uieò Nòò @ii òò _ecòYè ùaicù I Zij òe bd ~q ùeikò'ij ó Kó'ù
 Z'Z'ud agb-è Nè ùA ^'ij ò Gj òe àwèi] ùcù^, ù~Cicù^ i bú cí' uèe,
 ùgùbì-ùZ'ùe, cbùe ^'dcZ _ùKè«ò ù~Cicù^ i'ij ie ij Z'
 ùLifùLifò biàue ùaicie àwèi] Ke«ò ùi cí' ue àwèi] j ó ~q
 bd \ùeAQò _ieciYak ~q e abuhKikèG _~j« \ùeA eLQò ùj ùf
 _ieciYak ~q KèùKak @ùWYA ù\A _ieQò ùfù_ Keù_ìeò ^'ij ò bieZ
 I _iKÉir'p bkò ù\gcir' uèe ù~Civò @] Kùg ùf'ik ^'èl e Gaò @m
 ùi Vùe Wùue^'p pKic Keò_ìeò ^'ij ò (agbj'j è_èh\ \ùeù bieZi òeù
 Pùf'èù ùZRÀid]kè ~ùZ'kè ù\L«ò ùZRÀid]kò_á ù\ biàue?
 KKùe e[-ùZ'?) ù~Cn \è'èùe _ieciYak aKèY _iAn @ùdùWò'p
 aUKù i ùath]ò j ò òeùe \èù-ùG, ùi VoWùue^'p pùMùG ^'Àe ùR'Kp
 bieZ I _iKÉir'p Cbd _ecòYè ùaicie @] Kùeù Gaò \Aù\ge
 i eKùe @^'ùe G[_ùAn ~ù[Á KùeY ej Qò ayÉùj aie KQò ^'ij ò
 _ecòYèei _iAai _iAn]ùW^'èd fùMò Ai ùGf'p Aeir'p Aeir'p i ùC\ò
 @ìeap ùW^'p'Kp Rci'ù, bUir'p ùcKòKù, ùfair'p gùf'ùù, acù
 ùaùù p'èù, i ùv_è, C• e ùKìe'èù, ÈùW^'p \I YùKìe'èù, bGZ'p'icb K'jàù,
 @ì Mir'Éir'p CRp'aKÉir'p Gcù^ i cùÉ ùaicù Z'èìeò^' Keùa Kùj Kè
 Zùu aùW'ie K'Y aùAMY `ùk^'è' ùi cù^ aù Kò_ù_ Kùf'? Zùe
 K'Y gZi ^'ij ùk'è' i aèù\ge ùaicù Z'èìeò Keùù @ìC eLàù _iAn àùgh
 \ìeò@Qò _Zùù\ge eL ùKeùù _iAni ùcù@Qò@ìC agbù @Qò ù~ùZùauk
 @ìC ùWifò ùaicùe `f'èù @ìC ù_U Lif'èù (Wùue^'p pùMùG j ùCn'èù
 R«ò aj Z' LiG, _Ai ù @ìC @^'y @ù^'K KQò) ùi ùZùauk @ùc Lùý
 a\kùe ùaicie ùa_ìe Keù_ìeò @ìC ù~ùZùauk _ieciYak
 _è_è'èù\yù _KZùe aRìeùe ckè, _Zùù-ùMZùù `kùe ù~ùZùauk
 \ìc'pì ZKèi Z Kè, ù~ùZùauk ùKak i eKìe'cù^ ^'j'è'ò ù~ùKòYi ò
 _Ai ùaifù-ùì ayai ùcù ùj C Kò CMà ^'ù Kó'ù ùcù bkò ùMùG] ^'ù
 ùfLK - ^'R _iAn ùMùG ayqMZ @ÈMìe eLò_ìeò ùi ùZùauk j ó
 ùja _KZ' cRìò _f'èù i òeù `ùf'èù i è e ùl _YiÉ'c' @ìC R^'a ù^'a
 ùMùG ^'èù agb' ayai ù, ù~Civò gùì ^' Ke'èù @Yè ic [K ùMùAò
 _eAeKè] cK ù\A Kò cRù ckè - ^'èj'è' _ieciYak ùLkUù ù~ùZ
 cìe'ZK ùja, ùLkèùù ùZ cRù @ii òò ^'ù K@Y Kj Q«è' @ùc Kùj ùKè
 agbù Keùù @ìC Kùj ùKè ^' Keùù Zij ù RìYàie KQò aù ^'èò KìeY

Kl'ie ùgh

ùaicù GùZ gÉù ùj ùA ~ùA[è ù~ ~ùj ù Kùj ù ùLùe àò [èù i ù_ aò
 _ùjZyK LPeù MŠie, MRa i ÁKieie]ckùe @iZuZ ùj aie Kò
 cRù! KQò ^ùj ùf @icKè @]K ùaicù Zèieò Keàù _ùAñ KieY ckè-è
 ù-ò ùZYKeò ~q ^ùj ùf ^ùj Cò GùZK K@Y K@cþK[ù?

Kèè GAVò @ùc UùK^iké@UKèù]^yail ù\àù_ùAò Kèè]^yail
 ù\àù ù~, ù\àù Kùj iké? KeZKcicir^uè agß'icKcicir^uè biA I
 bCYicùù^, ~èjeiÁà @ùceKiké @ice @ùceKicid biAcùù^ GViké
 \diKeò@ù «èVèù jè«è Gaò @ice i ùÁùw _Yic Mj Y Ke«è \èèie
 GùZ cwk Keàù _ùAñ@ù_Ycicir^uè]^yailò \èèikéùfCUùA ù\àù_ùAñ
]^yailò]^yail @icKè_ìeciYaK aù ù\LiA ù\àù_ùAò]^yail
 Rìa^e @[òa\kiA ù\àù_ùAò KieY a • ùc'irVieè@ùc ceàikéWeèè
 ^ùj ó Weèèa • àiké

_eciYè ùaicùùcicir^ ù~ ùKak ayajie ùj ùf cieizK, GVieè
 MRcLùcù @ic KQò ^ùj ò ùKak ùi c'ir^ue @aiZòj ó @ic Rìa^e
 @ùL_ùLùe ùi c'ir^ue C_iZòj ó Kl'iziz abù NUiAaò _ìeciYaK
 ~q iÈ @ice Pèiké@]Kie Kùe, ^ù^Y Kùe @ice ayajieKè @ice
 i c'irKè_ePikZ Kùe, Qidù-èj Kùe @ice È_ùc'ir^uè @ùègùe bWpèùL
 @ice cÉÁKò _ìeciYaK @È _ùMkicè ùi ùMe,i aùgh i icirYailù,
 ù-ùKòYi òcZ aù RìaZ ùMieùfùKVieè@ùj èòùMieù, _èù_èògèò

cà i cÉùèùKak GZKòKj ò_èèò GVòbieZe i aèciA_ùècYù_ùè
 _fùèè @ic GA ùi AVòUùK^iké\èùe [èù_ikÉir^e i biùè-G @ùj ß^Kè
 \diKeòayqMZ biaùe ^èò Zèc ~G KG aòùj ùA_ìe, j è ècò f'c'ir^,
 i jeù, KèRiàù, ~iG @ùi ^ùj ò _eciYè~q ahdùe GKcizàbf K[ù
 ùj fù Kò Gj ù _èù_èò i icyailùò Gj ù c'ir^a AZj ùi ùe i aVieè aWj
 i icyailù]ieYw VKYùù^ Zè PeZà_~Kù ùLifèùiké@ic ùKj ò^ [ùaò
]bi ùj a i m%òGaò ^èù_l ò ùaicù Zè aWp_ùU ^ùj ò @QòZè ù\j
 bZùeò @ic ùcùù\j bZùeò ùi Vouì bkòcicizK Rò'h eLàie @]Kie
 ùKòYi ò RiZè, ùKòYi ò i eKiee, ùKòYi ò cYhe Kóù Bgèe ^ùj ò ~q
 @ie _ùj ùA^ò@ic @ùc ùZRÁù ùj ùAMFèò ùZYKeò\diKeòa • ùc'ir^
 QWj j èò @ic KQòKj ò ùi K[ù @MeèKj ù-ùAQòKò^ùj ò ~iG @ùi ^ùj ò
 KèèGùa \diKeòQWj j èò @ic ^R_ùAñKQòKj ò ^R_ùAñ^Re ùfikù
 _ùAñ _eciYèùaicie G i aMài ù @ùj ß^Kè\diKeò ayqMZ biaùe ^èò

ùc'cui @ie_ùe (ùaicù`Ùaù@Me)câNe QWf[foZò'i`ùj_ùAò
bia[fo`ù`eàò ùcie_ùe cZfa [fù`ù`eàù_ùAò Kkèiù]ieYZü
ù~cZòjG, ùcùù~r^ù_ùeù`fþcieMfù, @iC RòhMwK ù~cZò
ùj aù K[ùùicZòùcùU ùj fir^ò

câ_àùùe [àùàùk ùcie ùMùU i ùwKèùbUfò câZikèajZ bf
_iGò bf_ùAaie KieY aòajZ @Qò @iC ZijùbZèèùMùUùj fù Zire
@cù_gàù @iC bf_ùAaù ùj ùf Zire gàù i jZ cògKeò [iG i]ù K[ù
ùLifùLifò Kjò_ùeàùe @iC GK @_àògqò

ùì Kjifù, 'câùZù ahndùe bia[fo`ù` @iC bia[fo`\ Mwp@apifp
[w] ' ahndùeò ùì ajòbZùe K'Y @Qò C_ùe K'Y @Qò Zùk K'Y
@Qò Pieò_ùU K'Y @Qò..'ò

@iC Zìr_ùe ùì @l i cd_ùAnPè_ùjùAMfìò ùcùZ @aMèù fMfù
KieY ùì aùkò_ùjù Kjè câù~ ùì i aègYàkè Pùjncâùì ahndùe
@ù\ò^hZ ^[fo`ù` Kkèùì ù~cZòù`fù, @ù\ò Pè_ùej fìr^ò @iC_ùjù
Kjèù K[ù Kjifù 'MZ aùhòbZùe, ùaù] ahKèèKcpja KòK'Y-
ùZùZ i aèKQò_Pè_ùeciYue cKQò ^ù_Àiù, _eÀie, gàù,
i cùfip^ù, ùMwYù, [...ù, Uùj fò bf_ùAaù, Nùù, eùM, Bhù, aùr^Yzù-
i aKQò ùKùZMwG \ÀèèG ahè @^bZòùZìr_ùAnùMùù_ùY ^èùè
@iC ^LYò _Pè_ùe ùKùYKù cò @ièùù ùj fù KòG PcKie M_Ùe
GK PcKie @« ùj aù GKciZàC_ùdùe i_àò' Zìr@Lòùcù C_ùe
[fùò ùb\Keò~iC[èù, ùc]ùe PKpKpKe[èù@Lò ùì RùY[fo`ù` Kòcà
RùY[fo`ù` Kòùì K'Y Kjèkè~iC[fo`ù` Zìr cS Leù_ùjùA~ùA[fo`ù`

ùì Kjèkè~iC[fo`ù` ù~ bahZùe G_èòKQò aò NUè^ùjò~ùjù ùcù
i jZ a•ùr^ ùKA cùì bZùe NUè~ùA[èù I NU[èù NUYù i jZ Zk^ùd
ùj aò ùcie aùKòRia^ ùKcZòùKRùYòl` mùejè, ejè @iù`ùhR^Kò
ùZYKeòùcie i aùie^LY @« ùj a cZyò ùcie ^Re cZyò

G K[ùùcù cSKeò aò XK[fo`ù` ^ XKò aù Kùj Q K[ùùj fù KòGi aè
ùcù @Le @ifè, Zikò l` f, `ùUMè ep i ù`ùKcùr^ue ùcù Rìa^
ahndùe RùYàie còcòKù AQù (~\d ùcù Rìa^e ùMùUG aò K[ù
ahndùe Zìu aè Ne gr^), ùcùPieò_ùU _Rù_Zòbkoi èp_èùùfùKcùr^ue
Nèèù, @iè`èòZCfèù [èùùjùUfè Mù]@NeUòcùr^, Gi aèùcù Rìa^ue
@iC ùKùa aò NUè ^ùjòùaù]ò cùùì i aKèSèèòKè ùì i aèùcù_ùAn

Kl̂ ^te ùgh

\eKieú ùj iA~iAQò Kò ùcùZ ~ge ^gù PXj~iAQò Kò cã Gi aKé
 ^gùMÉ_eò aKk ùj iA Seùj aKò cã G ahndùe ù~ùZ Pkù Kfò
 ùMùUG K[ù ùcù @Mùe ùi ùZ ÉÁ ùj iA@ui fò ~\òùcùZ G IYKe
 ~g ijZ iaðð ej ðiKéjG , Zùùj ùf RùY ùcù ùbkù aWfò ùi_eò
 i` ùi Zèùb\à ^cã Rìa^ i aðð a • ðiKé_Wj f cã@Y^gù ùj iA~ðò
 ùcùZ ù~ G ^gù _Ai ù_Zù fMòùui K[ù Kj ùf Wj ù cQ ùj a ^ðdò
 ùcùZ ùi i aè_ù• cðùp_ùAñbf fMòù ùj ùf ùKak GA[ù ùAñKòù
 _ùfù [fù_ù• cðùpò KieY cã RùY(fò (Kò ù bia(fò Kò RùY(f) ù~
 ù~ùZuàk Gi aèRòh ijZ aèq ùj iA~ðòcã NeKéù` eò~iA _ieðò
 @iC Gi aèahndùe \k ù^ù` ùWj _ieðò ùj iA_ieðòùMùUG \idZj ù^
 aKjò Rj ùf eùe @i` LiA_ieðò ùj iA_ùe Kò ZQù ^èi @^bZò_ùAñ
 ù~ùWj @ù\ò aKù ùj C ^[èù aj ùf Lèò cã ùMùUG ahò_èù ùi èù
]_ùfQò Ne K[ù c^ùe eLò GK[ù biaòù~ cã ù~ùa Pij ðòùcù_eYù
 Rìa^Ké@iC ùcù NeKéù` eò~iA _ieðò cã KèùWj GYKò aù\gùe Ne
 Keò ej ðò ùaifò Wèò Wèò ùj iA ^Meù aif(fù @iC ùfùK bahyauYù
 Ke(fò ùfùK ùcùZ _Pie(f c]yò ùj ùf ùcù Ne @iC ùcù_eYù
 Rìa^ [fù ùcù gqè Seò ùcùe gqò@iC Rìa^gqò cã ùcù i ùWkèKj fò
 Kò^L Y M_ ùaifò KQò ùMùU Ròh ^ùj ò G K[ù aòKj fò Kò Zùe \Áò
 ùKak aj ùLù ùKak ùMùUG aj ùLù jòG K[ù Kj ùe Kò ùMùU
 ùfùKe iL I i ù`kth @KiK i` kZù C_ùe @iCùRA[iGò @iC [ùe
 i` kZie i ùaùy i ùcù QAn i èfù_ùe iL @iC i ù`kth ZKkèLi ð jò
 Li ðò KkèG agùÀè ùMùUG aWj ù\h ùj fù Kò Gj ù aWj Kl̂ ^ùj ù^
 biaùe agù Kùe ù~]^ Gaò ~g _ùZyK ùfùKe É_è @ZyagyK I
 Reù i icMò

cãZiKèKj fò Kò Zeaj Z \ð ùj fù ^yðKpè ej MfYò ^yðKpaj ùe
 aò\è @iC @Qò @fMù_Kiee É_ù@Qò ù~CñÉ_ùcù^ aò k ùj ùf aò~iG
 @ùi ^ùj ò GcZò É_ù_ùj ù_Qùe]ùAñ aò k ùj aù c]y i 1ùR^Kò
 G_eòùgùd c]yò Gbkò\è @iC @Qò ù~Cñòc] Pj ù gÉù ùfùK_ùZù ùc]ù
 Kò ù cù^aùd cifye cù_KiVò ^èj ò G_eò @ù^K ù~ù; ù @Qò ~ùj ùe cã
 RùY I bf_ùGò ù~Cñù^ ùcù Vieè@]K cifyau^, ù~Cñù^ aò kZù
 i èZù RùYò c^ _Zùð fXjùKè ~ùkò GK[ù i Z Kò i` kZù g±Ue
 gÉù @iC ùfùK_ùd i omù @^è_ùcù ùi cù^ ùcùU i` k ^j «ò ùj ùf

Zir cù^ ^èj ñZiu Rúa^ _izá_ %ð^èj ð cáZiKéKj ifòKòuKak ùMúIG
cizÁÉ_è cifý [iG, ù~CñÉ_ùe RùY Rúa^ [fíu _~j« a • [íGò @iC
cùe ùKak _èü_èòcåte _úFúo i òefü _ueö cáG_eòKj ðú uau] j G
ùcie _àr'èir' cizÁ [fíu

ùì bifZùùUKòUòK eMò_Píefü, 'Gj_ite cù^ K'Y?' cíaSiAaiKé
ùPÁù Kfö KèèZij_ù ùi joi cdùe i ,a ^ [fíu_ uauküauk cá^ ùFLò
Pèù Keò_ùe^ð_ùZYKeò cá 'cü^'Ké Zír_üAn ùMúIG KíMR UKWù
C_ùe ùFLù^fö @iC cáGA@ù ùFLfö_~j_ù cù^ ùj fù -

bf_üAaið @iC Kè ^RKébf_üAaið ^Re ZQZiKèùKüa ^ bf_èüð
@iC @K[^id joi_ù @iC @i bý üb\biaKèùKüa ùj i j_ù_ùj_au_üAn^
ù\aið Zír cù^ ùj fù i aM\ieèC\üi RíMüe @r'! ùLíRèü Zír cù^
ùj fù fwkú_ùì_ø'_~jKèZírMjü_~j« ùL_è_èüð_~j_ùKQòZiKé i ek ZiKé
RUK ^Keèüð gqKé i 'ìr' ù\au\icZiKé ^èj_ð @iC i aMèC_ùe ^R
@iLò_ùcfü eLèüð ù\Lèüð_üAn ù\Lò aSèü_üAn ùPÁù Keèüð @iC
ùKüa @Mj@iLüe \èKéPij_ó@iLò^ aRù\aið @iC ùKüa aò^ bif_èüð

cáZiKé ajZ_ahèè RùYò ùcie GA i úwKè_ùì_ aò_ùcü_bkòRùY
i_ùZò_ùì @aøðì Kfíu ùcü KíMR UKWj_e bñY ZiKé uau] aSiA
_üefü_ùj_ð_ùcü i `kZüe_ùì_ GùZ Líò [fíu @iC_ù_~j_Zèüi_ùcüZ
GùZ bf_üC [fíu_ù_~_ùì_ùcü i `kZiKé_ùcie @ù_l'è cZý_í_j'è
i «kZ_KeèüKé Pij_é [fíu_ G[üe KQò_àò_áyqMZ ^ [fíu_ùì_ùKak
Pij_é [fíu_ùMúIG ^L'Y Qü_ø_ò_ì_ùZòKò^ü!

ùì_~j_ùj_C_G_K[íe \A_ì_~j_~_ùe cábieZ_ù`eðüifö_ùì_VKò
~j_ùKéKò_ùcü_^Re_Ne_ùaiúfò_büa/biaé [fíu_ KQò_ùMüU_ìeò_ì_èé [fíu
cá^èj_ñ_GcZò_KQò_~j_ù_ Kèè_ùcüM\ieè@i_üC_ècúY_ùe @]K_cifýaí'ò
ceó_èé [fíu @ù^K_ù'èè_ùMúIG_ùeMME' \é'èüð ^Re_ùgh^øðì_ù^A
ì_èé [fíu_Zíre_ùj_ì_èfíYò_Lífo_aikò @Qò_ùMúIG @gák,@i_é_è_j_ùl'ð
a^ùe~_ü_ì_èü'e_Mjö

\ð_ùe_ù' MmüPüfDò_ùFLK_PZKe, i_ù'ùK_fíY_ùeLüùWCí_ùfö
LaeKíMR_ì_üù\Kídüe, üeWíüe, Ubiè_aü_ðkü_ùe, _ùe_ùghKé
GcPübüeö_AZj_ùì_ù_~_~j_ù_Küj_@iC_güG_Zír_ù_~_èY_ùc^_èò_i_Z
I_@fòNý, ùì_K[ü_^R_Píeò_ùU_ù\Lò_ùcü_j'üY_ùj_cik_ùj_üAMfíYò_G
K[ü_ù_~_~_ü_èü_ù_~_ùKak_ì_eKíe_ù_~Mò_R^à^G;_ùì_K[ü_èj_ñ

Kl'ie ùgh

ùfiku ù~mācɔ̃ ̀üi ãiñ Nùe @ie, jGö ùaVK Li'üeö ügiAfü Nùe, üg-üeö 'Éibcír'e aùÇieY' '^a ^cüyKéailJ' 'Maè cǰi• ð - Gi ae[frü@iYaK _eül ü _e\ð'cír'ue LaeKiMR e cLýngö gäui ^ie aüfþ [ikþe Kj üf 'eüc G K [ü _cüy Keu\fkð@üc jð~Wj ü^úþ' aKjüè KG Kj [frü Kö @üc jð~Wj ùaüfö @agy @üc _ilü _ilü @]ü ùfiku _eh ü^úþ ^ieü üj üf cã~üZ \ie RiüY, jð~Wj üj aü @C ^ieü üj aü Z GKü K [ü ^jð LaeKiMR ù\Lüf G K [ü Kj ãi @i _a [frü Kö KG ùKüZüaük ùaücú ahdüe Kj [frü @C ùKüZüaük biGMä ahdüe Kj [frü (biGMä KiMRcír'ue _[c _Äüe \Züd i'ü _üAn üi i cdüe eüZicZ fX[frü 'eüce gqð Gaö i ic [j @]K', G üj fü _iKÉü' ùaücü _eül ü Keü üefü_üe @ic e ic^üe aüYü) @icKè aie íe Kj ü-ic [frü 'G _eül ü _ecüyé ùaücúe ^éj þ RiZüdZiaü'e'ö

G K [ü aie íe üWweü aüRA Kjüi eQð ùaücü üj fü bieZ @C bieZ üj fü ùaücü Lüfö bieZ ^éj þ j ð è bieZö ùZyé Keü i ã)ü' j @ üj _izKüü^ö ùaücúe üKöYi ò i cüw fP^ü üKak bieZ aüeü]ü ^éj þ j ð è aüeü]ü cɔ̃ (Lüfö _iKÉü'üe ùaücü üj fü cá fñ ùaücü eüR^üZie Gj ö ùbuzK aüü'e ^dcccü' üi Vö cɔ̃ i j Rüe füMè Keü-üA_üeö) G üj fü ùaücü eLäie üMüiG @r'hwk i äüjü i eKie ü~ ùaücü üKak gZKè WeiAaü _üAn ayajie Keü üeä Zü' ^éj þ üi cü^ Zikè ^Re üfikué WeiAaü _üAn aü ayajie Keü üeäö ^Re üfikué @icKö

@iYaK i Meüe ^Re aq üwÄö aWjA ^RKè _aZä Keüie cüZä ahK_üe 1975 ci j üe gäcZü A; üü '\Mü MiSü ReüüKikü' _eü Zö füMè Küfö 1999üe ja K'Y? RiZäüeü]ü Kü-þKkü _-þüal Y _üAn üi fþir^ MXþie K [ü CVfüYö üKaþþ Übò ù~mā RiZüd i öÄZe Z [ik [Z IZKè a; Keüü _üAn Pýü^fþir^ a; Keüü ^cü« üKaþþ @üA^þ i öügü^ Keüie K [ü aö gYüMfüYö (\ö ASþir^þ GKü_á þ RfüA 3)ö G K [üJö cɔ̃ gYü-icQö Kö MiRcír'ue C_üi ^üi Kú j ö äue @C ù\Lü-ä ^úþ ö KieY üi C_üi ^üe IBA^þ ayajie jGö (\ö ASþir^þ GKü_á þ RfüA 314üe ùNihZ Gaö _Yö aüNihZ)ö KküKie, üfLK, @bü^Zü Gaö MidKcír'ue]cK \þü-icQö üKak MŠüKcír'u \þü ^éj þ i eKieü i öi ðcír'u \þü Gaö ^yüdkdcír'üeö ü^Üþie KQð

ùfLù ùLkàfQö _eù_èòcìkKù aP^...ù~ ùMùG gqgùkù, i aàRdù
j ò èiÁàR^àiké-ìCQö G ^èùj ò èbìeZ ~ùj ù ^Re bZ _àòZyPieicìr u
C_ùe `ùò Wp Gaò ùi cìr^uè_èù_èòPùoi `ùKeù\àò 1999cìj òe
i `c cùù è @ie , ùj a ùcQ cì fci^cìr^uèùfù_ Keùù _iÀn_PŠ
_ZNùö

G i aKic ùKCnGKù@ù _mke ùj iA[iA _ùe Kóù ùj iA[iA _ùe
ùKCnGK bMpaZ Kcù ùMùÁüö @i èòù ùj fù KòàWù_ùU ùaicù [ùf G
_Kìee cìeùZK CnU Kl ^ie iÁò i jR jGò ùaicù G_èòPùò Zèieò
Kùeò ZèieòKùe ùfìKu c^ùe CnU l cìeùZK ^gù l _mKicö G
i aèNUfìYò^ùNUò ùeifìYò cì~ \òGK[ùKj_ùe«òKòNUYù (\NùYù)MùWk
]ùe l ^èk bìaùe NUPùfQò Zìrùj ùf aòUùK Cgfi @ù fìM«ù ùj ùf
ùì ùZK aòbìMùe ^ùj ö Ròh i aè ~ù[Á gùNàNUò PùfMfùYò G i aè
KQò ^gùZòRYigYù fìMQò ^èj ò

G i aèK[ù KQò ^èù ^ùj ö i aKQò@ìce RYigYù, ^èj Kò G i aè
\éy @ZùZe @ìC ùMùG ^g± PkyZè \éy cù^ _KìG^ò PkyZà
~ùj òe ^ùdK fl fl Aj Áü j Wly Kuiki òe ù\j ùe K^j ^ùUá ^p
KýùKéaj ùj aie \éyö j Rìe j Rìe Aj Áü g^Y\Áüe]ùWpìSògr^y@Wkè
~ìC[èùe \éyö ùi i aè K^Y [fù ùKak Pkci^r \éy ^ù Zìr_Qùe
[fù Rìka bdue aùÉaZìò a • cìr^e \éyi aè ùi _èò GK PkyZè
ùUfèp cìZà ^gùZ? i ùZ Z fìMQò@ìce bahyZ @ìce @ZùZ bZèKè
]ùì Aùj iA _gèùì QòGaò bìeZe bahyZ dèùù_è @ZùZèKQò aùgh
Kcùbdue ùj a^ùj ö

cà~ùZùàùk GA ùfLùLŠK ùfLèò ùaifò bìaifò Zìr_àèè ùcù
i ùwcìr^u i jZ G ahdùe K[ùj fò i cùÉ ùMùG _Kìee K[ùKj ùfò
'ùfLèò K[ùZ ùfL, ùj ùf Zìr_àèè i aèRòh, KùMR_ZàVKMùKùKeò
eLò UKi VKMùKù\AQ Kò^ùj ó~ù • Kè,ù~cZò_Qùe j AèY ùj aùKè
^_ùWp'

ùcìe i aèKùMR_ZàVKMùKù@Qò UKi aò_AV i eQò Kkèi aèKQò
VKMùKù [ùf aòcYhKèGcZò_èùagùe i èl Z ùKcZòfìMè? i cùÉ
ù~ @i èl Zò \NùYù Z _YòNùUò GbKò cìeùZK _èùagùe ùKak
i èù_ècù^ jò i èl Z èj_ùeùàò ùcùZ Gi aèùfLìfùàùk bahyZ
ahdùe Kùj KòùKcZòùKcZòfìMQò G ù\gùe cì@ùgh _mKìd gá ù

Kl'ie ùgh

I ù ìc _iAQö KQòNÿü aò _iAQö ~ij iKò@agý_ ìaü MZahð i ìeü ùcùZ
 LaeKüMR, _ZKü,Ubò Pýü^fpcr^uüe RiZüMað j ò ìaüe ù_üeWp
 Keir-ic [f'w üj üf üi ù_üeWpüe @üj èo\A RY [üf; RÜY aCÜò
 KA^þ@ic RÜY üaüü ^còZü G_eò ù_üeWp @ög üj aü (^R AQü
 aèq üe üj üf c]y) aügh _èZò_λ ^èj ñ^ðdö ücùZ eÉüe üf üK
 @ÜüKA j i ò j i ò Kj Q«è 'cyüWicþ @ü_Yu ù-ìMä bïeZ MaZ (@agý
 MaÜü aKep_èÄie _iAñ aj Üü _iAñ^èj ñ^ðd)ö ücùZ GcZòK [ü gÿò
 aügh Lì òfMò'ò KieY üj fù G_eò@S @üe üKcicj_• üe üfCUü_üe
 @ic üfCUü@S aaè Nÿie ei_ ü^A_üeö üaü] j G üi CRÜYüXCe
 i cd @üi MfÜYò @ic cä~ij ü Kj üf aüüi [üe aügh KQò`eK _WpüKé
 ~ic^üj öö üZYKeòüü c^üe ~ij ü @QòcäZikéÆÁ Kj ü\üf bfö

@ic Zir üj fù'~\ò üRie Rae\É ücù cSüe L-ü ~iA [èü GK
 _ecüYè üaüü aèq üe _Zèü\ Keüü j ò è aüüü] ü I ü\g
 aüüü]ü, Zir üj üf cä Gj ò I Yeè ücù ^MeKZBZyM KeQò Gj ò I Yeè cä
 ^RKéGK Éü]ü^, Rwc i ü]üeYZ^ üaüföüNihYü KeQò cäi cMä_üüe
 ^MeKö ücïe Rcò ^üj ö_Zikü ^üj ö cä RÜY ^üeü, üj üf j ò-Wjü
 aüüü]üe (gä gä aüfüü üj aju _e) ücïe KQòKj èie ^üj ö ücïe ^Zò
 aj Z i ekò cä\è'èüe ù-ùKòYi ò _ecüYè aüCüeY ^üeü] Pèjò K'ò ü
 _üecüYak @É ayü'ò aüüü]üPèjüe Éü e KeüKé _ÉZö G ^èü ü\ge
 ^MeK a^èü _iAñ G üfLü @ü_Y i cÉüèGK üLüfü ^c^Y _Zò @ü_Y
 ücùZ @ice _Zikü Zèieò Keüüe i üj ü-y Keò üeüaö'

ücù i òi üe cZö @ic G üfLüLŠK Z cZý_ee ügikMuZö

üi \è'èüe ü\h [f'ü, Mÿ [f'w üagü\ò' _~j« Züj ü üaü] j G ZÄò
 ejò_üè^ [ücù üi i òi üe ù- LŠZ @ic I Zic [f'ü, üi K [ü cäòÉüKie
 Keüò ù- _~j« üi i òi üe RúaZ [f'ü, cäZiké üLüfüLüföi cüfP^ü
 KeQò Kkèüi i cüfP^ü_Qüe [f'ü bf _iAaü, @üeö bf_üC [èü
 üMüG Rò'hKéa\kiAaie AQü üi \è'èü ù-cZò aüüj C Züe a• èie
 @]Kie [f'w üi i òi üeKé aLŠZ Keüe @]Kie Kkè Küj üe ^ [f'w
 ücùZ \düKeòl cüKè«ö Gi aèü_YüéaPike _kü fMò_üeö bïaüe
 büi èü @iRKüfö`ü` i ^üe ^üj ö Kkè cäüüü aüü\Ké ü^A Keüò K'Y?
 ücù \è'èüKé bïeZKé cäbf _iAaie KieY [f'w i aWüeéaWYKieY [f'ü
 ù- bïeZ i üeü \è'èü _iAñ [f'ü GK aKl'ö @Süeüe GK aZü ~ij ü

ùfiku @Lùe @wVùM-òù\LiC [fù KòGK bôUXwùe a• ãu i ,a,
GK bôUXwùe eùÁi i el ú ayai iké i wVZ Keãu i ,aö @C ùi aKl'
ùKak Zù• K ^ [fù, [fù Kù~jù_ù~Mùò Kkèùì aKl'ie @C i • ù aiKò
^ij ò bieZe _eciyè uaicie ù~_eò biaùe aùÇieY KeMfù, @ùc
Zikèù~_eò ÈMZ Kfè ùi i aKQò@ZiZe i aèaKl'ie Z• òucùWj Zjú
KeQò Gi aè KQò Pj ù @ij èò cieizK Rò'heò Gi aè _ciy Kùe ù~
@ic_üAñ bieZidcì'ü _üAñ Kl'ie ùgh NUQò uai]jG Èü]ü'Zie
c]yö KieY aKl' Èü]ü'Zie ckc^a, @ic Kl'ü jóaKl' ZpèèKùeò

MZ @MÁ _'e\ð @ùc Èü]ü'Zie 50ahò_j• ò_ik^ Kùfò @ü «ü
ùc'ùe @ùc _ik^ Keãu _ieciYaK \üi Zè _çc ahò_j• ò

Kkè G_eò NUfù Kij KQ? ù~Cicù^ Gjò i að'g NUüAùf ùi ciù^
G_eò Kùf Kij KQ?

eùRù^ZK i èü]iaù uai]jG @Lkè RkRk ùjüA \gç[ãu i að_çc
C• eò G C• e @ic GK ùckK _gù CViGò _eciYè uaicü `ÜiAaù
eùRù^ZK \ÁùKüYeè i èü]iR^K @ic fib\idK ùj fù Kò_eR

uaicü `ÜiAaù_üAñ\pè-ic [ãu i eKieü KieY Zù^üò- Pü'p_üKÉi'
Gaò @Yakü _üziZý \ùgci'ü cLü ùLüfèü

Kkè ~\ò @ùc G KieY Zù^üKèùMüü _ùe ùMüü _eùì ü Keãu-
Zù'ujüf KieY _Qùe [ãu ZKKèaSãu @i ,a ùjüACVèò Gi aèi ci yù
ù~_cQ Kò'ü i eKie GMVjKe Cnìa^ KeQ«ò ùi K [ù ùKjò Kjè'ij ò
ciZàG i ci yùMVK Z KQò^pè ^èj ò G _èYü _e\üC_ùe GKciZá^pè
^idK ùj fù ^pè ùK|id i eKieò @ic _çjü'c^aü uaicü `ÜiAi teò Züu
aWpü_üè (~èeüÁà @ùceKie eüÁà Zü) \Áicie KieY ù\A ùMüüG
`fù ùpèü PVùfLüfò ùi [ùe @ic _çjü'c^aü üfL«ò Kòù\g Pieò_üü
i el ü aiZiaey Lei_ ùj aieè @ic Kè aùÇieY Keãikè_Wfù Zù_ùe
@Qò Pü'p i jZ DüYAg aihVè ~q ahdùe KQò Gaò Zù_ùe ùi
ùfL«ò'@ùc MZ _Pig ahùe Zç[e _üKÉi'pèüKüYe gKie ùjüAQò
Gaò MZ \gahò]eò @ùc _üKÉi' ic [Z @iZuaiVe ^è«e gKie
ùjüA@üü Qò Zire `k Kigieùe i ÆÁö'

Pü'p i jZ ~q _Aizègò ahò _èYü aij ièè ù~ùZ\ie RYü_üWj G
bZùe bieZ-Pü'p i µKùe \gð'ü C^Zò NUQò uaicü `Üi-èie @l
\ð @Meè Pü'p ùi ^icLý, ùRù^eifp`è Kyü'g bieZe ùi ^icLýue

Kl'ie ùgh

@Z[òjòiaùe bièZMÉ Ke[ùfò ùi icdùe Z ~q Kò'ù Pteò_ùLe
 ièl'ie aiZiaeYùe ùKòYiò_Kiee @ù]MZOùj ai gVù ^ [f'wò _ikÉir'p
 ijZ ùgh ~q ùj'ia [f'ù i ùZAg ahò@Meèö Kig'iepi ci yù Gùa aò
 Ria«, @iC ùi i ci y'ie ^@ùie ù~ _ikÉir'pN@ XikQòùì K[ù ùKjò
 c^ù Keù_ùeùa ^ùj'ò Kkè@ùM ^@ù ^ f'Mùf ùi [ùe ùKjòN@ Xikùa
 ùKcZ'P @ic ^RNùe Z @ùc ^ùR ^@ù f'MiAùOò Kig'iepi ci yù i Áùe
 bièZid eiÁayai ùe KQòaj'iz ^ùj'P G K[ù KG eùY _KiA Kjò_ùeà
 K'P ùi Kig'iep'ùj C Kò@ùi'ùc Zà_ùe, ^Mùf'ùS'p _ùe C • e_àò bièZ
 ùj CKò SùW_Š; G icÉ i ci yù Mj'ùeùe i X[èù GK cieùZK ùeùMe
 f'ly ciZò Gi aè i ci y'ie i cù]ir' _ikÉir'p@ùWj_ùeciYak ùl_YiÉ
 cùj'ia i _a ^ùj'ò G_eKò _ikÉir'p i ci y'ie i cù]ir' c]y_ùeciYak
 ùaici ù\A i _a ^ùj'ò @ùc \AUò@fMù @fMù ù\g ^ùzd, ùj'ùf
 @ic @Kig'ùMùùGò G ù\ge _a^ ùi ù\gKè~ùGò @ùc GKù ^Beé
 _ùYò_Cò ùMùùG_ùeciYak ùaici `ùàù_ùe aKèY ùKCi@ùWj_ùe
 Zùj'ù ahò@iC _a^e K[ù f'ùj'ùeùe@cZi ep Zieùò ciAf'p f'ùj'ùep
 C_ùe ùaici _KiAùf _ùeàp Rkàò KeùPù C_ùe ùaici _KiAùf
 eiRi'ù, MRèù G_eKiaù_ùe c^_ùia _Wj'ùe i _ùe^ù@ò _ikÉir'p
 aèq'ùe _ùeciYak ~q e @[ò^R aèq'ùe ~q ò

ùaici `ùiaaie Z'Zid i eKieù KieY _eciYè@Èù]Kieù _ùZiZy
 eiÁcir'ue clù ùLùf'ùe KkèZiù clù ùLùf'ùe \eKie? @iC ùKùZ
 [e Ziù clù ùLùf'ùe? ùi i aèeiÁcir'ue _à • ^ù ahòdùe @iC Kij'ie
 i'ù]j @Q'P G eiÁciù^ aXQ«ò@^y ci'ue eq Pùò i ciRy'ùl,
 a%ùa%cy, \ùì_ù, MYj Zyù, RiàùYè ~q, eùì ùd^K ~q iÉ-Gi aè KQò
 Z' ùi i aèeiÁcir'ue Kè_ùe j'ò i Áö _ùZiZyeiÁciù^ ù\g_ùe ù\g
 f'ùQ«ò i byZù_ùe i byZù]bi KeQ«ò MYj Zyù KeQ«ò ùi ciù^ @Rò
 ùKùùòKùùò^èùj' ùf'ùKue Kuik C_ùe f'wkù ùj'ia V@ù ùj'iaQ«ò
 ùj'ùf cùùe _ùj'f'ùKe f'ùR ^ùj'ò f'ùR f'ùMè ai ùKcZ'P _ùLùe ù~
 @Qòàò_k @[ò b'Sieb • ògi y, @iC @Ri àùaiciò ùi ciù^ ùMùùG \ò_ùe
 @ic i cÉùè^ùiz Keù\A_ùeùa!

@ic _ùLùe Kcp_Aiù [f'ù, @ic ùWùf'ùe Kcp]ir' [f'ù, ùQùùe
 ùaici [f'wò ùj'ùf @ic _ùLùe [f'ù b'ùKò ce \CFZ; cCR@ù i ucij'ù^ò
 @ùc ~ùj'ù KeQèùaùfò biàQè Z'ire VKp l'f'ùùù j'ò KeQò @ùc @ice

i aè] ^ aSù ùKAQè ^ùj f aKá Keù\AQè ùj ùf ùKC[ò ùA? Kùj ù ùLùe? ùi cì' u ùLùe ~ùj ùe @ùc _à • K ùaùfògZùeù] eò MikòKeùù Qè ùi A ùhùZy eùAùcì' u jùZue! ùMùjG aù Zp\ÀùKùYèè ù\LèùKèMùf @ùc Zùue i aèi • ð i aè ^ùYùg cì' ù ^AQè ùKùYi ò ùùù ^Keò i èù ù_eò G_eò ^ùi • ð @ùZi c_ù @Mùe i ùhùùK'Y?

_à • ^ie ù~ùa ùùCVDò GK[ù Kùj f K'Y @]K VKp j a ^ò Kò @ùc j ò i aùe aWj _à • Kö @ùc ù~ùKùYi ò KùeY aùù ^Re ù ^ZK \ùdZKè@Zò ^fRu bkò ^R KùSeèLi ùA ù\AQè _Pùò ahòùj fù @ic ùLùe ùaìcù ZèùeòKeùe l cZù [fùò Kèè@ùc ùaìcù ZèùeòKeè [fò KùeY ùaìcù ù~ i è l ù \G, @ùc ùi Z • ùe aùù Keè [fèGaò i èù \èèKèc^ ùi j ò K[ù PfiA PfiA Kj f fò

Kèè@ùc @ice ùi aùù e Z • ð Pò ò ù\AQè @ic _Kù ùLkèùWj bkò _ecùYè ùaìcùe `ùj f ùLkèù ùAñ cAùr'Kè l j ùA _WQè Zùùj ùf @ùù «è ù\Lèù G ùLke ^ùc i aèK'Yò ùLke _[c ^ùc ùj fù @'y ùLkùkùcì' u eRùYèù GVò i uat • c ùLkùkùcù ^ KGò C • e ajZ i ekò ~ùj ù ùLùe @]K _Ai ù, ùaìcù @ic gi y @Qò ùLke \ùZùd ^ùc ùj fù ^RKèù i cì' u i j _eLò ^Re @ai Zò @ic l cZù ahùe ùMùjG i ùyù @iKk^ Keùù @ùù «è GcZò ùMùjG i ùyù @iKk^ eè @ù_ @ù_ aùj èò @ùù f èù ùKùZMùG _eù òLù ^ C_ùe @Lò_KùAaù

@ic ù\ge R^i òLùù ùj fù 100 ùKùù C^ù ^ \ÀùKùYèè 175 ù\gci' u bZùe @ic ù\ge i f' ùj fù 138(dèG^pWò_èe cì' ai 'k aKig cì' K @^i ùe)ò 100 ùKùù ùfiku bZèè 40 ùKùù ^èl e Gaò \èùò 20 ùKùù ùfik i `ù _Aaù ùYò ùèkò ^ùj ò hùG ùKùù ùfikù ùLùe ùALi'ù, Mù] @ùe AZyùò ^ùj ò

ùZYKeò ~\ò @ùc ùaìcù `ùAaùe Zùùùù i eKùeù KùeYKè @fMù @fMù ù\Lèù, Zùùj ùf uai] j G cìc fùù aSù Wj ^ùj ò cùZà~ \ò @ùc Zùùùù-iK _eAe i j Z ù~ùWjù\Lèù, Zùùj ùf KQò ùMùjG Cnù, aKZ ZKò \gycì' ùj a ^ùdò

cì' yae _[ùr'c^ùe \ùù ùLkèPVè ckK[ù ùj fù ^RKèakè] y Keò \gùAaù ù~_eKò ^RKè@ZyPùeZ bìaùe \èè @Mùe _eùahY ^Kùf @ice \ùZùd _ePdè i _ia^ù ^ùj ò 100 ùKùù ùfikùe ù\g j ò i aùe @ice ùKùYi ò ÈZ^ _ePd ^ùj ò @icKèKY Pè \ò ùAñ ^RKè

Kl'ie ùgh

_kÉir'p Pir'pKó'ú _úziZý i j z Zk^ú Keó^Re RiZid _ePd ùLiRèiKé
 _Wj? a • ùir'e eùRù^ZK ù` i ^ ùj fùGA@ù KòuMùUIG RiZid C^À^ù
 aó'ù ^RKéùMùUIG RiZò uàifò _ePd ù\àùe Kó'ù RiZò j ó ìaùe MXj
 ùZikàùe biézùe KQòC_ùir^ ^ùj ó (càà, ^àip^, \ìeùj, ^èl eZù
 QWj @agy)ò GA @j ð Zý j ó ùaiciùWjKé aù KXjA ù^AQò AZj ùi e
 ùMùUIG @nZ aWj^ù GA@ù KòuMùUIG RiZè @iZi • ìe @ù^hìe _eVZò
 ùj iAQò _eciVè ùaiciù G aWj^ù _Qùe KieY ^Vzd ej Qò Gaò ù~
 _j« @ùc ùeùKpùVikp @i àùj iR^K _ùj _Pieàie l cZù ^@ùVàù ùi
 _j« @ìcKéCPZ KieYUicir' ckùa ^ùj ó ùi _ùjù~ @Meè^yVùe
 _Peù-iAQòùì K[ùGVò@àikeò @i f K[ùùj fù@ùc C • e ùLiRèiùe
 ùKùZ i Zyi S Gaò i ùj i ùò Zù'ùj ùf @ùì «è ùKAUò ùeùKpùVikp _ùj
 _Pieàù 'bieZidZù' ùaifò ùKòYi ò RiZid _ePd @QòKè? @ice RiZò
 j ó ìaùe ZÀèj àù iAnùì _eòùKòYi ò _ePd \eKie Kè? KZ bieZid
 KG? @i fò KG? @iC KY bieZ ^ùR bieZid @ùU Kè? Gi aè _ùjè
 _ùj fù cùZùK cifý @QòKè

bieZid i byZù ùaifò ùKòYi ò ùMùUIG i byZù ùKùa AZj ùi ùe [fù
 Kò ^ùj ó a • ùir'e bieZ GK i ùÀZK GKK @ùU Kò ^ùj ó ùi _ùjè
 C • e ^hè Keà _ùjK • ìe cù^ìeó òC_ùeò ùi bieZid C_cj ù\ùgùe
 ai aùì Ke[èù R^ùMùÀù cù^u bZùe [èù i ùcý Kó'ù @i ùcý C_ùe
 MeZùù\cQòZùC_ùeò @Rò@ùc bieZid eùÁKèù~ _eòù\LQè Zùe
 ck ~ùA aùùj i òi \ 1899ùe _ìeZ Ke[èù GK @iA^ùeò ùi @iA^
 _[c[e _iAnùì bieZKèùMùUIG @ù]èK RiZid eùÁj ó ìaùe GK @iA^MZ
 bò òù\fù @ù]èK bieZ ùaifò@ùc ù~Cnù\ùgKèRìYè Zie i Áò aùùj
 gùì ^ àyài ìe @cfùZ^ Gaò àyài ùdK i èùj ùiAò KèèG ù\g Zùe
 R^ùj aùì cdeè^Re R^K • ùi j z fXèùì Qò Zù' ùj ùf bieZ, bieZid
 Kè? G _ùjè C • e _iAùì KÁò ùZYKèòGZKòÈùKie Keò^ùf ~ùG Kò
 @ùc ^èiKèòGK RiZò j ó ìaùe a • ògù[èù GK _Pir^ R^ùMùÀù

bieZ ù~ GK KZè eùÁàùì K[ù i Zyò G eùÁà i eKie \èù Zèièò
 ùj iA[fùò ùfiku \èù ^ùjò G eùÁà C_eè f\ò \èi-iAQò Gjìe i Áò
 Zk@Wj R^cZ \èù ùj iA^ùj ó @Rò c^ bieZe @]Kùg ^ùMeK
 cùPZùe bieZe i ùcù Pj ùA_ùeùa ^ùj ó GK[ù Kj ù_ùeùa ^ùj ó Kò
 bieZùe ùKcù @ùgùe ùfùK ùKcù bñù Kj ùèò ùKcù ù\àZùe _Rù

Ke«ö @]Küg GüZ Mea Gaö @gd ž ù~ ùi cir^ue G agük ù\ge
ayü ò Gaö aèd]Zü ahdüe ùckK]ieYü c« ^ùj ö G eiÁa ayai ùe
ùì cir^ue _ü• _Ai ie i • ß^ùj ö ùi cir^u _iAnbieZ ùKak GK ^èiP^ù
ùì ðMù^pKòù i eKieù UbòKù-ùKice ùceù bieZ cj ir^p

bieZe _ePd HKK, i ek Gaö aèd]Ziaj ù^ ùjaüe i aVieè
@]K Èù[ò @Qò \kMZ eiR^ùZò Keq[èù eiRù^ZK ù^Zicir^ueö
ùfikcü^ ùc<ù ^ùj ùf ùi cir^ue ùa_ie Pifè ùKcZP @iC ùfiküè
ùc<ù a^iAaie ùMÜG gÉü, i è e, cRèZpC_id ùj fù ùi cir^u bZùe
ùMÜG i öKù%ò aèd]Ziaj ù^ RiZidZie C^è\^ù beaü ùfik ù~ùZ
cLò @iC ù~ùZ @gd ž ùj ùa, ù^Zü ù~ùZ _ecüYüè ù^ZKZigir^y
ùj ùa, G _Kiee RiZidZie @iKhY ùi ùZ aXpò ùZYèKeòG_eòGK
_eò Züè ^èl eZü ùKak \òLiàj ^èj ñ cieüZK c«ò Kèè ù~ùZ
ùPÁiKeòc«, ùPÁù Keq[èù ùfik ù~ùZ _im Gaö]èSe ùj iA[ùf
c« bieZ _iAn ùMüÜG ^ÿÁ RiZid _ePd i Áò Keèù i jR ^èj ö
KieY _ùZyK bieZid @ZKc]ie ùMÜG cir^Küè i öLyüfNèö bieZid
i cir i d]ù, f^biaüe, bZèèaj ie, aij ieèbZe... GcZòj Rie biaüe
abqò G _Kiee abirY üeLicir^uè ùKCMò UòKciZà Cù • R^ù i Áò
ùj ùf ^èù Rük @iC `kÈei_ i Áò jG _Pè eiRù^ZK gqò VKp
_ecüYèaNU^ _eö

bieZe Èù]ù^Zü i öMäcùe MiSRü bieZid i cirè aèd]Zie Gj ògqKè
aÜj]p i icüRyKè _eiÉ Keèù _iAn ayaj ie Keq[ùfö ùi i öMäc [fù
Kl^ù_àY, ùi ù^ ÁòKùUW] Z[ù@_èò ciZàZire fl y [fù i ek, ^ÿÁ
Z[ù i öMäcùe gZi[fù \èyçir^ò ciZàù i öMäcè i aVieè cieüZK \M
[fù GK eiRù^ZK i öMäcùe]cè ayaj ieö ùi i öMäc @icKèÈù]ù^Zü
ù\fü i Z; ciZà@icKè RiZid _ePd ^cüy _iAn]cè ayaj ie c«
gLiAù\fiò ù\ge abir^ ùaùk ùKak RiZid _ePd ^cüy _iAn
^èj ñ ^Re ayqMZ, \kMZ Èù[ò ò _iAn c«]cè ayaj ie ùj fiò @iC
Zire ùghZc _eYZòùj fù j è _ecüYèuaicü

KèèMiSRü Gaö RiZid i öMäcè ^y ù^Zicü^ ù~ ^Re i aèKice
@«c _eYZòRüYò_ie[ùù«, Zij ù@igü Keèù _fikèicò @i f @ù]MZò
@ie, ùj fù A|èù MiSüu i jö A|èù MiSüu i cdeèj ö@ie, ùj fù
eiRù^ZK ayai ùe aNU^ò l cZie ùK|àKeY, i ù^ùr^K i öi ùe

Kl'ie ùgh

i 1'arj'ru, i 'd'ir'e Meicù j'ai i aè@ie, ùj fù ùi A i cdeö cyWjcbùe
 Kùl^k gZicr'uè eiRù^ZK `ùA\ù_ùAñ ayaj ie Keòù ùagb RYù[f'w
 ùagb RYù[f'w ùfiKuèb@ñafùA eiRù^ZK i èdù j'ù j' f Keòù cyWjcb
 @iC Zùu _@cùù^ cògù ùagb i èdù j'ù j' f Kùfö ùj ùf ù\ge ù~ K'Y
 @ai ùj fù, Zùj ù ^ Kj èù bfö

ùZYKeò@Rie bieZid R^Zù_ùlò@iC KQò^èj ñ cyWjcbMùSù Gaò
 KòuMá pKZ GK bZö Kò'ù @^ybìàùe Kj àiKèMùf KòuMá p\èù ^cZ
 ahic Gaò i ùpàidK aiZìaeYùe Z@èò GK ùr'aò G \k _gùù ^e
 ew jóa\kùA ù\aiKè Z@èò Kkè Z` ùpùj fù ùMùGö cyWjcb Zùe
 @i^ù ùLk @^y \kci^u i jZ, ù^Zicr'u i jZ _e\ù @ixpikùe
 ùLkèùfö ùj ùf biR_ù i ùpàidKZie @i^ù ùLk ùLkQò eiÉiNùe,
 R^iù]ieYu i jZö KòuMá p~ùj ù eiZùe @Sìeè @ixpikùe Keçfù,
 biR_ù ZìrKeòù \d'e @if@ùeò @Meè ù~Cñ i ùpàidKZù fPùPìeùe
 eiR^izùe Kic Keçfù, Zùj ù @iRò ùLùfùLùfò biàùe Kic Keòù Kkè
 G \AUòbZùe KQòùcùkK Z` ùp@Qò Kp C• e ùj fù, ^ù ùi aiaà
 ci Rò bwù ùj C Kò _eciYèùaicù aùÇieY ùj C, Gi aè ay_ùeè ah
 c~ò ù_ùZò KòuMá, _ùYò ù\A ~Zè i jZ aXjAQò @iC MQ aXjMfù
 _ùe ah` k ùZikQò biR_ù ùZYKeò \AUòbZùe KQò Z` ùp^ùj ò @iRò
 @ùc ù~Cñ @ai ùe _j • Qè ùi [ò ùAñ \idù Cbudò

ù~Cñ C^àMÉ ~èKcùù^ Lùfò jizùe aiaà ci Rò p]bi Keù\ùf,
 ùi ci^uèj ó@ù_Y ù\LèùKè_ùAùa eiÉiNùe, _eciYèùaicù i _ùe
 ùj C[èù ùgbù~izicr'uèò Kkè cRie K[ù ùj fù Kò ùi cùù^ _ùZizy
 i òÄZèùeù]ù ùgùbù~izùe bM ù^C[ùf @iC ^ikùe ùKùKp ù_ùj ò
 ùaiZf Xikèùfö G ZKòùcùrùQùù cSùe _gèò ùKùKpùj fù _ùZizy
 i òÄZie _Zùk @iC _eciYèùaicù ùj fù bieZid _epeie @òg?

j ñ càG K[ù aògYQò Kòù\ùe _eciYèùaicù ahndùe ùfLù @Qò
 [ùA_ùe c^ö UKG _egic Keòù LiRùf ùa\ùe ùKùKp _ù'id c^
 ckè_ùA_ùeò Kkè]cM^ùMùK ùaù]jG ùi A@è @ùc ùi [ùe ~ùj ù
 ùLiRè Zùj ù_ùCò Kkè a• èir^ @ù «è ù~ e@ùù àù @ic i cdKò @icKè
 _ùZizy i byZie i aMìeèKie, j òi ð cìeizK @É I Pj Kè@ù_ùYA ù^aùe
 _AiùKe fùR fùM^ò @icKè _ùZizy eiSYù, Ricù, i ù^cù, i ùj Zy
 ahndùe PfiAaiKèbieòbf fùMò Gj ikèK'Y Kj ài? _a• ^ù^ù Uj f'f?

G_Kiee Uij f'ue Z'Kuik IVue aò j i ` ò-ò @ùc aùfA
aùuA _ò ùi A _èYù _ùl ùLkè ù` eò @ùì ùfYò _ùl bieZidZie,
@i fò@ìC ^KfòbieZidZieö

~\òieKie @ìc i cÉue bieZidZü @i fòKóù ^KfòùairfòRìYàiké
Pij ùkò Zìrùj ùf Zùé@ì AZj ùi RìYàiké_Wjò ^ùj ùf j Re _eL
ùKcZòKeù! _[ùc Z' bieZe @ìc @]àù ùùKua c² j ð è ^[ùfò
j ð è] cò _Pìr^ ùj iA_ùeö ciZà bieZ ùairfò ù~CìbAn LSK @Qò Gaò
GVùe ai aiù Ke[àù ùfWùK ù~ùKòYì ò] còVieè ~ù[Á @]K _Pìr^ò
ùZYèj ð è] cMieèc] y ùi cù^ _Pìr^ò ~\òbieZidZie _ùl CVQò @i fò
^Kfè _ùl CVQò Zìrùj ùf GVùe ai aiù Ke[àù @ì\àù ù @ìc
i cÉuVieè@]K bieZid, @]K @i fò K&è@ùc, @ìce eìÁì eìÁè
_ùl] Kieicù^ ùi cìr^u i j Z Kù eòàj j ie Ke[ùì Q«? gZìù gZìù
]eòùì cù^ ^ù;hZ ùj iAQ«ò ùi cìr^u Rcòùì cìr^uVieèùRie Rae\É
^ùj ùf Qkakùe QWjA ^èi-ùAQò ùi cìr^ue i aKQò QWjA ù^A
\ìSe bKieù Keò ieò ùi cìr^ue aWjWj i j eci^ue _Peù aÉue `òò
\èi-ùAQò ~\òieKie _KZùe KQòKeàù _ùAnPij [ùkòZìrùj ùf _[c
_ùl _j ò iàue i eKie @ì\àù ùéZùu Rcòù` eìA ù\àik[ù G K[ù
i aò] ieYue ùNùYù Keàù K[ù Kò i Yè i ùeiae _eòcYhceù aS
Gaò _K]ùe i eKie @ìC _Ai ù fMìAua ^ùj ò @ì\àù ù, \kZueC^ù^
^icùe @kàÉù _eòGVèCViA ùi Vò ùi VèCViA GVò_Kù-ò ^ùj ò

K&èGi aè@ìc i eKieù _ùAn@K] ^ùdò Gi aèKeàù _ùAn i eKieue
\c^ùj òKóù AQù ^ùj ò i ùZùKùJò@ì\àù ù Z'! GcZòùKùZ ùagù Kù
ùì cù^ cùf ùKùZ, Mùf ùKùZ! ùì cìr^u AZj ùì , _epeù, VùKè,
Rcò aWjPfùKè-ìèkò ^ùj ùf aWjWjù Pfù Rkè ùKcZò ùì cù^
Pj U PKY ùj iA, i ð e KiePcìr^]eòafùa ùKcZò? RìZidÉù[òZ _ò
KQò@Qò RìZid Éù[òK[ù ~\òcSùe _gèò Zìrùj ùf cù^ _Kikèùì
c²- 'A|èù ARp AŞèù' Gaò 'AŞèù ARp A|èù' @ìRe _eò_ùe
'aiRù_dù ARp AŞèù, AŞèù ARp aiRù_dù' Kóù 'aùR_ò ARp AŞèù,
AŞèù ARp aùR_ò'

ùZYKeò@ì\àù ùu _ùAn Gaò @ìc _ùAn i aKQò Keàù ù^Zùu _ùAn
@i _aò ùZYèKeòùì K[ù QWjKò Zùj ùj ùf bieZidZie _ePd cka
ùKcZò? @ùc @i fòbieZid a^àù ùKcZò? cùZ fìMò@i fòbieZid

Kl̂ ^ie ùgh

a^aù ùAñ@icKèùKùZMwG Rò'h bìwàiké_Wjā Gaō @iC ùKùZMwG R^h ^ùh] Keàiké_Wjāo _[ùc eìSYieè@ie, Keaō @icKéGAi aè Rò'h ^ùh] Keàiké_Wjā KieY GMwK @YbieZidō @icKé fuù (ùcKùKieè @ic\ir^ù), aifùZò aiAMY(R^à ù_eùe, aifùZue ^ùj), @iké K`ò Pùj, Pòò WùfPòò^ùh] Keàiké_Wjāo Gi aèRò'he ck bìeZ aij_ùeö

]ic_ìr^ ^ùh] Keàiké_Wjāo KieY ZcìLè ck C• e @ùceKùeö KùKUp AòueRù bìhìe àyaj_ìe, i òi \ùid MYZ^Kéc]y^ ^ùh] Keàiké_Wjāo KùKUpa\kùe @ùc KaùWjùLkàù Kó'ù ùLùLù aòùLkò_ìeàù, c!^ùj ñ^ùzd! cùZàAòeìRù a\kùe ùcKìbìhù àyaj_ìe Keàiké? C• e i ek ^ùj ñ^ùzdò G ahdùe _ùòùLùfùf \wù@ie, ùj_ìA~ìA_ùeö AZùfùd Pkà Kò KieY bìhìùò@ic _ùLùe i icìRyàì\ ^ùj_ò aòùj cìf_cùe _j• ÌAQö @iC @ùc Gj_ò_àSùe UKG @Mee MYZ^e C\yZcìr^, @ù_ìZZù Mj Yùd, aKìcìr^ue @ùfP^ù Kei_ìeùQö

aù\gù(cùw^ _ùZùZy)Jh] alyùe Pùf[èù Wìqelùr^icìr^ @icKé a! Keàiké_Wjāo i aè RùZid LaeKùMR a! Keàiké_Wjā (KieY i aMwK AòeìRù bkòùMùùG aRùZid bìhìue ù~!)ùekaiA a! Keàiké_Wjāo CWjRùj_ìR c]yö ùi i aèù~ Nèy _ùZùZyèè@ic\ir^ùò @ùc eicidY _Xj_èK ~ìr^ Zèìeò Keù_ìeàì^ò Kò ùcìaiAf ù`ìr^ ahdùe K'Y Keàiké? ZìKèLèù ^ù ^ùh] Keàiké? ~\òGùZì aèK[ù_ùj a, Zìr_ùj_ùf @ice Pj U PKY ùMìAùe i \ì y_cìr^u _ùAñ@ùceKùe ^R_ù_U @_ùei ^p Keàù, _fìcìr^ueUuù LyòKeòj_ìbùMù _èj_ù^ù_VìAaùGi aèC_ùe aò ^ùh]ù\g fMìAaìKé_Wjāo i aKQòù\gù_ùj a _eù!

~\ò aù\gù ùKìMù bwù @ie_ùj a Zìr_ùj_ùf gbiè, bìAi_ìeùe ^èù, cùw^ a• Ìcìr^e eìÁ_Zòba^Vieè@ie, ùj Cö_ùj_ùf G aù\gù ùKìMìàùeù]ù @ù;_ìk^Kèèj_ìèàyù_K Keàiké_Wjāo i j_èeMìKèù^aìKé_Wjāo @ì\èù ù I Rwf RcòC_ùe ùj_ìA[èù i aèùKìMìKé(c!_è,cì Rùp MùRìNe) bìwàiké_Wjāo

G @ù;_ìk^e, G @ùRŠìe ZìfKù Zèìeò Keàù aj_Z KÁKe, i cdìgùù_ày_ùeö ùj_ùf RùY @i fòbìeZid ùj_ìA[èùècàG Kìc _ùAñ Kùp_ùe Kù_èayaj_ìe Keàiké? G_Kìeè ~èj_ù_ Yuè@ZìQèkèù fìM[èie ~ù[Á i _ìe^ù @Qö G_Kìeè ZKòQèkèù cò cùZàG_eòK[ù Kj_èie

C_fly ùj fù G K[ù ÆÁ Keàù Kò@i fòl ^KfòbieZidZù ùLiRàù GK
 cieizK ayù_ìeö G _Kìee GK @ù^hY RìZKè GK Rúa« ^Kò@Wkè
 ùVfòù^A-èö @i fòbieZid ùaúfòùKòYi òRò^h ^ùj ö ùKÇibieZidZù
 @i fòGaö ùKÇibieZidZù ^Kfò ùi K[ùVKpKeàie I ùNìhYù Keàie
 @]Kie Kùj ìe c]ý ^ùj ö ùKòYi ò \ke ^ùj ö ùKòYi ò i wV^e Kó ù
 i eKìee ^ùj ö bieZidZù ùKòYi ò ùMùG ^YÁ bìhù,]cò RìZò @• ke
 RìMèpKò ùj ÉcÀòcùj ùf ^èj ö ùKòYi ò] cMÀù Kùj ùYù, ayqò \k Kó ù
 i wV^ bieZidZie GKciZá_žò] ö ^èj ö bieZ Gaö bieZidZùKè
 ù\Làie, Kl^ù Keàie, @ù_ùYAaie j Rìe _Kìe aùW @Qò @ù]éK,
 _ìepek, i ùyù, bŠ, @_jà CnU @\àabò\ÜC_ìdùe bieZe _eKl^ù
 Keù-ùA_ìeö @ùc ùi abò\ÜC_ìd I \ÁKè ù^A ~èj ö Keò_ìeé
 i cùwfiP^ù Keò_ìeé_èj ö ùKeò_ìeéKò ù^ù ùKeò_ìeö KèèùKòYi ò ùMùG
 _e\ÁKè^ùh] Keàù ^žZ biaue GK cieizK cLìcìö

@ZizKè ù^A eìR^izò Kùf @ice Nìr gLè ^ùj ö AZj ùi NUò ìeQò
 i aèò_ùAò @ùc AZj ùi Kè a\kùA ù\A_ìeèù ^ùj ö ùKak Zìre
 i òe cùj Kè auùA ù\A_ìeèù G_eò Keàù_ùAì @ùc Nèù Keèù
 Rò^hKè]bi Keàù Reèù ^èj ö @ìagyK ùKak @ùc bf_ìc[èù Rò^hKè
 @ùj èò^èWj biaue bf_ùAaì @ice AZj ùi j òi áGaö LŠZ ùj ùA_ìe,
 ciZàù [ùe GK @_jà ùi ò; ~j @Qò GK Mè, i i ùc Gaö_àk ùi ò; ~jò
 ùi ùi ò; ~jè C> c^ Gi èù, Mài p ùeìc p @ìeap Pìr^p.. i cMà_è[èù ùi
 ùi ò; ~jè C> ayù_K ùj ùf c]ý Zùj ù GKìk biaue @ice ^Reò @ìcKè
 ùMùG R^ù_èZìKèKì^òZùk fPìA eLòa • ùA eLòùKè_Wjò ciZàG
 aè]ZìKè]bi Keàù_ùAì @ìagyK @] ùKA U^p_eciYèùaicìö ùKak
 ùaicù Zèìeò Keàù j ò ~ù[Áö Zìre @ai žKè ÈùKie Keàù j ò ~ù[Áö
 ùi cù^ ayaj ìe KeèKò @ùc, ù~ ùKj ò aò ùaicìe ayaj ìe Keè^ù
 Kùj Kò ùaicùMùK @ìc i cÈue]bi Keòj ùQùWjò LüfòadWjò ùWjò KAUù
 ùaicù [èù Pùj ö _eciYèùaicù bieZe R^i ù] ìe Yu i j ž bieZe_à • K
 gùì ^ ayaj ìe ùgh Gaö i aVieè cieizK aqù NìZKZìö

@ùc @ice i eKìeù ùamì^Kcì^u ùaKùe cùY IR^e `fcik
 SfìA_ìeö Zìu QìZùe @Rì ùcWjìp ùLùì ò_ìeö ùi [ùe KQò -ìG@ùì
 ^ùj ö KìeY @ice AQù @^ì ùe]ai Zý a\kò -ìG ^ùj ö @i f K[ù
 ùj fù Kò Pìkù ùKùò ^èl e ùfìKuè_ùV_XjAaìVieè_eciYèùaicù

Kl'ie ùgh

Zpìeò Keàù @]K ijRò K&è G @eYý ùeù^e KQò fùb @Qò KQ
RùY^tò R^cZ i ùbò @^á ùe @ùc GK[ù ÈùKie Keà-àù K[ù Kò
_ecùYè ùaìcù i _l ùe RìZùd ij cZò @Qò K&è R^cZ i ùbKè agbì
Kei-ùA ùe KQ

ieKie ^ùR agbì Keàò KQ ùj ùf G i ùbò_Qùe ~\ò ieKie
^ùR [ìèkò Zìrùj ùf cìc fù UKG bòù^òdò @ZGa R^cZ i ùbò
@^á ùe i cùÉ ùaìcùKè bf _ìèkò Zìrùj ùf ùfùK ù-ùZùàùk
Kj Q<ò ùZYèùaìcù ùc _ùAñ^òZ bìaùe bfò ^ù K'Y Kj Q<Q ù-Cì
ùfùK _l ùe ^Re ^ù ùfLàù c]y KÁKe ayù_ùe, ùi ùfùK _ecùYè
ùaìcùe RìZò _KZò ayù_ùe ahdùe K'Y aSà, Kò_eò aSà? ùKjò aò
eùÈùKWjè ùfùKè G K[ù Kj Qò Kò _PkZ ~è e MZò l _KZò i j Z
_ùecùYàK ~è e MZò l _KZè Zùk cùZài μKò^ùj Q ùKjò ZìKè _ùecùYàK
aKèY, _ùecùYàK guZEZè Zù_R aùÇùeY, Gi aè ahdùe a%òù Keò
aSìAQò KQ Zìre cùZbìhùe G^èPpWp deù^èc p ` ò ùAfp ùcùJèèfp
KùKùfp cùì pZ • BaSìAaù _ùAñg± @QòZ? ^ù Gi aè^èù Kie i ùò Zìre
cùZbìhùKèc± cej ...òKeù\AQò ^ù, ù-ùj ZèZìr bìhùG @ù]èK aàèZù
i aKè a%òù Keàù_ùAñ@c, ùi ùMùG i cd Kyù_j fpe ejò ùKak
\èèKè Zìr@Mùe a\kò-ùe ù\LQò G_eò GK @ai Kè ù-C[ùe ùi
KQò Kj àù Gaò Keàù @i _a?

GA eùÈùKWjè ùfùKe K'Y KQò cìfý ^ùj Q @ùc K'Y ZìKè GK
@cì^aKZìe _gè j ò ùaùe i \ùì aùù ù\Làù? @ìC ùi KQò aò Kj ùf
Kóù _gùl_Pìeùf ZìKèKèùe ùMùaj ð ùUKù Kóù fuù_ùWjè ~[ù]Zù
ahdùe M_gùùA Pè_pKeùAù\àù? Zìre _epeùe i è e, cj ZpM_MùV
Zìre @mZù ù-ùMà Zìraèè è ayajùe Keàù? Zìre @ìagyKZù K'Y
ùKak ^èùP^ ùaùk?

K&è \bMjè K[ù ùj fù càRùY ùfùKe K[ù Kj èùj ò càKj Qò fì
fì, ùKùJò ùKùJò ùfùKue K[ù G cùJò Z' Zùe c± @Qò K&èùì ^è • KèKG i 'ù
ù\AQò ^è • ò ù^aùe ZìKè ùKjò i ùj ù-y KeQò? ùKjò ZìKè i P^ù
ù\AQò ùKòYì ò ahdùe? @i f UùRWjè ùj fù ù-, i P^ù ù\àù @ìC
i _a ^èùj ò guì Z l guì ^ c±ùe i ù]ùeY @ìC ùMùG c± Ròh Gùa

bieZùe ^uj ó G_eKòGK i ù]ieY bihù c]ý ^èj ö GK i ù]ieY ù\g
c^α ^èj ö

G R^cZ i ùbòKeQòKG? @ic bf _iC[èú i aèRòh, @ic _[èú,
@ic @Kig, @ic _ij Wj @ic _aZ, @ic bAñ@ic ^B, @ic Mìn MŠù,
aFaiWj i je, aRieKé _ieciYaK ùaiZic Pò ùaici `UòA]bi
Keù\atie @]Kie bieZe Kò ù _iKÉi^e _äi^c^aùe ù\fü KG? ~\ò
ùKòYi ò _ieciYaK \NWYùj G, Zìrùj ùf @icKèa • iAa KG? _äi^c^aù?
@ùc Zùe aghbi Keùù Kùj Kò @ice aghbi e j Kñie ùj au _iAñ ùi
KeQ«òK'Y? _eù eiRù^ZK ùMùÁù @ice aghbi @Rèù _iAñKeQòK'Y?

_eciYè ùaici ùj fü cYh Zèieò Ke[èú i aVieè @MYZi^K,
RiZèùeù]ú, @cì^hK, ^éoi, aabè aÉö @_Y ~\ò]cùe aghbi ù -
Zìrùj ùf @_Y GK[ù bF Müf Pkè ^uj ó Kò _eciYèaici c^hýe
bMair^u aèq ùe i aùgh @ij B^ò bMair^ue i cMài ÁKè@Lò_QkùK
]bi Keù\atie @iE; ò a • èi^ c^hý KeQò

@_Y ~\ò]cùe aghbi Ke«ò ^uj ó - Zìrùj ùf K[ùKèG aMùe
ù\«è @ice GA _[èú Pieuj hùMG ùKùò ahò _èYò Gaò @ice
cLècù I aabèZù _iAñGj ù ùMùG @_euj ùe]bi ùj iA~iA_ùe, Gaò
Zìr i jZ ùj iA~iA_ùe i aèù_ice ùgh, i aèÈ_è ùgh I i aèKl̂^ie
ùghò

aKîg _ûAñãôûg

aKîy _ûAñâðîy

'~\òZèe ~îZ^ù j òùbîMèie @Qò
ùZùa ù\ge Êù[ð _ûAñZùj ù ùbîMèù CPZö'

- 1948 ci g ùe j ieiKÀ aŞ ù~Miaai j eùùj aiKè~iC [èùùfiKu
_ûAñ Raij iefiùù^ùj eù bihYe @ògò

câùMùG _ùj ùWjC_ùe QùWùj fò@iC aWj_ùùe j i CVfò
cârki SùieèWwùe ^càù_ùeùj ùA ^Be @ie _Uùe QùWùj ùA [fò
@iC ùi Vieè KQò \eùe ùQùW ùQùW ^Şù _ùj ùWjC_ùe aQùWùj ùA
_Wj_èù PùeùLò @ùèù ù Mù ù\Li-iC [fò ùi jò MùMùK [ùf i Kùù,
i èùù ^cMa^ùe iC \cùLWù ùcùZ ùi MùMùKe ùLùfù, \èk NeMùK
aò ÆÁ ù\Li-iC [fò @iC aò ù\Li-iC [fù ùi Ne i aè _Qùe [èù
PihRcò I Rwfò câù\Li_ùe [fò ùQkò _fue RM [èù ùQùW _fìcì^uè
\eè èi ùQkMùK GùYùZùY ù\Wj_èù KQò ~^PikZ Pùèùùic bkò
ù\Li-iC [ùfò cùRùèùe cùùL [èù ùi j ò i byZù [fù j ù còVieè aò
_èùWò GK i byZù ~ùj ù ù\ge i ùaùy ^yùdikde @^ècù^ i j GA
ahùèùe i Yùe i ueieae RkbŞiee CQkù_ùùe aWj_èù

Kèècàj i fòKùj Kù

KieY [fù ^èzdò j ViZ ùcie ùMùG K [ùcù^_Wfò ù\ge i ùaùy
^yùdikdùe cù^yae aPùe_Zcù^ i Yùe i ueieae aŞ ^cùY C_ùe
ej Zùù\g CVùAù i cde K [w aŞ ^cùY C_ùe KUKYù CVùAù @Mèè
KèYù aMkZ j àdùe ùi cù^_Pùe [ùf Kò_è aù Kùfì^ùe _fìcù^
ùLkèù _ûAñ_ùKù @Qò ^ù ^ùj ò @iC i eKieù IKf ZZù YùZù cù^yae

aKig _iAiaðig

aPie_Zicr^ue ^bèu~iMý _ZigZòù\uf ù~ i eKie _fíuèùLkèù
 _iAñ^hZ bíaùe _iKpù~iMiA ù\úaò @iC ùi _iKpMVKùe ùLkèù
 _iAñ Li Wj, ùXuòl ù\íkò@i\òie~ic c² ejhò cS ùUKòcâ^«
 @iKigKèPujifò Zù_ùe PujifòZkKè @aèZ MZùe ùajjè~iC[èù ^B
 @iWkè @iC, GK @ZòùQW cj)• ò _iAñG i aKQe _PS CnUZù ùcie
 eMkèlFuUì\ùfù, ùZYècàj i ù\fò ùj\uf ùcie ùi j i ùe Kijù _iAñ
 @i ¹i^ ^[fò

@ie _eèKQòK[ùcèÁÁ KèlGò cèù\ò i j e aùeù]ù ^èj ò Mìrùe
 aòcèKQòicd aùZAQò @iC MácùY Ríá^e aìzòZù, ùahcý l i _iay
 ^cèZù ahdùe aòùcie KQò]ieYù @Qò cè_MZò- aùeù]ù ^èj ò
 _iPìr ^epeù l i òÁZKèi aKik _iAñ• iA eLèù \Mùe _Pie Kèèie
 cìr^iKZù c² ùcie ^j ò Kèèè cè i aèaùk ùKèZj kùe beù ùi j ò
 ùKèZj k j òùcùZ ^cù C_ZyKìKèUùYèYQò ùcie ùfLKùd _àè ò
 Kj fù ù~ GVùùMùG cjbìeZùd KijùYù @Qò GVùe \AUò_l bZùe
 ~q e abìRKùùeLù @ZòÁÁ Gào ùi j òùeLie \A_Uue ~q Kicù ùi ^ù
 fùXA _iAñ_ÉZò Gjù G_eòGK fùXA ù~C[ùe C_iZ @QòGj ò
 i bGñ - @igù, ùKà], i P^ù, c[ùYPie, eìRù^ZK @bì Sò ~i²K
 CyùKùlù, i cìRaiùe Qk^ù, CMà KùigùkZù, @cfùZi²K \èibì Sò l
 abòè bìaùaMò Kj èù aij fý ù~ GVùe c² C_iZ @Qòù i j òi aèyù_ù,
 l _ùdZù i ù;j R^K, @ìkRìZK @ù[K i j ùdZie eìR^ùZò

ùcù ùfLKùd _àè ò ùcùZ aì² Kfù RGi p l ^aùKùbùè @ùWYA
 ù[iAaù _iAñ ùcùZ @j èòc² aì² Kfù W^pWfùfù ùcùù aj ò_XjKè
 i MZ eLèù _iAñ @iC Zù a\kùe Rkùì P^ l Rk ^Áù ^ C_ùe
 eù_ùp_Xjù _iAñ aì² Kfù \èèù i ièie ^\iaSçì^u C_ùe ùfLù
 ùj iA[èù ^èS l aj ò_Xjù _iAñ Gào ùi MVK C_ùe Zèieò ùj iA[èù
 _ùcùYK PkyZàù\èù _iAñ ùi _àè ò ùcùZ aì² Kfù aWj aWj aS
 Zèieò_Que [èù KìeYKè Gào ùi MVK Kè[èù KìcKè aSèù _iAñ

ùcie _[c ùKAUò \ùicgù _ùèè cè RìYMFòù~ ^cù C_ZyKìe
 _KZùe ùj CQòK^Y, Zùj ù LèpKcùfùK RìY«ò @iC ù~Cìcù^ RìYQ«ò
 ùi cù^ ajZ KQò RìY«ò @]Kùg ùfùKue KQò]ieYù j ò ^j ò Kèè
 _ùd i cÉue G ahdùe \XycZ ejQò ùKj ò aòG ahdùe ^èù_l
 ^èj ò @ZògùNàcì aSMfòù~ cèGK aùÇieK beù @• kKè_gèù Qò

bieZue MZ \gahð]eoi Ýte i ueiaae aS aæq ue Pif[æu i oMác
 ciZá ùMUG ^B _iAñ i oMácVieé ùXe @]K K[ie _ZúK új iA~iAQö
 Gj új COúu i oMáce gqoGaö \æKZú cæö KQæhðZúK Gj úR^cír i
 C_ue augh _bia _KiA[æu GK aZKð ei_ue QWj új iA[fiö GA
 K[ú j öu i oMáce MeZBaXjAau i jZ Zíre ei_ueLKé a\kiAù\fiö
 ùMUG ^\ú C_ZyKie bahyZ _iAnGK i oMáce ei_eé~iA _eúeiRú^ZK
 aýai ú C_ue _gü CViAfiö a • ðír^ Gj ie ck _gü új COð bieZúð
 MYZ^e PeZáC_ueö _gü CVQö- G bicö Kúj ie? G ^Bcír^ue círfK
 KG? G Rwf i aè? Gaö ciQe? Gi aè _gü @Zö Mbúeö eiÁæ cæ Gj ö
 i aè _gü @Zö MeZæ i jZ ù\Qö @iC eiÁæ i aè^Áir^ - úi ^iaj ðú,
 ù_úfi, @cfiZ^, ^yúdkd- ùMUG KYæ C • e ù\CO«ö ú j ö
 i cÉue ckZ C • e @ui Qö \gü új i^ biaue, Zq @iC Ké]ieúeö

C_ZyKie i oMácicír^u ZVieúe i aVieé gúYZ Zie [fi GA ^ÝÁ
 C_ZyKie ^ÝÁ Z[y @]ieZ ^ÝÁ i ciýie @úfiP^ú KæG i oMáce
 Zú • K Gaö _úidMK _eü @Zö ayú_K új iA~æu `kúe úi Zúe cæ
 ce~iAQö ZKé ckbo KéUúYbWjAaXjAau `kúe Zij ú `fo`fo`úæ~iAQö
 I UKWj UKWj új iA búi ð~iAQö úaùkúauk ùMUG aizðÜLŠ @Ló
 @MKé búi @ui Qö- Zij ú j iA_úe i eKieú Kke úfiKu _Zö j ð dj ú
 aýaj ie C_ue GK @úamBeú eö_úß új iA_úe ^cðú aPú
 @ú; ik^e KQö KcK • ðue ù\g aúeú]ú Kúce @bú~iM, Kó ú
 ^yúdkdúe ^cðú aPú @ú; ik^e eßp_úö ^pC_ue RúY @iA^
 @úfZ i ú iKue GK eö_úß

^cðú ahdúe Gaö ^cðú C_ZyKie i oMác ahdúe @ú^K KQö
 úfLi~iAQö ciZá@]Kig úfLú GK augh Z[ú ÉZ^ _úK ùMiÁú _iAö
 LaeKúMRúe Q_ú új C[æu eö_úßcír^ Gj ö_K]e @fMú @fMú \M
 C_ue I _eÆeVieé aizðÜ úKóYi òLaeKúMRúe GK i cMK eö_úßG
 _~j«_Kig _iA^új ö i aei eKieú ^[ò Zámé eLú~iCOö ùZYKéðGK[ú
 Kj úf úaú]jG augh bēf új a^új ö ù~, Gj ö_K] ahdúe
 R^i ú]ieYue]ieYú@Qö@]éú I @_ikö Gj ö]ieYú cLýZú \A_Kiee
 - ùMUG]ieYú Gj iKé @]éKZú Gaö _emeú bZúe ~q j ö iaue
 ù\úL; @]éK, ZKð wZ, _MZguk aKig Gaö _iepeK, @ú~æK,
 _Kpüg}K aghÁæ GK ~q ö @iC ùMUG]ieYú Gj iKéGK MiSú a^ic

aKig _iAiaðig

ù^ùj eè\ß ðe ei_ \Gö i ci yùKèG_eòei_ ù\ai ` kùe Zij iKèc[yù,
_à• ^ù, @bì Sò Gaò c[yù _Piee]cic bZèè CViA @^PZ biaùe
GK ^yidi wZ aaiù biaùe \gò-iCQò G_eòù\Làie i ci yù ùj fù
GA@i KòGjü aaiùKèGK c[yù ei_ ù\COò i ùZ ù~cZòaiù, _Zaiù
\èj ñeiÁe cwk Pij Q«ò@iC aaiùUù ùKak Zj ðe aiù C_ùeò

i ci yùKèù\Làie G \AUù-iK C_ùd bffp KieY G_eòGK _èYù,
Zü• K aaiù \Áèù\Lüf Gjò^YÁ i ci yùe ^YÁ Z[y i aèuKcñ_èYù
@üaMe]èi bZùe @EÁ ùj iA~iGö \AUò-iK Pkù] ièi @icKèi ùPZ^
Ke«ò Kò@MKèaiù ù\LiAaù _iAñ^@ù ^idK ùKùZ Reew Lüfo ^èi
^idK ^j «ò ^èi_Kiee ayqZß \M\gKò @ij èòc^α Zij ù@icKèi ùPZ^
Kùe Kò@üc @ice ayù_K biaùe ayaj Z _èYù ^idKcìr^uè fMüA
Gjò^èi i ci yùe i cù] ù^ ùLiRò ièèù ^j ð

G ù^ùj eèa^ic MiSü ~èp@ice GA i ci tcdK i ci yùKèRae\É
GK _èYù Xü• üe Lü_ LiAaù _iAñai^α Kùeò ù^ùj eè I MiSü ckZü
C\ie Gaò i Zpùfik [üfö cYh _KZòù~ ckZü i Zp Gjò ÈüKü-ÿ
C_ùe aKig _iAñ Ziue K\ùfik (_ieüWüAc) _-ÿuai Z [föw
ù^ùj eèe K\ùfik [fö üi übGZp ügküe GK ùK\;ábZ eüÁa ~ij ù
_Zi f b i e l ü ù~iMüC [èò MiSüue K\ùfik [fö Micy ÈeiRyKè@ü] iè
Ke[èü GK ciZi f b ù^ZK I ~Zÿük ayai ü @üc ~\ò i ü] ièY
c^hy ciZa^ùj iA @iC UKG @]K cj Z Z[ü i Zpùj iA [èikè Zìrùj ùf
G \A ayai ièè ù~ ùKüYi Wòc^α Kic Keù iè[èikèü ciZa @üccüü^
@Zò ciZüe i ü] ièYö MZ _Pig ahüe @üc L\ü _Sðÿj ð Kòü Kèò
LiA^ùj ð @icVieè@]K \bdMici^uèi j i^bZòù\LiA^ùj ð ùZYKè@üc
Gjò\AUò@ülgò ayai ü _iAñ^RKèù~iMý Keù ièò ^ùj ð @ügK biaùe
c^α ^èj ð ùZYè@icKè@ice ücükK, _igaK _àè cìr^uVieèj ð ^RKè
i èl Z eLaiKèùj aò

@üc i _aZü@ice G gZièie ^idKcìr^ue ùKüJiKèugh Keù\AQò
ù\g a• cìr^ _id @]Küg ül Züe ^idKgr^yò ciZaù~ _-ÿ« üi ^èi
cj i^idKcüü^ @üi ðÿj ièò @üc K'Y Pè_Pü_j iZue j iZ aiSò ai èi?
^r, @ai ü @i_ük ùj ai @Mee@icKèùQüü ùQüü RìMüe Kic Ke[èü
a• cìr^e Kèò Kèò ^idKÜcìr^uèùLiRò aij iè KeùKè_Wj, Gaò Ziue
i c[ð I _ ù\aiKèùj aò üi _eò Kèò Kèò ^idK(I ^idKü)cìr^ue

i oLyú G ù\gùe @ù^Kò @icKè aWj aWj i ci yú I _güi aKè bfè-iA
ùQüI I ^YÁ i ci yúe ~q MvKè ^YÁ, ^q ìeZ Xwúe fXjüKè _Wjüö
ùau]jG @Micü i cdUò @ic _iAñ üj a GK 'ùQüIe gZiè'ò aq Zjè
]bi Gaò I Ìè @ie ; aWjüaicü, aWjaS, aWj@l\güi, aWj@«\q ß
aWj ù\g, aWj ~q , c j ü'p ^idK, aWj bfè i aè KQò aWjè bhWjüe
@ie _üj a ùau]jG GjögZièüeö Gjòc j • üe j GZ ÈMüe üKcñKèö
ù\aiUG @ic _iAñ ^RKè _ÉZ KeQö Gjü K'Y i Züe üj a? i Züe
K'Y G_eò KQò NUè? Gjò_eò GK i _üa^ü ücüZ @Zò üfib^üd
cü^üj CQö

cä^cälie C_ZyKüKèUüYüj iAMfö KieY ücüZ fMfö KòC_ZyKüe
Püfèü i öMüc GK ^èü, ^èüidK, Gaò üKüZ \Áèè GK \èL\idK
@äüüe _j • füyö cäüi VKö Mfö KieY gMüü cXy _üLkè UüYüj iA
@ü fü _eò üfLKcü^ UüYüj iA ~üèkò üMUG bf Küj üYü _üLkè cä
Mfö KeYü \èü ü_èZ üj iA ^èj p aè Küj üYü _iAñ [èü ücie ^QK
üfib ü~Mö ücie ^j • öVKp c [fü, üfLüj au _iAñ@ü_I ü Keüèü
Küj üYüG cäüi Vüe _iAMfö

@ic üi AUò Kò Küj üYüe aiaü!

'üfwiK KjQ«òKoi Yie i ueiaè aS üMUG Lyèj k _Klò KèèG
aS fl fl ügihfwi Z • üe _üYü\ao G aS, G üK^üf@ice Rüa^
üeLü K'Y @üC G[üe aò_Ai è j ö ia Keèü? @üC ^güi ü^C [èü
_a^ _iAñ@üC _Ai ü ü\lCQè _Ai è j ö ia Keèü? @üC a • èè Gaò
a • èü _iAñ üYü c _Aaè @üC i cüÉ cgdMReü _iAñüMèa @üYü\aiö'

(MReü clüc^ü _Zü Ccñüa^p_üUfj 1993üe \fèüè GK
R^ i cüagüe) -

'aS üj fü _ue @üC @ü_Yue@ü_Yue NeèPüfèüü _iAñ@^èü]
Keèü Müf Z bfö ^üj üf aSèè_üYüQWj_è @ic @ü_Ycü^ i cüÉ
aWjüaö'

(ücieèRü ü\güA, 1961 ci j üe ü_üwpaSe aWj@ • küè GK
i büe)

'üi cü^ @icKèah UüK ü\A cieð'üüf Küj KQ Zirüj üf @icKè
GA ck Müè ej èüKè_Wj [üèü i eKie GKÜèü Zire aS i j Z ZÁö
ej èüèüèü'

aKig _iAiað'ig

(eicpaiA, ~ij ú Ne ^cñú C_úe új iA[ðú aMðaŞe aWj@• kùe
[fíó úi a• ðir^ Rafp_eþ GK aÉúe ej «ö)

Éú]í^Zie _Pig ahð új fúYö ú^újeúe '^\úaŞMWK új CQ«ö
@ú]éK bieZe c|e' bihY (ú^újeé ^R Rúa^Kikúe úi jò aqay
_iAñ\áLZ új iAQ«) _úe Zúe cZ@ífu _\izKcú^ ^ú] ZK I @\cý
C>ú]e i jZ aŞ aiŞaúe fíMò Wjüfö aŞ Z@ieò @iC ú\g MXjü
_eAee _Zig± a^Müfö aŞ aiŞaúe ciZ[ðú úfíKcír^ue C>ú] jü
ùKak @^ycír^u c^úe i ù|j @iYðú _iAñ~ù[Á új iA[ieikúó úi cú^
ù~ ùKak ^@ú aŞ I Rkúí P^ ayai ú Z@ieò Kúf Zú ^éj ð Zú] ú
i jZ úi cú^ ú\ge Pieú_úU QúA új iA[ðú Kéò_íepeK Rkúí P^
ayai MWKé c^ ^R @q@ieKé ú^AMüfö @iC j Rie j Rie ahð]eò
ù~ Cñ ayai ú úfíKu ~Zúe a• ó ej [fíu, ZiKé ciZá úKúZ \gŞe
@áj kúe úfú_ Keú\úfö úi _eYú ayai íe Pú] ðú beYú Keðú
_iAñ i eKie @]Keé @]K aŞ Z@ieò Kúfö Gi ae `k GA@ú új iAQö
ù~ bieZ a• ðir^ \é@ie ZZid aj • c aŞ ^ciZú új aie Mað KeQö
ùK! ðd Rk @úddM @^i úe bieZue a• ðir^ 3600Uó aj Z ^\úaŞ
@Qö Zú] ic^eé 3300Uó Éú]í^Zú_úe jü Z@ieò Z[ú_ò@ice R^i óLyúe
_ú• bMee búM, _ðd 20úKúú úfíKu _úLúe i `ú _Aaú_úYó ^ú] ð
R^i óLyie Z^bMee \AbiM, _ðd 60úKúú úfíKu _úLúe úcckK
_eck ayai ú ^ú] ð

@ie_ új aú i cdúe aWjaŞUcír^ue _eKl^ú i é e [fíu, KkéZír ue
úgh`k c| jü új iAQö GK i cdúe i cùÉ aŞMWK ahðue Lí ó
[úf- i icyaúú, _é_ðúú, LíA@í^ cá fí^í^ j d é úa@; i cùÉ aWj
aŞcír^ue bf _iC[úfö úi úZúauk aWjaŞUcír^ [úf KaZie ú_éYö
Kké Gúa @iC ^éj ð _[ðúí íeú aWj aŞ i ae aeé úe @ú! úk^cír^
cŞ úUKQö _[c agþe]^ú ú\gci^úe aWj ^\úaŞcír^uè @Kici
Kei-iCQö búú CWjA \@i-iCQö aWjaŞe Leú _bia bf _biaVieé
ù~ @]K Zú] ú ùKak @^cír^e K[ú ^éj ð aWjaŞe C_ú\ dZú Gúa
@iC ^ú] ð @RKúfö Zú] ú cej ...@i aÉö aWjaŞ Z@ieò Keðú @iC i CKie
K[ú ^éj ð aWj aŞ úcckKZú @MYZír^Kö aWj aŞ i eKieú l cZie
ùK! ðKeYe GK C_úðö G_eò GK C_úð ~ij ú akúe i eKie i íe Keúa
KG úKúZ _úYó _iAa, KG úKCMò úKÇñ `i f aXjAaö RúY Píhú

_ilEeZire _iepeK mir^KeQWjAü^aie GjüGK ^bzZ C_idö MeäuVieë
_üYö RcöI Rkúi P^ ayaiü QWjA ü^A]^üüéC_jie ù\aiü _iAñawj
^\\ias üj CQöGK C; Z C_idö RkbŠie Zöieüe @Ri äüfíK aiü_z
Gaö i aEík j@«ö _eüag \\Áieë awj aš aügh ađigKieüö Zijü
ü~iMábcö^Á üj iA~iGö awj aš a^yü KeüGö Rcüe _üYöRüKA eüj
I fYü cüWj~iGö _üYöRcöejäieëüeüM c^ ayü_ö Güa @]Keë@]K
i P^ü cKQöü~ awj RkbŠie bckme GK KieY c^ üj iA_üeö

G_eKö@ü]éK i byZie _Zük jö iäüe awj aše C_ü~iMzü i ücZö
i cüÉ @igü Ke«öKöG _Kiee i äeKü üaü]jG Cbü üj iA ejä i cde
ügh _~j«ö KkeZir ađjG^ö ašcír^ue Ria^Kik i ücZö _Ueüüe
ü_izö^üj aü _~j« j öüMüUG aš Kic Keü_äeö GYKeö awj ašUcír^
ü~ üKüz cieüZK Zijü a•cír i ü]ieY mir'e ahdö aš _iAñ i'üüü
Éü[ZYüM \\eü ü~ RiZüd Éü[ö i ü]Z jG üi K[ü gYüf ü~ üKöYiö
RüYäü gYüüü üfíK j i ä ^bzö

GAi äe KieYeë _üziZye]^ü ü\gci^uue aš Zöieö gđ @iRö
jeWjYüe _Wpö KieY üi ü\gci^uue R^ i üPZ^Zü ü~iM aš
Zöieö _id a| üj iA@üi fYü üZYë @iRö aKig _iAñ i jüdzü ^cüe
GjüKé Meä _MZigük ü\gci^uue e~irü Keü~iCQö ü~cZKö @üü
üi cír^ue eYö ~q iÉ @iC ^hü ü_üKceü Jh]Ké i üj i-y @iKieüe
@ic\\irü KeQö

bieZe _üZyK i eKie üMüUG cüüe]^ü _üziZy ü\gci^uue aëq üe
PfiGö @iC @ie cüüe G_eöeYöahüq Róh KYäü _iAñüi jüü\gci^uueé
jüEY Küe, @ü[K i jüdzü ^Gö @ü[K i jüdzü üj CQöayai üde üMüUG
eYü üKqk, VKpC^üagau_eö @ü[K i jüdzie \\iCüe @ü Kie
@]Küüg ü\g]bi _iAMüfYö aüwüü\ge @•ü büwäüKé ai fYü
@icKé Gi äe bdiáj ađ\ ääeYü RYieQö Z[ü_@ice ü^Zicüü^
IVüe \\d^üü j i `üüA GjüKé ÉüMZ Ke«ö Zir_üe @agü ^Re
fē _id @iZaWjüKé awj Keüü\\LüAü _iAñ_eciYéüaüüü `üüKö

MZ_Pig ahüe bieZ üKak Rkúi P^ üL Züe @gü j Rie üKüü
Uüü Lyö KeQö cüzä GA_Pig ahö bZüe ceüj Z[ü a^yü _äüwZ
@•ke _eciY aXQö cüzä Kcöüj ö Rkúi P^ üL Züe aö_~jü Z[ü
ašcír^u ü~iMNUfäü a^yü ahdüe @ü^K C\\iAMR^K i P^ü cKQö

aKig _iAiað'ig

C_ð^ jái I cê Kú@al d ù~Má'iaR aò_a' _Zòùfikue ùcij bw
ùj iAQò Z[ù_ò i eKie 3600a\$ bZèèùMijKe aò i cul ù Keàù _iAñ
ùPÁù Keð'ij ùkò i eKie a\$èù _iAñùPÁù Keð'ij ùkò ù~ ù~Cñ Fl yùe
^\\ia\$Ucìr^ Kei-ia [fù Zij ù ùKùZ \\e i ù]Z ùj iAQò ù\\LaiKèùPÁù
Keð'ij ùkò ù~Cñ @Ri á @[ð ùi ^\\ia\$ ù~iR^ùe Lyð ùj iA [fù Zij ù
ùKùZ \\e ~[ù[ð [fù G_eKò _KZùe ùKùZ Lyð ùj iAQò Zìre i VK
j ò ia c^ i eKie ^kù KeàùKèùPÁù Keð'ij ùkò

Gùa _Zò ahð ùKùZ LúYgi y I LúAaù ùZf C_ð^ ùj CQò Gaò
1947ùe Zij ie _ecùY ùKùZ [fù Zìre j ò ia biéz i eKieu _ilùe
ej Qò G j ò ia c^ @Qò~, ahKèùKùZ _ecùYe aKèUþCù • ùkZ j G
Kó'ù RiZid eir_[cìr'ue ùcùL ù\\Nj ùKùZò G_eKò RùY Pùj ùf
ÁKþGKùP~þe @ig^ ^e @ai ùe Kó'ù cùù aRièue Uuie @kRiZK
cìfye a\\k[èù j iee _Zòcð'þj ò ia eLù ieàò RùY GK[ù i èd'ùe
Kj ù\\A_ieà ù~ @ùc i ieRùe gKàie \\ð _ùKò ù^ aèq ùe ùKùZUò
KùKùþcùPþj ieQò G K[ù c^ ùLiRò aij ie Keàù @ù\\s KÁ ^èj ñ ù~
biézùe Mfiàhð ùKùZ MÀRGUþ aij ie[ùfò Kó'ù ùKùZ RY ùfik
Mbð'ùeù]K @ùÈù Pte KeiA[ùfò KkèaWj a\$ Gaò @^y aWj _KÌùe
@iRò _j« ùKùZ RY ùfik aò ù_Z ùj iAQ«òù i j ò ia i eKieu _ilùe
^ùj ò 'RiZid _MZò _iAñùKùZ RY ùfik akò_WQ«òù i j ò ia i eKieu
_ilùe ^ùj ò G cìc fù @1/2~jR^K ^èj ñ KQ' _KZùe ùKùZ Lyð ùj iAQò
Gaò ùi Lyè ùaìS Kùj ù C_ùe ùKùZ _WQò Zij ù ^RiYùf @ùc
_MZè cìfye j ò ia Keàù ùKcZQ'

A\$èir'þ A^ÁPùþ @`þ _akþ @Wj cð'ùÁá ^þ [ùe PCa^Uò a\$ Z
^\\ia\$e GK i uad Y Ke[fù ùi [èè RYù_Wfù Kò ùMijG a\$ \\èù
j ieeij ieò 44,182ùfik aò ù_Z ùj iAQ«ò 3300Uò aWj a\$èè 54Uò
a\$ ùMijG aWj^c^ù ^èj ñ ^ðdò ùj ùf biéz j i\$èèùMijG Pò KeòKQò
Z ù\\Lùj aò ùZYè@ù «èKQòj ò ia Keàù]e«èa\$ _Qù 44,182ùfik
aò ù_Z ^ùj iA j ieeij ieò cùZá 10,000ùfik aò ù_Z ùj iAQ«ò Gjò
i òLyùò @a\$gñ ^ùd biàùe ùQùUò Z[ù_ò ùi j ò j ieeùe j ò ia Kùf
3300Uò a\$ùe aò ù_Z ùfik i òLyùj a 3,30,00,000-330fl
aù 3.3ùKùWò @[Z MZ _Pig ahùe ùKak aWj a\$ \\èù @ZòKçþe
3.3ùKùWò ùfik aò ù_Z ùj iAQ«ò @iC @^y aWj aWj aKigcckK _KÌ

MWKe K[u QMkø ù~iR^ù @ùdMe i Pæ G^pi oi Kpi ^u aýqMZ
 cZùe ùciU ai ù_Zu i öLyù ðd 500fI (G[èeaS ai ù_Zu i öLyù
 ùj CQø 400fI)ö KkèG cZ aýqMZö i eKieu _iLue G ahdùe
 i P^ù ^j ð Kóù i eKieu biaùe G_eò_ei öLyù^ ù\aiè i j i Kij ie
 ^jò _ù• ùKiùò ai ù_Zu i öLyù K[u agði Keàù Z_ðd @i _aö
 _ù• ùKiùò ufiK! i eKie jGZ Ma_àùj uA KQòKj uao \æk Êèue
 jGZ Kj uà i öLyùù uagù cù^ ùj CQø ùZua @i f i öLyùò uKùZ?
 ùKùZ ai Kçùj a G[èè! i eKie! KQòZ Kç «!

cùZ fìMQøi ùZ ù~_eòcàKxYKxYKuikbeiùMùG aèù MYKaeKè
 jiaVMfö

_ù• ùKiùò ùj CQø MRèùJe ùciU R^i öLyùMieè @]Kö @ùÁFèie
 R^i öLyùe _ðd ZøMxö bieZ abùR^ uàùk geYù[ð ùfU[èù
 ùfiKi öLyùe ZøMxèèc^ @]Kö _ùfÁùA^þgeYù[ù i öLyùe \gMxö
 Gàa Kùì uùbieè \gfI geYù[ð ai ù_Z ùj uAQ«ò uàifö _èù _ù\zìý
 RMZ CVQò_Wpö

ai ù_Z ùfiKu c^èèGK aèù bM ùj CQ«ò @ù\aii uò i Yie i ueiae
 aSùe ai ù_Z ùj C[èù ùfiKu bZèè gZKWj _ðd 57.6 ùj CQ«ò
 @ù\aii uò \kZu i öLyù G[ùe çjùA \è«è @iC ùciU i öLyù @ic i ciR
 aýai ù ahdùe @ù^K @ePKè K[u Kjàò @^i PZ RiZò I R^RiZò
 Kçg^eu @^i uè ai ù_Zu c^ùe @ZòKçie 60_ZçgZ ùfiK @ù\aii ú
 I \kZò bieZe ùciU R^i öLyùe @ù\aii uò @^è_ùZ gZKWj _ðd @ù
 Gàò \kZue @^è_ùZ _ðd 15_ZçgZò Gjò \Áèè ù\Lùf ai ù_è
 ùMùG @fMù \M ùLùfö-uGö _biaZ ùfiKcü^ bð^R^ùMùÁie
 ùj uA[èieè ù\g ^ciZùu C_eèPù_ KQòciZùe Kçè-uGö i ùZ ù~_eò
 Gjù GK ùLùfù Lyð aýai ù- RúY Lyð Keà, Kkè Zikè beYù Keàie
 \idZB@iC Kij ù C_ùe _Wpö @iC ùKCiù\ge ai ùèèie ùfiKcü^
 ùi uaiS CVÁuaò bieZùe]^ùK ùMiÁùe Ria^ùgkü _ùAñ ZyM
 KeàùKè_Wpö \ù^jù^ Meà ùfiKci^uò

@iC i aèuàk Kçù Pùf[ig ù~ bieZ ùj CQò agðè aj • c MYZ^ö
 ùi jò ùKiùò ùKiùò ai ù_Z ùfiKue ùj fù K'Y? ùi cù^ Gàa
 ùKCiù? RiaKù _ùAñ K'Y KeQ«ò ùi cù^? i Zùe, Gi aèK[u ùKjò àò
 RúY^ù (MZ cùì ue Lae KùMRci^uèe èù_ùò ai j iè[fù ù~ ^ùMùRð

aKig _iAiað'ig

i Me aŞ \beu ai ũ_Z @\laui u ùfiKciw^ Ziu _firci^ue aũ\gu
 ù_ihý i «i^ i oi ùci^ue aKà KeQ«ö eũ_ũö aũj ïefü _ue i eKie
 j Éul _ Kuf, @iC _firci^ue @iYò GK i eKieü WigeLi^ue eLũfö
 ùi Wue ùKak @aũj kieê Q@ RY _fũ ceMũfö) _ê^aii ahduè
 i eKieü Azigqò Gaö ^uZò @Zý« ÁÁö G \Mue i eKieue KQö ^uZò j ö
 ^ũj ö G _Pig ahò bZue i eKie 5ùKilw ùfiKuè ai ũ_Z Keö ïe[ũf
 c^ GK RiZid _ê^aii ^uZò ^q ïeY Keau Reèü cù^ Keö ũj ùkò Rci
 @]Mj Y @iA^, 1894(1984ue i öügü]Z), @^á ũe i eKie ai ũ_Z
 ùfiKuè ùKak @i[K I Zò_ey ù\ai QWj @^y KQö Keau _iAñ @iA^MZ
 biaue aip ^j «ö Kl^u Ke«èu~ RùY ^el e @\laui u _ehue(Éicir^ue
 KQö cùk^) @cfiz^a ^M\ Uuüe I Zò_ey ù\ai ayai ïe aWj^u,
 ù~Civò WiKaifü aöPvò ù\ai _iAñ _iCYü cüMö @]Küg @\laui ũe Z
 aqj a; RcRci...u^ [iG, uZYèüi cüw^ Z I Zò_ey _iAñ \iaò Keö ïe«ö
 ^ũj ö @iC @]Küg @\laui u ai ùQW Pihü _iAñ ^M\ Uuü ùi ZKö
 C_ù~iMü, i uaiy ^yidkde RùY aPie_Zu _iAñ aÉiG i ïe ù~ZKö
 C_ù~iMü

bieZue ùKilw ùKilw ai ũ_Z ùfiKue ùKoyi ò @ai Zò j ö ^ũj ö ^u
 AZj üi ue, ^u büMikue, ^u i eKieü _eö öLyr^ueö ùKüz RYKè Z
 Zò Pieö [e bñicilw QWpikè_WQö _qüc aŞ _iAñ Zir_ue KciY
 Nilw _iAñ _yò @iC ùMüG aŞ, Zir_ue deir^dcpLYò aRkò_Klö
 [ue PK MWpü @ie, Kuf Zire @iC aieic ^[iGö ai ũ_Z cir^u c^eè
 @]Kügue ùgh geY ũj fü aWj aWj i jeZkò_Peü aÉö @iC
 @]Kügue Kic ũj fü ^ciY Kicue Kö AUibüue gÉü gicK a^æö
 G_eö ^ciY _Kl^ue gicK a^æü ~ũj ü _yò @^ycir^ue ai ũ_Z Kueö
 @agy GK[ü i Z ù~ Züè ùKjò ahüq aũj ù\A ai @^y aũue cieö
 ^Wj ũ Keü\c ^ũj ö Kkèüi cüw^ a • ùci^ aÉicir^ue ù~_eö @ai ũe
 ej Q«ö Zij ü ^iRü i eKieue cYh L@Wjue ej ïü ayai ũ Vieè aö Leü_ö
 GK[ü i Z ùi cüw^ a; ũ ^j «ö Kkè Züè @ai ũ \Áè Éü]u^ Zie ^eü
 ayüLyü ùLiRaiKè ũj aö

KkèGüz [e ai ũ_Z ũj iAi ïefü _ue c^ Züè ^ieKid \áÉ_ïe
 @« jG ^ũj ö ^aiP^ icd \eue [æwauk, i jeü]^uK ùMüÁu
 _eiz^Zü PkèKè i 1^r ù\LiA cSüè cSüè i eKie aPpüWRep fMüA

Ziue ùi jò \d^id aÉMVKè bûvò Ziue _Yò aii j eù Ke«ò \fï bkò
cj ùr Meie eiÉü KWÿe ckZÿM Kùf Ziueù _ifï þ MkòcùWÿc× LiAaiKè
_Wÿ_ùe- \A ahèèKcpi cd Zùk ZòRY aÉaui ð ùeGj ò\gù ubiMauKè
_Wÿfï

1770\gKe `eui ú-Kir^Wÿd ~q ùe fWþ@icj Áþai « ùeime bZiYè
[èù K`k au• Keùu VKie ùfij z bieZidcù^ue aög ^ò ùZ Ke[ùfö
\A gZièú _ùe @ùc @i f bieZidcù^ ùi jò GKibkò`k _iAai _iAñ
i j Rùe]eù _Wÿ [èù C_id aij ùe KeùOö

bieZe ùKùò ùKùò aò ù_z ùfùK ùMùG @ùNihz ~q e geYù[ò
cùZò @ùc @ùceKie ùMieicù^u _eð `eui ú Kir^Wÿd _eð aù j Wfep
i cde Rcù^pù^u _eð Pè þej òG @_eù] Kè i c[ð RYiCQò Kkè@ùc
G_eòKeQèKùj Kùj Kùò^ù @icKèKùj ù-iAQòù~ Gi aèKeù-iCQòaj • e
i icj K Èù[ò _iAñ RiZid _MZO _iAñ Gaò RiZid Èù[ò j ò i uad_eò ùZYè
@ùccù^ Li ùe, að ù_ùgùe, G_eKòKèZmZie i j z @icKèKùj ù~iC[èù
K[ù i aKè aqþi Keù-iCùQò @ùc aqþi Keù-iCùQ ù~ Gi aKè aqþi
Keùù \èù @ice fib j ò ùj aò

ùcùZ @^è:Zò \è«è@_Yue aqþi bûvau _iAñ ùcù j iZ]e«è Gjò
ùMùfK]; ù bZùe cù@_Yue aù KXjAù^aò Gjù KeùùKèùj a, KieY
@_Yue aSèù @Zò Reèù ~\ò GKcZ ^ùj aù _iAñ @_Yue KieY
ej Qò ùZùa ^þz eù_ aò_l \kùe cù«è Kkè \diKeòK[WKèGWÿA
~ièkè^ùj þ ^fð eù «è^ùj ð

G Kùj ùYù Kjèù i j R ayù_ùe ^èj ð KieY Gjù _eð òLÿù^ @iC
a%ðùe beù @Meè_eð òLÿù^ ù\Lùf ùcù @iLòSfi ò~iC[fï ùj ùf
@iC ^èj ð ù~ùaVècùù i òLÿù Kj[èù Kùj ùYù gVèù @ie_ Kfòù i uàVè
Z @ù\ò ^èj ð aqþi Ke«è GVùe ùMùG aWÿKùj ùYù ej Qò

bieZ @MKè aXQò ùi K[ù i Zò GK[ù aò i Z ù~, 1947ùe
bieZùe C_ùagaùe @« NUQò ùi i cdùe bieZ [fù LiùY \Áèè
GK @biaù eiÁò 1950ci j ùe bieZùe C_ùz ùj uA[fù 510fì
U^þ LiùYgi yò Gà @ùc _ad 2000fì U^þ LiùY C_ù^ KeQò
GK[ù aò i Z ù~, 1995ùe i eKieù gi ybSìeùe 500fì U^þakKù
LiùYgi y ej òCQkò _Wÿfï ùj ùf GK[ù ZùVieèaòakò aWÿi Z ù~ ùi
ahò bieZe R^i òLÿùe gZKWÿ Pìkù bùM aù _ad 35ùKùò ùfùK

aKig _uAiað'ig

\ie\y i icüeLie Zük ej [üfö GjòùfiKu i öLyü 1947üe bieZe i c\id R^i öLyüVieë@]K [fö

@[üZ ^R ü\güe C_üZ gi yKéK\üü _üAñc^ bieZe üfiKi öLyüe GK aëW @ig @i c[ö bieZe Pthicü^ a• ðir G_eò` i f `kiAaü _üAñ a^ ~j iké Kö üi cü^ ^üR K\ö LiA_üeüa ^üj ö @^üj ie cZy _üAñ RYigüü IWjüe Kkij üSö Rfäue K'Y üj fü ü\«ö 1996e ceWjüe Kkij üSüe @^üj ie cZy NUfö cZy i öLyü i eKieü j ö iaüe [fö 16 Këké LaeKüMR cir^ue j ö iaüe 100eë@]Kö üj üf 1996üe Kkij üSüe]ir^ C_ü^ ^ü\ge jüejüeöC_ü^ Vieëad@]K [fö Kkij üSö Rfäeüi ahö]ir^ üK|Këe`irü Keü-üA [fö

ü\g _MZö KeQö ^þzdö üj üf Zire @]Küö üfiK Keüjüü«ö üi cü^ ü~CñZüeKëüi A Züeö @ic ü^Zicü^ Kj Q«ö Kö _iKÉir^ Gaö Pir^ @iKéYee ^RKéelü Keüü _üAñ@icKé_üecüYak üL_YiÉ i RfþKeöeLäiKé_Wjüö üj üf @üic ^üR ~\öbi äi é i Räu Zirüj üf @icKé ^RVéelü Keü KG?

G üKcZKü ü\g? KG Gjüe cüfK? KG GjüKé PkiCQ? GVüe i aëNUQöK'Y?

@üi «é eüAé KQö Mē K[ü CLüWjüü\Lüö Gjü üMüG aWjü c[K ü~bieZ üMüG ^Kcü @_üeM, \éüZMÉ, KëéckZü i jü^bZguk Gaö MYZir^K eüAö @üi «éGjüöc[Ké üaféüKé`üüAaüü üKak @i ia]ir^Zü üj Zé_ü• üKüö üfiK CüBA_üa ^üj ö üi cir^ue Kcö ü\iheëc^ G_eòNUö_ü ^üj ö üZYé@üic GüWjü aWjü c[üPieüe aüüi Keüü VKþ üj a^üj ö Gjü aö ü^ üj CQö i müö ü~ir^iaj, ^üA I @\cy üPÁie `k Gaö ^þZ biaüe c^hýKZö

bieZüd eüAäGK aö k ayai ü^éj ö Gjü ~ü[Á KicKü Gaö i `kö Gjü eüAä ayai ückeé]ü~j Keüü fi M\Ké@Zö i `kZie ijZ _eY Keü_üeQö Rcö Rwf, _üYö ciQ, MQ, _gélü, _a^ bköbieZe iaé _üKZK i `kKéGjü eüAä ayai ü@Zö i `kZie ijZ @qüie KeüeLQö Gaö Zijüe _éaö ^ KeQö@l KQö_üR^u bZüeö Kjüü aij fy ü~Gjü iücZ _éaö ^e fib _üA[üü ayqcü^ üi eüAä ayai ü_üAñc^ üagþKQö_Züir^ ü\AQ«ö üj jü eüAä ayai ü Zire üaZ^üö Mü ^üPZ üMüüüeüi élü ü\ai_üAñi ée ayai ü KeQö Gaö Zire ü~ir^üe aü]ü

ù\c[əu aýqci'ue]kú iz Keñie aWkê_Kñ KeQò ùZua ùi j ò eíÁá
 áyái ðe i aVieé i il à ^ò_ðZú ù\LəúKé cùk Gj ò i aé Keñie]ieúeö
 KieY Gbkò@úgib^id Kic Keñú bZúe aòúí ^RKéúaghúgib^id
 ei_úe ù\LiA_úeö @ZòPc]ie biaúe ùi eíÁá^Re Mē K[íMñKé
 i el z eùLö gúj úKúúúfíku ^Zlð'èú Rúa^ i j z ù~úWj[əu MeZB_ð
 i P^ú i aé i eKieú `iAfbZúe P_éuj, ~újKéúKak c^ú, @cfú,
 A-ð'èp _Zel ú agie\ @lò eíÁé agÉ el Kcú^ j ò ù\Lò_úe«ö
 @agj, @úc j Zú]Kieúúú^ Zúe Gj ò fPiAaú KicKé @]K i j R
 Keñ\cö @Zò MbúeKé ~əú _iAñ@úc úPÁú Keé'új ò ùi j ò búZú_ð
 Mē K[íMñKé@úc _KZúe RíYñKé Púj ð'új ò

Éú]ú^Zú @úí fú @iC Mfúò ^hðP^ @úí @iC ~iGö új úf KQò@i f
 _eə•ð @úí ^új ò @iC Gj úKé i ,a KeúAQéúKak @úccú^ö aeö
 _éYú J_úúagK_úúú ^ áyái úú~ úKak ZÁòejQòúí K[ú^éj ð
 @]K akgúúú új úAQò i cíRúe abúR^ MbúeZe új úAQò @úc,
 gúí Kcú^, úUaFpC_eé cŠ CViA Púj ñKé _ÉZ ú^új ò cú^j G,
 @úc úaú]j G RíYð'új ðú~ @úc C_úbM KePúf[əu i `kMñK i úcZ
 Gaò Zúj ú \Z MZúe Id új úAPúfQò áyáúe i ðú _Ai ú @Qò új úf
 @iC @l \ð _úe ùi Uuúe KYəú _iAñRieúe KQò^[ə ú~! j i Šéé
 LúY i eðúí Qò Kíé _ePúeKcú^ LiA ^új úKò i Zúe ù\Lúf
 _ePúeKcú^ue LiAaú @ú^K \ð'eé a! új úAMfúYö

bihY _úe bihYúe @úc gYé ú~ bieZ Zúre Mírcú^úe j ò
 a•éj Qò Gj ú _éú bíŠicú K[ú i eKieue `f«ú ú_úhúK bŠieéGj ú
 úKak úMúG f{ýú^húeK KC_ðò bieZ Zúre Mírcú^úe a•óéj ^ú
 bieZ Zúre Mírcú^úe Zk Zk új úA cúeö bieZKéZúre Mírcú^úe
 cíe\èi-iGö bieZ aú• Zúre i j eci^úeö bieZe MíMñK a•Q«ö
 úKak Zúre i j eci^úe ùi aú Keñú _iAñ bieZe MíMñK eíÁé
 ^íMeKcú^ue _eú]ú^ ùi aK cíZò ùi j ò \ÁééZúe^d^Yúe eLəúKé
 új a Gaò a•úA c^ eLəúKé új a, Kéé i að'ú Rúa^eé@]K cíZúe
 ^éj ò

@ice úMúG]ieYúejQòú~ bieZúid eíÁááyái úZúre i cíyú i aé
 aúgúZú I MbúeZú @iMue @i j id új úA_WPò Kéé Gj ú új CQò GK
 aò_{^K]ieYú @i f K[úúj CQò eíÁáj ñi cí yúMñKéi ÁòKeQò bieZúid

aKig _iAiaðig

eiÁauj CQòGK agik \iedj i ÁKieú Kkò Meàué@ZòMeàu aùeù] ùe
fMúA ù\àùe Zúj ù]èSeò ^ù_zhZ ùfúKu @Mue Lúje UKWj `òvò
^R ^R bZùe ZùeFXjA, Zùe i aègqò l d Keù\àùe cª G eùÁà
Lèþ_iewcö Gjò i aè bZùe]^úKcì^uè ùi gúkò l _Pie bZùe
aWjAeùLò

ù~ __j« ùfúK GA ùcìkK i Z ahdùe i ùPZ^ ùj uA^ùj úkò
ù~ __j« C_ùe a%Z _Kùlú C_ùe @KìY ùj uA^ùj ùi __j« fùl
^èP^ùe NcùNúW fùXjA ùj ùf aò Zúj ùe cify KQòejè ^ùj ò ùi jò
^èP^MwK ùKak KZc fùXjA ùj a, ~ùj ù _PkZ @K[^ùd ùahcyKè
\KZe jòKeàò ùi __j« bieZùd MYZª GK ùgihYigùlú ayai ùe
ùKak cLù biaùe Kic Keò Pùf[èò @iC G @ù]èK, ^Z^ ùgihYe
`kù k @ZùZe ù~ùKòYiò ~q Gaò \è~Meeùj a @]K bdueö G
__j« ù\ge aKig Kkùe 5ùKùlò ùfúK ù_hùj uA i ùeùFYò @iC ùi
Kkeèaúj ùeQòej ùZò \eùe Zèùeò ùj uA[èù cKìLA(__K%), aZìr^Kk
~ª l ùed^þ fMü @ice ~\ò Gbkò c^ùfùbù Rðh i aè@Zò \eKie,
ùZua Zìre _KZ cify @«Zù @icKèù\aiKè_Wjù CPZò

GK[ù Kj àiKèùcùZ aò\èL fMüQ KkèeùÁàC_ùe @ice agbì [èù
~iGù @ic _iAù @igùe i ,ùe^ù ^ùj ò ù~ __j« @ice i μ%ò ùcùj bw
ùj uA^ùj ùi __j« KQò aò a\kè ^ùj ò @igùe Zùk cùZàÉ_ùù\LèùKè
ùj ùf @icKèù i Zùai ùe ayai ùeèagbì ZùùAaùKèùj aò ^YÁ fùXjA Kè
@icKè ^YÁ]ùeùe fXjùKè ùj aò Lúfò fXjùf Pkè ^ùj ò RZèù _iAù
fXjùKè_Wjò

gè«è @[^cùlùlù K[ü \dùKeò ^cùlùe Kùj ùYù gè«è Gaò gèfù
_ùe ~\ò Azù jG ùZua ùi jò fùXjA ùe ù~M \è«è KG RùY? jGZ
@ù_Yue ù~M\ù^ @Yùùe ~ù\Kèù_eè• ðò

^cùlùe R^à cª_ù\ge i jù ùWjùf Rfùe, @ceK• K cìkbcùeö
GVieè aúj ùeò ùi Zìre 1300Kòcò f´ù eùÉùe i èe N• Rwf l
bieZe CaèZc PihRcKèùWAnPùfò ^cùlùe C_ZyKùe ej «ò@ùXjA
ùKùlò ùfúKò ùi cùù^_eÆe i jZ Gaò ^Re_eùag i jZ @Rià
_Pù^ Gaò RUK ^bègùkZie (Gaò ùgihYe cª) i μKùe aSü 'Rk
i μ\ aKig' ù~ìR^ùe Gjò ^B C_ùe i eKèù @LòMZ_Pig ahd
ùj fù [fù KkèG __j« G ^BKècY Keù[^èùe KìeY ùj fù ù~ ^ùlò

ZðWò eiRý- c²_û\g, cj íeúÁá I MRéú- ù\A aj ð-iAQö ^cðie
gZKWj 90búM ej Qóc²_û\gúeö c²_û\g QúWfú_úe Zij úcj íeúÁe
C• eöngKéQÁú\A MRéúúe 180Kícò aj òbiePúúe @íea í Meúe
_WQö

1946úe MRéúJe úMeúúe ^BKéaú\$Aaú_úAñ_đúc ù~iR^ú
új úA[řfö 1961úe ú^új eéúMúG 49.8cúe Cyú aŞe gb GVúe
ù\A[úřfö Gj ú [řfú í Yte í ueíae aŞe GK aíc^ei_ú_úð_éñö_úđ
úí jò í cdúe í úð@`þ AŞ@ú ^cðú @aajj Kie GK ^@ú búeLK
cířPZá_ÉZ Kúřfö MRéúJe aŞ ^cúZicúú^ G ^@ú cířPZáú\úúřf
@íC j ó ía Kúřf ù~ úMúG úagpaWjáŞ Keaú @]K fibR^K új aö
KkéG[ú_úAñ_úWjgú eiRýcúřú í jcZòReeú [řfö

Zú^úú-úK eiRý bZúe ZKð I cřPúř Púřfú, KkéRk-a• ^_úAñ
úKúYí ò í Záajj íeö_íeřfú ^új ð úghúe úK!á í eKie 1969úe ^cðú
Rk aáú\ Uaý^úřřMV^ Kúřfö Uaý^úřřZíre eíd gYúAaú_úAñ\gahð
ú^řfö GúZ ř_ú í cd aZò ~úA[úřf c²_ú~Cñ úřfúK G_úKÍ \úeú
_úiaZ új úa, úí cířúe úKúYí ò í eKie agúñ Ké ú^úřf ^új ð Kó KQò
í P^ú ú\úřf ^új ð aú Zúe_Píeúřf ^új ð

eiRýcúřú c²úe_úYúú• ðú@MeúUaý^úřř_đúc Kic új řú ^Búe
aj_đúú_úYe_écúY RúYáúú í új íeYZú úMúG ^Be 40ahé_úZ
_áuj e j íeúj íeö^@ú-iA Gjò_écúY j ó ía Keú-iGò cúZá ^cðúe
_úYe_áuj ahdúe G_eúúKúYí ò Z[y ^[řfö úZYéUaý^úřřAú_úZe
_écúY aYaj íe Keú j ó ía Kúřf ù~ ^Búe_áuj Z_úYe_écúY új řú
27.22GcřG.G`þ (cřf@^řGKe `úþ 10řl GKe RíMúe GK `úþ
Mbúe _úYðö ^cðú C_ZyKie í cÉ_úKíe b• ò Gjò í óLyú j ò @úUò
Gúa c² @úc Zij ú \úeú_úiaZ új úA ej úQò ^cðie í aé_úKíe
CyZú, íř^, aŞe í óLyú @úú í aéKQò Gjò í óLyú \úeú ^q_úeZ j Gó Gj ú
c²_úeú í biaúe í ðe Kúe_úKíe aYđ @UKK úKúZ új a, úKúZ
@• k aWp, úKúZ úřfúK aó_úZ új úa Gaó_úKíeúKúZ fib ckaö
Kké1992cíj úe ^cðúe 44ahé (1948-1992) Rke_áuj e
_úZ j íeúj íeö_écúY új řú 22.69 GcřG.G`þ @[úZ_úđ j ó ía
Zk^úe gZKWj @Ve búM Kcř RíZíd Rk @úúM c² úghúe ÉúKie
Kúřf ù~ ^cðúe_áuj Z Rke_écúY_úđ j ó íaVieé Kcř Kké@íC

aKig _iAiað'ig

i eKie K'Y Kj «ògð»è

'Gj ù \Áay ù~ Uðg^úfþe ^ç • ði µKZ \Zúid]ieú, ~új ðKòRk_ðúj Kè
28GçpG.G' þie ^q ðeZ Kúe, @_eð • ð'úd @ùUó'

@^y g±úe Kj ðaíKèMúf cYhe ^ç • ð@^í úe ^cðíKèZíre g~yúe
i eKíeu \þeú ùNíhZ _eicúYe Rk _ðúj Z KeðíKèúj aó GK [ú ^Keò
aÞíeú ^cðíe aú \új ð KíeY Gj ù új CQò@iA^MZ ayú_íeò

^cðíC_ZyKú_KÍe _ðúðRkci^u Kj ðaí@^í úe Gj ð_KÍ új CQò
cYh i býZíe AZj úi úe i aðg Zò _KÍ _eú új fú úakKè ^cðí I
Zíre 41UògíLú ^\úicí^u C_úe ai ðíeçð 3200UòúQú aWyaŞö
Gi aè _bíaúe úi j ð ^\úZ^Uò_úfUð-ð [íK [íK új úA L-ú új úA [ðú
@i ðLý RkbŞíeúe Gaò úi [úe i úAZú új úA ejçð Kícúe fíMò
_íeçðú _Þe Rkò Gj ð aŞMúK bZéè 30Uòúj a aŞ Z aŞ, 135Uò
cŞeú Gaò aíKò i aè úQíUò c^_ú\ge ^cðí i Me Gaò MRéúJe
i Ýte i úeíae RkbŞíe új a \AUò @Zðg Z ajçLú ù~íR^ú ^R
bZúe úi \újñ]eòeLúia bieZúð C_cj\ú\gúe [ðú ù~úKòYi ð
RkbŞíeVieé@]K Rkò

ù~_eò bíaúe ù\Lúf aò ^cðí C_ZyKú aKig _KÍ új a aðíKò
Gj ð_KÍ bieZe aŞ • c ^\ú @aaúj Kicí^u c^eéúMúKe _eúagKè
i µð bíaúe a\kúA ù\að bfúe új C ai c!úe, Gj ù úi j ð
@aaúj Kúe ejçðú @úXÁ úKíUòúfíKue Ría^Kè _bíaZ Keðò Kèè
_eúag c^Yíkd _KÍUKè ÉúKZò ù\au @Meé Zíre cLý @ig- i Ýte
i úeíae aŞ- _úAñ @[ð ù~íMúAíKè aððayúþ @úMA @ú çfíú i Ýte
i úeíae aŞ ù~íMò c^_ú\g I cjíeíÁíe úfíK aó ú_Z új úa, Kèè
aŞe fíð _úA MRéúJ _ú\gö úi _~j« _KÍe aýð @UKK, _eúag
C_úe Zíre _bíae @íKk^, cYh Ría^ \ÁeéaŞe cifý @íLòC_úe
úKòYi ð ^YÁ Z [y GKíMò Keí-ðú @Meé aððayúþ úi _KÍúe Uúú
LUúAaú _úAñ^Re úPKþaj ð] eòV@ú új úA íeçfíú Kòal'íyZú i Zúe!

i Ýte i úeíae _KÍ _úAñ 45úKíUò Wfíe (a • çí^ 2000úKíUò
Uúú)e EY 1985eé@^úicí\Z új úA i íeçfíú új úf G[ú _úAñ _eúag
c^Yíkdé ÉúKZò cKfíú 1987úeò Kò@_ðC>új i Zúeò Kèè@úí «è
ù\Lúú G C>új e KíeY K'Y?

1947eé1994bZúe aððayúþ_úLúe EY _úAñ_úLú_úLú6000

@üa\^ _Zâ_j • Qò Gaò ayüþG[èèùMÜG cª @üa\^ _Zâ@Mij ý
 Keð'ij ð ùMÜG aò ^'ej ð Gj ü _Que ej Qò 'Pk«ò Uuü I 'EY fl
 beYür bkò g±cír^ue _z^l@[ð Meñ ù\gçír^ue i ij Kie i iRèü
 ayüþ _iAñGK fibR^K ayai idò

a • ðír^ bieZ G_eòGK _eó Züe _j • Qòù~Cñò agþáyüþVieè@üC
 _iC[èü UuüVieèùagò Uuü @üC i ð I ck biaüe ayüþKèù` eiCùQò
 _èYü EY i Sèü _iAñ@icKè ^èü EY @iVaiKè üj CQò 1998e j ð ia
 @^i üe bieZ _iA[èü UuüVieè 47.8ùKilò Wfie (_id 2200ùKilò
 Uuü) @]K ayüþKèù` eiAQò MZ _ü• ahè (1993eè1998) j ð iaKè
 çgüAù\üf @üC @]Kü ü` eiA[èü @[è _eciY üj CQò 147.5ùKilò
 Wfie (_id 6600ùKilò Uuü)eè@]Kò bieZ Gaò agþáyüþ cªüe
 i µKò üj CQòVKþRüY EYüe aWj[èü bicj ir^ gicK I aYèü i ij Kiee
 i µKò _eò ùMÜG \Áèè Gj ü GK gâ ie i µKè Meñ ùfúKe @bia
 @i èðj ü àuk i ij Kie _ilüe j ð [iGò j GZ Gj bkò KieYeè@Rò@üC
 _[èüKèùMÜG 'agþ Mác' ùaifò Kj èQò üj üf RùY Meñ LiZK I
 bieZ i eKieü bZüe ùMÜG aWjZ` iZþ@Qò LiZK aPeü Uuü]ie
 ^G ZÁò ej èü _iAñ bieZ i eKie Uuü]ie ^è«ò ^R @]Kieü I
 \fufcír^ue ayqMZ i çá ò _iAñ Gaò üi [èüAñ ù\gKè ççe i _ia^ü
 ^[èü @[è^ZK \üi ZbbZeKèùVfò \è«ò

@ikRizid ^\iaS gñe athK ayai ide _eciY üj fù 2000ùKilò
 Wfie aü _id 10fl ùKilò Uuü @ü_Y ~\ò agþlieü aSèè aS üWAñ
 aFüa- MÜUicifü, aRifþ Rù_ürþ Pürþ [üAfiSþ cüf i èü, ü~Cñ
 ù\gKè aò ~ir^è Zij üj üf @ü_Y üi A GKü Kij üYü gYüa, üi A GKü
 @bü^Zicír^ueüBüüaò üi PeZai çj ue GK i ü]ieY ^ü üj fù üf g
 ZbR- eiRü^Zü, @cfü Gaò aS ZèieòKpür^ü I Kir^ZeiUcír^ue GK
 @gò Zicüü • ö @ü_Y @ij èòKQòüfikueüBüüa ü~Cicü^ @ikRizid
 _eüagüð _eicgñizü biaüe ^Re _ePd \è«ò üj üf Züe @i fò
 Kic üj fù \fuf @iC Züe @i f çirK üj üf aS ZèieòKpür^üicü^ò
 @ij èicª @ü_Y üBüüa @ice i ü[ü I _üWjgü agþáyüþKè @ü_Y Gi aè
 RíMüe üi A _èYü bhYaiRü gYüaò @iC gYüa 'üfikü _iAñ aS'
 ahdüe, @iC ü\Lüa ü~ükòYi òaS aüeiüü ^ñMeK @ü;ik^e i P^ü
 ckèüicüZaZij iC_üe aaè \c^ fikü @agj ^cñüC_ZyKie @^bZò

aKig _iAiað'ig

_ue aghayub Gúa UúK @]K i ZKð új iA~iAQö ayú_K aó ù ^
KeiC[ðu _Kl ùl Zúe EY ù\au_íAñ ù\g aúQaúe Gúa úi úagó
i ía]r' új COö a• ðir' Pí^pú] COö ayú]e i éú _@ö Gj ú új COö @ic
i cde úMúG aWý aWý ^ú- ZG^r^pú^pMYj Zyú aèq úe @úceKie
^úMeKcü^ _Zaú\ KeQ«ó új úf aghayubú j òúfíKu _Ai ú LUúA
j òZ@ieòKeQö[íMúRò p^úúSö Gj óaŞ aó ù _Z Kea 13fl úfíKuö

Gj óaŞ Z@ieòKic új COúMúG \ly i Kð @ic úi [úe bM ú^C[ðu
i aè úLkíkú ^R ^RKé bf biaúe RúY«ò úaúkúauk GVo ^R ^R
bZúe Kice @\ka\k cª Kei-íGö RúY @cfú (i ú]ieYZú aeÁ
@iA.G.Gi p @` í e) @iRò aghayubúe ú~iM ú\A_úe, @ic ayú]e
úKj òKcPieú j ViZpRúY _Kl _eicgúizúe bicKúe Cbú új iA_úeö
i Kð úgh új fúakKé'aKig i j idZir ^úeúe @úí [ðu @[é @]Kúg
bM ú~Cúú\geé@úí [úG úi ú\gKéú` eóPíú-iA[íGö i ú]ú kL ^éjñ
- ~ª_úze cifý, _eicgúizúu _iCYú Kóú ayú]e ^R KcPieúe
\ecie e]_úe Gj óUúie ú`e«ú ~iZá új iA[íGö @ú^K i cdúe Gbkò
i j idZú i jZ úLúfúúLúfobiaúe aya i idK Pèúú~Wý új iA[íGö ú~cZKò
i Ýie i úeúe aŞ _iAñCYÁ Rú_ú'ú EY i jZ i • ð [fú ú~ úMúG
Rú_ú'ú Kpú'ú 'i cùUúicú Kú_úe i ^' Vieé j ò UepaiA^p KYú-èö
úaúkúauk Gbkò i µKMúK @]K fPúPieú @ic cieúZKö Gj ie
úMúG Cú]j eY ú\L«é- 1993úe ú_eMúC aŞ ^cúY _iAñ aúU^p
cüfí @ú i eKieKé 23.4úKúú _iCŞp GK EY ú\aiKé eíRò új fú G
a\ú'ýZú l.WóG. (I be] RpuWbf_pú • p@Wpú'úÁ ^) e G eú_úú i ú • B
ú~ Gj ó aŞ cüfí @ú _iAñ aúgh fibR^K új a^ú] ö _Qúe GK[ú
cifé _Wýfú Kò Gj ó gÉú EYe @i f flý [fú 130úKúú _iCŞp
(9000úKúú Uúieé úagú) cifýe aú]p ~q íE KYaú _iAñ cüfí @ú
i eKieú _á • íAaú

1994úe aúU^p aŞ _eicgúizúicú^ abóú\úe@ú_úeò _Kl íeé
Zúe _iCYú @Kieúe 250úKúú _iCŞp (_id 20,000úKúú Uúú)
KúC[úfö _Kl _ePúK^ú_úe G \fúfúRúe i aVieé aWýKieaie
új fúA.@iA.G.(G^púe^pú • úf]AµúK]p@ú i i pú • páu_eúagúú _úia
@iKk^) eú_úú_ÉZ Keaú aKig ^úe úPieú Kieaie i aè ^úccí^
@Zò i ekò]e«é i eKie @ú YuéA.@iA.G. _ÉZ KeaúKé Wikíú @ic

@_Y ùi aŞ ù~iR^ùe KQò i ci yù ù\Lùfö]e«è @_Y Kj ùf Kò
 _KÌ _iAñ^Bùe ~ù[Á _ùYò ^ùj ò Kó'ù, bMaù^ ^ Ke«è @_Y cZ
 ù\ùf ù~ ùfiku C_ùe Gjìe _bía LèþLeù_ ùj aö Zìr'ùj ùf @_Y
 @iC @_Y Yu Kic LZçþ @_Y _ùfUè-ùia RùY 'ùaKie _eicgù\zìrö
 @iC ùKjò@_Y uéA.@iA.G. KeaùKéWiKùa ^ùj ò Zìrcù^ @_Y Yueùì
 ùcùJù _iCYùckè ^ùj ò @_Y Yue Ê_è ùKùG UuèùMùWjauUi Kù^ùe
 Qùò KUùAaù @ù\ò Ê_ùe j ò ej ò-èö _fùe \icù NùeùA @iaù K ÄfKè
 ùKcZò_VùAù? @^yç'ùe\èdàeLò_ùeùf ~ù[Á]^ I i èð'ù i è~M
 cùkò \ieù\j ai Zòflä..

138.68cùe CyZie i Yte i ueiae aŞ Zèùeùj au K[ù CVèù
 ùakeèjò i eKie aWj aŞ Zèùe icÉ _epeù_ùk^ KeaùKé@ie_
 Kùfö _fùc _Kìe Lyð@UKK Gaò cYh I _eùag C_ùe _Kìe
 _bía @ùKk^ C_ùe aj Z Pyð Gaò MùahYù ùj fìö G ^ùe agþáùþ
 c^ _èù\çþe @èGmj Y Kfìö cSùe cSùe agþáùþbKè^ Keòì ùY
 Èeùe @]K i P^ù ciMùf- jGZ _KÌ _bíaZ àyqò(_òG_ò- ù_ùRKþ
 @ù_ KþUWþ_òf)ci^ue [A[ù'e _gþ (Gbko i ol_ò ^ù i aèù\àie
 ùMùùG @fMù _bía ej Qò _KZ @]Kè fPùAaùe Zùj ù i jù-ý Kùe,
 @ùaM_ùðahdKè^fð _eù òLyù^ue _eYZ KeùGö ù~_eò KQò \ð
 _ùe i cùÉ bfö~ièkòù~_òG_ò cù^ ùj CQ«ò_KZùe cYhò)

agþáùþe ^ùKùd _gþe C• eùe i eKie @ì KQò i P^ù àyùþ@WjKè
 `ùvò ù\fü Gaò àyùþùì [ùe i «Á ùj ùA _KÌ Kic @ùMA ù^fìö
 Gi aèayù_ùeùe @fLZ aSicYù ùj fù~_eùagùd, @ù[K Kó'ùci^ùd
 cìfý ~ùj ù ùj C ^ù Kùj Kò Kic @ùMAaù K[ù, ùZYèZùj ù @ùMAaò @iC
 @ùMAaù @^í ùe Zìr i _l_ùe ~èjòCnùaz ùj ùA ùj ùA Pùfèö ùi cù^
 Gi aèbf bìaùe RùY«ò ù~ ùKùZ ahð]eòKic @ùMAaù_ùe ùKòYi ò
 ^yùdùkd aù Kcùò Kic a! Keù\A_ùeè ^ùj ò _KÌ @]Kieicù^
 ^yùdùkdùe ~èjòaùXùa, ^yùdci• òcùj ùd, _Kìe Kic @UKèù ù~Mè
 _Zùð ù\ge ùKùò ùKùò Uuù ^Á ùj CQò' i eKieu Kj èù @^í ùe
 i Yte i ueiae _KÌ _iAñ\ùgùe i að]K MùahYù I @^d^ ùj ùAQò
 ùj ùf @i f K[ù ùj fù ZkùkòKQò..

Uag^ùfpeid ù\Aì ùeùfù_ùe MRèù i eKie ^R bùMe _ùYKè
 ù^A ù~iR^ù ùNùhYù Kùfö ùi jò ù~iR^ùe MRèùe RkKÁ @• k

aKig _iAiað'ig

Kz Kõr'úi ðeÁie Micir'ue _Aai _iYò~MiAai ahdúe KQòaðKj ù-iA
^[frw _K]Uò~ùZuaùk eirù^ZK aùù ùNeKè@ùifù, ùi ùZuaùk
~iA MReW i eKie ùghe @ùMbeùgq@iaÁie Kùfö j VùZpKj ðMfù
ù~ iÝte i ueiae _Kle ck flý ùj CQòKz I ùi ðeÁie fl fl
Zhu• ù Z• òbRiAaiKè _iYò~MiAai @agy, GK[ù i Z ù~ Kz I
ù i ðeÁie ^KUZe i taecZù I cijú ^B \AUùe @Meèa\$ _Kù-iAQò
Kèèùijò _iYò@j c\iaù, ùcjþi'ù Gaò ùLWj @ùò i j ecir'ue~MiA
\@i-cQò Kz Gaò ùi ðeÁie ùfùK G _iYèè ùUù_ að ùLð'ij ùkò
i eKieù j ò ia @^i ùe i Ýte i ueiaeeùK^if \beù _Aai _iYò _iAaiKè
[àu ùfik i oLyùe j ò ia ^dcZ biaùe a\kò PifQò 1983ùe Zùj ù
[frù 2.8ùKilò 1989ùe 3.25ùKilò 1990ùe 4ùKilò Gaò
1993ùe 2.5ùKilò

_Aai _iYò _j • ðeKè [àu Mi cir'ue i oLyù 1979ùe [frù gr',
1980\gKe @ie _ùe [frù 4,719ò 1990ùe Zùj ù ùj fù
7,234Gaò 1991ùe ùj fù 8,215ò Gjò j ò ia C_ùe _gùj aieè
i eKie ÈiKie Kùf ù~ 1991e j ò iaùe G_eò 236Uò Mi @«bù
ù~Cùò ùKj ò ej «ò^ùj ò (ùaQ_eòMò)

_Kle i aè\M_Zoi eKieue _ZKùù Gj bko\idZ] ù^ Gaò _fikèò
i ùZ ù~_eò Zùj ù _fiQ@ù i ùwùe ùMUg ùLkò G _Kle _bia ù~
ùKilò ùKilò ùfikù C_ùe _Wj, ùi ahd @Wkè i eKieue @ù\ò
^Nù ^ùj ò

1979e j ò ia @^i ùe i Ýte i ueiae RkbŠie \beù 6000eè
@l KQò@]K _eate aù ù_Z ùjate [frù 1987ùe G i oLyù aXfrù
12,000Kè 1991ùe ùj fù 27,000ò i eKieù ùNihYù @^i ùe
1992ùe 40,000_eate aù ù_Z ùj uao @Rè j ò iaùe G i oLyù
ùj CQò40,000eè41,500cSùeò KèèG i oLyùò CnUò KieY Gbko
ùMUg _Klùe ùKak RkbŠie \beù ùfùK aù ù_Z j @«ò^ùj ò ^cùù
a• ðe @ù!ik^e j ò ia @^i ùe G[ùe _id 85,000_eate i cùid
5fl ùfik aù ù_Z ùj uao

i eKieù j ò ia @^i ùe _Kle Lyðc^ Gj i èò bZùe 6,000ùKilò
Uuieè aXj aXj 20,000ùKilò Uuùe _j • Qò ^cùù a• ðe @ù!ik^e
j ò ia @^i ùe i cùid Lyðùj a _id 40,000ùKilò Uuùe @[ùpMZ

_Pig ahue i teú ùlgùe Rkúi P^ ùl Zúe ùj iA[æu Lyè @]ið
 i eKieú \iaò@^í iúe i Ýte i ueiaie _Kl eé 1450úcMúlUþaRkò
 gqòC_ðZ ùj aò K&é aj èLú RkaðZ _Kl cí'ue aWj@i èðj ù Gj ù
 ù~ Zúe fl yMVK- Rkúi P^, gqòC_ð^, a^yú ^d^Y @lè _eÆee
 aùeú] Ke«ò ù~Cñ_ùYò Rkúi P^ _iAñ \eKie ùi j ò_ùYò aRkò gqò
 C_ð^ _iAñ @iajyKò ùcni èú ahò i cdue @ui èiKé [æu @]K _ùYKé
]eòeLæu _iAñ Zij ù @MeeRkbŠieKéLúfoeLæiKé_ùWþ K&é ahò @Mee
 RkbŠie LúfoeLú iefiú_ue ~\ò ahò ^ùj fú Zírùj ùf RkbŠie Lúfo
 j ò_Wþj èò ^ù_ùYò ^ù aRkò ^ù Rkúi P^ò G @ai ù aùN, ùQkòl Núi
]eòWwúe ^B_ùeòùj fú bkòGK i ci yúe K[ið

Gj b kò _eÆe aùeú]ú fl ye @^èú^ Keò aùghmcú^ Kj «ò ù~,
 i Ýte i ueiaie _Kl _eùj ùA Kí-ÿl c ùj fú akKéui [èè]i-ÿ fl ye
 cíZá ZðgZðg ai ùciúue cíZá 50úcMúlUþaRkò gqòC_ðZ ùj a Kò
 ^ùj òi ù; j ò cíZá 50úcMúlUþ Gj ò_Kl e ayú_K ùK^úf Rúf _iAñ_ùYò
 _µ Keèúe _Pè aðZ gqòLyòùj aò Gj òLyKéj ò ia Kúf ù\Lú-è
 ù~ i Ýte i ueiaie _Kl eé~ZKò aðZ gqòckæ ZírVieéuagú ùi [úe
 Lyòùj aò

G fúXjA @ù^K _eYið ùZYéG _Kl Kéù^A ùKj ò c^ ^eù_I
 ^j «ò Zírùj ùf \iaòl _Zlúie G Rwfúe @i_Y aW ùLiRò_ùAua
 ùKcZð? @i_Y ùKcZòRúYua KòKij ie @UKk ùagò i Z? i Z RúYæie
 ùMúG aW ùj fú bieZúe aWjaŠcí'ue AZj úi C_úe @Lò_KiAaò
 ^cúú C_úe Zèieò_¿c aŞ ùj fú Raf_è_úLe aMò aŞò aŞ
 Zèieòùgh ùj fú 1990ùeò G aŞ Zèieúe @UKkVieé\gMj @]K
 Lyòùj fíð @iC aWj@• ke @Kie [fúA-ðdecí'ue @UKk Zk^úe
 ZðMj ùagú @UKk @^í iúe 101Mie 70,000ùfíK ai ù_Z ùj aie
 [fíð K&éRkbŠieúe_ùYòb• ðùj ai @ie_ùj aieèaWj fú 162UòMò
 aWj fú ùKóYi òùPZia^ú, ùKóYi òùNihYú aðið G_eKò i eKie ^@iKeò
 ZèieòKe[æu ùKúZMVG_è^aú ai Zòc^ aWj fíð gj gj ahò]eò
 ^Re bWicúWòKe[æu @• keèMizúe_ùYò_g[æu chíu bkòùfúKcí'ue
 aij ièò ~èiKé_Wj fíð ùfúKcú^ @l ~ùj ù_ùeùf Zij ù a• iAùf, K&é
 @i j id biaúe ^Re NeaWj i aKé bui è-èie ù\Lúfò ùciúue
 1,14,000ùfíK ai ù_Z ùj ùfò G[ò iAñ ^ù KQò_è^aú e ù~iR^ú

aKig _iAiað'ig

[f'ü ^ü [f'ü KQð | Zì_eYö ciZá@] KQð üf'üKuê bK bkò Uuü ùKAUü
\\èi-IA [f'ü @ü^Kuê `Uü _üj f'üiG aò ckð [f'ü aj Z Kcp üf'üKuê
_é'adi Kùf'üüe RMückf'ü i eKieü _Pie @^í üe üMieL_e _üüe
[èü _é'adi Kùf'üü [f'ü GK 'è\lgò Mäc'ö 1990eè 1992c'üe
Gjòè\lgò_é'adi Kùf'üüe @^üj ièue ceQ«ò_ü• RYö aiKZK _é'adi ü
RwfKèü`èè-üA @èiA^'biaüe ej Q«ò aMò aS ü~ZKòRcòaiWjAfü
üi ZKòRcòjüRküi PZ KeQð @[Z]ü-ÿ fl_je gZKWj_ü• bM ciZö

@iC G Kij üü üKak üMüG aSe ^üj ð @UKK @^í üe @iSä ù\lg
Rküi P^ ü~iR^ü-2e _eKl^ü @^í üe 63,000üf'üK aiü_Z
üj aie [f'ü üj üf _Kl] üghüj fü üakKè ü\LüMfü ü~ aiü_Z
üj iAQ«ò 1,50,000üf'üKö MRèü c'c Rküi P^ ü~iR^ü-2@UKK
Kei-üA [èü 63,600üf'üKu _eèü• ð 1,40,000üf'üKuê aiü_Z
KeQð K%üK C_e Käu_Kl_üe _üüc 20,000üf'üK aiü_Z üj aie
[f'ü üj üf Gúa üi iöLýü aXj aXj 2,40,000üf'üYö

@iC Gi aè iöLýü Cj Z üj iAQð aghjüüe eü_üjè ^çlü a• iè
@ü;üK^ iZèè ^üj ð Gjò i aè _eü öLýü^ \Áèè @ice 3.3üKüüe
elYgük jüüa aXj aXj üKüZ üj a bia«è

i Yte i ueiaè aSe Kic @l aj üZ @ie, üj f'üYö 1961eè üj üf
@i f Kic üRieüi ièue @ie, üj iAQð 1988eè üi icdüe i eKie,
aghjüü Kíü @^y üKjüüc]ü_üjKèüüüf'üRüY ^ieie @ÉZbahdüe
i üPZ^ ^[üfö üi VKie üf'üKu C_üe i eKieü ü~iR^ie _bia
ahdüe üi cü^ KQð RüY«ò Kò ^üj ð Zjü üf'üKuê _Pieð _Pieð üi Mä
Müe Neðaf[üfö aWj@• küe üi üZüaük Neðaf[f'ü üaük aSKe
aüü] Keèü ahdüe üKüYið ü~iR^ü Züü cSüe ^[f'ü Züüe ck
Pèü [f'ü üf'üKuê ^yüdi wZ _é'adi \Müeö Kèè Kic Keè Keè üi
@^ba KeèüKè @ie, Kùf ü~ i eKieue CüYgy KQð VKp^ èj ð
1986üakKè _é'adi e iciyüKè ü^A Gaö i eKieü _PieKè_üjüKeò
_ZöeiRyüe MY @ü;üK^c'ü MXj CV[f'ü Gjüe KQð ahð_üe ~üA Gjò
_Kl_è cieicK i icMK _bia- aWj@• ke üf'üKu C_üe Gaö aSe
f'üü _üAaiKè [èü üf'üKu _üAñ aSe _bia- üf'üK üf'üP^Kè @üüüüKè
@ie, Kf'ü ^çlü C_ZyKüaKig _Kl_ü~ bieZe i aVieèaWjü~iR^ia;
_eüagüð \èüüK Zjü üÉÁ üj aüüe f'üMf'ü @fMü @fMü eüRyüe

Pif[əu MY @w;ik^ i aê cɔMuf Gaō Zj iē R^à ù^fū @i icir'y
^cəu aPul(a• @) @w;ik^ ai ^.a.@ö

1988ci g'üē ^.a.@ü aq'ə; biaüē Wikēw\fü ù~ ^cəu
C_ZyKü aKig _Klē i aêKic a; Kei-icö ùfikcū^ ùNihYü Küf
ù~ ùi cū^ aWpceüa _üQ Züē blicüMöQüWjra ^jō \AahöbZüē
@w;ik^ gqō i oMj Keō aXpüfifü G[üē @]Keē @]K ùfik
ù~Mü\üf Gaō @'y MY @w;ik^cir^ue i jü~M c^ Zij iKēckfö
1989e üi ü_öe cüüē ^cəu C_ZyKüē jē\üMüē i üēü bieZēē
@ü [əu 50,000üfik 'ad'igKüē aKig' aüēüüē füXj Keäie
g_[ü^üfö aS I Zire @L_ü @• küē @Meē bieZid @' i @üf
i üKüj p@Kp fümē üjüA [fö Güa i eKüē aSe Pie_üL 144] üēü
Rüēü Keü\üf Gaō Gjü aküē _ü• RYēē @]K ùfik GKüVö üj aiü
üa@iA^üj fü _ü@• k üMüG _fö QüCYü _üfUöMfö üj üf Gi aē
i ü• Büi ü_öe 28, 1990üē _[c aWjR^i cüage GK ahö_üē,
jRie jRie ùfik Püfö Püfö @üi ö Wwüē ^B _üē üjüA c^ _ü\ge
a\jüü üaüföüMüG _id @RYü üQüW Rümüē GKüVöüj üf Gaō Züē
'aWjæ _üQ j Uäē ^jō g_[Kē ü\üj eüAüfö aS _Kl aüēüüē
ùfikcir^ue Gjō@w;ik^e Lae LēpKcpi cd bZüē @'y ü\gcir^ue
ayü_Mfö 'jēZüē i Lir (ü` Šj p@` p\ö@üj^icK i öi üē Rü_ü'ögüü
Gjō_Kl aēq'üē Rü_ü'üē _Pie @ie, Kfö Gjü `küē Rü_ü'
i eKüē aS _iAnPqö Ke[əu 2,700üKüVöüd^p EY aüzif KeäüKē
aiü üj üfö Kkē Rü_ü'ü Küü'üVieē UēüiA^p KYäie Pqö Güa c^
aka• e @Qö [üē Rü_ü' _üQA Mfü_üē aq'ayüjC_üē @'y _eüag
i el üüMüÄicir^ue Pü_ @]Keē @]K _WjüKē@ie, Kfö

KkēGjüē i aVieēaWj`k üj fü Gjü ü~ ^cəu C_ZyKüē i eKüēü
@ZyPie aXjüē fümfö RüY _im c^üü cZüē i ci yie i cüü'ü'
üj CQöC_ZyKüKēLiKüē (_fö cir^u \üē) b• öKēl@ö

Wüi 'e 25, 1990üē GK @b'ä ~üzä @ie, üj fü ^lü _iAn
^Re Ria^ ü\aiKē_Y Ke[əu i ZRY @üZüMö @w;ik^Küēü i jZ
6000 ùfik ^Re aQYü I R'ö_h_Zä i jZ 100Küficle eüēie GK
_\-üzä @ie, Küfö üi cir^uMReü i icie ü` eKüMüē i gE ü_üfö
I aüēüie gj gj ùfik @UKüAüfö aüēüie Gjöüfikcir^u c^eē

aKig _iAiað'ig

@ù^K [ùf bWjU@i, @iC ùKùZRY ~G jGZ i Zùe agði Ke[ùf ù~ i Yie i ueiaae ùj fù MRèiJe Ria^ueLüo Gj ù [fù GK @Mj R^K cKiaf'ü c'ap i j eü bieZ aeë ue MiciY, ckZü GK @iAüü üüi ^ü _\~iZa Ke[äu ùfùKue \iaò [fù ciZa ùMüGö üi cü^ i üüi _ie ùj iA aS _iAn Pj Z R Mü _~j« Püfö Püfö ~aie @^eZö Püj [ùfö K&è ù_üfö Züe @^eZö ù\ fù'üj ö Zü @ü; ik^ ù~ @joi ä üi K[ü ÄÁ Keü\au _iAni ae@ü; ik^Kieü ^R ^Re j iZ aiSü\A[ùfö üi cü^ ù~Züaük @^eZö að'ü i üüi U_äiKé@ie, Küf, üi ùZüaük _fö üi cir'ue ^Y'd biaue aüWjAfü, Me` Keü UKüe üajj ü^A ùKùZ ciAf \eue @_«eü R Müe ù` ù Wjü\A @ü f'ü üi cü^ i üüi Ké_Yò ù` e@ü üf Gaö G ayü_ie _Yò@iC[ue ckeé@ie, ùj f'ü

G aüei] \Ai _ij _~j« Püf'ü üghKé Rir^@ieü 7, 1991ue @üZö Mò \ke i \iycü^ @iceY @^g^ ùNihYü Küfö Cü• R^ü]üe]üe aXj aò \R^K Éeue _j • äiKé@ie, Kf'ü bieZid I @ikRiZid LaeKüMR, UbòKyüceü \k, WKjuc • ieu ` f'p^ciZü i cüÉ ajé i oLyüe GVüe C_i Z [ùfö LaeKüMRue eü_üj _id _Zäð' aüj ief'ü _eüag Kcicü^ I öjüU^pC_üe Pü_ aXjAù\üfö MYci'ce G @iKéY i _ikó^ _ieüag bayüpüNihYü Küf ù~ üi cü^ i Yie i ueiaae _K[icir'ue GK Éü]ü^ i cüü ü KeüAüaö G ùNihYü agbayüpe AZj üi ue [fù @bZ_äð

C_ZyKüe G Lae _j • f'ü _ue @ü; ik^Kieicü^ Gj iKé i j Rüe agði Küf ^üj ö KieY agbayüp' aWycid'iaü Ria ^ëj nKüj iedö Z[ü_ö GK Éü]ü^ i cüü ü c' GK _Kiee aRd [f'ü Gj ù bZüe 22\ð _ue @^g^Kieüü @ai ü Lèp Leü_ ùj iA@üi [f'ü ùZYé Züe i ü[icü^ @^g^ biw@ü _iAn Züe aip Küfö üghKé Rir^@ieü 28ue üi cü^ @^g^ biwüfö _eü \k 'j cüe Müüücnj cieü eiRj (@ic Müe @ic güi ^) Püf'A Püf'A ^R ^R NeKéü` eMf'ü

\é@ü i ieu G_eò@iC GK üi ^ü ùKüa ^ [f'ü Pü'p (üPdiec'ü' cüüue 77Zc R^ä'oe C_j_ie [f'ü GK ^\iaS), aRf'f) cüüfi @ü, MEGUp'ifü Köü _ieüMG bkò@'y i aeü\güe aü\j _id @ie, ùj aü @Meé Zij iKé ^Zj Ü Keü-iAQö K&è bieZüe G aü\j e @« ^üj ö j ü @ic eüÄä ayai ü c' G[ü_iAn aüj iau ù^aiKé üPÁiKüeö Gj ù @ü; ik^Ké

ckü_id ^Keð a • ðiKèù\A, @ice eiÁaùai]j G Püj nü~ @üC Zij ü
_ilüe KZm ej ðü K[ü G_eò«aðüé] K'Y GK i á ÜMYZ^ae Pj Ü
^ëj nKò ù~CvòbðÜbðÜcZ [ðieëeiÁKéj Èul _ KeðiKè_Wpð?

Gi aèRðhKèù\Løie Gj ü üMÜG aiW ^ðdö (Zirüj üf cãK'Y
Keð? j üZ ù~üWp Kj ðö ücüZ i aèüfLøiKèù\A[ðü _iAn]^yail,
]^yail,]^yailö)

_Zðilø Èe Cù • ik^ Keðie @]Kie @ice ej Dö Gað @üC Gj ö
_Zðail Keðö G[ö_iAn@ice eiÁKè]^yail ù\aiø KQö ^üj ö @üC
]^yail ù\ai K[ü ^RKö KieY G @]KieMwK _iAn@üC @ice \iað
i ðayÉ KeðøGað Gj ö@]KieKèQüWpü^aie aðüé] @üC Keðö ~\ö
@üC üMÜG RiZö biaüe üKøyi ö üMÜG RðhKèù^A Mað Keð_ieðü,
Zirüj fü@ice _Züé]e, _Zðilø _Yö

^clü C_ZyKie @ü;ik^ a • Dö KkèeiÁe \dü ü~Mö^ëj ö a • Dö
eiÁe icÉ @ZyPte i ü • ð bieZid eiÁa abðÜKÜK C_idüe ~q
Küeö C_e ViCeøü a\irYZü Z üMÜG C_idö @iC üMÜG C_id üj fü
\üNð]eüü_lü Keð_ieðie ic[ö i aèaðüé]KèeiÁa@LøKü^ a;
Keðij ð-iGö Lüfi icd MWMüf Z Mfö eiÁaK'Y jüføü j G? üj üf
üfWk jüføü üjüA~ükö eiÁa jüføü j G^üj ö aKp j G ^üj ö üKüa
aöçc \ekie Küe^üj ö eiÁaGK @^« _üköü\Wpøe Püf[igö

Kkè fX[ðü cYh jüføü j G, üeMüe _üWp Zire ai; Ky @üi ,
~ðKcür^ue c^π @Kük ai; Ky @üi ð-iGö Uaö^üføe eide 20ahð
aZMfüYö aWp• ke üfWk Gj öKÜWp ahðüj kü_Zicj i • üe ai Ü ^e
bd i j Z a • Q«ö 20ahðüj fü @]KüG @ • küe KQöaöC^ð^ cKk
Kic üjüA^üj ö eiÉü ^üj ö AÄfþ ^üj ö Kie ^üj ö Èüi üüi ai ^üj ö aWp
@ • k biaüe Gj ü Zire KkyZie üaiS üaij ö PüfDö Gj ü `küe üi j ö
@ • kMwK aj • e icRvüèüKüYüVi ü üjüA ej Q«ö GviKèùKj öaèüj
_Éia _Vikö^üj ö ai üi VKie Rce KYiaKü üKj öKe«ö^üj ö Züü @ai Ü
Rü_ü'e _ecüYèuaicie abüñKü übM[ðü j üeüi icü~^Müi üKie j ðiKèü
I Züue aö]eue @ai Ü _eö @]èK C^ð^e `k ü~üa að G
@ • küe _j • Dö Zij ü @ü Dö GK cieZK bahyZe AwZ ü^Aö eiÉü
@üYfü i übðKfiaüfWö i übðKfiaüfW i j Z @ü üf UKp UKp i j Z
@ü üf igÉ Ü_üfö þ ü_üfö þ i j Z @ü ifü füMüWp Mkö üa@iA^

aKig _iAiað'ig

Me` \ieú,]hV, Gaõ [úe j Zyú cªõ aKige bf ` ^ k' Ziu _iLúe
~ú j _j • Qõ Zij ú @ú Qõ @_ZyúgZ biaúeõ Zij ú új CQõ Ée CViAaú
_iAñ Gaõ Ziu K[ú gVú-iC úaúfõ \iaõ Keaúe @]Kieõ Kkè úi cù^
Gua 2Oahõ]eõ fXj i ieúfYõ @iC úKúZ \õ` _iAñ úi cù^ ZÁõ
ej õ ieúa?

^cLúC_ZyKúe úfúK fXj fXj j úfõ új iAMúfYõ aúj iee úfiKu
_iAñúí fúXjA @iC ú` i ^epK[ú ^éj õ ú` i ^ Z _Øõ \úkö agðáúúþ
_eõ @úK RíZúid Kjúceú \k @iC i `ú \úZicú^ ^eú RíMúe Lae
Zfúú úe PúfMúfYõ ~ú[Á WKjúc • ieu PZáZ@eúúj iA ú \Lú i eúfYõ
úfúK úMÚG Rõ'h _iAñ @iC úKúZ i ú` \^ú ú \LúAúa? Zú adKcõ
@úí fúYõ Kkè aS Z@eú PúfQõ Zúre CyZú aXj aXj PúfQõ

a • ðú^ Kkè G úi ^ie ^eú eq úagú \eKieõ Zij ú @iagyK Kúe
^eú @ú; ík ^Kieú, ^eú i c [Kõ @úc ~\õG @ú; ík ^KéceúúKéQúúú \C,
~\õ @úc G @ú; ík ^KéP _iA ú \aúe aúeú] ^Keé \S úbMáú _iAñ
úfiKcú^ ué Qúúúú \C, Zúúú úf @úc i cùÉ @ice i aVúeé cifyáú^
i µ\ j eúA ai eúú úi j õ @cifý Rõ'h Uõ új CQõ @ice cù^ íak, ckZú
Zúre ú~ZKõ @ig Gua a • óej Qõ

i µZK NUYú \eú aPkv új C[èú úKúZRY Ehicé õ j GZ Kjúa
ú~ bieZe @« új a^úú Kkè bieZ K'Y Zúre úfiKu Vieéú agõ MeZB %õ
@]K cifyáú^?

_eVú ^iRáúúúú^ ^RKéGcZõ cieúZK ZKõ \eú aSic[úa ^Ødõ
^cLúC_ZyKú _iAñ új C[èú @ú; ík^ úKúC úMÚG i ðie cFKe
aú \gú fúXjA ^éj õ úMÚG @ú \eúú ú ~é ^éj õ úMÚG MúCúfõ fúXjA
^éj õ G_eKõ Gjú úKak GK bieZúid ~é cª ^éj õ G fúXjA új CQõ
i cMá_ [eúe _úú Wý Rwf, ^Bcú^ u _iAñ G fúXjA _iAñ i eú [eúúKé
@ú^K _Kúe ú~ú; ú \eKieõ i cÉúé G @ú; ík^ i 'ú^ RYúAa,
ÉúMZ Keõõ Wúqe, gú K, aPúe_Zõ i ú^úK, QúZá úLkúú, gúú,
@bú^Zú, MúK, ú_úK...õ i cÉú _iAñ \e úLúfú ej Qõ @ú «é Gjú
@ú; ík^ úe cõõ ~ieúõ

úí ~ú j új C, @úí «é @úC Kjú úYúKé ú` e-èúú
Réþ 1991 úe agðáúúþ aMúú` úMúúúúúé_Kúe Éúú^ i cúú Kéúú
_iAñ ^è-éj Kfúú úi cjúgd @MèRíZú õN C^úú^ ú~úR^úúú^ ue cLý

[ôfö _Klê GK i ùcMK i cúl ù Keñte \ùclZBZiue \@MFïö Ziue G
_ZgZò cª \@MFï ù~ aýuúe Mē \ÉiaR ùi ù~ua Pij ùa
ù\Lô ùeüaö ùcigp Gaö Ziu \k bieZue ùi ù_ŕe 1991ue @ü ò
_j • ùfö ^.a. @ue G \ke CùYgy ù^A i ù;j [fïö ùZYè _fuc
ùi cüw^ G \kKèùbUau _iAñc^ù Kùfö MRèW i eKie G \kKè^Re
aŞè j ò ùaue ù\LQ[ôfö ùZYè \kKè MRèW i eKie eiRKid ÉiMZ
ù\ùfö aùhò_ue Rêp1992ue HZj ùi K Éü]ir^ i cúl ù (ùcigpèù_ùp)
_KigZ ùj fïö

eù_ùpue _Klê i aè\Me i cúl ù Kei-ùA [fïö _@iR QWpAfü bkò
i cúl Kcùw^ _Klê i aèZ[yKèÉe Ée KeiCù^iPZ KeQ[ùfö ùKòYi ò
\M Ziu _iAñZòùQü Kò'ù @Zòawý^ [fïö ùi cüw^ c^ù i @cficir^ ue
ùbUüf, ùi @• kùe Kic KeQ[ù ùai eKieù i oi ùcìr^ ue cª ùbUüfö
MreèMü, _è'ùü ai Zèè_è'atü ai ZòaföZ[y i omj Kùfö i aè_Kiee
_è'ùü ai ZòZiu MÉue @«bòq [fï- bf, c |, i ùüü, @i ùüü, i aè gj
gj ùfùKu ijZ ùi cüw^ K[ù ùj ùfö _Klê aWp@• kùe Gaö
Rküi PZ ùj aùKè [ùü KciŞp@• kùe aie'ie MÉ Kùfö ùi cüw^ Kz
I MRèWje @^y ceWME @• kKè cª Müfö ùi cüw^ ^ùR ^R _iAñ
@fMü Z[y i omj aýai ù KeiAùfö _Klê _Zùò \MKè ùi cüw^ aÉZ
biaue _eul ù Kùfö Rk amir^ I Rk _ePik^ù, ^Be C_ecŞe
_eüag, ZkcŞe _eüag, _ùYò RùKAaü, fYò cìeùü, Rk ^Äüi ^,
Éüi Y, _eüag ij a^yRia^ C_ue _bia @i\òì aèahd ùj fïüi cìr^u
@^èr^e @ògaùghò

ùcigpèù_ùp-ùj ùKùj Zij ùPi• fyKeö @agy eù_ùp Èe Pi• fyKe
^èj ñ Zij ùc_iPè_ù Gaö i «kZò (ùì ÈeKècò_ùjoi ù Kùe, Kèèüi _eò
cùùFLò_ùe ^ùj ò) @Zò^èù_I I i «kZ biaue bieZid eiÁaáyai ù I
aùhàyùpbZùe [ùü i µKòC_ùe GjùMeZe ù\ihùeù_ Kùeö Cbdue
K[ù I Kice ùKCiGK cSò@• kùe _eAee ù_cùe Kbkò\ùj ñeieicùe
aWpèj Q«ò j GZ @^ziKZ biaue Zij ù Gjò eù_ùpÆÁ Keù\AQö

375_Áte eù_ùp ck i è_ùeg [fï i µkò biaue @igiziz Gaö
\ùj ùj ir^ -

'@ice cZir^i ùe a• ùr^e i Yte i ueiaè _Klê ù~iR^iMVK
ù\h~è Gaö \èkò a• ùr^e _PkZ aýai ùe Gjò_Kl \èü _biaZ

aKig _iAiað'ig

i cÉ ùfíKuê_êaði Z Keðu @i _aö _Klê i icMK _eüagüd _bia
C_üe ùKöYi ò@^êir^ a•êir^ i q ù Keü-iA ^ujö @üic Gjü cª agðñ
Keðu~ a•êir^e @aiÜ _iAnbieZe i eKiecir^u i j Z ayüþcª i cir^
_eicüYue \idüö _Klê a•êir^ ei_eêGjü ÆÁ ù~ ù~iR^iKieüe ck
flý ùahdk Gaö @[ü^ZKö Züü @UKküe _Klê _eüagüd Gaö
cir^aüd cifý i ir^ _iA^ujö ...Gjü bZüe bieZe ùK|ä Gaö eiRý
i eKiecü^ _Klê C_üe @u^K @[ðayd Keü ieüfYö @üic ù~ üi
@[ð^Á uj aie ù\LêikéPij öüi K[ü ^ujö ciZá@ice cZüe cir^aüd
Gaö _eüagüd cifýe i VK @iKk^ ^Keü _Klê Kic @üMAu^uf
@_ayde _eicüY üagþ@]K uj iA_üeö ù~uj Zê _Klê ù\ih i aé
Güz i j Rüe \gýcir^ ù~ ùKöYi òZikö Kü i cü]ir^ \leü G bñpi aé ñe
Keðu KÁi ipö KieY ù\ihMVK ücKkö `küe @ic cZüe ayüþG
_Klêe lj eë-iA @iC [üe ckeêGMVKê@^êir^ Keðu CPZö ayüþ^R
Kü-ÿ]ieie að kZü cª ÉüKie Keðu CPZ üj aö'

PieRY _im, Éü]r^ ùfíKue GK eü_üþgj gj @^ý üaZ^übMü
ùfíK biw[äü @ice agðñ Kê ü` eiA @üYäu _iAn aügh i uj i-y Kfö
Kêê _Klêe lj eë-äü _iAn ayüþ_ÉZ ^[fö agðayüþ _Klê _iAn Uüü
ù~MüA Püföü Éü]r^ i cü] ü eü_üþ_Kig _iAaie \Acüi _üe ayüþ
bieZKê _üicfü KKþKcWö_ViAfö Éü]r^ i cü] ü ù~Cñ K[ü aeq üe
ùPZiA [fö, KKþKcWöVKþüi A@ü Kfö _Klêe ü\ih QWjAaü _iAn KKê
KcWöGK Zikö Kü ù~iR^ü i é_üeü Kfö Gjü Zikö Kü i é_üeü Kécir^ü^A
Köü ücKk ^ÿ^Zc i •ð_eY Keðu _iAn ayüþ@üKäe 1992üe
bieZ i eKieüe@^êeü] Kfö Gaö G[ö iAn Q@cüi i cd ù\fö ciZá
i eKie GZK cª Küf ^ujö `k Éei_cüyð30, 1993üe agðayüþ
_Klêe lj eëMfö Kêe i Züe ù\LêikéMüf _Klêe lj eë-äü _iAn bieZ
i eKie ayüþKéZij ie \ðK @Meê@^êeü] Keü ieüfö

G _-ÿ« ùKj ò að agðayüþKé GK _Klêe lj eë-äü _iAn aie Keü ieü
^[üfö ayüþ G að kZü [fö Zire AZjüü üe _äcö @iC ayüþKé
j ei Afü KG? agð GK \eðü\ge \eðZc ùfíKcir^u bZëüKARYö
G_eüKARY ùfíK ù~Cicir^ueüBÜüü _iAn ayüþ @=I fAi þü_Á^þue
bieZ MÉ i cdüe üak ^[fö ayüþKé aelüÉ Keðu [fö C_ZyKie
ùfíKu _iAn GK aëü ù^ZK aRdö

K&eG @ir' ; ùagò\ò ejò_iefü ^ujö MRèW i eKie ^ùR ^•
 20ùKùWfiefpCùVA aŞ Kic RieòeLùia ùaifòùNihYü Kùfö i cùl ù
 ùjC[èù i cdùe Gaò eù_ùp_KigZ ùj fù _ùe c² _güi ^ Gaò
 ùfùKu c²ùe i òNhòfùMòej [fö Me` \ieü, fùPùRþ @iceY ^g^,
 _ZgZò _ZgZòbw i aè^dcZ biaùe Pùf[fö ù-CùùfùKcü^ ^R
 Mù QùWj_è^aü Kùfù^ùKè Pùfö~iA[ùf ùi cù^ Gjú bZùe ^R MùKè
 @iC [ùe ù` eò @üi ùiKè @ie, Ke[fùfö cjieüÁe cYùafö Mù [fö
 @ü;ik^e ùMùG ^ùùK;áGaò GVieè@ie, ùj fù `ùcùl èü i ZyMj `ò
 1993ùe ù~ùZuàuk RkbŞie ù~MùNecir^uue _ùYò_gùikè@ie,
 Kfù ùfùK Ne QùWj Mùf^ujö ^R Ne, ù_ZK Rcò _id Mù i jZ
 aWj_èù ùgùÁe cù^ Kùfö ùj ùf ù_ùfö þ Zùuè ùi ZK aò KeüA
 ù\fir^ujö Me` Keò bWj^fö ^.a.@ü _KÌe GK i ucMK i eKieü
 i cùl ù \iaò Kfö @iC G K[ù c² ùNihYü Kfù ù~ \iaò_eY ^uj ùf
 @MÁ 6, 1993 \ò @ü;ik^Kieicir^ue GK \k RkbŞiee aXf_èù
 _ùYùe @Zaò Rò ù\ùao @MÁ 5ZieLùe i eKie i cùl ù _iAñ@iC GK
 _ù• RYèü Kcùò ai iAaü K[ù ùNihYü Kùfö

MRèW i eKie Ziu eirYùe _gèù _iAñG KcùKè@^èZò ù\ùf
 ^ujö Gjò Kcùe eù_ùpZù _eahò aüj_iefö Èü]r^ i cùl Mìeè Gj_ie
 cZ KQòaügh bòU^ [fö cùZàG Kcùe eù_ùp c² KQòaügh _bia
 _KùAfü ^ujö ùKCMòKQòà\kfü ^ujö ^ù i eKiee cù^iaè` ò^ù_KÌe
 Kice MZò GAUü i eKiee R^cieY ^üzè @iC ùMùU ei_ö Kcùò_ùe
 Kcùò ai iA i eKie @icir^ue cieò Pùf«ò

ù` adieü 1994ùe MRèW i eKie aŞe `ùK i aè i lèü biaùe
 a; Keù\aiü _iAñ@ü\g ù\ùfö ùc 1994ùe ^.a.@ü i Yìe i ueiaè
 aŞe ck bò` Kèj_ü_gjùKeiaŞ ZèieòC_ùe ejZù\g \iaKeòbieZùd
 i ùaüy ^yidkduè GK eùp_ùò ^p\ùLF Kfö

1994ùe ùcùl èü ahò i cdùe ù~ùZuàuk RkbŞieùe Rke
 Èe aXfù Gaò _ùYò aŞe @^y _ùU aüWjA ùj fù ùi ùZuàuk aŞe
 GK @ògeè65,000N^cùe KùKùpGaò 35,000N^cùe _[e Li ò
 aüj_iefö _ùYè ùaM KciAaü @• kùe 65cùe @Kiee ùMùG MùZ
 i Áò ùj iAMfö ^B_Vùe [èù gqùK;ùe aò _ùYò_gMfö ùj ùf G
 \ùWYie aàeYü@ù^K cùl _~þ« Mè` ej fö G ahduè Lae KùMRè

aKig _iAiað'ig

eù_ùp_Kig _iAaiKé@ie, Kfù ~iA Rir'@ieú 1995ùeö

G_f 1995ùe i uaity ^yidikd I Zò_jeY I _é'adi ù~iR^ùe
ù\ihZUe KieY ù\LiA aŞ Z@ieò Kic C_ùe ej Zù\g Rieò Kùfö
ùì i cdùe i cãá_• ^ C_eéaŞe CyZù [fù 80cùeö

Kiké Gj ièò bZùe c²_ù\gùe @ij ièò \AUò aŞe Kic @ie,
ùj iAi iè\ fìò ùMùG ùj fù ^cãú i ÌMe ~ij ù ađ'ú i Yte i ueiaae aŞe
\I Zù 13eè 30_ZgZ Kcè-èö @^yUò ùj fù i Yte i ueiaae C_e
cŞùe [èù cùj gè aŞö G[ù iAñ c²_ù\g i eKùe K_Wij ^cizù
Gi pKicèpKpù'ú i j Z GK aRkògqò Kàl Pqò Èùl e KeQ«ö

i uaity ^yidikde ej Zù\g akùe i Yte i ueiaae @• ke @L_ùLùe
Cù• R^ù Kcp ùj fìò ùZYé ùfùKu i òNhò ^\ùe C_e cŞùe, Caè
^cùWp@• kùe, cùj gè aŞ _ùL KèNè Mfìò

i uaity ^yidikdùe ùKgpPifè\èieè aŞ Z@ieò Kic a! ej fìò ùZYé
ùì Viùe i eKùe @ZyPte c² KcMfìò Kiké_é'adi e _j i ^ @iC Rwf
Kùì Pifè ej fìò `kùe Rwf C_ùe ^bè Keò Pkè\èù ùfùK @^y
RiMkè CVè-èù _iAñ aip ùj ùfö

aŞ ^Re ^YÁ CyZù _~j« Z@ieò ùj iA^ùj ò cizù ù~ZKic² Z@ieò
ùj iAQò ùì ZKè _bìa _eùag C_ùe I ^\ù Kkùe ej è\èù ùfùKu
C_ùe @Zò C}Uò aŞ RiMùe I @ùL_ùLe Mì cì'ùe cùwfeèie
_ùbìa aŞ Z@ieò ùj aù_ùe Q'MY aXpò i Yte i ueiaae aŞe C_e
cŞùe ^B \A Kkùe ùKùZ Kùfìcùe]eò 200cùe PCWj I @• iG
Mbùe Kùlè Rci ùj iA~iAQò `kùe ^BKè ~èù _iAñ aù _èù a!
ùj iA~iAQò _ùYò @ùYèù _iAñ Èù ùfùKcì'ùe cìAfp cìAfp aù Pifè iKè
_Wpò MùB, ùQkò Kùlèùe _gè iA aij ièò ^_ièò ceQ«ö aŞ ù~iMè
^ùie iè @^dcZ ùj iA~iAQò ùì [ùe @ùlèù i cì'ùe j fùWwMùV Kè
VKp bìaùe PkiAaù KÁ ùj iA_Wpò

^Be @ij ièò C_eKè Kùlè Rci ùj iA^ùj ò i Zò ùj ùf ùì VKie i cì yù
bòù_Kieèò @Meèbcj ù', @ùlèù ù, \kZcù^ _iepeK bìaùe ^B
Kke _Uègù cùùe]ì', _èù I `k Pih Keè\ùfö aùMè aŞ Z@ieò
ùj fù_ùe A~ðdecù^ ùPZia^ù ^ù\A RkòSìeèè c^Azù_ùYò
QùWù\CQ«ö Zùj ù` i f i aKèù]iA ù^C[èieègj gj Pihù_èaieue
RiàKù aùWp-iCQò

j ViZp^Re RYigYu, _id ^B C_eêufiKue agñi ZUe-iCQö i üZ
ù~cZöùKjòRüY _idR^ue cS Leü_ ùj iA~iAQö üMUG ^BKêbf
_üC[äu üfiKu _iAñüi A ^BKêjeiAaü GK @_eYüd I Zö KkêGcZö
KjPüfuf ücü _Mue @ü_Y \A aqü _KiAuaö RiZüd Eü[ö@Mue
@üaMe iü^ K'Y? GVö Lüfö i öLýö I _eö öLýö^Kê]eö K[ü üj aü
\ekieö üj üf, ücü c^ Z ücü K[ü cü^éö cáK'Y aü Keaö? ücüZ
I cü Ke«ö

aü ü_Zcú^ue i ci yü _Zöc^_ü\g I cjieüAái eKieue cü^übia
_jeü üaLüZieP I LicLüüfö Xweö KiMR_Züie MRéü i eKiee _é^aü
^üZö@Mue @^y \A eiRye ü~iR^ü KQö ^éj nKjüf Pükö i eKieü
_Pie @^i üie MRéü i eKiee _é^aü ^üZöagñe i üaö• cö Gjö^üZüie
cjieüAái c^_ü\ge aü ü_Z üfiKueRcöa\küe Rcöü\áie ayai ü
@Qö Zü i jZ Rce ...ü ^[äu (Rae \LFKieü)@üñüü üe c^ Rcö
ü~iMüA ü\áie ayai ü @Qö üj üf @i f Ok^ü @Qö ' _KÏ _biaZ'
KG, Züre i ömüeö

Kkê@i f K[ü üj fü ü~, MRéü i eKie ^R eiRyüe aWjüKê [äu
19UöMüe üfiKueG _~j« [A[ü^ Keü_üeö^üj ö @^y \AUöeiRyüe
[äu 226UöMüe üfiKu K[ü _Püie KG? MRéü 19UöMüe üfiKue
a• ü ~iAQö 175Uö bôü bôü _é^aü Küfir^üeö ~üj ü `küe büA
\üeA ~iAQö biAVieé aSé \üeA ~iAQö aSüMieö

@ü üKAUö '@ü\gö Mir Kê QüWjü\üf _é^aü üj iAQö GK aeiü aWj
Ok^ü I @aüj kie Küj üYü @ü üKüZRYueRcöckQö @^y cü^ueckö^üj ö
üKüZ RYueü~CñRcöckQöZü aö _[é@ü @iC aSüü üKüZRYueGcZö
RcöckQöü~Cüüe ahKéaüecüü _üYöRüKA ej Qö @iC üKüZRYue
Rce _jä cüfK aüWjü aüj üe Keü\AQö KieY i eKie G_~j« üi
_éYü Rcö cüfKcú^ue _Ai ü ü\A^üj ükö

ü~Cüü^ue@^y Mir cü^ue @üL_üLüe [A[ü^ Keü_iA[üü üi cü^ue
üKüZ Rümüe fÜKéö aüWjü Mir _éYüüfiKcü^ aüj üe Keü\AQ«ö
üKüZ Rümüe \AUö aS \üeü aü ü_Z üj iA[äu üfiKue _üL_üLö Rümü
I Zö_jeY biaüe \éü~iAQö üMUG cücfüe Z Zü^üüaöS (CKüA aS,
i Yüe i ueüae aS Gaö KRö aS) \üeü aü ü_Z üfiKueüMUG Rümüe
[A[ü^ KeüMfüö `küe _üYö üMüPe Rcö Kic _iAñ Züü ^R ^R

aKig _iAiað'ig

bZue fUXA, MŠuMik fIMai @ie, Kfiv ZirQWj Ziuëck[äu Rciè
@IMeè bIM Pih Ke[äu bcj ir^ gacKcir^u ij z c^ Ziuè MŠuMik
fIMej Qò KieY bIMPihueKQò^ù\A Rciè cirfKciw^ Zij ü i eKieue
aKòù\AQ«ò

@ij èò^@y GK _Kiee ai ù_z c^ @Q«ò üi cü^ ùj ùf aŞ-
ai ù_zu _èadi ai Zò _iAnù~Cicir^ue Rciè eKie @]Mj Y KeQ«ò
ai ù_zcir^u bZue c^ GK aWji ir^ ub\ ù\Lü\AQò i Yie i ueiae
aŞ \leu ai ù_z ùfiuK ùj ùf ai ù_zcir^u c^ue eIRò KieY Ziuè
^ue i uaity ^yidikdue cicfù \eR @Qò Uòbò LaeKiMR @iNe
i ù\Kciw^ ZiuVieè uaùkuauk i ul izKie c^ ^è«ò @y i aè
C^ù^ckK _Klue ^ù^a.@ù Kic KeQò ^ùüi _Kl \leu _biaZ
ùfiKu Èü[èl ü _iAnùKj ò^yidikdue cicfù \ide KeQò ^ù MYciPc
Ziuè Lae aŞQò üciW C_ue Kj ùf KiMR_Zue Gcir^ue üKòYi ò
i Zò j ò ^ùj ò üi cü^ i aè KèùWj Müf Zire üKòYi ò • ü ^ùj ò Kj ùf
Pükò

ùKüz _èadi ai Zue ùfiKue]Wj]Wj UYe Pükòe ù`ù_Wj
\èi-iAQò Zij ü Leiù^ PfibZe _eòMec, @iC giZ\ù^ ùj cguZkò
ùKüzMjG _èadi ai Zò ^Be gLfù g-yüè ai i-iAQò ahòù^,
@l i cd _iAnùj ùf aò üi j ò^ \MjK Leiü iZüj iACV«ò ^\ig-yüè
Gbkò@ù^K _èadi ai Zò cãafùù\LQò Uòbòue @y üKüzKe \gy
c^ ù\LQò UY Nee _iYòb • òPUiYue \b_ bkò \g[äu LUèi C_ue
Kèò Kèò _fiue PUXA bkò -iKò-Kò ùj iA giZue [eàie ù\LQò
üi cir^ue bdi • ò Reèi @iLue üi cü^ ù\L[èkò^Be `f«ù _iYue
Ziuè ùLk^ù, aiü ^ @iò bii ò-iC[èie, Gaò Ziuè I iYZ^è aiü icü^
üi i aKè] èòeLèü _iAnùPÁü Ke[èie, \gyò

_iYòQüMjFü_ue _Qùè ej ò-iG GK a]É \èèò cüfèèi, Sijjakò
Kilèü biaue _Wj ej [äu üeIMYü MiBüMieò _èYü Nee ù~Cñ _èYü
KiMŠò i aKèÉ_ùbkòüi cü^ i iAZòeL[ùf, üi i aèGua _iYòLiAKèò
LZèü l cifyj ir^ò

cYüafèè PükòUò _èèie cj ietÁie GK _èadi ai Zue [A[ir^
ùj iA[ùfò üi _èèiecir^ue _[c ahüè ceMuf 38RY _fiò

AŞèir^p GKù_i jpe 26.04.1999ue aij iet[äu èü_Wj @^è-iclü

MReWe uMUG _e'ai ai Zie uMUG i _ij ue ceQ«09RY ufiKö
MY[e'ai ufiKu _iAnZij ü j COö\öKé 1.2875 _öG._ö

aí ü_Z üj iA[e'ai @u^K ufiKue Ria^ KUö@ü f[ü N• Rwfueö
^M\ Uui ai aij iee @i]eK \e'ü i j Z Züe _ed KQö aö i µKö
^[fio a• cü^ üi cü^ue \AUö cizá aKl ckQö Nüe ai ö@'ij ieu
ceäie aKl, ^uj uf üKüz Küfiole \eue [e'ai aRieKé Püfo Püfo
~iA Kic üLiRäö ü\LäiKé Müf üi cü^ ^RKé_Yj\äy bkö aRieue
aKaiké ai f[ü«ö

Rwfeé üi cü^ ^Re i aKQö \eKieü Róh i öMj Keü ief[üf-
Lüj, RiukYü, uMüLüj, \CWj]eü_Zä \üKüWö Jh], Ne ZöieöRóh ö
Güa üi cü^ üeiRMie KeQ«ö\öKé\g Köü üKüWg Uuö @iC üi [üe
Züe _eü _eäieKé a• äiké_WQö ^B a\küe Züe ckQö uMUG
^kKö ~ij iKé_Pig [e C_e Zk Küf aij iee üUü_G _iYö Züe
Rwfü Mirüe K• ü _Ai ü ^[fio, üj uf i cüRK ^eü• ü [fio ahö
^uj uf Pih üj C^[fio i öü, üj uf Rwf Z [fio gLüf ^Be Küeue
cüQ Z [fio üMieMüB Z [üf- Zij ü [fio Züe i üü Rcü Gi aeaöü
Züe Ria^ I ceY bZüe ej QöciZáçj i• Ke aLü

cä MReWe aüeiü _üLue IüiRö _e'ai ai Zö afo ~iA [fio ücü
i üwue K[ü üj C[e'ai ufiK RYK üKikue uMUG üeMYü QöiKé]eö
SfioC [fio Qöie ^\eü @LüC_üe bY bY üj C[üf _f _f cüQö @ic
Pieü üU _ifioü^ üNeMüfö üi cü^ Kké i ZKöej f[üf, ü~_eö Zü
Pike @Zö Mec UY Kirüe fümKeö Züe `övkü ü\j ü` üKü
üj iA^~äö ai [e'ai ufiKue c^ ZüüeMYü _ifioie [fio aj Z \eueö
üi ücü@Müe üi Rwfue uMüiC[e'ai `kcü^u ZifKü ZöieöKe f[üfö
üi MYüf 48_Kiee aböü` ke ^w @iC Kj üf, üi RüyQ«ö ü~
Zü _üie Köü Zü _fio _üie üKü i ö` ke i @L @iC aiRä ^ij ö
KieY Zij ü üi KYäü _iAn i c[öüj üa ^uj ö LiAaKé üj uf Züe üKak
üi `k üPieü KeäiKé üj aö cä Züe Qöie K'Y üj iAQö üaifö_Pieüfö
üi Kj üf ü~ GcZö a• äü @ü_Lü _ifioü ceäü aeo bfö cä _fie
cüueG ahdue _Pieüfö üi ücüZ Wa Wa @Lüe Pij iej üfö Zü
Rbüe KQöC• e _Ufio ^ij ö

[A[ir' üj iA[e'ai ufiKue i aeK[ü ^eüKeö gLäiKé_WQö ^LVieé

aKig _iAiaō'ig

^g _-j« i aKQò ^@i KeòRiYaiKè _WQò ùKCMò I ùKcZòSüWj _eò à
 ~à- GVòZ Rwf ^uj öü~ ZikèCj WjKeào ZüègLièKè _WQòùKcZò
 aiþ UKU KÜa, ùKcZò^@ü bihüè K[ü üj a, Uuü _Ai üè ùKcZò
 Kieaie Keào i aMieè@]K \äLe K[ü üj CQòü~ üi cir'ue gLèiKè
 _WQò Mj ièü bkò K[ü Kj ièKè Kuj ikè ^Re cir'K uai'fö cir'èikè
 @ü\g ü^aiKè ùKak _PeiMüf K[ü Kj ièKè

üi cir'ue^Re @bia @i äjüü^A i Yite i üetae ^Mc Köü@bù~iM
 ^èiKeY KcÜKèZòq[üKèü \eLiÉ üfLèiKè gLèiKè _WQò Zü @ai ü
 ahdüè _Zèü Keäu _iAnGua Gua 3000 üfÜK \fäKèüüi q'üfö
 eüZoi ièüüi cü^ üekMüWje @ü üf @iC \fäüè ej üf ZZfü _PeiÉü
 C_üèö eüÄ Züè @Lò Leü [äieèüi üi cir'ue ùLü KeaiKè c^ü
 Küfö i iüiRK ^yid I i gqKeY c^ü üc^Kü Mšü ZüèüBüüf ^uj ö
 aeö fLZ @bù~iM (K'Y üfLüa? @üYeYüüü üc^Kü, \diKeò aš
 MXj ^uj ö AZòZèe, R^MY) ü\aiü _iAnKj üfö üfÜKcü^ i ièKü _Zà
 üfLKeò c^üè ü\füaük Zij ikè AöeiRüè üfLò ^[èü üj Zè Mikò
 LüAüfö

GK Èdöi müZ[ü Èü]ü^ @ai ièèüüü ü@ü_Yue Riá^ ~\òGK \ü^,
 \eðä _eü]ü^ @ai üè _j ü• , ü~Cñ\è@ü ahdüè @ü_Y KQòaðRüY «ò
 ^uj ö ~\ò Zij ü i jZ @ü_Yu Riá^Kè Q'ò \èü-iG, Züüj üf @ü_Yue
 ùKcZòfÜMa? @ü_Y K'Y üMieie i cèKkèü _ai ü ZjüM Keò üj WjM~e
 aÉüè ej èü _i | Keüa? ^ü? RiZüü Èü[ö _iAn c^ ^èj R?

_KZüè ùKüYi ò að eüÄie i eKie Gbkò GK i ü \^gük I bwe
 R^üMüÄiKèGbkòGK ayü_K i öLýüè [A[ü^ KeüA _ieüa ^uj ö Gjò
 eüÄä _üüdiRZ äyai üüj a üMüG Kèk _fie ^LKèKeüXjüè KÜaü
 bkò GjòaiWüè _fie @üWòQWjA ^ü\A ^L KÜaü i _a ^èj ö Rcò
 a\küè RcòK[ü ~èè-èj cü^uj CQò ^Zdò KèèG äyai ÜKèKü-jKieü
 Keü-à ùKcZò 2,00,000üfÜKüèüMüG RiMüèai ü_Z Keò(ZüüZèè
 11700ORY @üèüü) @^y RiMüè cir'aid]ieüè [A[ü^ Keäu
 K'Y i _a? Züè i cir'Kè@I Z eLü-à Kò eR? ü~Cñü\güè A• UG
 RiMü _iAnFüXjA fiMè-iG, ü~CñüKüPeüè _Wjèj [èü@]Küüg cücfü
 ùKak RcRcü MšüMik i müZ, üi VòK'Y Gjü i _a?

aü_Z üfÜKüè ÈüMZ Keäu _iAn üKCMò GüZ Pth C_ü~iMü Lüfö

RiMu _WpD? i Z K[u Gj u ~ GuZ ufiKuê [A[ir' Kfu bkò Rcò
ù\gùe ^uj ð ùKak i eKieú j i ìaùe ùMUG aŞ \leu ai ù_Z ùj iA [èu
ùfiKuê c² [A[ir' Keèu @i _aò aiKò 3299 aŞe ai ù_Zu K[u
_YòK'Y ùj a? a'igKé@ù_I ùKe[èu aiKòj Rie j Rie \bMù_òG_òuè
ù^A @ùc Keèu K'Y? ZùuèK'Y ùKak bMair'u j iZùe ùUKù\ai?

cùj gè aŞe RkbŞiee _ùYùe aWpùKé ~iC [èu 60Uò Mù cì'u
bZèè RifA\p ùj fù i aò_ç cò RifA\p GK @\èuù ù Mù ^èj ð ùZYè i aè
i ù]ieY j èMie \bMý bkò GVùe c² RiZb• K aùb\ ùagp ÆÄö
GVùe @]Kùg RcòcùfK (ùZYè_òG_ò biaùe ÈùKZ) ùj CQ«èeiR_Zp
RiZèò Zùu RcòbieZe CaèZc PihRcòbZùe MYù Zùu Ne aÈù
aÈù]ir', Mj c, Wùfò@ùe b• ð ùi cù^ ^R ùaCi ù I RcKèù^A
GùZ MaðKe«òù~, _eì ZòGbkò\èL\ ^ùj iA [ùf, RYKèj GZ aèq
fM«ù aŞ Kice WiA^iciAUpaùÇieYe _biaùe Zùu Nei aè` WèùKé
@ie _ KfùYò

aŞ _ùLùe [èu aieUò\kZ _eèiee Rcò i eKie Gj u bZùe ^R
j iZKèù^A i èQ«ò ùi cù^ _çuc Rcòù\aiKèc^ù Keèieè Zùu _ùYò
_ùA_pie i ùc• p beò \èMfù `k«ù ` i fKè aFpWiRep fMùA]bi
KeèùMfù _fò ak _ùdM KeòRcò\Lf Keù^ùfò _eù 12Uò~iK
_eèie a• cùr' bcj ir' Gaò \ð cReèù

RifA\p ai ù_Z ùfiKuê^BVieè@iC ùKùZ Kùfùcùe \èue i ùcèiRp
^icK GK Mù _ùLùe [A[ir' Keèie ù~iR^ù i eKie KeQ«ò i ùcèiRp
Mie ùfiwK cùYZù @\èuù ù ai \kZò ai ù_Z ùfiKu _ùAnG Mù _ùLùe
ùag f`ù PCWj LùŠ RcòVKp Keò aMý ùNeiA eLù-iAQò ùj ùf Rcò
LŠK _eù _[èèi cŞèUG, GùY ùZùY KQò UùYèù Nùù au K• ikèù
aèùùì VèQò Gùu ùi RcòC_ùe ùKùZ UKpbf cùe _Zkù@ÉeYUG
aQù ~iC [fù ù~_eò Zùj ù bf cùe Rcò_eò ùLù-èö Rcè Kùj ùYù
gY«è Gi pKèiepKpù'ù Ze` eèRifù_ik G cŞèù LŠK @]Mj Y Kùfò
Rcò LŠK i eKieue ^[fù [fù Mìe ~ùj iKè Kò Mù ùfiwK ùMìPe
biaùe ayajie Ke[ùfò G Rcò j Z \gRY \kZùe Rcòc² i eKie
j iZKèù^ùfò Zùu Rcò _ùAnùKòY i òI Zò_èY \èù-iA ^ùj ð

Mù ùfiKuê cùY RiaKù [fù _gè_ùk^ò ùMìPe Rcò PùfMfù _ùe
ùi cì'uèaì² ùj iA ^Re MìBùMieè i aèaKèùKè_Wfù Mù cŞùe GK

aKig _iAiað'ig

ùQúW j ð @Qò Leilù^ ùi j ðe gLfi Rciue]ir' I KLieê@lòPih
 Keò ùfiwK \A _Ai ù _ir «ò Gi þKéieþ Kmu^ú ùi j ð Kke KúL@
 ùLíkù^A cðie ùMúPe RciC_ue (~ij ùKéRifAþ ùfikciw^ ù^ai
 _iAnPij ùkò^ij) aQúA ù\ùfö a • ðir' j ðe gLfi Zilúg~yúe Leilð'ei
 Pih @i _aò i icþiRþie ùfiwK @MeéMeð [úf, Gúa ùi ciw^ ^üEö
 Gúa @^ij ie cZý QWý Zú @Mue ùKóYi òaKl ^ij ð G _ei Zú i Aò
 ùj iAQò GA [ù iAnù~ Rciþ EY\úZú, bieZe i ùaiy ^yúdikd I @^y
 ù~ ùKj ò 'i ` k biaúe [A [ir' Keù-iA [èù ùfikku Rciò \Lò_ieú aò

Gj j ð bieZe Kic Keðie]ieú G ùj fú cùj gðe aþe R^æþ ùkò
 cùj gðe aþe aWý • ke _[c Múe Kij ýú ùj fú GA@w G aþ \leú
 aWý iKé ~iC [èù aiKò 59Uò Múe @ai ù K'Y ùj a? G aþ C_ue
 g^lgu fúMej ð fMú ùa_ieú aWý_è_ù_Zú C_ue Zú ^R affúWiRep
 cùWý-iCò

G _Kie aýaj ieKé ùKj ò aò ~ [ù [ð biað ^ij ð

G_eòGK _ei Zúe _é aù Keù^A ùKóYi òaZKKé_ùj ù \aie @ [ð
 ùj fú ^yúKéGWýA~aò 2,00,000 ùfikueaù ù_Z Keò4ùKúUùfikku
 _iLKé_ùyù^aie (aù ù^aie Qk^ù Keðie) GùZ aWý]eYe @ùdiR^
 VKþ cù^j G ^ij ð G Z _eù_èò `ù ùi ùi MYZò GùZ aWý aWý i òLýú
 ùQúW ùQúW i Z Kij ýúci^ue Mkú Pò_òj Zyú Kúe, Z [yKé UKWý UKWý
 Keò KúG, c [ýú Pckúe @Zò aPiea« ùfikue \A j ir' Keò KúGò

cá^cùC_ZyKúe 1999ci g ùciyòciú e ùgh @Wkè@ù ò_j • fò
 ùi ùZuakKé i è cùKúWò i Yte i ueiae ^ciy C_eéj Zú \g CViAie
 cùi ùj fúYò ùi ùZuakKé cá Gj ò aþ ahdúe 'Mè' i eKieú \fð
 i ùcZ ù~ùZ ~ij ù _A fò ùi i aKQò_Xj_ie [fò ùZYKeò_jeú cicfie
 i aè \M C_ue ùcie ùagþ]ieYú ùj iA~iA [fò ùci @Lò @Mue i aè
 KQò GK \ðLík ^Wk bkò \gh-iC [fú, ~ij ie @bù^Zicir^ue cá @Meé
 ùbUò i ieQò ~\ò cá @Meé_Xj_ÉZ ^ùj iA ^cùC_ZyKúe @ù [ieú ùkò
 Zir' ùj ùf cá cicfie KQò aò aSò_ieò ^ [ikò KieY ùi C_ZyKúe ej Qò
 Kij ýú bZúe Kij ýú @iC ùfikue \ðLe i @ue að_ðde ÆAZú
 j Rò_èWú ùagþ i j Rò

ùci MÉ cùgh KfouKbWý Kúfir^úeò ùKbWý Kúfir^ú, ù~Civò
 38ahð ZúK Kij ýúe @ie_ ùj iA [fò MReW i eKie 38ahð ZúK

GVue i Yte i ueiaee ^cY _iAibò bciZøieòKeaiKè@ie, Kùfö
ùZYéGVò aŞe @Z[ò ba^, Kù-ÿkd, A-ðde I @^y KcPieiciu^
ej ðu _iAine, aŞ ZøieòRiMü _~ÿ« eiÉü, üMülic Ne AZyü\ò Zøieò
ùj fïð

i Yte i ueiaee RkbŞie Gaò fl fl ùfikue ùgih cieaiKè
~iC[ðu MRèUe 'Rúa^ueLü' IŞep ùK^üfje cik^i kùe ej Qò
ùKbWjèü Kùfir'üò ùKjò G K[ü RiY«ò ^üj ð Kkè ùKbWjèü Kùfir'ü
ùj fï\è@ie PiaKiWò üi ViKèMüf i aeej i y Zè @Müe ùLüf\èi-ðò

1961ci j ie GK güZèü \ðò ùKüVG ^ick GK Müe RüY i eKieü
KcPieü @üi ò i P^ü ù\uf ù~ ùMüG ùj fò yWjèü _iAnMü aüfue Rceè
KQò \eKie ùj aò @l \ð bZue afpüWiRe @üi ò Mü ùl Zue Vèü
ùj iA[ðu `k«ü ` i fKèciWue cçüA ù\fü Mü ùfiküVieè KùMRue
\ÉLZ KeiA ^@Mfü Gaò Zueè KQò Uuu \@Mfü ùfük biaüf Kò
Uuuü ùj fï ^Á ùj iA[ðu ` i f _iAn l Zò ieYò ùj fò yWjèü Zøieò ùj fïð
@iC @l \ð _ue ùMüG ùj fK_je @üi òüi Vüe I j @Afü Gaò _äürc^ü
ù^ùj eè üi [èè aüj ièüfö ùj uf _fö Zueè ùNe[èieè Mie @] Kùg
ùfik Zueè ù\èie i , iè^ü ^[fïð üi ùMüG üaiZic Pò üf ~üj ü
`kue Kò ^B üi _ieüe GK aüÇieY ùj fò aüÇieY _ue üi _ÿò
CWjèü PüfMüfö G NUyü\ò [fïð i Yte i ueiaee aŞe _[c @aziee
C\Nü^ C>aò

ù^ùj eè K'Y ùKüa RiYü_ie[üa ù~ üi Pò_üü üaiZic bZee
aüj ièè GK ^ebi ü _güP?

ù^ùj eè Mfü _ue üi R Müe MRèü i eKie i \kaük _j • Müfö
i eKie 6Uò Mie 950Uò _eaièe 1600GKe Rcò jüZKè ù^üfö G
ùfiküü^ [üf ZWjèü@üüü ü i müideò ùj uf aüeiü bkò aWj i je
_üüe ej [èieè aRie @[ðüZò ahdüe Zue @l aj Z]ieYü [fïð
Kkè ù^üü _ViMfü ù~ Zueè Rcò a\kue ^M\ _Ai ü I aŞ Zøieò
i cdue Kic \èi-ðò G ù^üü ð_ue ùfikü _iAn\èÉ_ü@ie, ùj fïð
üi ViKècik cik UKjèü afpüWiRepcWjèü üfö Rwf i `ü Keü@Mfü,
Vèü ` i f ^Á Keü\@Mfü i aKQòei_ükeZ ùj iAMfü Müj ~^ü, AÆiZ
Gaò i üc • je GK Nküèè

ùcüj ^ biA ZWjèue @Lò@Müe Zue 8GKe Rceè ~@, üKik[I

aKig _iAiað'ig

K_u ` i f ^Á KelløMfiw \ðK bZue RùY RcòcúfK \ð cRèøi
_úfUMüfö Zð'æhð _ue ücuj ^ biAue Zü^iJò KÉüe GKe _Qü
250Uuü I Zò'ey ckrfö

ù\èj ðp biA übgü biAue ai_üê _i• GKe Rcò Ne Wj , Vøü
` i f , ` k« MQ a\küe 3500Uuü I Zò'ey ckrfö ù\èi ðp biA
_fö üjüA [fö üaük ai_üe jüZ]eð Rifö i \e cj Kèü eiRðò jfKè
Püfö Püfö ~æie K [ü Züe ÁÁ cü^ @Qö Zj i f \ie @ ` i þe _grfö
ùakKèüi cü^ LèpWeð ~iA [üfö üi Vüe Züe Züe I Zò'ey ü^iJò p
\üLf Keð ei ðþe \ÉLZ KeðüKè Kjú Mfiw ü~üj Zè üi cü^ ^èl e
[üf, ei ðþü~ üKüZ Uuü _iAn [fö, üi K [ü Rð'æie C_üü Züe
^ [fö

i cÉüei Zò'ey @iYæü _iAneiRðò jfö ~æikè Wj [fö üjüf i cÉüe
WKü üj C [fö bð'Übð'Ü\ð , @fMü @fMü biaüeö üZYèK [iaü• ð üjüA
@ i f K [ü Rð'æie ai KQð Keðie üKüYi ðaiJ ^ [fö

]üe]üe]kòl afpWiReþ CjüWpèüMüUG @i ð e @ÁÁ @iKÁøei_
ü^aiKè@ie , Kfö Zjü ü [fö üKbWpü Küfir^ü]Wpü]Wpü @i ð e i üc•
` ðþ @ ` i þ @Z [òba^, eiÉü@üie i cüj ièö aWjaS Zèièö _iAn\ekieü
@i ð e, fii ýj ir^ bð' bð'ö üKbWpü Mire üföKu Ne büwð\èi~iA Züe
Küfir^ie üMüUG üKüYKèüVfö \øMfiw @Rò ~j« üi cü^ ^Re Rcò
C_üe j ñaÉöaiü ðüü _eðejøü Q«ö ü~Cüü^ aièü] Küf üi cü^ üe
ü_üfö I Kpü^ie]cK ckrfö üföüK ücüZ Kjüf KòK• Kèe cLý
` eüe ü_üfö jüRZ bküüMüUG jüRZ @Qö üi jüRZüe @ci^øü Mä
aüföüe aiSèLòcie]e Keü~iGö

üKbWpü Küfir^ü Zèièöe aó'ü_Z üjüA [aü üföKcüü^ MRèüJ
ieKiee _è'adi ü~iR^ü @^i üe _Kl _biaZ ^j «ö

Zü bZèüKüZRY @ ` i eu awküe PiKèø @iC üKüZ RY ^R
Rcò C_üe Vøü üjüA [aü @Z [òba^üe _ePieKö GjüVieè @]K
\èL\idK K [ü @iC K'Y üjüA_üe?

~üj iè @l KQð Rcò a• è~iA [fö üi cü^ üi Rcüe Pih Keðü _iAn
üPÁü Küfö üjüf üKbWpü ^Me_üKü i j ee cAkü i ` ü Keðü _iAn
Nheü üLüfö QüWpü \üfö Nheü i j ee cAkü LüAuf Z LüAufö üjüf
Zü jüZ Mire ` i f c^ LüA]bi Keü\üfö

Zeg ahò_ùe 1992ùe i eKie ùj Kè_Qù 12,000Uuù (i ad]K 36,000Uuù) I Zò_eY ù\au ù_Añ eiRò @Q«ò ùj ùf i • ò ùj fù ù~ ùf i Kué^Re Ne i q ù QWV\ieKèPúfò_èiKè_Wjò Kèè@i f K [ùj CQò Gj ù~ @Meè@]Mj Z Rcè gZKWj Píkig bM Kicùe ^ fMò_Wjèj Qò i eKie ^R _iAñ@\eKieù Gj ò Rcò ùf i Kuéù`eiAau _iAñ eiRò ^g «ò ù\auáa^p^icK RúY aq\auVieè@]KZ 11GKe Rcò Éicú ^ieidY UÁpúafòGK aWj]icK i òi íKè i eKie j Éíke Keù\AQ«ò ùi Rcè ùMúG ùQú @ògùe UÁp ùMúG ùQúJèi Áf PkiGò aiKZK Rcè ` i f UÁpúbM Kùeò ù\auáa^p^R Rcè ` i fKèZieaWjù\A Púj ò ej èi QWj @iC KQòKeù_ieùá ^ùj ò

ùMieù Mùe Mù ùf i KuéZWjù\A 200GKe Rcò@]KZ ùj iA ` ù Zèieò ùj iA [fù ùi ` ù ahò ahò] èò Lúfò_Wjù ùghKè i eKie ùi ùKúMíKè Rd_Kig @ùi ùi GUp (aŞ Zèieò K • íKè) Kmuí^iKè ^icKè cùZá bWjùe ù\Aù\ùfò a • íc^ Rd_Kig @ùi ùi GUp ùi A ùKúMíKè bWj fMúA cùí Kè 32,000Uuù _iCQò Rd_Kig @ùi ùi GUp ùj ùf bieZe i aVè aWj aŞ Zèieò K • íKè Gj ò i yù ù\g ^icYKieù Kmuí^ù ùj CQò \fè i q [ò K • ù^ • ùf i ai « K • ù^ • ùf ùj ùUf \AUè cùfKò

RkbŠieùe GK _pí^ gk_ùYgè c|è aWj_íAQò Gúa _ed Zegò GKe Rcùe _òWaáWj i ùc • jre Zjù ie GK CnU _Zèi_ ai íAQò ù~Cñ eiRù^ZK ùMúÁ ùMúG i Zjù í^ c|è KèùLúkòajù ie Keèù _iAñ ùMúG _èYù ci Ròp bíwò ù\gKè \wù c|è Kè ùVfù\A_ùe, ùi j cù^ @iRò Zú[ò_izie _azá eiÉù I gj gj ahò] èò_Rù _iC [èù @i òLy _èYù c|è Kè aKj Aù\au ù_Añ_QiC ^ùj íkò @ì\èù ícì^u _iAñ_azá_ùj Wj ùZiù, C_ùí ^ù _iV, ù\au\auue @ièù @ì\Kè] òi Keèùe Zùe ùKòYi ò\ùj ù ^ùj ò

bieZùe _èiz^ _Ée ~Meè@ie, Keò@iRò_~j« ^èazòÜbiaùe cYh ai aùí Ke[èie _icY ej [èù GKcùZà • k ùj CQò^cùC_ZyKò Gj ie i P^ù ù\C [èù @i òLy Rùiaigà I àá _Ée KkíKZò (cùAùKírf [), _pí^ Mj i PZà ù\òùKak Gj òC_ZyKieèj íckQò AZj ùi e Gj òG«WjùKè aWjA]òí Keù\au @Meè [ùe ùj ùf Kùj ie Pèù ^ùj ò

G_èò@ai ùe ùKj òKj ò_èè aù K'Y?

ùKbWjù Kùfù^ie i aVieè aWj @i bý _j i ^ ùj CQò Gj ie a^y_èYù

aKig _iAiað'ig

i ðMj ikdö gk_üYgß @bdieYý ayilýr^ ùK; KëMüf @ü_Yuêi ðel Y
_Zö i eKieü @wüKiee i icMK i P^ü ZZÞ YzÞckë-ö

i Ýte i ueiae aS Zij ie _eüCyZüe _j • füüakKëZij ü 130aMö
Kicò @• ke N• RwfKëaWYA ^Á Keü\ao @agy aS Zøteð@ie _
üj ai \ð'eëMQ KUü Pif[æieëüi Viue @iC üagöKQöRwf aiKö^üj ð
RkbŠieüe aWj-öü `küe üRa aæj Zü Gaö a^yR«ü aüi i Ü'e
jir^këü^A _eüagaZÞ i i ðel Y Kcöcü^ ~[ü[üe P«Zö G I ZKë
_eY Keäu _iAn i eKie ^Be \IY _üU [æü gk_üYgß @bdieYýe
@iKie aXjAaü _iAn^g • öü^üfö CnU ~çj\ðe-iCQöü~ Rwf aWjäu
i cdue _gëcü^ _j_ëð _j_ëð Züü _iAn Zøteð aügh eiÉiNüüe ^@ü,
C^Z @bdieYýKëPifö-üaö _mK K'Y MQüe `k«ð

i eKieü aq üj füü~ RwfëüfKüé^ ZWjäu ~iGnRwf I a^yü_üYü
i el Z ejüa ^üj ð üi [ö _iAnRwf C_üe ^bë Ke[æücyhe _iepeK
@]KieKëQWjA ü^aüKëüj aö gk_üYgß @bdieYýe i üci bZüe [æü
101UöMie 40,000RY @i\æüü ü ^Re RiaKü _iAn _eü Rwf C_üe
^bëgikö i eKieü ^üZö üj fü üi ci^ueKük auk üKügük (cü^A
Ke) Rwfëe aüü Keäuö G 40,000 üfik _KÌ _biaZ üfikU
bZüe ^üj ükö

üi cü^ ~üa KëüWj? GüZ aiW @üi fü _ue _müK Zij ü ^'éir^
Keü_æ[üa üaüföücie aüjü ö

aüj_æe \é_üüe ej_æiKë[ir^ ckë'ckëgk_üYgß @bdieYý ayilýr^
ül Züe @i\æüü üci^u _iAn _eü üMüüG aLeü ckQö @agy _eü aLeü
ckæüK[üü@; ði Zyö KieY üi aLeüüe üKak @i\æüü üü _eöa^yR«ë
@Q«ö Zir^üj Þ Kfeü_Zeðü aiN I büfë (\AUö-ik cfü @agy) c«
@Q«ö Kir^üe Uwü üjüAQö @aiMøü Kiv Kic ~üj ü i eKieü-@i\æüü ü
Kkie ^ci^ü aLeü cSüe @Qö KaiW üLüfi[æü GK KWjäu Zü bZüe
Pfüe jüSö ai Qö KKëUG PUüYue ügüAQö \é_üüe i aKQö ü~
VKjüKjPifQöGj üj CQöZirë aü• ü aüj_üe @ü_YuêÉiMZ Keäu _iAn
i jüü y a\^ue Vøü üjüAQ«öGK @i\æüü ü Éi_éhu ~Mk ci• ðgicZü
I gäcír^ @i\æüü ü

^fRü bköZüüej i ü-iCQö ^Re eMKë_Kig Keäie @]Kie @«Zü
Züe ej_ö GAÜü üMüü K[ü ~üj ü ücie üKüa aöj Rc üj a^üj ð

K&eucie KQobf'uj uA~iA ^uj oZ? ui ciu^ uai]jG u\gu_cue
C\baq uj uA ji Q«o ji Q«o ^R Ria^Ke aku\A MR&eWe fi fi
Zhu• ue _uyou~iMiA u\ate Li ueo

@iRK&uKwG ah&uj fu MR&eWe uf wK ISe'p uK^uf'pe @ii aiKe
[au _uyou _iAia'eu_l uKeQ«o ah&ah&] eimR&eW i eKie ^Re Rkui P^
auRUpe gZKWj_ • iegu bM i Yte i ueiae _kI ci^ uue LyiKe@ii Qo
G[ouAn @^y i ae Kc'p aydi u_l, E1 c&lu Ga& uQiu Rku~iMiy
ayai iKe a| eLi~iAQo uj uf ah& ue ah& ^aiP^ue _uyou uj iAQo
cAy _i wo icEue @igu a • ci^ ISe'p uK^uf'p i jZ aSio G uK^uf'p
K'Y i Zue MR&eWe E_ii iKie Keuiea?

i Yte i ueiae aS'Vie&bieP'wue @ieai iMeue cgh&u _~j^ ^c&u
180Koc& Zk&u bicou\A MZo Kueo ISe'p uK^uf'p GVue ui ^Be
MZo [C • e \MK& 90o NieuAu\ao u~uKoyi o ^\u _iAn G_eo KQo
NU&u aWy MeZe K[io bieP'p _iLue ^c&ue c'j y Afio o ciQ @Su
u\C[au ugh uKuZi uo RMu bZee uMUGo \iY bieZue Au'f'u aS
u~iMaKuaei ^\iee Afio ociDe aig aW'f'w i Se^ue Afio o iK&e i'e
Mf'ic'p c'j \paS u~iMa'ufu _iAMufo

i uf'p^'p ciQ _e& Afio o ciQ c^ ^Re Ria^ _K&lu _eiu Ke&u _iAn
Cbd c]e I f'yo _uyou\ekie Kueo Zire @Su `eu c]e Rkue, @I
aWy uj iAMuf uQiu ciQ i caKe P'f'e uG Ga& @Su u\au _iAn ui _y
ui A ^BK&u`e@ui o aS u~iMa^Be _aij Kc& Ga& aS _Que
@UKoej [au @augh u~iMaui _yie eii id^k MY] c&a\k&ao _aij
Kc&iee ^\u c'j yue c]e I f'yo _yie i «k^ a\k&ao Gjo ia&
`kue ui ^Be _e&ag&e ayu_K_e& • d' @ii Ga& Zij u ^b&d
^c&ue Afio e @Su u\aiKe _biaZ Ke&o Afio e aig @^y ^Bue
ufu _iAfio _e&ufu _iA~ao a • ci^ ^c&ue aihK 13,000 U^p
Afio o ciQ I c]e Rk P'w'j] eiu iGo Gj u C_ue 10,000 uKCUu
RiaKu ^be Kueo

ucig'p Kcu^Be ZkcSe _e&ag C_ue uKoyi o^e'uf^ uj uA^ [aie
u\L&@1/2~j uj uA[ufo ^Be _e&ag, EZMZ _e& • d', Gjue uRa
a&u] Zu, uRa I @uRa i oi u] ^e a'd u~iM- G[ee uKoyi o uMUG
ah&ue c^ @^e'uf^ Kei~iA ^[f'w aS, ^ue Zk @ • ke _e&ag I

aKig _iAiaōig

ùfùKu C_ùe ùi j ò aŞ Kbkò_bia_KiAa ùi ahdùe aŞ
^cùZicir^ue KQòao]ieYù ^[fìò ùZYéaŞe Leù_ _bia i aKèKciAaù
aù \ie Keàù _iAñ_ \ùl_ _ù^aie _ùljùCVèùj ò

i eKie Kj Q«òù~ Afìe I ZòbeYù Keàù _iAñRkbŞieMVKè@^y
ciQùe beù\ùao (RkbŞiee ^d^Y KùjùjZùe ej ð, ciQ cieòie
@]Kie KùjùKè \èù-è ùi ^ù • òKG Keà ùi _ùljZ_ùe CVèò)
a • èir^e @ieò]ùj CQòGjù ù~ KZè C_idùe Afìò ciQe _R^^
amù^Mieùe G_~j « i _a ùjùA^ùj ò RkbŞieùe aXijAaiKèùj ùf
_kZK @iaù eè Rieik @Yò QùWpùKèùj aò Kèè aŞ Z ^Beè Afìò ùe
cieùie[èò i ieù _[èùie ^\iaŞcü^ c]èRke ciQ _Rizùe GK
_ • cōg]òì KeòieQòòai aò \ cù KèùVfù\AQ«ò

ùZYèG KARp_ùje C • e \è«è Gjò40,000 ùKCU ~ùa KeùWp?
@ù_Ycir^ue C • e Mb%ùc • ðùùKdiej WUKcù VKYùe _ViAaiKè
@^èeù]ò

Gjù_ùe IŞepùK^ùfpe KùjùYù gYèù@ùì «ò càRùYQòù~ Rkùì P^
bkòRòh C_ùe ùfLùf ùKjò_XpùKè@Mjù ùjùA ^_ie«ò ùK^ùf
Rkùì P^ _eèeijù^, aèqKe Ròh _iAñ@Mj eLèùbieòKÁò Z[ù_ò
cà IŞepùK^ùf ahdùe Gaò ZùVieè ej [èù @igù ahdùe Kj èò
@ù_YueGjù gYèùe @Mjù ùj aù _iAñ_Wp, aùghKeò@ù_Y ~\òùì j ò
ùfj ZbRe Sikèù cVieè^Re bahyZKèQWjA @YaiKèPùjùkò

bieZe @]Kōg ^B ahò_Áò ^Be _ajje gZKWj 80-85bùM
ahòù^ Rèpèùì ù_ŕe cŞùe NùUò ùMùG aŞe, GK Rkùì P^
_iAñCYÁ aŞe, flý ùj fù i cèKèajò -iC[èù _iyKèRkbŞieùe
@UKiA eLèù, Gaò ahè @^y i cdùe ùK^ùfpi ùjù-yùe gLùfù bAùe
aPieZ biaùe cWjAaù Gjò Rkùì P^ @ • kKè aŞe KciŞp Geòù
Kjù-iGò @]Kōg Rkùì PZ @ • k @Meèahùe @Ì ùKA cùì _iAñ_ùYò
_iC[ùfò Gjò_èa • ð ` kùe ùi j ò • ke _èùage @ai ùKbkò_biaZ
ùj a?

cYhe ù\j _iAñgqàq Kieù ùÁeGWj-ùj ùKùe i aèð@ù Rkùì P^
Rcò _iAñ Zùj ù j ò Kùeò ùÁeGWj LiA RùY i]ùieY ùLkikù @fµKp
ùcWjùf _iA_ùeò ùj ùf ùghùe Zù Èù j bùwè-iGò ùi j ò eò i aèð@ù
Rkùì P^ ayai ù \èù ahKèùMùG ` i f ùj C[èù Rcùe \AUù aù

ZirVieê@]K ` i f ùj uA_ieè ^ðdò [ùe ùK^ùfþRcò_ùLKéPirMùf
Pihicù^ cKù, ~@, aèò cM, ùKik[bkò@] _ùYò \eKie Keð[èù
_iepeK ` i f QWj K_ù,]i^, ùi idiaðp I @ùLé bkò@]K _ùYùèù
@[Kieú ` i f Pih Keàù @ie, Ke«ò aRie ijz Gbkòù~Wj j ai
` kùe ùi cù^]ùe]ùe ^R Rúa^ C_eè^d^Y jeiA ai «ò

K&è• ke i icMK _ieò igK Èùj _iAinG _eè• ð ahicqò aRieùe
` i f aKùj uA_ùe, cùZiRcòG_eò_eè• ð Kèuagò\ð _~j« i jò_ùe
^ùj ð Rcò C_ùe aXpùf[èù Pùj òù _ieY ùj ai @i _a ùj uA_ùWj
ùAeGWj LiC[èù ùLKikù _eò cùù]ùe]ùe ^iei I aSjù ùj iCùV,
@ck KcPùfò a• ùi^ Kè _ùYùe Rkùì PZ Rcè C_ùKù gqòùK^ùfþ
\èù Rkùì PZ Rcè C_ùKù gqè _ùL \AMjò ùKak @] ùKùZK
_Kiee Rcùe jòùK^ùfþ i ùj ù-yùe i aàðèù Rkùì P^ i _aò ùK^ùfþ
\èù Rkùì PZ @• kùe bZk RkÉe C_eKéCVèù i ò _ùYò]ùe]ùe
cùùòbZe ù\A CVèùuàùk ùi [ùe abðù_Kiee LYR fY ckiA-ùGò
_ùYò jz Gj òfY]ùe]ùe bAinC_eKéCVèù i I C_e cùùe Rcejò
` i fe aXpùe ai]ù @ùYò @ùÁfèie RiZid aghàlykde 'ùì • ep
` ep èù i ùj GSþ G^ùieùc• ùfþ ÁWRþ Keð[èù GK @^èi^ @^èi_ùe
_ùe]ùe _ù• bMeèbùM Rkùì PZ Pih RcòGùa fYMEò

@gù\gKe cSò i q ù _ùKò ù^e ùcù 3.7 fl aMòKòcò Rkùì PZ
Rcèè2.5 fl aMòKòcò Rcùe _ùYòRKC[ùfù ^ùj ùf fYòcieð[ùfù Kòù
Cbd ùj uA[ùfù bieZùe fYù ùj uA[èù Rcè @UKK ùj fù 60 j Rieèè
GKfl aMòKòcò Rkùì PZ Rcò

Mè i eKieú @ùd^ @^èi_ùe i Yùe i ueiæ \èù Rkùì PZ ùj aiKé
[èù Rcèè gZKWj 52bùM Rcùe _ùYò RùKAaù Gaò fYò cieèùe
i _ùe^ù ej Qò

K&èGZKùe Leù_ Lae i eò-ùC ^ùj ð

@UKK @^èi_ùe KòKùjpe Zèieò 460Kòcò f´ù i Yùe i ueiæ
IŠep ùK^ùfþ I Gj ie 75,000Kòcò f´ù gùù ùK^ùfþ \èù 12Uò
Rfæ 20,000 aMòKòcò PihRcò (@[ùz 20Fl ùj Kè) Rkùì PZ
ùj aò G aieUòRfà cæeè aMieèùagò_ùYò^è• èù Rfà Kz I ùi reùÁà
ùK^ùfe ùgh cŠùe @Q«ò K&è i eKieù _Pie @^èi_ùe Gjò \A
RfàKè_ùYòù~MùAaù j ùj CPòGjòùK^ùf Zèieè cLý fl yò

aKig _iAiað'ig

ù i j ò • kùe a • ðir [əu _kZk Rk ^Aii ^]ie i aē C_ue Gj ò
ùK^ufMVK GK c^cLù KòKùp Rùf biaue aQù-iCQò Gj ù ùj CQò
ùKòYi ò _Zie _kZk geu aóyüi Kè Kùù\A @iC [ue c^Azü i RiA
ù\au bkòK [w ùK^ufpù~Civò i aē _kZk Rk ^Aii ^]ieKè KùUKeò
~ə, ùi Vùe ahò_ùYe i ccdK ÈibiaK _ajùe ayNüZ NUə Gaò
Gj ù `kùe ùi Vie Rcùe _ùYòRcòejəò A-ò'ðecü^ Gj ie ùMÜG
i cü]ir c^ aZiAQ«ò ùi i cü]ir^ ùj fùüi @ • ke _kZk Rk ^Aii ^
]ie i aKè Pj Z Keau Gaò Zira\kùe ùK^uf ayai ÌKè Lù LùAfù
bkòKZc Rk ^Aii ^]iecir ZèieòKeau Gj ie @i əjùù ù~ ùKj ò
]eòieə- G[ue _Pè Uuü Lyò ùj aò i Yte i ueiae _KÌe ayd
@UKkùe Rk ^Aii ^ _Yikü ZèieòKeau Lyò@«bç ^əj ò Kùj Kò
ù~ Gj ò Lyò _KÌe ayd @UKkùe cçj'ùj ò Zire KieY gə«ò

əgəyùp \iY Giəü \idZie [əu C_i bü_Zò ùLufwLüfo Kç «ò
ù~ ayùp@[ò fMüC [əu \iY Giəie Rkùì P^ _KÌcir^uue Rk
^Aii ^ _iAn ayd aeü jG^uj ò KieY Rkùì P^ Keau _iAn ù~ZKò
Lyò \eKie jG, Rk ^Aii ^ ayai Ì ZèieòKeau _iAn Zire _ü• MY
@]K Lyò jGò ùZYé Gj ùKè j ò ÌaKè ù^uf ùKòYi ò Rkùì P^ _KÌe
@i]K C_ù\ dZü ejə ^uj ò G i ci yü _iAn ayùp@^é eY Ke[əu
i cü]ir'e i Zà@Zò i ekò Rkùì P^ ayai Ì ZèieòKeau _iAn EY ù~MüA
\əò Zir_ue Rcùe _ùYòRùKAAi @iC fYü cieau _~j« jüz aìSòai ò
EYe Uuü [ue Lyò ùj iAi iefü _ue, Rcò aeaiü ùj iAi iefü _ue,
LüzK Z _YòcjR^ _iLKèù` eəò G[e Rk ^Aii ^ _KÌ _iAn@uj eò
ùciüi @iKiee EY ù~MüA\əò

_iKÉir^ue i Šè^'ü C_ue Ziepafü Gaò cüwfü aŠ _iAnəgəyù
~[iKüic 1977Gaò 1967ue EY ù~MüA [f'w a • ðir G aŠ \eü
Rkùì PZ Rcùe _ùYòRKCOò @ì\ò' Zük ayùpGj ò • kùe GK Rk
^Aii ^ _KÌ _iAn 78.5ùKùù Wfie (_iLù _iLò 3600ùKùù Uuü)e
GK EY c~e KeQò bieZe _-ia Gaò j eəir'ue c^ ayùpGA@ü j ò
KeQò Wüj üYü ùj iA fùMòò~G, MY@ü ùj iA SùMòò i Gò

Rk ^Aii ^ ayai Ì ^ [iA Rkùì P^ ayai Ì Keau geu ^ [iA]c^ò
ej fù bkòK [w @ [Zp i p%ò biaue @ [j ir'ò

KèGj ù bZue i Yte i ueiae _KÌ cir^ueəgəyùp_QNè ù\A

i iefiYö üZYèRk ^Äüi ^ ayai Ü _iAn\ekie [äu 3fl eê4fl ükÜö
Uuü ü~ üKCMè@üi ä üi K[ü cürMüw Rüy«ö KêéG[ö üAni eKieue
ük^üf Z@ieò Kic a, üjüA~üA ^üj ö RkbSïe I aŞ Z@ieò i eäu
@Meê üK^üf Z@ieò Kic ügh üj ai @Meê Rcüe üUü _üYò _j • äü
@Meê üi Viue _üYò RüKAü @ie, üj fiYö i aVieè@]K Leü _böia
_Wjò _é aüi Küfir^ie RcòC_üeö

i Yte i ueiae Rkui P^ ü~iR^iKieü Gaö _iäe @'y _K]e
ü~iR^iKieüci^u bZüe üMÜG aWj_üib\ ej Qö @iC KQö ^Küf aö
i Yte i ueiae ü~iR^iKieüciü^ ÉüKie Ke«ö ü~ _üYò RüKAü I
RcürYü cieäu üj CQö GK i ci yü, @iC Zij üe i cü]ir^ üLiRäu Reéü

üj üf i ci yte ü~Cñ i cü]ir^ üi cü^ \«ö Zij ü ü~üKöYi ö üMÜG
CnÜ ^üKc CnUZc \gyKéakè-äö üi cü^ Püj ükòü~ KciSþ@• ke
_Zò100aMòKicöue üMÜG üfLiGibZk Rk cü_K (üi ^j eþ) eLi-ä
Gaö üi i aëüi ^j eþ üMÜG üK, äd KmyUe i j Z ü~üWj üj aö G[ö üAn
ücüüe _äd 1800Üöcü_K \ekie üj aö i aè@• ke cü_Keè@üi [äu
Z[y üi KmyUeüe aügläZ üj a, @iC ü~Cñ üK^üf _üL Rcüe _üYò
RKC[ä, üi üK^üf cSKe_üYò ^ QüWjüi _iAn KmyUe ^üYö _ViAö

Rkui P^, Rk ^Äüi ^, üi P^~^Äüi ^ @üò abóÜ ^Y'Ä ayajie
_iAn RcòC_üe ^kKèci^ue G Rürf aQü-äö Gi aè ^kKè ü~üWj
ej ä üK, äd KmyUeþ i j Zö fYö _üYKè ^kKè \äu aüj üe KeòC_~ç
_eüciYe c]è Rk i j Z cçü~üA @MeèZ@ieò ^ik i üj ü~yue cüJöbZekè
QüWj \èü-äö G ^ik Z@ieò _iAn @üj èò Rcò@]Mj Y Keü-äö 'K]ad '
^icK i wV^e eüj fþeicþ Ke[äu i übð@^ä üe Rkui P^e C_üKü
fl y jüi f _iAn I Sèp üK^üfþ 82bÜM _üYò _pþ \äu _Y[üe cüJZkè
aüj üe KeèüKè _Wjò

G _~j« üMÜG c² GbkòAüfKþÜä^KþRkui P^ _K] üKCMüe
Püfè üjüA^üj ö G_eKò üMÜG @Meü _iAFÜþ _K] c² Püfè ^üj ö KQö
I d_ä Rcüe Gjüe GK üQü _eüi cickK _K] Keò ü\Läu K[ü
ü~iR^iKieü cSKeXKò ^üj ö R^i ü]ieYu _Ai ü LyðKeò_äu 20fl
üj Kè RcòC_üe Gjü Rk ^Äüi ^ ü~iR^ü üi cü^ i üüi kL fiMe
Keüaö Zü_üe Gjü Kic KeQö ^ü ^üj ö ü\Lü-äö ~\ò G ayai Ü Kic
^Kfü, Züüj üf? üi AVèK'Y üj fiö i eKieü @[ögh; üj üf @' ä eue

aKig _iAiað'ig

~iG ùKùZ @ùì ùKùZ? ZùèZ Zù \ecù ckòPirf[æò @ai e ù^fù
 ùe ùfùKu eqùe ùj ièù ùLk[æièèZùèù ^p ^p MèPAUò G i aKQò
 c^ ckæò

i Zùe K'Y G ayai ù Kic Keà? G Z ùKCñ eùKUÞ ùamir^KKè
 @cì^èù MùB \g ðù ùAñ _ùVAFù bkèù K[ì Gcì^uè Z ùK^ùf[è
 KòKùÞKì^ÙZèièKeò@ù è'ùj ò ùi cù^ MXj[èù KòKùÞKì^ÙbèùWj_WÞò
 Gaò @ìL_ùLe cYh I ` i fe ayù_K I Zò KeQò Gcù^ _è'ò@ùMèè
 _eùl ù ùj iA^ [èù _à è'èùyùKèù^A GK búckìd AùfKÞ^KÞRkùì P^
 ayai ù PkiAùàò UKG ahùe _eù ùi cù^ MXj[èù aWj aŞe LùŞ
 QùWj-iCQò

i eKie ^ùR Kj «òù~ C_ùeùq _eù Zùe bZk Gaò bi_Á Rk _ùAñ
 GK _ùùw i cZf ayai ùe _eù~ìR^ù I _ePik^ù Keàù ùj CQò GK
 @ZòRUK K[ì i Z K[ì ùj ùf i eKie G RUK Gaò _ùLù_ùLò@i _a
 i cìyie i cùj'ìr ùKcZòKeùa ùaùfò bìaQ«ò@ùì «èù\Lèù i eKieù
 _ZKie ayai ù ùj CQò 'G_eòGK _ùùw ù~ìR^ù Kù~jKieù Keàù ùKak
 ùi ùZùauk i _a ùj a ù~ùZùauk Kò Cbd bZk Gaò bi_ÁRke
 _ePik^ie bie ùMùG GKK i òi ùj iZùe ejæò'

a • cì^ GK[ù@_Yu cŞùe @ì @ì _gèù@ie _ùj aYò _ùYòKùj iè?
 'GKK i òi ùeò _ùYò aKè KG? 'ùijò GKK i òi ùeò aKè `kue fùb
 Kùj iè ùj a? 'GKK i òi ùeò i eKieù ù~ìR^ù akùe Gjò GKK i òi ù
 Þhùcì^ue i caid i cZKè _ùYò aKèò G _~j« G i caid i cZcì^ue
 Þj è%ò ^ùj ò ùj ùf @ice akgùkù GKK i òi ù K'Y ^R i èqùe i cZò
 ZèièKeò_ùeà^ò ^ù Þhùcì^ue i j ù~M Keàù _ùAñ aù Keò_ùeà^ò?
 ùj ùf KµjUe _ùYò Z i ùù _ùYò bkò A@ùWj i @ùWj _ùYò ^èjò G _ùYKè
 Kùèù _ùAñ \eKie cùù cùù Uuù ~ùj ù _ùLùe Uuù [è ùKak ùi jò
 KYò_ùeàò

@ùÉ @ùÉ aWj Þhù ùQùÞ Þhùu Rcò KYù^ùàò ùfùùK _è'ò ^R
 bùicìùò QùWj \eKè Þùfè-èù _ùAñ aù ùj ùàò

ù~ùj ZèG GKK i òi ùj iZùe KµjUe _ùYè cìfKì^ù ejæ, ùi jò
 VKÞKeà ù~ ùKCñ Þhù K'Y ` i f Keàò Gùae K[ù @^i ùe KeùWj
 @ìLÞh _ùAñ @^èZò \èi-è ^ùj ò KieY C_ecŞùe @ìLè Þh Kùf
 ùi AVòj ù_ùYò i è-èò ZkcŞùe _j • è ^ùj ò ùj ùf ùK^ùf[è C_ecŞùe

\gUoawYpðòKk ai iAai _iAñGjü bZüe @^cZi\@ii eQö

ü~iR^ü @^í üe CKüA aŞ \æü Rküi PZ Rce ciZa gZKWj
 30bimüe @LPh üj au K[ü üjüf a•cür @LPh üj CQögZKWj
 75bim Rcüeö @iC gZKWj 30bim Rcüe _iYöRKCQö cjieüAäre
 eiR^üZüe UüYöü Pðö fae Ké üe @LPhüe Rküi P^ _iAñCYÁ
 ücÜ _iYé @]ü ayajZ üj CQö Kkè @LéPih üj C[æü Rce _ecüY
 eiRye ücÜ Rküi PZ Rce gZKWj 10bim ciZö

G Z _eü \gye GK üQü @ög ciZö @LPh QWj 'GKK i oi Ů
 ünihYü KeQ«ü~ IŞepük^üfpe \A KWjue @u^K _• ZieKü üj üUfþ
 Mfþ þ_Wjü, Rk KáWj C\yir @i\ö Zöüeö Kei-æö üjüf G ü~iR^ie
 ~[ü[Zü K'Y Züjü Pkü c^ Keüj C ^üj ö i eKieü KieY üj fü ü~ _Kl
 ügh Keüü _iAñüKak Gj ö a[æejüUuü CViA üj aö

Kz I üiæiÁe fl fl üfikü K[ü bñafieéücüZ i Züe ajZ
 KÁ üj CQö G _iYéZüü _iLüe üUü_iG aö~iA _j • æ Kö^üj öi ü|j ö
 i aVieéücükK i ci yü üj fü ^Büe ü~ZKö _iYö [æ üaüfö @Mej ö ia
 Kei-ic[rfü, ücÜ _ajj ZüVieéKcþ \Züdzü ^cñü i üMe aŞ Zöüeö
 ^üjüf i Yie i üeüæe Rküi P^ _iAñ C_ü\üdzü gZKWj 17eé
 30bim Kcè-æö

Züdzü IŞepük^üfpe Kü-ü\i Zü (RkbŞieeé~ic[æü _iYé üKüZ
 bim Rcüe _jü•) c^Kéc^ 60_ZgZ üaüfö^q üeZ Kei-üQö Kkè
 bieZe Rküi P^ _Klciüüe Mkeüe _iYöüajj æü @iC aüüKieY
 @i\Ké j ö iaKé ü^üf üK^üfpe QWj ~ic[æü _iYé i aö]K gZKWj
 35bim j ö Rcüe ~iA _jü• ö üZYé]ü-ü fl ye ciZa @ü] Rcüj ö
 Rküi PZ üj iA_üeæe ~ü[Á @üguü @Qö @iC ZkcŞe Rcüe Z @M
 _iYöcüWj^q cüWj C_ecŞüe [æü @]ü Rcüeö

PZ[ðK[ü üj fü ü~ Kz I üiæiÁa _iLüe ~iA _j • æü @Meé IŞep
 üK^üfKé 10UoawYawYpðòKk, @u^K Mfþ þ_Wjü KWjü\A ~æüKé
 _Wjü ZürijZ aüüe G \AUöRfä _æè _Wjü aüeiü, @jþ\iaüþ
 üLWj, MiŞü'Me, ücjþ ü'ü bkö RfMVKö @]K i öLye _üUfþü^
 [æü Gaö ajk biaüe @[Kieü ` i f Ke[æü Gj öRfä i æ eiRü^ZK
 MeZB üagþ @]Kö Gjü bZüe ^Re ^üYg^iciKé ^üR büwö @ice
 'GKK i oi Ů aüeiü i jeKé üagþ _ecüYe _iYö ü~iMüAai ayai ü

aKig _iAiað'ig

KfúYö aùeù\ G ùK^úfeè _iYò _iAùf @j ^1\iaù\ Gaö MRèiJè
eiRù^ZK \ÁèèMèZB %ð@^y i je i aèK'Y aùp_Wj_è? ùi cù^ àò
_iYèè^Re bM _iAaù ^½Z Keù^uaö

_ • c K[ù ùj fù ù~ ùKùYi ò aùJue _iYò -iA Kz Gaö ùi reÁiè
_j • ùf aò(-ùje i _iè^ù g^ _ZgZ) Kùc ùi AVò i eèùj ò Gj ò _iYKè
ùì \A Rife 8000ùghfù Mte @i òLy ùghfù Nue àyai È biaùe
_j • iAaùKè_Wj_è

GVùe GK[ù KjèLùf bf ù~ \è@ùe _iAaùKèÈZ _iYò _iC^ [èù
100ùKùùfùKu cæè85ùKùùMù cù^uè jùej «ò KieY aùgù] ^
àyai ù _µp ^tk, _iA_p@ùè i ùj ù-yùe Mù cù^uè ÈZ _iAaù _iYò
ù~iMùAaie Lyðaj Z ùagü Mù ùfùKuè _iAaù _iYòù~iMùAaù _iAùùKj ò
aWj^ùia§ ZèièKe«ò^ùj ò G[ù _iAùùKj ùi _Kieè Lyðaj ^ Keù_èè
^ùj ò

ùcùjKùùMRèiJue _j • fù_ùe \è Mù cù^uè_ù^id Rkù~iMùY
\Mùe MRèiJ i eKieue @Mj ù\Lì@Zy« Lì òùj ùfò @iC Zù_ùe
Rk ù~iMùY ù~iR^ie KùMR_Zàù\Lèù _iAùùMùfò i eKie _iLùe G
ù^A LùS cæ KùMR ^[fù Gùa cæ ^ùj ò Kcù^ Zù_ùe ù~iR^ù
_iAùLyð@UKke _ecùY aùduè _Pieùfò i eKieè `fù_ùe C • e
ùj fù 'ùKA j Rie ùKùùò ùj ùf aùghm cù^u cZùe Lyð^j ùZòKcùe
100ùKùùWfùe ùj aò @[ùZ _iLù_ùLò 5000ùKùùUuü G _Ai ù
ùKùVè@ùì è? ùj ùf cùKò Zùc _Pieùf ùKùZ ^ _Pieùf ùKùZò
C • e Kù ù\à ^ùK'Y!

MwìèèKfKZù a|èKèRk ù~iMùC[èù `èKùù aeiRb `kùe ^Be
ZkùSùe [èù aùwfùù\ge 4ùKùùùfùKu _iAù _iAaù _iYè @bia
ù\Lùù\AQò RiZùZiaù ù~ ùKùWj j ò iàù biaùe aàè ùj iA_ùe
Gj ù Zùe Cùj eYò

a§ ZèièèKeòPieùùKùùfùKuVieè _iYòQWjA ^èò _Yò@iC ùMùJG
eùl i Kùd a§ ZèièèKe PieùùKùùùfùKu _iLùe _iYò _j • iAaie
aùj_ù_ùeò G_èòùfùKùù^ @ice j • ùK • ù \Aa aùj_ùZò Gcù^ue
l cZùe @uèg fMùAa KùG?

cùC_ZyKùe ùbU[èù ùgh ùfùK ùj ùf bùARù bùAò ùi ùj CQ«ò
CŠùù Mte RùY ZWj_è@ùèùù ü CŠùù Mù ùj fù IŠèpùK^ùf_ù I Zùe

75,000 Kûficle f'ú gILú _gILú Zieò _iAñRcò@]Mj Y ùj iA [èú
_f c Mî MîK bZèèMUGö biARú Zîue 19GKe Rcèè 17GKe Rcò
jeiAQ«ö aikò Rciè QûZò PèKèò ~iAQò 700_ù CyZie Cyü ZûLú
Kû^hâfû ùi jò ùK^ufp VKp i iAùKf ù\àWÿ _iAñ MXj~iC [èú GK
eùl i Kùd _Uò (ùbùfûWâc) bkö

75,000Kòcòe Gjò ùK^ufZ^a 200,000eè @]K _eàieKè
_biaZ Keàö ùfûK ^Re Kè, MQ @ù\ò ùK^ufp Zieòie jeiAQ«ö
ùKùZ RîMûe ùK^ufp Pihúe Ne I Rcè cSûe ~iAQò I \g ùè@fMú
Keò\AQö Gjü `kùe NeèRcKè~èú _iAñ ZîueùK^uf Kùk Kùk \A
Zòò Kûficle ~iA ù_ufue _ieò ùj aiké _WQò Gaò @ie_Uue _ÿò
ùì ZKòaiJ ù` eòRcKè@iù àiKèùj CQò _ad 23,000_eàie ai fùl
ùfîKu C_ue Gjò _bia ùj a C}Uò ù~_eò biARú biAu _eàieö
Gjò_eàieMîK i eKieù biaue ' _KÌ _biaZ' ^j «ö _è'atì _iAñ
ùì cir^ue ùKòYi ò\iaò i eKie cir^«ö ^j ö

ùKbWpù Kùfir^ue ej [èú ^Re _ùWigüci^u _eò biARú biA
c^α eiZieizò ^üÉ _ufUò~iAQ«ö

biARú biA I Zîu ùfîKcir^ue i eKieù KÿûfSe _iAñ \ùkù^KèJò
j i ò `ùUò CViAiké _WQò eMàie @]Kie c^α ùì cir^u Vieè QWÿA
^èi~iAQò ù~Cñù\gKè ùì ciù^ ^Re ùaifò Kj «ö Zîrèò ^ue Zîue
ù_iKciQò bkò \kPKUò QWÿ\èi~iAQò

câZîu Nùe _j • fû ùakKèi Sÿú ùaghMWMfÿö cè-òcè-ò@ufèue
@ùc i cùÉ PUÿ C_ue ai òLèhçVù Pîr _Afö Zîue K[ù gÿè gÿè
ùcùZ j ViZp fûMfù ù~ ùcù Rîa^ue Gi aèKQò@MeèùKCMòNUè-iAQò
ùcùZ Kùj Kòùì _eò fûMfù Zîr [fû ùcù KÌ^ie aij ùeö cè^hZ [fò
ù~ cè Zîue@MeèùKua aòùbUò ^j ö Zîr_ue j ViZp cè aSMfò ùì jò
@^bae KieYò ZîuecîPj ùieò^ [fò KèèZîue K[ùücie _eùcù^ [fò

\gahèèùgòì cd Zùk ùì jòC_ZÿKùe CVü ~iA [èú GK _icîYK
PkyZîue cèZîueù\L [fò G \gahòbZùe ùì LèpSWÿ-iA [ùf, çj ðe
\òXpè adie Qù_RYü _W [fò KèèZîu Kùj ÿue adi aXp^ [fò
Zij ùì cZò@eL^èú [fù, ùì [ùe ùì jò _eÿù@ùaM beòej [fò ùì
M_ gÿèùcùZ Kù! cùWfò ù~Cñù]~ÿe i jZ ùì Zîu Kùj ÿü Kj [ùf
Zij ùì \Lò i aVè@]K KÁ fûMfò cèRîY [fò ù~ ùì ^Re Gjò Kùj ÿü

aKig _iAiað'ig

gùj [e gùj RY ùfiKuèKjòì ùe[ùao Kj fù ùaùk ùi @igù Ke[ùa, bMair'ue_ù[ð'ù RYiC[ùa, ù~ \ù^ j GZ CŠùù Mä bZ'e ù\A -iC[ùù @Pj ù ùfiKu bZ'eèùKjòRùY Kùk Zùu bMý a\kiA ù\ao Kùk ùi @M«Kci'ù bZ'eèùKjòRùY ùjùA[ù Èdò bMair'ò

biARù biA, ZèKèùKùa eM fùMà, biARù biA? Zce ù]÷jè aš ùKùa bìnà? ùKùa Zùc Kjè 'ajZ ùjùAMfùò @iC ~ùj àò @È Zè _ùLùe @Qò Zikèj ù]eò~q @ie, Keà ùKùa? ùKùa Zùc @icKèZèe _àk @ùRd, i aMii ù_eiKic ù\LiAa? ùKùa Zùc aŠà ù~ ^R PìeùUe ùfiKuè ayai ùKè agbì Keàù K[ù ^ùj ò ùKùa-Zùc ùi agbì Kèbìnà? ^ù ùi agbì KèQWp\à Zìre ùaiSue ZèKè Pù_ò bìnù\aiKè

ùMùG _gKè]è Keàie i aMieè bf C_ùd ùj fù Zìre @w i aè bìnù\aiò ùMùG RiZKè]è, ^c^ùd Keàie aù ùj fù ùi ù\ge ùfiKuè bìnù\aiò Zùe AzigqKè]bi Keù\aiò ùi ùfiKu Rùa^ C_ùe Zèe ù~ @LŠ ^ù^Y ej QòZij ù Zùeù\LiAù\aiò Zùu @Mùe ÆÁ Keù\ai ù~ Zèc ùj f j • ù K • ù \Aa aùjZi- KG a • à, KG ceà, KG C_eKèCVà, @iC KG Li à ùi i aè ùj CQ Zèc j ò^ùd«ò Zèe \I Zie _àgð c² Keù\è- ù\LiA\è Zèc K'Y Keù_ieà, ùKùZ i j Rùe Zij ù Keù_ieàò

ùKùZ i j Rùe ùMùG ùaiZic Pù_KeòZèc _[ùùKè]bi Keù_ieò ~q @ie, Keù_ie, gùkòùLkiA_ieò ùMùG ^BKèRYuVieèQWpA ù^A @iC Kij ùKè \ù^ Keù_ieò cebcùe i aRci beù_ie, ùKCMò ùMùG Rwf i \iKeò@iC ùKCMò^@ù RwfUG i ÁòKeù_ieò Zèe Lèùf akùe cùjò Rwf, _ùYò _a^ @ù_ùe C_ùe ùfiKu _ùPù^ agbì]ieù bìnàù @Zò i j Rò Gjò agbì j RMfù _ùe Zùu _ùLùe aùKò ejè aù K'Y? ùKak Zèc- Zùe cùfK, i ùkò

Zè _ùLKèùì cù^ @ùù àa, KieY Zèc jòGùa Zùe i aÈò ZèKè Nùù Keù_ùf aò ùi cù^ ZèKè bf _ùAie @bòd Keùao Zèc K[ù bfKeòRùY[ùf aò ùi cù^ ZèKè agbì Keàikèaùf ùjùao Zèc Zùu ^gbì QWpA ù^C[ùf ùaùk aò ùi cù^ ZèKèùbùL ù\ùao Zèc ~ùj ù ù\à Zij ù j ò _ùAa, ^gbì ùe ù^ùao ù~CMò Zèc Zùu Ròh ù~ ù_Wp\à, ùi cù^ ùi AVò j ò ejùao Gjò aè Keàù _ùAñ ùi cù^

aipö KieY GjüQWj Züue MZý«e ^ij ö `eü\ Keäu _iAñZë C_eKë
ùKjò ^ij ö Zëc Z Züu cü, aü_, IKf, RRþ i aKQö Zëc jö Züue
\\é@ü, Zü @iLüe üKak Zëc jö bMair'ö

IcZü aküe KQö]bi Keüi IcZikéaXj-iGö KQöi ÁöKeäu \\éü
cª üi IcZiké \\XZe Kej Gö KQöQWjA ü^üf ü~_eö IcZü \\XþZ
jG, KQöü\Aü\üf cª üi _eö jGö jeiA[äie @ijüdZü üfikü
gqjü^Ziké ü~ZKö ^½Z Küe, _iA[äü (aü _iAQ«ö üaüfö bía[äü)
üfiküe KZmZü cª üi ZKö Küeö

Gjüi þZK IcZiföie üLük ^RKé fPiA eLQö @iRie MYZirK I
C\ie cü^ üj C[äü i ü'ü'K ayai ðe abðÜ@iA^þbZüeö GjüüLükKë
_Sö«öüi jö _Zð'üü^, ü~Cüü^ ^äiPZ üj iAQ«ö ^iké cüZä Eü]ü^
üfikü \\éü üjüf cYh i byZie AZjüü üe G_eö i aMüü IcZü
ùKöYi öeiRü, i cüJ, üEziPieü güi K aü GKQZäüüe jüZue ^[fio

]üe]üe @ice @• ü bwü-iCQö ^üü ^üü Keö Rwf Rwf Keö
_üj Wj _üj Wj Keö üaicü üaicü Keö üL _YiE üL _YiE Keö @icKë bwü
PüfQö

ü\ge 'aKig' _iAñ aWj aS ~ij ü, ü\ge ~q ayai üe _ecüYë
üaicü Züj ö \\AUö-iK MYi öj ie _iAñ@Eö \\AUö-iK üj CQö^R üfiküe
\\aiA eLäü _iAñ i eKieci^u jüZue @Eö \\AUö-iK aög gZieüe
i üuZö G_eö GK icde i üuZ ü~üa KöcYhe aq ö^Re @ZieI ie
_äö Kë@ZKë Keö-iAQö @ice i byZü ^RKé@iKicY Ke[äie cieüZK
i PK üj CQ«ö Gjö\A i üuZö cYh I Zire aü i kü _[äü bZüe KUö
~iC[äü i µKë _ZQaö üj CQ«ö Gjö\A i üuZö üKak i µKö KUäie
^üjþ aSicYü I ci^i K aS^ ZÜö-äie cª _Zö k^ö Gjü cYhe
üaü]gqKëü Mikcik Keü\COö Gjü`küe @Šü I KKWj, I ue I Mß,
LiY I Rwf, _iYö I ^B, _a^ I Ria^ Gaö _[äü I cYhe @ÉZß
@iKëcYh @iC ü~Wj _ieé'ij ö

üi jö I fU_üfU üj iA~iA[äü üaü]gqKë@üc i RWj _ieäü KQ üi
i aKQKë _Y[üe cü^ KüA _ieäü KQ ^R Pieö Ue \\é@iKëc^ _üY
ü\A _Y[üe bf_iA _ieäü KQ

jGZ _ieäü A• A• Keö üaicü üaicü Keö aS aS Keö jGZ
_ZÜö ~q Kë Zir _iAñ CÝÁ ^YÁ]ieüe fXKeö üi fÜXÄe @ie,

aKig _iAiað'ig

@ùc Keò_ieðú ^cðie C_ZyKüeö

@üi «ú RfiA cüi üe aög gZieüe ügh ahð EZè@üi ðö üi j ðahüe
i Ýie i ueiae RkbŠieüe _üYò beð Gað üfiKue Ne Rcò @üò
aWjAai @ie, Keðö Kkè ^cðú C_ZyKüe fXj[èü üi jò Kk, \ü^
üi ^iaüj ð'ü g_[ü^AQòü~ aWjèü @ie, Küf aòüi cü^ ^Re NeaWj
QüWj~üa^üj ð @ü_Y aŠKébf_üA _ie«òKó'ü Nüü Keò_ie«ö @ü_Y aŠ
ZèieKè i c[ð Keò_ie«òKó'ü aüeü] Keò_ie«ö Kkè üi ~üj ü üj C^ü
Küj Kò Gi aè_üAüKüZ cifý ù\aiKè_WjòZüj ü @ü_Y aŠèü @ZòReèü
@üj èic^π @ü_Yue i üj i ejèü CPZ, ù\Lèü _üAü~ Gi aè cifý KG
ù\COòGað Kù_eð Gað üi i aè j ð ia QŠQòKù_eö

@ice cifýö @ice j ð iaö üi cü^ue ^üj ð Züüj üf cü @ü_Yue
üi AVòj übUèö @üi üa ^½dö

MYZ^a _ùe Rúa[^]

MYZ^a _ùe Rúa[^]

@ùc ù~ùZuàuk cZÿ_ùe Rúa[^] @QòKò[^]ùj ò_ùjKèù[^]A ZKèZKò
KeQè ùi VòK'Y @iC GK _ùj@ùc L~ù\A _ieùù? MYZ^a _ùe
Rúa[^] @QòKè ùi A Rúa[^]UòùKcZKù ùj a? MYZ^a ùaiAùf GK
@ì\gò aù GK @Kìl ù- cã ùi @[ùe Gjù_Pteéùj ò cã Gjùe Pk«ò
^c'ù aia\ùe KjQò- ùcù @[ùe Gjù GK Kù-ùKieù cùWfP _ùZiZÿ
C\ieaù MYZ^a Gaò ùi jòKò ce KQùù b'ùcùWfPc'ò

ùZùa, MYZ^a _ùe Rúa[^] @QòKè

GcZòGK _ùj C• e \aiKèùPÁù KeèKeè@ùc abòù_Kie gùì ^
áyai ùe Zk[^]ùKeòai ò MYZ^a i _l ùe KQùù MecMec fXpù ~còc^²
aùXp Kò'ù @ùc Zìre LVMVjKè aiQò Kjè GUù ùMùU PùCkùe MXj
^ùj ñ Kèè@ic_ùLùe [ùù aKìMVK c^²eè GAUù bfò _ùò ^ùZbùia
ùi VòùKjòRùY Kjùa, 'Zùc K'Y @ù Mìrò ù'p _ùKò ù'p i c\ù @ieap
ùi icùf@ù @ì\òù\g bkògùì ^ PùjQ?'

i aè'aKiggùk' i cìR _ùAñMYZ^a GK Kìcý KìùfùK ùj aù CPZ Kò
^ùj ñ Zùj ù GK i μ\òbòù_ùj(ùcù cZùe GK @ì\gòÉeùe MYZ^a ^ùZ
biaùe GK Kìcý KìùfùK; Gaò MYZ^ae @ì\ý, @ì\gòùù @ai ù ùagp
Cfai R[^]K ùj ùA_ùe)ò cùZà MYZ^a _ùe Rúa[^] _ùjWò @ic i cÉU
C_fùl, aùghKeò@ùc ù~Cìù[^] MYZìPK ù\gùe aùì KeQè aù
ù~Cìù\gMVK MYZ^a ùaifòQk[^]ù KeQ«ò Gjùe @[ù^ùj ñ ù~ @ùc
aùgùì j ùeA[ùù_èùù ùÉZìPìeù gùì ^Kèù[^] eè-ùù @icKè_ZòùùckK
MYZìPK áyai ù(-ùj ù @ìRò_ZòùùZè ajkZù, MYZ^ae ÈìZù i aÈ)e
Xù• ùKè i RWjì RWjKèaie @ìagyKZù ejQò

_KZùe, GVò_ùj @ùc MYZ^aKèKeQèK'Y? ZiKèKò@ai ùe ù[^]A

MYZ^a _ue Ría[^]

_jü • AQR [üe ~\ò MYZ^a ^üugh üjüA~iG, ùZüa üj a K'Y?
K'Y üj a ~\ò Ziké` mü Keñ@i~iG, Gaö Zír \j eé i ie RðhZK KúXý
^@i~iG, I Zíre _ZÜ@^Áü^ bdue ei_]ieY Ke«R? Gúa K'Y j a
ù~üa MYZ^a I cçaRie GK Li\Ke i • üe _eYZ üjüA~iAQð ~ij ie
IüY I i uPZ KÍ^ü üKak Neñüf fibüfibe _eñò bZüe? GcZò
GK _Küie PKKé IFUü aëfAü\au i _a Kð Gjö ei_ükeZ i • üò
_Y[üe Zíre _að@aiKéü` eò_üea Kð

@ice GA _[äu Mj UòZÁej äü fíMòGK \üNc@üü KÍüfíK @iagyKò
i eKiecü^ K'Y @icKé Gjü ù\A_üüa ù~Cicr^ue i Zò Èl~c@üü,
ZbZ fib C_üe V@üjüAQð GcZòK'Y üjüA_üe, ù~CñMYZ^a @ic
@[üfíbü È_ü fik^K • ð, @ic ayqò Èü]ü^Zie el iKieYü, @ic Èl~
c@üü @igü I _YZe _aZáC • e, Zijü jüj a cir^a RíZe ügh üLk?
_YZü GcZòK'Y üjüA_üe ù~, ù~üj ZéMYZ^a @ice Pec cLüü,
@ice ^NüZp@ü\egZie _Zäó', Lüi püi A[ò fíMòK'Y @ü]éK cYh
^KÜue Zijü GüZ i `k? Mbie babYZKé\üLüie @I cZü Z[ü i aZB
büa a • cir^ue a • äie @_ieMZü (ù~cZò_ü i aë_üü a • «) @icKé
GK @ü/2~j Ríäüe _eYZ KeQð ^ü _gè ^ü ù\ü\Z~ Cbde cSüe
GK aPZá_üü GcZò fíüM @ice @nZ aq_üZü U_ü~iAQð a • äie
_äYZikò @üic GA @igüie]eZáKéfY* KePüfQü~ @üic jüeA[äu
Mbie, ^MXý PR MÜKé beYü Keò_üeaè übZK i p\ MzZ Keäu
cír^cúeö

cüZ fíüM ù~ @ic PieüüL ~ijü NU@~iCQð Zijü cjübieZ äü
eicidY _eòagükò üjüf, Zikécü_Pé KeòKjäu, ^bF Z[y cír^cúe
]eòeLüie üPÁü Keäu @[ðüi i aë agükZikéI % Keäu `kZü GK
aj • e i Zý fP@~iCQðKð cüZ ayÉ fíMòü üekMüüüek]ieYüe
Püfäu _eòc@PüfQð G_U ^ü üi _U - Gaö ei jü^, Z[y^ü_Y M\ý
_egò ~iCQð ù~Züaük @ice @iagyK GK Ríwfk MRð äü
_ea • ðKicü gqraü KaZie aiÉa ^ü_YZü bieZe aj Yauü, RUK,
@cfüZiP^K, `iAfpiaj, 'C_~@ Re@üe @üa\^ Ke«é ügkie
güi ^ I \c^ ücüZ GK KeüYüe _eYZ KeQð agé @üYeüid ^ay
cjügqé ^ÁeZü Z[ü güZk jüüaü jüi Ké üNüWY eL[äu gvZü I
PüfaiRie _eüü üLüfaiKéaPZáKieMeü \ekie~üi A jüücie GKcüZá

aúj ú^ò 'C_~éj círcùe \c^' i cd i cdùe R^áG 'C_~éj círcùe'
 _Zùeú]ò _Zùeú] @ùMA Pífúf Gj ú ù~ ~ù[Á ^éj ñcáRwYó K&é
 a • ìí^ _Añúci _ùLùe GZKòj ñ@Oò i _aZù, \ù^ ^ù\ù^ Gj ú j ñ j a
 Rùwfk MRð I KaZie @ù]ieö

j VíZpùLke ^dc _èù_èò a\kMfíö Mbíe @I Z Rwf ùKíkùe
 Z[ú @_j • Mò MWKùe aú Ke[èú fl fl úfíwK, ù~Cíw^ ùKùa
 ùi ñbGZp d'è^d^p aú a f'è^è ^ù gYò^ [ùa, ùKùa É_ùe bíàò^ [ùa
 ù~ i úZ i cÁ_ùeò AfíKùe NU[èú NUYíMWK ùi cí^u Ríá^Ké_bíàZ
 Keòò ùfíKcù^ aíÉj eú I aú PýZ új aú _Kòú 1950\gKeè@ie,
 új úA ~iA [fú, ù~ùZùàk bíeZ i eKie ùi ñbGZp KíA_ùe aKíg
 cùWfKè@ù_YA ù^úfò ù~CíwáWjáWjáAéiZ _Kl (bífíA, ùaíKùeú)
 Gaò aWjáWjá^_úia§ (j Ríe j Ríe) @]Kíe Keà i @ [ðúZie 'gùhò ú^'ò
 NùeíAKeY I Xú • MZ _eà • ð'e ~M, ùi jò _KòúKé_àk úaMùe
 @ùMA ù^fíö

Gùa @[ù^ZK 'i òÁie', að^d^aúKeY Gaò NùeíAKeY, '_MZò I
 'aKíg' bkòg±e _Zg±_úfUè-iAQò 'Éú]ú^Zie @[ùj úA~iAQò'_i '|'-
 Gj íe @[ðGùa @íC cí^aò @ùaM I bíà ^éj ñ aeò aRíeúe ck[èú
 bkKòkò \M§ ^ígK _\ù[è 'aRíe' @[ðGcZò GK i ú^ ^éj ñ ù~Cíwò
 @ùc Wúfò Púck KYò 'aRíe'e @[ðGK i úcúj ú^ i ú^ ù~Cíwò@ù\Lu
 Kù_ùeí ^pù^ aYR Ke«ò G_eKò'bahyZ' aK«ò I KY«ò '^yú'd'e
 @[ðúj úA~iAQò 'cí^aK @]Kíe'ò Gj ò bíhú ùPíeò g± j Wj_ Keò ZíKé
 @Ébúa ^ùdúRZ Keàú, Zíre CùYgyKé Xíuú\A bí^ùbíua ayaj íe
 Keàú Gaò _iepeK bíua g±e @[ð~új ú[fú, VKp Zíre I fUú @[ùe
 ayaj íe Keàie KíeMeú, ^èúgúí ^ ayai íe Ríe[í^u fíMòGK Pc}ie
 ùKògkMZ aRdò `kùe, _Zò I cí^uè \ieKé ùVfáaie _[i Mc
 új úA~iAPò ùi cí^uè ^RÉ bíhíeè a • Z Keí-iA_ùeQò ù~Cí bíhíeú
 ùi cù^ ^Re i cùfíP^íKéÉe ù\A_ùe[ú«ò ùi cí^uè _MZèùeú]ú,
 i òÁieaùeú]ú, aKígaùeú]ú, RíZúdzíàùeú]ú @i\ò ~iàZ _Kíeé
 ^KíeicKaíú Kj òj d Keí-iA_ùeQò ^\úG aú • AaíKéKj aú Rwf
 LúS i èl ú Keàú K[ú Kj, ùi cù^ Kj úa, 'ZúC K'Y _MZùe aghí
 Ke^è' ^\úia§e RkbSíeúe ù~Cí cí^u Rcò WéaA \èú-iAQò aú
 ~új íe NeKéafpúWíRe cùWjpe]bí Keí-iAQò ùi cí^uè ùi cù^ Kj úa,

MYZ^a _ue Rúa[^]

'Zc _ilÙe aKl aKige cùWf @Qò Kp' ù~Cicù[^] aghí Ke«ò
 ùfíKcír[^]ueúckK gó ù, Éúí j l i icíRK i e l ú ù~míAù\au fíMoi eKie
 K• áyá, , úi cí[^]ueúí cù[^] Kj ùa, 'Zèc aRie aùeú]í[^]ó GK ^ùad]
 ayZiZ aRie aèq ùe KG aù ~è!

úí j ò ùPíeò g±Ké _Y[ùe @q@ieKé @Yáiké új úf aj é ayúLý[^]e
 @íagýKò ù~Cñ~Múe cqbúa K[úKj áuMeáicí[^]ue i ic [ÿe aúj ùe,
 úi Vò G ayúLý @Zò cj wú Gaò ù~Cñ _[áúue cYhcír[^]ue ùKóYi ò
 ahdúe cù[^]í[^]úag Keáie @a]òGúZ l úYi ídu, úi VòGjú aèqKe
 ayú_íeò @ic _Z[^]e KieY i _aZú GA bíhú WKidZúe ^j zò

bíeZúe \A\gSò]eòG _Kíee ' _MZò i ÁKeòò ùMúG _ùU, GK
 aghík c[^]caMò j VúZp j úZcMíKé @úí [áú] ^ Gaò Zír i j @úí [áú
 j VúZp i í[^]úe cZ@úfú úfúW, @^y_ùU @új èò GK aghík, j Zíg
 Zk@íamò a^yú, ceWjZ[úceKeY új Zè@RóuKíúòuKíúòufíK aúí j eú
 l ^R bíúicúúeáí ù_zò Gjíe KieY, LYL^{^^}, ^\iaS, aj Z bí• bícò
 _K], ÉZ^a @[ú[^]ZK @• k Gaò @aPíeZ _íeúagK ^íeLíeò
 CúfíLú~mý ù~, Gi aeMXjCVòòMeáú ^úe, új úf _KZúe úi i ae
 CÝÁ ^a @bRíZamé aXjPúf[áú Pj líe j_ ò_íAò

Rce fúXj j i'akíg' aZKé ùK! áú ò _òPlú[^]echbíeZe @[ú^aú
 j aú_íeG[^]é[^] IKf [úf Gaò aj RíZúð úa\ík Kmí[^]úe WíAueKéþ
 úaúWé i býò Gjú ùa\ík Kmí[^]ú Gúa l Wjgíe ^údcMèò_aZKé]bí
 KeáúKéPúj ò i _aZú, Plú[^]echú ae• MZ Rúa[^]e CZ[í[^]r Zú aghÁe
 íPKò aú K[úKé l fUú _ùU aúfA Kj í~íA_úeò aúhZúk GK
 í úíZKíeúe úi Kj [úf bíeZe 85% úfíK i j eúe aúí Keáú Zú
 É_ò GcZò GK É_Ké i úKie Keáie @[ò@Kl ^úid i icíRK ~^aalyíe
 _úidMò @[Z, 50úKíúò úfíKúe úRie Rae\Éò aú ùKóYi ò_úieP[^]ú
 \éú Mí Mj kéé i j eKé @Yáú G _Kíúú Gúa úagþ PúfQò Gaò bíeZ
 GK ù_úfó þeíAúe _eðZ j aíké ~íCQò ~G Rcò QúWpúKé ^íeíR, ZíKé
 aSK cí[^]ue Rcò QúWpúKé aþ Keí~íCQò i _aZú, GA[ò_úíPnú[^]ech
 @Zò @úKjgúe @[áúbíMeé ~íA Mj abúMe c^aú új íA_íeQ«ò Gvò
 abúMMWk Z ùKak _Zkú, Qlá~éj _e\ú \éú _[Kò GcZò GK \áÉ_íKé
 'É_úe K_Uú ù_íhíK _úSAáie @«eúk @Qò bíeZahé_íKZK i µ\
 l aghík bLŠKé Kú_úeUþ fY[×] _íAñcKkú Keú\áie fl jò @[Zþ

Éú]ú^Zú _ea • ð icde bíi òÁie @iA^Ké lFU_úFU Keðáö

GK \Mj eü eüÁie ic[ðue fY✕Kieü aj RíZúid Kú_üei ^pü^ Rwf, _ú] ú]y Rkigd @üò ^ÁbÁ KePúfQ«ö Gjò_KidíKé ' _eüag j Zýr úaifö Kg í-üA_üeö _ad bíeZúe, aKíAUþ l fú_ú[e L^^ \üei icMá_~jüaeY áyai ú]bí új CQò Daðe Rcìcebicüe _eVZ új CQò j cìkd _aZcìkúe gj gj Cy ^\iaS ^cúYe ù-íR^ú]j CQò ~ú]ie _eVZò ùNíe aü • KéWíKéüVáö C_Kk @• kúe, a^yú ^d^Y @íkúe ^\üüXjue aS ^cúY Keü-íCQò _eVícúe, ^\úg~jüe _• ^ aXj-íCQòGaö @]K a^yú íÁú]j CQò @]K @• k _ú]yúNeüe aú]jé Qò Gaö PthRcòfaYúq új CQò ` kúe fl fl úfúKu RúaKú CRWj-íCQò Mwú iúcZ bíeZe @]Kúg _Z _aZá^ú, _ZMŞcd ^kúe _eVZ új íAQò ù-Cí]úe úKak @iaRðú l gð ^MZ aRjAÉé_ájúZ új CQò KPZþ^ú ^Re MZò [@ZKc Keüi cÁüe cüQò

^ú_ú]yóicáKéajþ_áü @[ðRke @_Pd- GcZòGK CnU Pkú]ieü @ú]ieüe, ^\üMwKéi öü-íM KeüíKébieZe i úaüy ^yúidkd GK c^cLü @ü]g ú\AQ«ö i úZ ù-cZò ^\üMwK GK ~í^K Rkú-íMüY áyai ú J; Zý l @j cKíe ^l gð @íC K'Y [üA_üeö Gj íKé Kí-þKíeü Keüü @[ð Rwf, _ú] ú]y bZúe i Wjv úLíkáü, ^\ü @aaú] Kíe _íKZK úbáMíkk @ai ZKé lFU_úFU Keüü, cüüY l ZúKúYbcKé]bí Keüü @^y bíhüe, icMá C_ c]ü]ge _eüagKé]Éaú]É Keüü (RRþ aöG^þ Ke_úf Gjò @ü]g ú\A[úfö PíKíeüé@aie ù^aü_üe úi úKíKí-úKí]íe _~jüaeY úaú]jue ù-íMü\úfö Kóc]e Ágð)

cü]aRíe @ú]K ^úZò új Zé Kéò _j Zúe C\þiaMR^K _ea • ð ù\Lü\AQò Kéé G ^úZe cwéíkcü^ ^ú]üe úZf ú\A úgúAQ«ö úi cü^ KZc úi P áyai úC_üe @Zý]K ^bèguk i býZíMwKé @ai ú RðY«ö ^ú]ü í^úid cíü l _eüag @^Kk íúü Lü]ygiy a\kúe, i ueRíZúid, Rðþ_ea • Z Z[ú @Zý]K _ú]yLiC[áü ' @Kíeü' ` í fKé ù_ú]jZ Keü-íCQò G_Kíe ` í f, aRíe C_üe i µ%á ^bèguk jaü i j, eüí íd^K íe, KúU^úgK, úK^úf úi P Z[ú bZk Rke @aPíeZ áyájie C_üe @Zý]K ^bègukö eüí íd^K íe _üidM úgh i úcúe _j • á-íAQò cíü @C Zú] íKé Mj Y Keüü @ai üe ^ú]ü ` kZú, cíüe ^RÉ CaéZú Kéüü Kcè-íCQò Gaö Zú] ú aSýú új CQò úi jò @^_üzúe

MYZ^a _ue Ría[^]

Khò C_ò[^]e Lyò aXPíFòò Gaò ùQìUPhíciú[^] EY ~«üe QU_U
ùj CQ«ò MZ KQòhò c[^]ue 1,80,00ORY bieZid Pihú @íçj Zýú
KeQ«ò eíÁie gi ybSìeM^WK Lúlygi yúe `ùò_Wígi y i Xí[^]òú àuàk,
I[^]ú I _Áj í[^]Zú@í[^] Kíe i új íeúZke @• k i j Zk[^]íd @ai íKéúí ò-úAQò
i Zúe, ^@ _Zíçj @bòéq òj íe PKíKíeúe ZkKéZk Li òú bkò \çQò
G _Kíe @bòéq òj íe ù-ùZ @]K, a[^]ú\ e i úuZ úi ùZ MeZéò

Rízò I i íc«aí\ e bieúe Pí_ùj úA i Xí[^]òú GK _Pí[^] i cíRKéi ùZ
ù-cZòGK ùci ò[^]ue _ùKA c[^]ú\ @Mfíò c[^]ú[^]e _biaúe _éYú ahcZú
Rífe L@M^Wú KUMúf, ùKúZK ^@ú eí_ _úAúf, Z[ú @]Kíng @új èò
cRbZ ùj ùfò Gúa _éYú i cíRUò @új èò N[^]úBZ ùj úAQò Gaò ajk
fj Yúe GK _Zkú @íÉEY @fMúj úA C_úe ai éj Qò Gaò Zúk @Qò
Lúfòuc• úuc• ú_úYò bieZid 'aRíe'e aj èúKíúòC_ùbíçú, ù-Cíú[^]
Kíeú úi fí[^] ú[^] í[^] K[^]úYéú b[^]úf[^]úA[^]úW MúòKúM^WKY«ò úi cíú[^] jò
úí fj Yú, Gaò @Ròagb[^]úYRye Bhíe ahdò ùj úf, _úYKéaú_Púe
KQò úi i aKéN• íPKúú Keò@ia; MúW[^]úe eLò\@í-ò Gaò _eúghúe
^Kúí Keò@í-ò

GcZòbia«ò@ic i Ú[^]ú cYhúú[^]ò ùj úf, úi cíú[^] @igú Keò[^] [úf
GK jòí àMj ~q èò ~új ú Gúa PíFòò bieZe abòú@• kúe:- QZçM^Wú
SúW[^]Š, I Wígi I _½cawúeò

@úic GVúe ù` eòú 1989Ké 'aKíg' I RízidZiaúe i µKé
Kúj úYúKò Gjò icdúe, KòuMá íieKíe bieZid aRíeKé cKkú Kúf
@í«Rízid _é-ò_úag fíMò @[^]y_Uúe, aúeú]ú \k, \IY_[^]ú bieZid
R[^]Zú_úò(bíR_ú) @íe_Kfúj çéRízidZiaúe Ziaú@bò-í[^]ò 1990úe
\ke ù[^]Zú fíF[^]K[^] @W[^]óí[^]ú ú\gi íeú ~úZíKúf Gaò cá fci[^]ú a eéq ùe
N[^]úe c-òaY PíFúfò @ú-í[^]ie GK aúúid i íkúe [òú 16g gZíeúe
_éYúci RòKéúòZir i í[^]úe eic c íe ^cúY [fíZúú \iaú 1992úe
@W[^]óí[^]ú Ci KíYúe agúvk R[^]Zú ci RòKé]kúúZ Kúfò 1993úe
agúvk R[^]Zú cá íficcí[^]úe @úKíY Keò_úLú_úLò 1000úfúKúé
j ZýiKúfò _Zúgú]úe, céúA cj í[^]Meúe fMíZe úaicú aúÇieY Nufú
Gaò 25ORY ^j Z ùj ùfò i úúúúK jòí íe `kÉei_ aúR_ò 1998
cíj íe Rízid ^òP[^]úe KòuMá Ké_eíRZ Keò úK íe I cZú \LF
Kfíò CúfúLú-úMý ù- 1984úe, bíR_úe cíZá\AUò@úí ^ úfíKí bíe

[f̃w̃

ù~CñHZjüi K cǵi• ùe @üceKü i icyai\ _eəü• ðAi |ficKé ^Re
 aWygZi biaf̃ü, VKp̃üi joi cdüe j̃ä ZĒ CZ|ŕ NUF̃ü bieZüeö Gjü
 ùKak GK i öü~M ^ej̃ ð ù~CñPec_ ^ü Ai |ficüd cRij̃ Ÿ̃ðµēeiÄä Zö
 eüM^p̃j̃AUj̃üCi µe @_yüdz̃ KeŃŕf̃ Gaö Zk^ü KeŃŕf̃ @üceKie
 _ZÄüZicir^u ij, j ViZp̃üi cir^ue KǵüMf̃ü i ^üi aüüö i G^G^p̃
 i Ńü_á ieY üi r^yeé 1990-91C_iMēid ~q̃ e~@_uei ^p̃'üWRUj̃
 Ácpe-ŷgỹ bieZid @bRiZaMē WAöecµe Sfi CVf̃w̃ Ziri j [f̃ü
 i üUfiAUj̃Ube @iŷ gỹ eYö ZZp̃ Yüzp̃ GKü _üf̃Äu^p̃ \Kj̃aŞē
 bieZ i eKie, Ai Gf̃p̃ 'ij RiZ cZā a^Muf̃ö Güa bieZ I Ai Gf̃p̃
 ~Mai ceib̃yüi Ke«ð MA|üi P^ü@iŷr^_äir^ Ke«ðGaö i _aZü @]KZ
 @• kKé üKcZö güi ^ Keü-iA_üeə - üi i 'Şue cZ ađcd Ke«ö
 1998üe aüR_ð Müö @]Kie Kf̃w̃ üi üZuakKē NüeiAKeY I
 C\üeiKeYe 'aKig' _KĪKē@Vahðadi ciZö ~\d @[ü^ZK i öÄie
 aieq̃ üe, biR_ü üRie\ie _Pie Püka[f̃ü Gaö i üeü _KidiKē Kj̃d[f̃ü,
 'C\üeiKeY ciŃcüe f̃Uj̃, I cZiKē@üi f̃ü_ue @Zö@Mj̃ ij cēq̃aRieKē
 üKüakAü^f̃ü Gaö ^Re i cÉ gq̃ö f̃üMAü\fi G^p̃^p̃ bkö agük
 Kü_üei ^Kē i üj̃-ü-ý Keəüeö @agỹ _ZđđckK MYZ^aüe, [üe
 ^əp̃Z üj̃üAMuf̃, üfiK _Zđđcü^ ^R _ZgZKē büwəü Gaö cZ
 _eə• ð̃ Keəüe KQðai]ü ^j̃đ

I cZüi ŕ^ üj̃aie KQði ~üj̃ c^ue, biR_ü _eciYēüaicü _eül iKf̃w̃
 ~\d 1975üe bieZ _ieciYaK ü\öWj̃e i ücŕf̃ üj̃üA[f̃ü, Kkē
 1998e _eciYē _eül ü[f̃ü i µ%ð bōŮ _~j̃üdeö _eül iKē GK aRdü
 RiZidZiaüe C^ä^ü ü^A ÊMZ KeüMf̃w̃ GK @iKicK I Nŷiaj̃-K
 güZēü biñü cŷyüi äZe i ađ üj̃ieY @üfiP^üe ü~Wj̃üj̃üAMf̃w̃ ~üj̃ü
 Kǵü-iC[f̃ü, üi Mŷj̃ KQð ^eü ^[f̃w̃ üKak, \ü^ ~üj̃ü Mj̃ Yüđ ^[f̃ü
 Zij̃ü @iRöüj̃ f̃ü aRüdiŕf̃ai e biñü üi üaVē Kü_üeUj̃RMZüiKeY bkö
 j̃đ̃ēi i µäidKZiaü\ Gaö _ieciYaK RiZidZiaü\ eiRü^ZK \kcir^ue
 üNihZ cZiŷgKēU_ëiAQö üi aŃ @ic gēü_ğēüe üLkë-iAQö üK|üe
 i eKie 'j̃cđ̃eü_I' ej̃eü ^ej̃e üi [üe ~iG @üi ^j̃j̃ ð Zire
 Kē_bia @icKē ^AZö ^AZö i ücŃü KeəüKē_Wj̃äö cá fciŕp̃i cäide
 biMyf̃l̃ä ZiaMZüe ZkKēLi Q«ð Gaö @iRöüi cü^ \kZ @iŷüi üu

MYZ^a _ue Rúa^

i j i i c i R K g K i e ù g h _ i j i P ù e ö

ù M U G R i Z i e R i a ^ u e G c z ò u K ù Z K N U Y ù N ù U ~ i j ù b a h y Z C _ e è
_ e \ ù j ù U A a ù e i j ù - y K ù e , G a o i ù] i e Y ù f i K Z i r e S F K _ i e i k ö
1998 e _ e c i Y è _ e i l ù [f ù G c z ò G K N U Y i b i e Z ù K C n \ M K é c j i C [f ù
K j è ù _ i A n b a h y Z \ A ù ù j a ù \ e K i e ^ i j ö ù i i c d u e , ' K I ^ i e @ « '
g i h K G K _ a S ù f L [f ö Z i r e G K C ; z ö G c z ö -

“ @ i c è c - j i l i e a ù Ç i e Y ’ , ‘ _ è e è i ^ _ [ù e ’ , ‘ M a è G K c j i • ö , -
_ e c i Y è _ e i l ù _ e \ ö G c z ö [f ù L a e K i M R c i ^ u e g u e i r i c i ö

‘ G j ù ù K a k _ e c i Y è _ e i l ù ^ j ò R i z i d Z i a i l e _ e i l i r ù a i f o @ i c K e
a i e i e K j i - i C [f i ö

G A K [i K é a i e i e @ i c c M R u e _ g i - i A Q ö b i e Z j ò ù a i c ù , ù a i c ù j ò
b i e Z ö ù K a k b i e Z ^ è j ò j ð è b i e Z ö @ Z G a , i Z K è g ö G j i e ù K ö Y i ö
a o i c i u f i P ^ ù ù K a k R i z i d Z i - a ù e i l ù ^ è j ò j ð è a ù e i l ù i c x ... _ e c i Y è
ù a i c ù j i i f K e a i e A G G K @ _ z y g z i è j i ö ù K a k g z K é] c ù K A a ù
f i M o i e K i e G j i K é a y a j i e K e a ^ i j ò ^ R ù f i K u (@ i c) a e q ù e c x
G j i K é a y a j i e K e a ö ”

G i a è K i j K ö G ù Z _ e P z f i u M ? K ' Y G A [ò _ i A n ù ~ a i É a Z ù
C ù b A - i G G a o _ è Y ù j ð ù i ù ^ c i e ^ a i K , K k i -] k ù Q a ù e _ e V Z
ù j i A - i G ? @ i c \ è y _ u e \ è y ù \ L - i C - ù f i K c i r ^ u e N e e Z W j @ i - i A
g è a e c i r ^ u e ù M i u V A \ e i - i C Q ö K k y K k y j Z y i e g K i e ù j C Q « ò b M U
c Y h e @ « j i r ^] M y ù j ù f ù K C i M K é ~ è i K é ^ i j ö ù i V o K è e g ± ^ i j ò
K i j K ö K i j K ö i ù ^ c ù M j G ù Z ^ u e a ? c a K ' Y a j z @] K i ù ^ c ù
ù \ L ò \ A Q ö c a K ' Y _ i M k ? a ù c a V K p K j Q ö ù ~ C n b i a i è K e R à
ù \ A Q è Z ù j i z e è ^ É i e ^ _ i A a i e P e c \ è y K ' Y G M W K ? @ i c e b a h y Z
K ' Y @ z i z e @ S i e @ W K é] i A Q ö

‘ @ i c ^ u a i f o c a ù i c i r ^ u e K j Q ö ù ~ C i c i u ^ a j á ö L y K ‘ j ð è ^ j K ö a ù
ù i j ò _ e P d u e ^ R K e _ e P z K e i k ö ^ i j ö @ z i z ù a i A ù f 1947 b i e Z
a b i R ^ e K [i ö ù ~ ù a 10 f l j ð è l c á f c i r ^ p _ e È e K e K Z f b K ù f
G a o 80 f l g e Y i [ö ù j ù f ö

2002 ù ` a d i e u c i i u e , ù M ù] ù / u e ù U a ^ p a M i e ^ e i f i M a u ù j Z è
@ ù - i p i e è ù ` e [è ù Z ù [è - i z ù c x e è 58 R Y R i e « ù ù ù M ù f ö G j ò N U Y ù
_ u e , M R e i W e b i R _ i i e K i e c L y c a ù ^ u e ; a ù c i l u u ù _ e j z y u e

ù~iR[^]ia; bùa cí fci[^]ci[^]ue iójie ùj fíó 2001ùì ù_òe
 11@iK[^]Y _ue iieù agb^{ie} iÁòùj[^]IA[èù Ai fici[^]bd Gjò iójie
 ~mie N@ Xik[^]fíó ù~ùZuàuk 2000eè@]K ùfíuKuej Zyù KeMfí,
 MRéu i eKieú Kk ùKak V@ù ùj[^]IA ej[^]fíu Gaò ù\Lfíó Èic[^]uè
 MY]h[^]Y _ue Rí@«ù ù_Wj\@Mfíó 1,50,000cí fci[^]uè Néè
 ZW\@Mfíó icMáicÀidKé@ù[K I iiciRK bùa aúì ; KeMfíó @Rò
 aòùì cZòPifó MRéu i aèuàuk GK i úàidK Cù• R[^]ú_àY eiRý
 bùa ej[^]úì Qò _aèèaò\wú ùj[^]IA[fíó KkèGj[^]ú\wú[^] [fíu; aeò [fíu
 GK icÀide MYj Zyù ~\d Kúwú, i àì[^] aùe@Sìe abúhKú Zk[^]úe
 GvòcZKu i oLýú ^MYy, KkèGK MY\gy bùa Gj[^]ie CùYgy [fíu
 ^b[^]fó _[èaie _id MYZZú«k i eKiee cí fci[^]uè^iMeKu CùYgyúe
 Gj[^]ú[fíu GK i àR[^]ú[^] i ZKòúYó

MYj Zyù _ue, ^ue|àucíú ^aP[^] RfíòKúeAù\úfó MRéu
 R[^]ú\g Zúèì cZúì ú[^] Keúfíó _ú• ahò_ue ùì ^Re i`kZiKè_ò
 ù\j eiAùfó ùì Gúa ZZúid[e _úAìMRéu cLýc^{aú} c[^]q aRieúe
 agb^{ie} fúMòKú_ùeUpRMZe ùMj ä_@ò MRéuAúì úu _Zò@^yid ^Keò
 GZKò K[^]g ùiA_ùe Zúu _ú_ùe aKÌ aù K'Y [fíu? ùcìú-aiŠp
 j[^]q ZK_ìeciYaK) ^ùj úf KòuMá e gue i o aùNfí(_aZ[^] bíR_ù
 cLýc^{aú}) aiŠp@c[^]gZ ùMikcikèù j[^]q ZB @1/2-3 j aie ^ùj ò aùNfí
 aiŠp KúZò ùj fí[^]ú[^]

@Rò~ùj ù NUQòZíre aYai ÌMZ _KZKèMúWA ù\Lúf RYú_Wj ù~
 @ùì «iKúfó-ùj ùj aiKè~iCQòZíre c-MV[^]K @RòbZúe j ù@Qò 1984úe
 ^R g[^]lpwel úA!èùMíSúuej ZyùKúfó _Zúgú]Èe_, \fíe eiReúe
 KòuMá ù^Zúu ù^Zúe g[^]lp[^]ci[^]uèKZf[^]KeMfíó Rí[^]èiú 1999úe
 aRewp\ke MŠicú[^] @uÁfíid c[^]q[^]ieú Máj c[^]úÁ[^]p I Zúe \A
 g[^]gè_Zúe Rè«ù Rikò\úfó Wúì ´e 2007úakKè j[^]q è i gÈ ùMÁúe
 LíÁú[^]p@iK[^]Y Kú bñ NUYú _eàù• ðayú_K ùj aiKè fíMfíó MRéu,
 K%JK, IWj[^]ú bkò eiRýúe LíÁú[^]ci[^]uè@iK[^]Y KeMfí, Pyp]bi
 KeMfíó IWj[^]ie KŠcik Rí[^]úe @ZòKc[^]ie 16 RY \kZ I @ìàùì ù
 LíÁú[^]uè'j[^]q è \kZ I @ìàùì ù j ZyùKúfó j Rie j Rie LíÁú[^]pGúa
 geYú[ò g[^]ieúe @Q«ò ^ùj úf fPQ«ò@ì_ù Rwfúeò ^Re Píhúì
 ù\Lig[^]ú KeàKè aò bdúe aij ùeKè aij ùeè ^ùj ùkò \kZ I @ìàùì úu

MYZ^a _ue Rúa[^]

'j d KeY' ùi cìr^ue[^]R ^R aèq ùe Z [ùcì fpcìr|pl cùl aùlúu aèq ùe fùMAaù, Gùa j d ZB_KIe cLý Kù-ÿò (_Y[ùe, Gjú GK i òu~M ^èj n ù~ ùi jò icAidM~~W~~K Rwfue, Gaò LYRi μ\ icq @• kùe aùì Ke«ò~ij ù C_ùe @Lò Kù_ùei ^pìr^ue Gaò i eKie Pij ùkò ùi @• k Lùfò ùj iA~iCò @ZGa, 'j d èLù_ 'Ké @Y^u @kùe, j d ZB gæe ùfìKcìr^ue ^d^aY Keàie GK cìr^cò

K%~~W~~K j ò_ [c \ùl YùZý _ù\g, ù~C~~M~~bìR_ù l cZìKé@ùì f~~w~~ Gjíe aùwùfìepì cùwùfìepì je bìeZùd i P^u _à_èpògìe ù_Y* kùò bìR_ù l cZìKé@ùì f~~w~~ ùe 2008Wùì 'eùe GA \A i j eùe j d ZBì gÈ aij ðù i eKieù QZQidùe Ròpìp aù _ùzìZý ù_ùhìK _Sù cjkìcìr^ue @KìcY Kùfò ùi aò_ GùaaòQòGaò j d èi gÈ aij ðù K%~~W~~KKéGK MRèùùe _èa• Z KeàùKé_Zmia; ò RMZùKeY _KIe @M]ùpè eiRý K%~~W~~K l MRèùùe ù~ bìR_ùe ùPe MjùeKé~iAQò Gjú _Y[ùe aKìg (aRìe]cò) l RìZùdZiàù (_ùì ùiàù)e @wùK i pKkè_ùìY KeQò

2009 Rì^uèièù cùì ùe @^~~A~~Z GK i iàR^uì[^] Kù-ÿKìcùe ùi i pKùe ùcìj e fMùA \èMf~~w~~ MRèù ùMèa _èÀie Mj Y Keàù @ai eùe bìeZe \A aWj Kù_ùei ^pè cLý eZ^upUùù (Uùùì Mì_ù) l cùKgp @'ìr^u (eifùG^è) ^ùe; à ùcìlúu (MRèùù ^ei òj ùe cLý Lk^idK) aKìg ^ùZKé_ùjòì ù Keàù i j Zùè bìeZe bìàù_àjìr^cùù _ù_ùAnì èùèg Kùfò

bìeZùe 2009 iù]ièY ^èùP^uèe ^@g j ùKùùWfìepLyòùj f~~w~~ Gjú~èpèiÀà@ùceKie ^èùP^uLyVèaò]Kò ùKùZK MYcìr^c aàeYù @^èùe, _ùLù_ùLò 1000 ùKùùWfìepLyòùj iAQò RùY _Pìèò_ùe GùZ _Ai ù @ùì QòKèùW?

KòuMá l Zùre i j ù~ùMù \k (dè_G) ^èùP^uèe aj èZ j ùì f Kùfò CùfLù~ùMý, 90bMèè@]K Èù]ìr^u _ù[è ^èùP^uèe j ièùfò G[èèÀÁ, aòù_ù_ùdìRKùe ^èùP^u RZ^u KÁò èj ùZò\èùe PìCk, cùMÝù Uòò ùbùp_ùAñù^ùp RùY Èù]ìr^u _ù[è Gi aè_ZgZòù\A_ùeùa ^ùj ò Gùa ^èùP^u GcZò^ùy, @gàk a\ìr^yZù ÈeKèLi @ùì Qò

^èùP^uù `kù ke MYZKé ^èùLA ù\Lùf RYù-iG 'aj èZ' bkò g±, ~\d _èù_èòbfb^èj ò_ZìeYù_%ò C\ùj eY Èeù_, i cMàR^u i òLýùe gZKWj 10.3bM ùbùp dè_G i _l ùe ~iA[f~~w~~ ù\Làie ahd, ^èùP^u

MYZ^ae MäYZK PiZéùe Gjò l Ìá gZKWj 10.3 bñM ùbñp_eYZ
 ùj úA~iG aò_k R^ù\gùeö ùi ~ùj ù ùj C, ^äiP^ú _Käie @i f
 aq ùò bñ ù aqé aj • c MYZ^ae _äi^c^aú ùj úa^ùj ù NÑie @aZie
 fufK¼ @Wpí^ú, aei \Zid[e _üAnùj úa] cò^èù_l WKè c^píciú j^p
 i ò-aRie i òÄiee @cìdK i ù_Zò ~G Ríá^ùe [ùe aò^äiP^ RZò^ùj ùkò
 ^äiP^ _jäè @ü[K i òÄie aia\ùe \k ^äùghùe i p%ä i j cZò
 ùj fñ biR_ie _jäZ^ cZì\gò_äqù, eic R^bicò@ù; ik^e @ì\èh
 ùMiaq iPù-ÿ GK aäi_ìcK _Éia ù\A[ùf ù~ KòuMá l biR_ù cKZ
 c • Ke«ò ùKùZK eRyùe G_Kie c • Kü-ÿeZò C\ùj eYÉeì_QZgMwþ
 biR_ù i eKie PkCQò l KòuMá ù^Zig i ùf IRWþp cùl aù\ùu aèq ùe
 RWþp l i eKie GK cKZ c • uèò KieY, QZgMwþe Rwf _ùj ùWþe
 MQZ @Qò fñ ù [e l UY @ì\ò LYRi ù\ Gaò Kü_ùei ^pù^ @ù_l ù
 KeQ«ò AEüz _K_l i ù^ KeäiKò Gjò_KÌR^Z aò ù^ l Rcò@] Mj Y
 aèq ùe cùl aù\ùu^ PùkAQ«ò GK ceYük K Z[ù ^cè i gÈ fùXAò
 @ZGa, QZgMwþe GK @i ù] ieY \éy @ùc ù\ LèiKè _ìCQè bieZe
 \A aj ZpèRù^ZK \k GKRù ùj úAQ«ò \ù« l Wþe @ì\èi ùu aèq ùeò
 644Uò Mò Lùfò ùj úA~iAQò 50j Rie ùfìK i ùf l ð RWþp gäèùeò
 300,000ùfìK fPQ«ò Rwfùeò ùi cì^uè Kj ù-ìCQò cùl aù\ù
 i ^ùì aù\ù aù Zùe i c[Kò fùXA PùfQò Gaò Kü_ùei ^pù^ @ù_l ù
 KeQ«ò

^KUùe gífuù i eKie GFUWA C_ùe @iKieY Kùfö @iKieYR^Z
 i _iay ~q @_eù] e @^á Šir^ fùMò Rüzò òNe Aùeù_ùd C\ycKè
 aù] ù\ aù\ùe bieZ @^yZc ù\gò Gjù GK MèZB%ä wò i ^ùì aù\Kè
 cKiaifù Keäù fùMòbieZid C_cj ù\ge eùÁá cij Ai ùGfe MùRù aè ð Kè
 @ù_ùY AQ«ò MYcìcKè \ùeA eL Gaò Pieù_ùLè ùNeia; ù Keò cieò
 ùi cZò Kùf, KG 'i ^ùì aù\ù' aù KG ^èj ñ ùi ahdùe ùagù
 ayÉùj aùKè ùj a^ùj ò aqÉèùe KQò_ùWZS ùj úA_ùe, Kèè ùi aò
 Cbù^p ùj úA~è Lèp gùNò

^KU @ZiZe i ù] ieY ^äi^Kèù^A ùKùZK aWj Kü_ùei ^pù~ùZ
 @Mj ù [ùf, ùi cZò [ùa KPZþ KieY eìRù^ZK \kcì^u c^ùe
 GK_Kie 'MV^ckK' i jù~MZù l i j cZò ùi cì^uè @igÉ Keq fñ
 ùi cù^ aSò_ìe[ùf MYZì^K R^ù\g Zùu fY×Kè ù~cZò cì^yZù

MYZ^a _ue Rúa[^]

ù\A_ieà, ùi cZò @iC ùKjò ùeùa ^ùj ð G[e ^àP^ue, aj è
Kù_ùei ^p Ubùe Lyàjk amù^ @bè-ir^ PùkA[ùfò ùKùZK
^ùdìRZ Ke[ùf afCwþ ZieKùø ùi cù^, aKj-ùUkù,]^ù-Mea
i cÉuè ^ùa\^ @ùa\^ RYiC[ùf ùbùþ ù\auíFìMö agò @ùwùe
@fbù Kìkìe \ìM [èù ayqù fMò\ùfì Lìr^pcùKùþ ù\ùkìr I ùeùÉieù
ej ùZò ùNùYù Ke[ùfò j VùZþ MYZ^a GK i ð e c]è _ePd a^Mfù
ù~cZò Pìr^cìr^ue _ePd ùLk; ùZYèùì cù^ @fùKþ@ùdìR^ Kùf,
bieZid cìr^ue MYZ^a, ùZYè ^àP^ò Cbd ùRìe\ie _ùdìRZ, Ubò
@^Kk \gk, c^fìLò ùLkò

bieZid ^àP^ i pKùd Kù-þKìc fìMò aàì ò ùUáþ GK aMUG
bWùe ù^fù ~ùje ^ù eLù-ùA[ùfù-^ò ASèr^p AùfKþ ^p ùÆgùfþ
(bieZid ^àP^ ÈZ^a ùKùP)ò _[èue abò\ù\ge _ZKìeue] èùUáþ
afùfù bieZid ^àP^e Pc}ieZù ù\LèiKè Gaò aMùe GcZò GK
ùì Mùr^pùfLù[ùfù- bieZid cZ\ùZù agþbðMyKèC{ùaz Keùa Kð ùcù
Ne_ùL Kù` ue, aàì ò(j ð ð) Ze` eèGK ù_ùAe fMù-ùA[ùfù ù_ùAeUò
[ùfù MìSùcìKò 500Uuèù ù^ù Z[ù ùa^p` ùfùþcìKò 100Wfìe
afþ GK ~Mka |ù Gaò ùì [ùe ùfLù[ùfù 'Kýù ASèù Kù ùbùþaPiGMù
\èèKù ù^ùþ' (bieZid ùbùþ K'Y a• ùAa \èèe ù^ùþ)ò GcZò
^Mùf{ùj ù^ùa ^àP^ _ùfUòGK aRìeù aÉèeò ù~CìvòcZ\ùZù jò
C_ùbìqù Gaò MYZ^a ù~Wþj ùAQò cèqarìe i j ò @ZGa: ù~Cìcù^
C_ùbìqù ^j «òùì cù^ ùKìC MìBe ùMìae c^ ^j «ò

G ^àP^ue C_ìe aRde @[òK'Y? Èbìak @ù^K KQò bieZid
^àP^e ayùLýù ~ùèaùyù bkòGK amìr^ò cZ\ùr^e]ieù, aÉZù ùMùU
a[þèèiC ùMUG a[þKèa\kè-ùGò i ùrùd i cìyù, RìZòl i cèùd i cùKeY
i j Gj ù RUKbùa RWZò @ZGa, ^àP^ aia\ue agþù ù~Mý ùgh
i q ùk [ùA ^_ùeò KkèùKùZK ahd bìaèù @ìagyKò

KòùMá þ èù[K ^ùZòeP[èù]bìe C_gc fìMòùìj òì cìr^ KòùMá
ZòWò _MZgùk (i cùfùPKu bìhùe ùfìK_ùd I aà\cìr^) @ùA^
i òì \ue _ùgþKfù Rwf @]Kìe @ùA^p(Rwfaiù ùeùRcòZ[ù RwfRìZ
\àye _ìeþeK ayajìe Keàìe @]Kìe ù\fù), i P^ù @]Kìe @ùA^p
Gaò i aMùeZþ_ùf^RìZid MìcùY ueìRMìe i èùZz @ùA^p @[ùZ ^ueMò
Gj ò @ùA^p i aòùcRèùe _ùZyK MìcùY _eèìeKè ahùe 100\ò

Kic (KV^o, gieieK gic) i^e½Z Kfio @ [iZ] _aiZyK _eatie _Qu
 ahKéj ieiúieò 8000Uuú (120Wfíe)ò ùKòYi òGK ùeùÉieúe bf
 c fUg _iAñGZKò~ù [Áo GùZ UùK Uuú ù~ùZuaùk fl fl _eatie
 _iAñ KQWú @igbi ^ú @iYù\COq bia«è Kò \eaiú ù\A ùfiuK MZò
 Keé [úao aùghKeò ù~Cicú[^] ^Re Rcò I RíaKú jùeA PúfQ«ò
 (Zùc Kjò_úe GUú aWjufiKèú Lir^{ie} UKWj ij i cir^o Kké@ic bZèè
 Kij ie ùi QiZò ai @]Kie @Qò Kj àiKè ùKùZ LŠ UKWj @ù_ I ù KQò
 ^cKaiúú jò bf?)ò GA @iA[^]Kè fíMè Keàú _iAñ bieZe ùKùZK
 Pc}ie I C>MáKZ i icirK Kcò MZ ùKùZahò]èò Zúe icÉ gqò I
 icd aò~_iM KeQ«ò ùi cir^ue \e^oZMÉ i eKieú KcPieú ùMÁú,
 IcZù\fiúf@iúú ij fXpúKè_WQò ùi ciú[^]]cK _iAQ«ò jòie
 geay új iAQ«ò Gi aè @[^]yúú ijò ^_ieò eM I j Zigúe SùWj_Še
 RùY i icirK Kcò @icij Zòú\Aù\úfò

aWj[^]ie ahd, ùi i^oúú MiSú Z [ú aic i i^oúúye Pú_ új ZèG @iA[^]p
 i oi \ue _igbúú iA_iefíò ~\d KòuMá p\ke cèqaríe aWj_Šúú [fú
 _ak _Zúeú]ò Gjò @iA[^]p _Zò Kù_úeUp MYci^c ùciúúciúú biúa
 ZKk biaú ^ú [fíò Kj àú aij fý, ^ueMú jò [fú KòuMá p\ke aWj
 ^èP[^]ú j Zèieò ^ú ù; j úe Kjú_úA_úe, Gjò @iA[^]p fúMò Meúu
 bZúe ù~Cñ i \zu i Áó új fú, Zij ú @iYù\ fú KòuMá p i_ I ue úbWò
 a• cir[^] ^èP[^] _adúghò ù~Cñ @i [K ^úZe Kè_biaKè C_gc Keàú
 fúMò ^ueMú _ieZ Keú_úA [fú, ùi jò ^úZò jò aRde KieY ùaúfò
 Kjú_úCOò gð_Zciú[^] Kj àú @ie, KeQ«ò 'R[^]ú\g' ùi cir^u _iAò
 'aRie PK @iMkèMWjò _iAñò aúRjK KúMRMwK ^èP[^]ú `k ùNihYú
 _e\ò Cfiú ue ùNihYúKúf, 'ùbWj i óÁie _iAñ Kjú «òbieZe R[^]Ziò'

@ij èò aWj[^]ie ahd: aic i i^oúúye Zúaa \IY MZò G _Kie gvZú
 ùKak aic i i^oúúye ^új ñ aeò _úfUè_úAQò _aiZyK i oi \id \ke
 \Zúú _KZò aic i i^oúúy ùK; á i eKieú @ú [K ^úZKè i ciúfúP[^]ú
 Ke[aiúauk ^R _Zèieú [ai eRý _½cawúe ùi jò ^úZò ak_iaK
 fúMè KeaiKè úPÁiKúfò ^; Mác Ríúe eúú id ^K gð ù_Yx i wèpe
 Uúúe ^ú[^]ú Kiep_KI Gaò _efèú Rwfúe Rq fpe AfiZp_KI ^cúY
 Keàú fúMò ùNihYú Kúfò Daè KñRcKéaŠK cè_úe @]Mj Y KeaiKè
 @ie, Kúfò Gi aè aèq ue, aúik fXpú aù\aj e i Zà_úZ új fíò

MYZ^a _ue Rúa[^]

MYaù\áj KèPù_ù\au fìMòPùfìfù fìMòI Mkò f` wù ' _ùò i gÈajj òù
_ùMk_èò @ù\ìk^Kìeùu C_eKè Sùò_ Wjùf, Èùcì' ué]hV Kùf,
ùKùZKuèj ZyùKùfò KèèùfùKu fXpù_Y I @i fòMYI • ùkK _KùùKè
Kic ù\fìò ùfùKu K[ù aRid ej fìò Zù^ùò-ùk i Ì'ùe ùfùK RZùf
Gaò i eKìe aìr ùj ùf _QNé• ù \auìKò ` ùgùaiùe _ùdùMgùkù,
'_è-ò'ùage C• c PeùbAì MRèùKè ^ù^ù_KÌ CùVAù^ùf Uùù
Gaò aìcì ù'ù'Éy _½caw ^èùP^ùe ù_ùòùj uAMùf, ~ùj ù NUò [fù
MZ 30 ahùèò

aWj' ^ìe @« GAVòj C^ùj ò _ùjùPe PZè jùZì ù` A _èòaiçì ù'ù'Éy
^èùP^ù _eìRde KìeY KùùMfù Gjìe 'aù]ù i ÁKìeù' Gaò aKìg
aùèù]ù-^ùZìd LaeKùMR ùfL[ùfù, 'aìc_ ^ùù @^è_i Zò gù_Zù
@ùgÈò' @'ù\cd Mähàe _Zyùgùe ` Ujú aRìe PXpùKè fìMfìò ^èù
i eKìeù aìc_ ^ùù @ù]ò Zyeè cèpò @ai eùe Kù_ùeùp cLèùcùù^
Uòò_eùùe aRùdùfù cù^Aùfò i ùj ùùù bKò aYajìe Ke[èù Uòò
Kù-ùKìe _ePùKcùù^ ùNìhYù Kùf i òÁìe Kù-ùKìeKè fìMèKeèùe
C_ù i eKìe ^Kùùe @ùC Kòòajj ù'ù ^ùj ò @agù ùMù bZùe fP[èù
i cùRaiùù aYZùZò Gjùj ò MYZ^ae Pc]èZìò Zùc Pùj èù cZìak
Zìre @[òùj uA_ùeòò

cLyuì èZ eìR^ùZùe @i fò aìc_ ^ùù \ke @^è_i Zòùì cZò Kòò Lì ò
cù^Aaìe ahd ^èj ò Kòò ò òi \ùd aìc_ ^ùù @_cìR^K @ai ù fìMò
ùì cùù^ ^RKè j ò ^èùù \eKìeò ^èùP^ùe ù- ùì cùù^ i àùWj
ùj uA-ùAQ«ò Zùj ù ùì cZò Kòò c]èò • è ahd^èj ò i , aZù, @i fò
_MZgùk eìR^ùZò_ùAìGjù Kòò i Ì' i ÁKèèò

~èpòQkùe]eù'èù-ùC ù- gù_Zcùù^ ~ùj ù Kj Q«ò Zùj ù VKp bìeZe
R^Zù ùbùùp ùùf aRìe 'i òÁìe'Kè ZìaMZùe @ùMAaù fìMò Gj ù
GK bf Lae ^ùì c\; Lae? ù-CùùKùùKùùòcYhùe G _[èùKèKòò
gùLAaìe @Qò ù-Cìcì'ue KÌ^ù @Qò @Qò bòùGK agùAò _KZò
@^Kk a• èìe ùgkù, ùì cùù^ K'Y ^è• ù^ùf agùj jùeA[èù GK
cZùùgKè @ù_ùYA ù^aùfìMò ~ùj ù G _[èù Mj UKè GcZò GK i uUKè
ùVfòù\AQò ù-CìfèècKkèù i , a_e ^èj ò @ùc _ùAìGjù K'Y Lì ò
j aìe ahd?

ù-ùZùàùk Rwf ^ùj ò Rwf @]Kìe [ùA Kò fìb? ù-ùà @ùc

@i • ò@bài~iMe i cū]r[^] ^jG, iP[^]ú@]Kie [iA Kòfīb? _iYò[^][èú
^B [iA Kòfīb? icZk @• k [iA Kòfīb ~\ò_ùj ùWj_aZ[^] [è ZiKè
_ùYòù~ùMAaiKè Gaō DaēZù aRid eLàiKè? iùZ ù~cZò@ùc GK
ùakp[^][èú ai p̄e ai Qē ai ò_ùj ùWjPWjēēZiaāMZùe MWjēēGaō ùKCñ
MùZUù MiAaēùì [fMòSMWj KeQō i_aZù, 'Rd ùj r̄ò

bf ùjC ài c| - aKige PK ù~ @MKè MWjē, 2009 ci j̄ie
^èP[^]e Gjù i ēWZ _eYic ùj ai_eò fūMò Kkè Gjù fūMài b̄f̄
ùj iA~è 'RiZidZiaì\ 'e air[^]ù]kùe _Wjō ^èP[^] @bè-r[^] ù~ùZ
cùWjPūfifū, MYciēcùe ~ù[Á_è]r[^]y_ùAfū\AUòahd: Uùlie ^ù^ù,
fūl Uuèù 'R[^]Zù Kie', ùcìlòMRèiWùe ^cZò (eZ[^] Uùù ùcìlùe
biài _è]r[^]c^aù eù_ i_èiey Keèù_Qùe [fū Uùù Kp̄r[^]ùKè ùcìlù
ù\A[èú abòl_Kìe i_è]ù l_èj iZ)ò @^yUò ^èP[^]ù cA\ir[^]ue
_ù_Y cyPpùLk[èú aeY MiSùu (ù^ùj eē aōge @iC RùY \icìlù)
Nèùe be_è bihY-G_eKò ^ùe|à ùcìlù aò`Kù _Wj[^]ec_ù[^] eò
fūMòfò GK i aò]ùieY bihYùe cá f̄c̄ir[^]p̄ir[^]ue ak_èK Lii è Keèù
fūMò@ij[^] ù\ùfò cá f̄c̄ir[^]p̄u _Zò@cìr[^]R[^]K g± ayajie KeòKj ùf,
'j_ècìr[^]ue MWjùatfò Gj̄ie _ePd ùj aò ùKjò aò cá f̄c̄ir[^]p̄Gvò cS
CùVAaiKè i_ùj i Keùa ^ùj_ò ùcìe ùMùU aò cá f̄c̄ir[^]p̄ùbùl_p\èKie
^ùj_ò' aeY MiSù RùY @ù]ēK eir[^]ùZmò MYZir[^]K ayaiKè ù^A
Ziue ùLkò ^R i_l_ùe i_òLýMeÁ ùMiÁùG Zèièò Keèù Z[ù^Re
ùbùl_p ayùKè cRbZ Keèù fūMò ùi ~ùj ù Keò_èùa, Zùj_ùj_ò Keò«ò
Kù_ùei ^c̄ir[^]ue ù~cZò MYaRie \èKie, eir[^]ùZèicìr[^]ue ùi cZò
\èKie ùbùl_p_ùp CbduèMYciēce i_ùj_ùy ùfūWjò Kù_ùei ^p̄i_ùj_ùy
KùY, eir[^]ùZèi C_ùr[^]ò Kùeò KG ù\CK MXj Kùe Z, KG eir[^]ùe
jMò aeY MiSùu Nèù be_è bihY Ziue ù^A ù[iAù\fū LaeKMR
gùeir[^]icìeò @l\èi ùRf̄p̄ej Yò (^èP[^] @ùdìMu @Pie i_òZù
Cf̄an[^] ùj Z) _YòaPieikde @ù\gùe Lfūi p̄ Ziue`Uù Up@Yù\fū
i_j_è @ù ^ò Ziue i~cj[^]ùZù_ùAñ\ke aùdùRyÁcù^ c_èb>ðù
Kùf (Uòò_e\ùe ùf̄ik ù\LiYè)ò Kkè_ùe, Ziu bihYe @gk
@kHèKè r[^]ir[^]ù CùYgùe, ^ùe|à ùcìlù bKòZiuec^a ùj fKj_èp̄e
@^y[^] ^èP[^]cŠkùKè ^èMfū biR_ùe ZieKù_PieK biuàò

aeY MiSù agùk aja]ir[^]ue ^èP[^] RZùfò Gjù ù\LòRùY biàiKè

MYZ^a _ue Rúa^

aíR jG- 'úfíúK'K'Y i aúaük VKþ bíáiúKé@ÉayÉ fíúM Gjò
 ^áP^ue bíR_íe ajé^%ádK_eíRd l @Í ^%ádK aRdeéúí K'Y
 góú ^aó ajé^áP^cŠkiúe, ù~Cñó bíR_ú RZQò úí VòNúíe bíhY
 (Gaó Kú-í) úagþKíc KeQò Z[ú òaíáúR_ò \Zíd aj • c eíRú^ZK
 \kó gqgúkú RíZíd C_í Zò aó @Qò KóúMá þ _KZ _Zðð bíáiúeó
 ^%Zbíúa @í «íKífe ^áP^ú fúXÁKé lúj Áaó úí úZúaük úí
 Núíe ^é j kíké fúB \a ^í RùKA eLè?

Gi aéKj áú í ù • þaò í cMábdMa • ú eíR^úZò fíMó bíR_ú C_úe ú \ih
 f\ò \aú í Zye @_kú új aó úí _ecíYé_eúí új C aú aiaó cí Þðþ
 Zúfú úLúf áú új C @[aú RíZò l í c\ádKé ^R bZúe fúXÁ ú \A
 úí cí^u bZúe `W í Áó Keáú új C, KóúMá þj ò_ç; úí í aKéú^A
 úLkúe KóúMá þúKúaaò_úQA ^ú ò @ZúZúe Cbd \k MYj Zýíe
 eíRú^ZK `ú \ú ú^AQ«ò í úí kL ^ú j úf aþ í cd í cdúe aáfA
 aúuA Cbd úí [é e cRú ú^AQ«ò @íC ú KúZúaük _eAeKé MYj Zýú
 Áú \ú \ihúeú KeQ«ò G ^áP^ue aó Cbd KóúMá þ l bíR_ú úaj éú
 bkó MYj Zýúe í íc f [áú aýq cí^u é_ú [ò KúeAQ«ò í aó ú] íe Yúe
 _eAe _Zò K\~þbíúa Kú@ `wú wò j áú í ù • þ a • c í^ í é ú RúY
 @í f _eVíceé aú • Aaú fíMój úZ cùkAQ«ò

NUYúKáic, MYj ZýúMVK ^ýídK aýai úe ú MúfK] úe Q, ò
 új úA~íeíKò úí MVKéc\ e ú íPþbkò PáúKéQúM\éú-íGò _ue, úí [éé
 aúj íe [áú cí f þ cí fúKé_ea • ò ^áP^ue _Pie í cMá bíúa aýaj íe
 Keí-íGò ZúC Kj_úe, bíeZíd MYZ^ae Gi aé@ígaúghò úUá þ Sekíeé
 ú \Láú KÁó aXj KóúMá \kúe ^éú ú ÚíKúú _áag `kúe \ke Kíc
 Keáíe ewXw a\kQò Kó ^ú j ú Zú j ú ú \Láú Ké aíkó ej f íó

bíeZíd MYZ^ae _Pí^ @^Áú^MVK- ^ýíd aýai ú, ú_úfó, 'cç'
 MYcírc Gaó ^áP^ú \ih Zúò Z\íeL Keáú Z[ú í «^ aRíd
 eLáú fíMó GK aýai ú bíúa Kíc Keáú_eaú • ò Zúe l fUú j ú KeQ«ò
 @^Áú^MVK 'aKíg' l 'RúZídZíáú' e aj • e Éú [ò ^cú « _eAee
 Xúf _eó Kíc KeQ«ò Gjò Kíúe úí MVK GúZ báKò l ú Kíkú j k í Áó
 KeQ«ò ù~, ù~Cñ ÉeMVK @Mícu aó \ _Zò í ZKò KúeA ú \aí fíMó
 CVQò úí aó új úA~íCQò ú Kíkú j ke @ígaúghò GcZò GK aúZíaeY
 GK í j ^gúk, c^é, ewí^, KQúú @eíRK MYZ^a Qaíe úgí bú

aùXÁaùe i j idK ùj CQö @eiRKZüò j ö GK aiÉaZüò Kkè i j cZüò ùi cZö

i j cZöK [ü CVüf, I ááGaö i \ú-C_i Ź Kigäep_á wUó^hZ Ź @ii ä, G aia\ùe i j cZö@ij èòcRbŹ Gaö Gjü @Qö_ŹÁí^e _üZyK Éeùe - MYcúrc, @cfiZ^a, aq Ríaiú c j f, G_eKüafCwje cçö

@iRKé_äð 20ahö] èòKigäepC_ZyKüe ~q PüfQö ~q üe 70j Rie ùfiK _äY j eiA i ieQ«ö j Rie j Rie ^è-ŹZ, @iC ùKüZ j Rie ^ùLiR'ö j Rie j Rie Éü aä] ai ùj iAQ«ö @iC ùKüZK]hŹw _ü• fl bieZüð üi ãY KigäepC_ZyKüe cZd^ ùj iAQ«ö `kZü, _[äue i aVé@]K ~q _äY @• kùe Gjü_eYZ ùj iAQö (AeiK \LF i cdüe _äð 1,65,000 RY @üceKüð üi ãK cZd^ Keü-iA [üf) Kigäepje CMäüKé_äðZü]öi Keü\AQöüaüföbieZüð üi ^ù\iaüKüeö i ,aZü, Zij ù j öi Zyö Kkèi itceK @ü]ó_Zye @[òK'Y aRd?

^RKéMYZiPK üaüfö\iaü Keü[äüGK i eKie i itceK \Lfe ~[ü[Zü i äyÉ Keä üKcZŹ @agý, ^äcZ ^äð^ cürcüeö Kigäep^äð^e @Qö GK f'ü I @iKhYüð AZjüü ö 1987 ^äð^ue ùj iA[äü Wüj ü Rüf@iZö 1990ci j üe i gÉ aü\ä j e @igé KieY [fíw üi j äðVieé ^äð^ ùj iA-iAQöi itceK \Lfe GK i q e güY \èü j Zèie, bieZüð eiÁe Kük _gü_üfö MA;ü abüM b@iAQöeiRü^ZK \k I eiRü^Zü üi cüw^ c^Azü eiRü^ZK Ría^ ^cüy Ke«öGaö]öi Ke«ö üKak üi cüw^ j ö^q äeY Ke«ö_üZyK ^äð^ `kü k K'Y ùj aö _üZyK ^äð^ _ue, bieZüð äyá i ü üNihYü Küe ü~ Kigäepüü üu R^ü\g bieZ jüü f KeQö

2008 MähEZüe, @ce^ü[c;e üaüWkÉRcì@ia• ^R^Z aäü\ GK agük, @j öi áaü\ä j e ei_ü^fíw \ð _ue \ð j Rie j Rie ùfiK ü_üfö p I Mkké Lüze ^Keö (ü_üfö püfiKu bWj bZeké i qü Mkkfú Gaö MŠü MŠü ùfiK ü_üfö pMkùe MWMüf) eiÉüC_eKéI j ä @üü üfö übie i Kikeé ak Ź eüZö _-j« 'eRüü! eRüü' CyieYüe i je KµCVíw `kaKükü `k IR^ Keé Keé Cyieüf @eRüü! eRüü! ü\iKí'ü, Wüqe, NüeiA Wwü cüfK, MüAWj aYiKie, MüfPü aKükü- i cÉü j üZüe _kÜWj i cÉü ZŠüe @eRüüü aj äð]eò_Źäü\ Püfíw Gjü [fíw agük, MYZiPK Gaö @j öi ä ajé \gSö_ue, _[c[e _üAi

MYZ^a _ue Ríá[^]

cláyui z R^cZúe `w ú\lú\fió biézid eíÁáQ^KóMfió MY @iA^p
@cír'y @w;ík^kè i ícþ'ú Keaíkè C_id ^_úA biézid eíÁá\ßíe
_Wmfíó ùghúe @w;ík^kè\c^ Keaíkè@w\g ù\fió K`j fúMAaú
ij ù\lúaicúZáMkò Keaíkè @w\g \pMfió aÉZú, fi fi ùfúK
\ð \ð]eò a|;ú biáue ej ùfó Éú]ú^Zi-i _l cláy cláy ú^Ziúe
Mj a|;úe eLÍMfiú, @^ycír^uèùRfþ_úVA \pMfió Ne Ne _gòufíKúe
ùLiRú Pírfíú Gaò _eVícÉei_ gj gj ùfíKúeMè`þKeMfió fMizie
i z i _ij]eò Rícú ci RðKéGKaíe _á[ðú_úAñá| KeðpMfió

aúñj @id • Kèúifú_ue, i eKíe @i ú]íeY Kú-jUG Kúf- eíRyúe
ùNihYú Kúf ^aíP^ò Éú]ú^Zi-i _l ú^ZiG ^aíP^ aRð Keaíkè
WiKeú\ùfó _yúúí cír^uèMè`þKeMfió _ad i cùÉ biá[úf ^aíP^
biéz i eKíeKè @Wpú _eí Zúe _úKAaó i eí ú áyáíú i ú;j I
@agðí ue [eje új C[úfó új úf, Zíre i aóÉ Mē Pe ú^UÍKþ
ùMíMLŠèú ú^Zú, g-yúú wòú i ú'úK ^pú akúe úZRò CVúf Gaò
i cÉ _Kíe ú~Mw/^-aue fúMMúf (G_eKòcúZ c^ gá^Meue \A\ð
]eò Mj a|;úe eLÍMfiú, ~ij íe G[úe KQò-úG @úí ^ú]ð

Kígíeþe ^aíP^ ùNihYú Keaú [fú GK _Kíe RèwLkò KkèZij ú
Kíc ù\fió \k \k új úA ùfíúK úbú \aíkè @ú ùfó i gÉ fúXÁ
@íe _j aú \ð VèGA ^aíP^ue i aVè@]Kí oLyK ùfíK cZú^ Kúfó
^aíP^ Z[ò ú~Cíokò búá ^q ðeZ új úA [fú Zú]ú c^ i új ú-y Kfú
cZú^ aq úeó ~[ú- KígíeþC_ZyKíe i aVè@]K ~q _áY Rfíci^uúe
_fúú ^aíP^ KeMfió

biéZe úKjò icúí K, i ú'úK Gaò ^aíP^ agíe\ _Píeúf ^ú]ð
ú~CíúfíKcú^ KQò i _ij _aèé i aKQò aò \kè aeú^A[úf (Mkò I
ù\lúficúZáMkè @w\g) j Vú]þ Kú] Kò cZ _ea • ð Kúfó MYZ^a
cú]þ ae aWpSèú _ŠZcú^ (biéz bLŠúe ^aíP^ Pírf[au i cdúe
ú~Cíú^ aÉZú Uòò ÁWj bZúe a • «ò Gaò _úZyK ^aíP^ú _Kþ
@^cír^, cZú^e gZKWj j ó ía @úKè Lð þðþKeúú\l«ð) Kjúf ^ú]ð
ú~Cíúahð íeú GúZ agíki oLyK `CR cZd^ új úAQ«ò(_ZòZORYúe
RúY i gÉ úi ^K) úi Vò ^aíP^e @[ð K'Yò KígíeþC_ZyKíe ú~Cí
eíRú^ZK \kci^ue Pj ð%ð ^[fú, úi jò \kci^ue _Zð] búá gj
gj @RYú _á[ð gr^yeéCbú új úAMúfó G ej iy aíaúe úKj óaò Kí^ú

Rl^u Kùf^uj ð ùKj ò aò RùYàùKè ùKzj kú ùj ùf^uj ð ù~ ùi cù^
KèùWj @ii ùf? ^èP^ue fXjù fùMò Zùé ùYèù~ùMAFù KG?

cZlir^ jaiK[èù ^èP^ cŠkùe MY Me` ùeù I K` j aia\ue
ùKj ò Kjùf ^uj ð ^èP^ _Pie @bè-ir^ PùkA[èù eiRù^Zicù^
^R eiÉieè Ijè-ùA Kigjèp aèù\ I @Rlùú _á wKè ^èP^eè @fMù
Keù\ùf Gaò Zùr_èù• ð eiÉù, ùYò aRkò @ù\ò cý^ò ð ùfù\ò i ci yù
C_ue MeZùeù_ Kùfö Gjùe KieY K'Y ùi aia\ue ajèùagò cý ñ
ùLùfùf ^uj ð ù~Cùcù^ \gSò \gSò]èò i ùceK \LF @]èùe Rúa^
KùUAQ«(ù~CùMò `CR ùfùKù NeKè c^Azù _gò_ùe«ò Gaò \èeùZò
ù~ùKòYi òi cdùe ùi cù^ueCùVA ^è«) ùi cù^ue ùKj ò RùY @ìagYK,
~G ùi cù^ue _Zèj ZB Keà, ùi cù^u K[ù gYè aù ùi cù^u i ci yù
CZ[ù^ Keàò G aia\ue aòRùY ùKj ò Kjùf ^uj ð

èP^ ù~Cùcùj • ùe i eMfù, ayai ùI cùyù i èZe MYcùc _Y[ùe
bieZe aRd ùNùYùKùfö Gjùe _eYZò [fùPèùR^Kò Kigjèp ùfùK
ùi cù^u C_ùagKieùu cZ ùi cù^u aia\ue ~uj ù, Zùj ùj ùùNùhùj ùf
ù-- Kigjèp aù ù GK _Kie aKieMÉ ùfùK Gaò ùi cù^ue ~uj ù cùfù,
Zùj ù [fù Zù _á yò cùZ @ù^K Kigjèaùù ù Kj Q«ò 'Kigjèùéù ùKùa
aùjbi Keà ^uj ð ^ù @Qò @ùce \Xy i òKl^ ^ù @ùc bei ù~ùMjò'
i eKieù Kigjèp^ùZùe c^Éù• K ~è GK MeZB_ù\Mò MZ KQò \gSò
]èò Zùe N^ N^ @KèY, ùfùKcù^u @icò 1'ù]bi Keàie ùPÁù,
~èjZù i ùceK \Lfe K\~jZc \Mò

Kèè ^èP^e cùZà ùKùZ i _uj _ue, _Yò ù~CùK [ùKè ùi AK[ù
@Rlùú fùMò \àò I _Zèù\ I i èl iake ^èPie j Zjù _Y[ùe @ie,
ùj ùA~ùAQò CMèù\ aXjèie aèeYù LaeKùMRùe aùj èQò

@½~j ùj aie ^uj ð _ea• ð ^èP^ue Èl cZlir^ i μKùe UùKù
UèYù ù\LèùKèckfù ^uj ð

GùZMùj K[ù _ue, biaèie ahd ù~ MYZ^a I ^èP^ cèue
@ù\ò KQò i μKò @Qò ^ù ^uj ð ùj ùf, GVò aò i ci yù @Qò GK @• ke
\èk aèèC_ue Kigjèp QWj ùj ùAQò Zùj ù _Yò @ÈgÈùe be_è Gaò
@eiRKZù @Wjè ~ùCQò Kigjèp Èù]ù^Zù @ù\ùk^ (~uj è @ùaM ÈZ
Kèèeù_ùeL @ÈÁ) ajèaò {^K I aè\cù^ cZù\gè bCieùe Wj-ùAQè
bieZùd RùZùdZù (Kù_ùeUjZ[ù 'j è, Sù_j ù i ùcèRyàù\ù), _ùKò ù^ù

MYZ^a _ue Rúa[^]

RúZídZú(^RÉ \ŕ Pú_úe Pécie), @úceKíd i úcúRjáit (^úÉR @ [ŕúZò új Zé@ú] ÷ŕ) Gaó C{úaZ c~Mud Ai ficú Zúfáit (C^ŕ aaéZú i ú • β \VMZúe cí'ýZú aXPúfQó KieY i úceK \LFKé_Zúeú] Ke[ŕúe _Zúdcí' új CQóö Gjú ij ú~Wú új úAQó Pú'ŕŕ i úcúRjáitú @iKúú, ^ŕúeú_úe @úabZ @úKúK Ehéú, Kúfŕŕŕ@ • kúe _úKZK Myúú e @Zk bŠie Gaó Kígŕŕŕ f\úLŕe _úKZK Myúú, úZF I deír'údcŕ MzZ [ŕúe fMúZúe R^eaó Gi aé ^ŕú GK gúZk ~ŕ fúMó i ěe úLPWŕ(MZ gúZk ~ŕ _eó Gjú c~ ja úKúZKu _úAñ Mec I @úC úKúZKu _úAñgúZk)ó

Gi aé _eó ŕúe, @ú Mú'ó ŕŕŕ I _úKú ŕŕŕe cúWŕ Púf[ŕúú j ói úKúŠ, i úcú úWÁñ bŕeZ bLŠKé CZéó Wŕ Gaó Kígŕŕŕúj a GK ú~úMú Zó fú, ŕ, @_cí'ŕ, @ZŕúPŕeZ 15úKúúó cí fŕŕŕŕ i cúúde Ké ~ŕaMó c~úe Gjúe Púj úú aXPó bŕeZúe NU[ŕúú fMúZúe i 'úú aúúú @úKúYéé Gjúe i P^ú cKú úeQó Gaó Pecú úcú QAPó 2008cí úA @úKúYúeó

_úfÁúA^ŕij Kígŕŕŕc~ aŕŕe @^ýZc _eŕú I RUK aŕúúó G[úe i ú'j ^úó Gjúe @ [ŕ ^új n ú~ i cú] ŕ' Keú-úA _úeŕ ^úó úKak GZKúj a ú~ i cú] ŕ' úKúŕú óGK ú\g, cZú\gúúú úMúúKé i mŕúú «Á Keú_úeŕ ^úó @ú_úh K[ŕúú • úe búM ú^A[ŕúú aýqcú^ ^R 'Mkúre aúj úeKé ~ŕúKé _ÉZ j aú \eKúeó @agý, @úc GcZó i ŕúe _j • ŕúúŕ ú~Cúúó bŕeZ i eKúe GjúKé GK i cúj úbúúú Mj Y KeúúKé _ÉZ, @ú_úh @úfŕP^ú cí'cúe i cú] ŕ' Z aj ŕ \eó a • úcú ŕ' úcúZó Keúúe KQó KieY ^úó @úKúRúZúú Éeúe bŕeZe _ZÁú aXPúfQó @ [ŕúZó aóúagŕ MZgúúó @^ý_úe, _úWúgú ú\gcú^, eq_úZ, Mj ~ŕ geYú[ŕ I i úceK aú\ŕj @úúó i cúj úe j «i «ó i uad_eó bŕeZúe GK i ěe ^ŕP^ i \ý i cú_ új úAQó

úú ~új új C úWc^~úKRú(_úMk-eúú i) i aúfúKúe i aúŕ' _úAñ úúúKú aú^A _úeŕ ^úó KígŕŕŕMY@úú <úh _eú_úúe bŕeZ i eKúe Mj Y Ke[ŕúú I Yú úúú, PúKúó i cú] ŕ' aeó i cúj úKé aj MŕZ KeQó Gaó GcZó GK Mj úeKé ú^A~úCQó ú~, i cú] ŕ' e C>MŕŕŕK aó aúúúq új úA~úCQó

aŕŕe CyZc ~ŕ úL Zŕ i @úP^ŕ i , aZú @úc i cde _úMkúe C_~ŕ C_cúú j Rie j Rie bŕeZúú I _úKú ŕŕŕúú i ŕý úú Vó ^ŕ-éŕó gŕŕŕWŕú

ùi fþ @iþ ZkKé Li ð-úC [æù Zú_cí^ I j WY[eú _a^Ké i j ò ùi cù^
 ùi Vo_WQ«ò ùi Vùe gj gj i òLýúe ce[æù ùi ÆK cæé@ù^K
 ce«ò [Šù új Zò ùMá ðeþòGK @íARð'ú KŠùe _eYZ új iAQò KcúYe
 LúfòùLúk, LúfòeŠ^ Wíþ ae` KíUáú KèiXj, _èYú ùRúZú @íÀ-ð e
 @íARð'úe i cMá@• Kú@íARð'úcd Gaò ùi i aè i Xþ^ -íA RúAñej Qò
 a` fò Zú_cíZúe, cí^aK cLZie @íÀc úcKk ^ðgð Èe_j ò i Cy
 i Ú'úe ~ð fMòbieZ I _iKó Ú' i eKíe ù-ùZuaúk i j i á j i á ùKíUò
 LyðKe«ò@ÈGÈ Z [ú -ð i e-úC KÝðúe, ùi ùZuaúk Èdò ~ð ùl Zà
 Zekæù @ie, KeQò a• ðí^ ~ð ùl Zà_úcd @]ú Zekò -íAQò ae`
 Zekæù i ceK_ZLðZú_íAñ-ùZ ^èj ñ aeó ùi ùZ, \e@_ieòùfíKue
 bf Ríá^ -ú_ ^_ íAò ùi cù^ bf ùfíKò aþðí Ke«ògú«ò aúKþÈú] í^ Zú
 Z [ú cí^aK @]Kíeúeò ùi cù^ aú Ke«ò i ùZR MYZí^K ùlgúe
 Gaò ùi cí^u i eKíe @íKRíZK i eí ù_èh\ e i býò ùi cí^u @ [ðúZò
 bieZ I _iKó Ú'þ bkò ùlgKé (Gaò e@íSú, i Ìú'þ ùi ícúf@ú, Kúwú,
 AeúKþ @í Mú'ò Ú'þ.. ZúfKú f'ú) ~ð e-í^ú I @ÈGÈ aKò C_úe
 ^ðègúkò ae` Zekæù új Zè i cMáC_cj úlgúe a^yú aý_úZ ja I
 ùghúe ceWj_Wjò Gi aè_Yò@új èò~ð e KíeY jaò @ice @új èò@È
 \eKíe jaò KG RúY, a• ðí^ @ú[K cú'íeí ðè_íe j aúfMòúí _Kíe
 C_úbiqú aþðí _[æúe @íagýKò Zú_úe, i ùZR MYZ^aúe aú Ke[æù
 _úZýK cYhe Ríá^ @új èò bf ja- Gaò ùMá @eþ @új èò \ZMZúe
 Zekæò

AÉí^ þafþ aþðí ðyúKde be_íe ù_d úkdúe, GK C\þaM_þòð
 \gKcŠkú i ícþ'úe, (C\þaM_þòðGA [ò íAñ- GKZú, _MZò MYj Zýú,
 @úicð'úcd @íÀò± GKúMòCyieZ új ùf, ZKò Ú'þ@]Kíeúú ^új òWQð) cå
 ù-ùZuaúk 'fò ^ò Uè Máí lj _eþ þ ^úck úcie _áŠ _Xj [fò cå
 ùLò_íe[fò j á• þ Wúþúe aþ] aú _^ò, eúWfþ Wúþ i ícþ'ú] Wj'úe ai ò
 i cÉ i cd Kú;[úfò ù-ùZuaúk _Xj ùgh Kfò ùi ùcúZ Kè<A
 _KíAúf Gaò Kj úf, 'eúic @íqú aúŠò eLèò Kúj Kò @úic @íqú aúŠò
 eLè' ùi @úic úaúfò Kj úf, Zèc úaúfò ^g ò

úcie ùi ùZuaúk cù^ _WMfú ù` Rþ@j þ \þ ù` Rþú KaZú ~új íKè
 _áYQ@ú KYúe MúAQ«ò@adú _eaðþ

MYZ^a _ùe Rúa[^]

‘^j ò ^Múj pùcīc-īf pùZù RēZ Rēj ò i j ò
^j ò l ò ūfcdūī ēpùZù @ēRēj ò i j ò’

cāZiū fīMòù~^ùZ[^] @^āi\ Kfē

‘Ê_ŭ~\ò aō k, ùZiā ayīKkZù j ò [iC
ck[^] ~\ò@i ,a,ùZiā @bkih j ò [iCö’

ù\Lf, KaZù Kj ùf cāK’Y aS(f

ùUû_ûùUû_û aKîg aòæ

ùUû_ûùUû_û aKîg aòæ

'ùKîV Rciê_ l úùPteò
ù~ua Meñ R^ Keò
@iA^òauk a;ú j G;
ciZai ic« R^ ~G
_ l úu VieèùKîV j ùe,
ÉZù; i òi òe aPùeó'
- ùfLK @mîZ, AófŠp 1821

2010 RfiA 2Ziel ùbie ùbie @ñfiainp Mbie Rwfue @šau_úfò p
MkòùPckèi eiRKèieu QiZòPèù\fw Ziu KùcWpîr^u _iAnúi [ùf
@Rî\p ùi [ùf ^hò bieZid Kcý^Á _lWò(cùl ai\ù)e _fWèpùeù i bý
Gao bieZ i eKieu i j _ÉiaZ gùkòK[iait• ò _iAn_ùe cù^r^iZ c^i ò
_fò ZiuèGùZ _lLeèKij KòMkòKfù? @iC Kij KòeLMfù Rk Rk \gèèù
ùi ù_ùWjPj WùK? ùi cù^ ^R KkùKie^iciKéZ' i j Rùe fèPA _ie[ù«ò
GAUù K'Y [fù ùMùU bff^ù i ù;g?ùì \ò i Kùk ùi cù^ @iCRYKè
j Zyikùf--è i ú^ùK ùjcp;á_ùŠò ùi @Rî\ i j ~iC[fùauk _fò
jiZùe]eù Wpùfò ùi cù^ ZiuèKij Kòcieùf? K'Y Pil ó _icòY ù\aiKè
ùKjòù~cZò^ eé «è ùKjòù~cZò^eé «è ùi KijùYú KjèiKè au Zèù
Lèif?

~q Pùf[èù i cdue ~\ògùkòK[iait• è _[c PeYue, ùMUG _l e
\ZKè^y _l j Zyikùe, ùZua aŠaiKèùj a, ù~Cñ_l j Zyù_ùAn\idù ùi
gùkòPij èj ò ù\Lòf fMèò i ùZ ù~cZòùKjòRùY ^è • òù^fù @Rî\ a • ò

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

ej ùf cj wú_Wpö Kkëa • ùr^ ù\ge eiRù^ZK aiZiaeY ~ij ù, ùi [ùe
G_Kie ^è • òGK bdue aPte abùle ei_ù^A_ùeö

KüçWpür^uéalid ùVA \ù«IMVj Rwfëù` eëie KQdø`_ùe cä_ÿò
GK ~izie ^Kä @uüakë ai fö G[eK _[[fù KkëKe, @[P _ePZö
M«aj, ^eü\fië i oi \ cüMö Z ~«epç«ep ~«epç«ep GK _eYü
_~ÿüal YüMe, ùi Kike GK ùamir^K aö dlo 1710 ci g_ùe Rd_ëe
cj iëiRü \Züd i IBA Rdi öj Gj iké^cöY Ke[üfö Mj cür^ue MZed ö^%d,
_ùYüMe _aj^ëir, Z[üi cd RiYëü_üAnGj Këayaj ie Keü-iC [fö @iRö
_jald'e üi _~ÿU^ü@tkhY Zire ^ij ö üj uf a^è-iAQöMYZ^e GK üQü
üi irëçp(_ägd^üüK|)ö

MZ KQähö]eð eiRù^ZK \k I]cüd i wV^e _Äü_ùhKZü ayZüZ,
Vfië _Zëü Kù-ÿKic ^hç ö \d [fù, ù-üa Vfië üaüjKäpë aj è
aögk, HZj üi K ügübi-üZi @^ÄZ üj C [fù, G_eKüüKua üKua \d \d
]eðPif [fö @iRöKkëZij üeiRù^ZK Kù-ÿKic _üAn@_j • ö C_f^2 üKak
üafëëaKikü, ü^Kiaj ie @C_KpKp_üAö @iC ASëüMUP üKak ç^amüdu
üi d^ _Zëü _üAnüi RiMü üLüfö ü-cZö Kp 'üRi Kiké ^yüd, @ice
Viar'(üRi Kü [üf RüY cüWfö eiRù^ZK jüz [ëü üKj öRüY MŠü Züé
Vfië GK aiepë j Zyü Ke[(fö)ö Güa, Vfiü i j ee aj èRiMüe144] iëü
fùMA \ëü-iC@Qö 144] iëü D^aög gZie ie GK _eYü@iA^p Gj ö@iA^p
@^è-üdüüKöYi oi ad ü]ieY RiMüe _ü• eë@]K üfiK- 'üa@iA^pGK i ü]ieY
CüYgy _üAn-GKüMöüjüA_üeüa ^ij ö 1861 ci g_ùe abüj i eKie Gj ö
@iA^ _Yd^ Ke[üfö CüYgy [fù, 1857i üjü adü\j e _ëieë ü~_eö
^NüUö @ü_izKikü^ CüYgyüe _Yüz GK @iA^p@iRöKkëbieZahë aj è
i ü^ue i aKikü^ ayai üe _eYZ üjüA-üAQö j GZ, GcZoi aë@iA^pfiMö
@ic _äi^c^ü abüjçir^u _üLue KZmö ü-CföüAn@Kp` Wpangbalykdeë
i 1^i^ PK C_ü]öMj Y Keëü@ai eue üi Kj üf abüjçir^u @ic _üAnGK
ùMëacd HZj y QüWj-üAQö` @ic ^yüd_ikKü, @ic @iA^p ayai ü, @ic
@cfiz^ I @ic ü_üfö p_üZyK üMÜG üMÜG cjür^ _ZÄir Gaö Gi aë
@üç _üAQë abüjç bieZüd _jüü ^eö üi MÜK ü\g_üAnC_ü-üMü i ayÉ
üjüAQ«ö'

~«epç«epVfië GK ciZä i ü^, ù~CMö144] iëü fiMëKeü-üA ^ij ö

i ìeù\ùgeèùfìK @ii òGVieŠ j @«» LüfòGZKòUùK @ìgùKe«òù~ Zìu K[ù
ùKj ògèùàò KìeY G ù\ùge eìRù^ZK _ZÀìr^ I MYcìrce @WY^Re ù\Lò
ù\Lòùì cù^ Qò Keù\ùfYò GVùe _j • «òKG f`ù ùek-ìZà Keò KG
_Yòùbù_ùk Myùì ð_ùWZu _eòì _ùj i _ùj]eò_ùùe PìfòPìfò GVùe MZ
KQòò` _~j« G ~Mùe _Zèù\Kìeùcù^ i _ùj, i _ùj, cùì, cùì G_eKò
ahò ahò]eò_ùWeù_ùKA _ùeùùfò ~\d `ù_ù[pe bFRMù LùŠ fùMò
ùì cù^ ^R^R bZùe UYùlUeù fùMùùf, ùì cù^ Z[ù_òfùMA _ùeùùf
^Re ewOWj ayù^èp i icèù^ù [ùC_ùQ_ùfò e ^ùfò^Re, Rìeù Keùùf
\ùù_Zà ùNìhYù Keùùf _Zèùùe Li Wj, ùPÁù Keùùf (~\d i`k
ùj C^ùf) i òi \ Pùf @bò-ùr Gào GAVòai ùf @ìceY @^g^ùeò @ìZ,
GAVùùì cù^ @ìgù Keùùf, @ìC @ùì ù_KU Keùùf MYZ^ùeò

Gùà KèèMYZ^e icd ^Nò a\ùKA \èù-ùAQòafKf^@èè_ù• ,
@`ò ðùùAcù I beùùAcùai eùZòej Yò@ìC ùbùRìe aòayai ù^ùj ò ùfùK \e
\eùkèèèèè [ùkè i j eùe ej àù_ùAù@ìgù^ [ùC, ùì [ùe ~ùG @ùì ^ùj ò VKù
QòUù i è ù RìMù QùWjùKèùj a j òùj aò ~\ò^ QùWjù ùZùa_ùfò fùMA
ak_ùK ZWjùèù-è, _eù_ùZò@Yùd• ùj ùf fùMò@ìC_ùYòcùWjù aòPùfèò
Kj ù-ùCòù~, MYZ^e GA ù~Cù^èù aù!ùèÉ, Zùj ù ^èùùfùe @^ÀZ
j aùKè [èù eùRyùMùÁù KàWjù _Zù-ùMZù-2010Kè i èLèùe Keùù_ùAù
Keù-ùAQò ùj ùf, ùKj ò@ìgù Keùùj ùkò ùì _èYù \ò gùNà ù`èèù èò
CùfLù~ùMý_ù~, eùRyùMùÁù KàWjù _Zù-ùMZù i ÁòKeù-ùA [fù aùWjù ùcùRyè
~gMù^_ùAò @ìC @ùc GcZò GK @ai e_ùAù@ìC MYZ^e ù~Cù^K^ù
PùLŠK [fù, ZùKèaò@ùc aŠù_ùKA ù\AQò j GZ, Gj ùj ò~[ù[ò j GZ,
Pìeùfì ùfùKu NeKè]kì ùZ KeùùZìeùZùùì cù^ùeì j eèè^Kùfò\àù aòVKù
aù i ùaùy ^ùdùkdu @ù\gùe j Rìe j Rìe `ù_ù[paKìkùù RùàKù QùWjù
ù^A Zùu ùQùù ùa_ùeKè i ð cùfj ùZùe ùKù\àù j òVKù @ùj èòj Rìe
j Rìe bKìeùùeì j eèèZWjù èj Keù Zùu RìMùe Mù MŠìeèckè Šèùeùeùaj ò
@ùYò ùAì beù ùcùUàUù^fù aWjùWjù_ùcùfù ÁùWjùcù i Acò_ùfù ùLkìkùù
_ùAùakùù_ùòùKùMèù^cùYùe fùMAaù aòVKù_ùèYù i icùRy @ùRò^ [ùA
_ùe, ùj ùf @ìC \ùì Zè_ùeùè@ìC_ùAùGùZ fùbR^K ùj ùA-ùAQòù~
@ùc ZùKèbùwò_ùeè^ùj ò

cùùì \ò ~«èp«èp~èùe KìeY bùeZe aòòùì j eèèj Rùe `ù_ù[pe

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

aui ð ù \fä @üi [üf ùKùZK ùckK @]Kìe \iaü ù^A:- aui Mj @]Kìe, Lüý@]Kìe (_WkM), a • äie @]Kìe (cÿ^i ò_üfÜò@]Kìeü aÜò@üid I _fö \iCeèi èl ü)ö

üi üa [fù_j fôai «e i cd, Leie ZiZöPiCüPiCüfMüf fïw _äd WüK aüEècäaieò_ie[fü_zaüve Mšö Gjü[füj Rüe cYh geiee _è-bZ \Mš- ù~Cìgeie _üfÜò-üAQò@cYhe geiee, ù~Cìgeiee cYhe Èü ý I _eìcke ùckK @iagyKZieähö]èa • Z, ù~Cìgeiee ù` • è-üAQòaWj i j ee @iaRüwe, @igü Lüš _üA^ò_KZò\iCeö _üA^ò^ck Rk, ^ck aiclè Èü ýüi aü G cj ü^ ù\ge ùKüYi ò@ögüe, Z[iK[Z ùKüYi ò_MZguk ù~R^ü, ùKüYi òi j eü _ZÄü^ ZèieòKeü-üA ^üj ö üi cü^u fÜMöaiü Lüš aü!iaÉ Keäü_üA üi Raij efüf ù^üj eèRüzid i j eü _èèè ie cÿ^p üj C aü aÉòakìg ù~R^ü @[aü ueiRMie i è^Z aü üj C R^cwkKìeü ù~R^ü G_ekò^Yüü ayai ü~üj ü C_ue üi cü^ j M«ö üi cü^ Qidü cYh, bZ_eòa • «ü~R^ü I _ZÄü^e `ü c^ueö üi cü^ eÉüe gè«ò eÉüe Lièkò eÉüe ù_c Ke«ò eÉüe]hZüj è«ò Qèü aòR^Ke«ò eÉüe; eÉüe R^«ò@iC eÉüe ce«ö

~\òPkyZaGcZòGK Kküüj üA [ükü, ù~CüNüY!ü RWZ [ükü, aü^ý bihüe Kj üf, i ü^cüKè ~\ògöNü-üA _ie[fükü, üZüa i èüMüpcüfèü^èp i ü^cü I Äie _èÄie _üA^ [ükü üi _Kìe \ieüýeè CKÜò@üi [èü \Mš Mec cküLae i èüi i j Z cüka ~ièkü ^üj ö

üi \ð ~«èp«èp _Zèüüe i èüMüpcü^ (aÉèüi ð) i üf ^ [üf, [üf `üüü[è aui ð üü üi cü^ ùKüCvè@üi üf? üi cü^ KG? üi cü^, Pckèèü bieZe geYü[ü, GK @Küü KieLü^ie N • iPKÜü ahüq aRjäÉö üi cü^ üi jüòüKüüüfükue _Zðüü~Cüü^ \ieüý, I üj, a^yü, ceüü (@]Kìg cYhKZ), LYò Afüz KieLü^ü, @üfèðècþ KieLü^ü, eüR_[, Èü]è Zieè@Rü_~j« ^èZ 3,300Üò aWj aš Z[ü Güakìe üi Rþ (ÉZ^ @[ü^ZK @ • k) \ieü aü ü_Zö üi cü^ üi jüò83üKüüüCüYhüe @ögaugh ù~Cüü^ ù\K 20Üüieè Kçp@üüe Pk«ö üi cü^ C_üü üe i Xjèü ù~Züaük i eKìeü üMüüüe fl fl U^þ Lüý çü LüA~iG aü ü_üü \èi-iG (Lüý Meäüèaü • äai @ü_l üü_üü) aü gÉü_üü)ö üi cü^ @ic ü\ge fl fl _Äj ü^ gögèü^ue aü_ü, cü (ahKè_ü • ahèèKçpadi e 20

fl ggéce«)ò ùi cù^ ùi j òfl fl cYh ù~Cìcìr^uèG i j eeùi i j eKé
ùaij ò^èi-iG, ^èi bieZe ^cìY fìMò 'èù]èK aKìge `k' PùLòu K'Y
Gj iKéKj ù-iG?

@ic i eKie \A i -ij ayù_ù^ÀZ ùj aìKé[èùieRyùMìÁù KàMj_ Zù~MZù
_iÀi^@gj ùKùWfìe (_i[cK @ùKk^e 2000_ZgZ @]K) LyòKeàùKé
CPZ cY«ò ù~ùZùauk Kò i ^ùì aù\, cýwfeèù, ùWwé \fìe i è ePàMj
bdùe ùi [ùe @ìgMj Y KeàùKéaj è@ìRìZK ùLkìkòèeìRò ù~ùZùauk
eìRyùMìÁùe @ìkùieK cLý AòfŠjè eùYù ^R @aù, Z È_ùe aò biaùa^ò
ùì [ùe ù_ùeij Zý Keàù_ùAò GcZòGK i eKie ahdùe ~«èjç«èjè
i cùaz_ZèùùKìeicù^ K'Y biaè[ùa? K'Y biaè[ùa ùi cù^,
ù~ùZùauk ùLk_ùÀiCÝÁ @[è GK ùcìUù@u Pùfò-ùA[è ùLk @]Kìeù I
eìRù^Zùù_ùKUKè ùcie @^ècìr^- aùgh KQòbiaè^ [ùaò KìeY, ù~Cì
cYhùcù^ \òKéZOUuieèKçjèidùe Rìà^ a • «ò ùi cìr^uèGùZ_ècìYè
@[ùùKcìGK ~L-C_ùLýr^_èòfìMè[èò i_ aZù, ùi cìr^uèGj ùaòfìMè [è
ù~ ùi @[ùùì cìr^ueò ùi A[ò_ùÀiZ, bieZe bÁ eìRù^ZK ù^Zicù^
I cZìKèèùù èùie i cì yùj G^ùj è fùjè[ùe ùi cù^ ^èiP^ KYù^A_ùe«ò
ùj ùf GK ù^ZK ùKà]e Qk^ù KeòKj «ò 'cìl aùùcù^ ^èiP^ùe Kij Kò
QWj_ùj C^ùj ùkèP'

ùì \ò ùi Pc}è \èùfìKùe GK ^èb R^Mj kùe QWj_ùj ùA cábìàèùKé
fìMfòG ù\ge ù~ùZi aè fùXjAe K[ù-aWjèS aèè ùe ^cLù C_ZýKù,
ù_ùfìbecj @èYìPk_ù\g; LYòaèè ùe I Wjù, QZgMjyèiC SùWj_Šùe
fùXjA; ù_ùfò j aèè ùe fùfMjè @ùèùì ù Gaò gð I ùi Rj_ùÀiRcòj Wj_
aèè ùe ù\g Zcìc fùXjAò GcZòGK \bMjKèGùWjAaù_ùÀiùKùZ ùKùZ
ahò(@ic ùKùZ ùKùZ C_ùdùe) ùfìùK ^ fXQ«èP ùcie cù^_WjMùf
KìŠùe aŠK_ùKA afè[èùeè_ò cùìi, ^cLù, ^ùZò cùwùjè cù]a, i ùeìRù,
eìRè Mjy_ùCùì Šò@ic Kckù(cìl aùùu i j Rwfùe afè[èùì cdùe ùcì
@wel K)ò cábìàfòRwfè c j ù^Zù ahdùe, ù~CìRwfùe cìPùf[èfòGA
KQòò Zùkò ùcie cù^_Wjù, bckìk_èa i cdùe @ùèùì ùcì\ke Q|-
i ùZ ù~cZòGK ùKà]è RìZè ZWZ_è; ^e g±Zewò

ùcie cù^_Wjùf_ù, ~ij ùu i j I èwfb-ùA[èfò Gj òZèg adi ù SèUò
ù~ùZùauk_ùj ùP PXQò aùWj_èò]èòC_èKèCVQò ^R \j UìKèùNìhìeò

ùUù_ùùUù_ùàKíng aò_a

ùNihieòPüfQö Gü_ŠKj þ@ùÈù_Pie ùj ate VKþGK i`ùj _ue ZüuMe`
 Kei-íA [fíü ZüuGcZò^ò-íZ^ù\@Mfíù~, Züu geíee ùKùZK bZe @w
 KíUòKeòaij íe Keð@Mfíü _fíü Züu @íEMyKèPèù Keù\ùfö Kj ùf ù~
 'ùí ù-cZò@íC ùKüaaòRwfúe Püfð_íe«ò Zij ù í è^ZZ Kei-íAQö'
 @VahòùRfþLUòù_úe _\üuèQüWj\@Mfíü ùí Gúa 'í j ðaŞel cZKcWò
 ^icK GK i wV^ PkiCQ«ò ù~Cíúí uécQ G^KíC • eþe cieò\èi-íCQò
 ùí cíu ga Cj íeKeòù KcWíe Kicò C • e @íŞà_ù\ge PieþüWjNèòNèò
 GA i wV^ ga Cj íe KeQ«ò aùghKeòù~CíMeàMeàùue ^R _ùR^e
 ga @íYèùfíMò_ùLue _Ai ù^ [íGö

ù~Cíúí ^ \gSò\gSò]eòfXj@ùí Q«ò_eà • ð _iAñ G_eKòRíuYgüue
 ^yíde `ò þ`ò þ@íaiRþUùK gVèù_íAñ ùí cíu _ñü, í j í @íC \XZü^èZ
 @íú]íeYò úfíuK bieZid eùÁKè CZLüz Keòù_íAñ fXQ«ò aù ^\üaŞ
 aieq úe fXQ«ò ùKòYí òGK ^YÁ gð_K] aùíi Rþaeq úe fXQ«ò ùí í aè
 ùghK [ù ùj CQò ùí cíu^ fXQ«ò~þùü_íAñ a • àie @]Kíe_íAñ cYh
 _eò 'aùí èùr_íAñ ùí cíu^ GA [ò_íAñ fXQ«ò ù~, 'èú]èK aKíge `k'
 ùí cíu fíMoj íAùl íe _Wj_èùcfíMíBe \MS _eò

Èù]í^Zie 64Zc aihKü C_fül , bieZe_ù]í^c^ùí fíRkFíe aèfUþ
 _à þc • C_eèRíZòCüYgyúe ù~Cí^íei , eþj í^ bñY ù\ùf, KG aù
 biaà ùí GcZòGK ù\gKè í ù'ù]Z KeQ«ò ù~CíVòMeà í òLjò @ì Kíe
 26Uò\èèZc ù\ge ùcW Meà u í òLjVieè@]K? (~\ð í cMáagñie
 @bèq òj íe ^Áieè bieZ \Zid)ò ùí Kj ùf, 'bieZe í `kZü_íAñ Zc
 í cÉue @a\í^ ejQö @üC @íRò ù~CíVòQWj ùj íAQè Zij ù ùKak í_a
 ùj íA_íeQò@ic gicK, @ic Kéüegðí, @ic KèKcíu KVð _egñc_íAñ ...
 @üC GK ^èü bieZ ^cúY KeQèù~CíVòbíMñíeú ejà _ùZyK ^íMeKe,
 GK í cq bieZ, ù~CíVò_ùZyK ^íMeK a • ò_íeüa gñk@íC í \zìe _eùagüe
 í 1^r í c-þùü í jò GcZòGK bieZ ù~CíVò_ùZyK í cíyie í cù]í^ ùj íA_íeà
 MYZí^K C_údué, í eí Z ejò_íeà _ùZyK ^íMeKe ùcck @]Kíeò'
 ùKj òùKj òj GZ Gj íKèKj ùa cgüYúe KCZK! aù í ùZ ù~cZòùí `ðfjYŞþ
 aù í ARefjYŞþ ùfíKueí ù'ù]Z Ke[ùfö

@üC ~\ò@ic_ù]í^c^ùí 'ajqMZ í ù]Zí^ LjZò@^èí Züu bñYKè
 _ehèè ùZüa ùí G_eòKj [íü«, 'úcie bíA í bCYícü^, @íRkú \ð_úe

@ice @ZiZ ùMrea cù^ _KiA cã Zccir^uè@bò^ ^ RYiCOö cã RiWY
 \e\ichpUùK aXQòGaö Zè_ cù^ Lüý_ \ù[è \icKèù^A ùciùcñj COö
 ùj ùf, G \MKèù\L-Züccü^ 65ùKüWèèD; òùfùK KhKü-ÿue gicK ai
 KhKbùa ^ùdiRZö KèèRWÿ KèZccir^u i icj K C\yce @aù^ 18bùMèè
 Kcþ @^ý_ l ue @ic @iA.Uò ùl ZKèù\Lö cùZägçgqè 0.2% ùfik ^è-ç,
 RWÿ Kèè^ùir^ 5% Züc ùi cù^u i j i cù^ ùj iA_ìèè Kð Gj ùi Zý ù-
 @icù\ge @bèèj òj iè @^i ùè ueiRMie aXÿ ùj ö @ice ùi òùMÿ gçgqè
 60bùM È-^ùdiRZö 90bùM @Q«ò@i wVZ ùl Zùèö i Z, ùi cù^ ahKè
 cùZàKQicüi Kic _ìèùkò ù-ùj Zè@a^ùdiR^ ùaùfòKQòì omù ^ùj ð ùZYèù i j ö
 @ògUKèèùc UùK @ÈÁ KèèLQö @ic j ö ìaLiZùè ùi cù^uèueiRMieaj ù^
 biàùè ù\LüAaù VKþj a^ùj ö ùi cù^ ù-Cñ_ei òLÿir ù\LüA Kj Q«òù-
 @ic ù\gùè gùèl cùZècZÿj iè _[èùè i aMè@]K-@ùc GK RiZbùa
 GKRW ùj iA ùi _Kie c! LaeKèKQòò^ _iAñ@Yù\Lü Kèèù CPZö @ùc
 G i ci yìKè_ùè i cù]ir^ Kèè_ìèèè ù-ùZùauk @ic Èù ÿùì ai _èù_èò
 NùèiAKeY ùj iA iè[è-ù-ùZùauk C_eèZkKèSe[èùakìg -aò_a ùUù_
 ùUù_ ùj iA @ic i cÈu _lLkè_j • òi iè[èò cã@igü KeQòAZic^ùè Züc
 i cùÉ Èù ÿaùcù KùèA ù^A[èò MZ 20ahùè @ice cŠ_Qù Lüygi ý
 C_f²òj iè Kcè-iAQò ù-ùZùauk Kò@ice @[òùZòZiàj ièue aXQò cãG
 aia\ùè GZKòKj èòù- Gj ù GK i òù-ìM cùZö

'ùj ùcie ù\gaitù ù! @ù_ cù^ GK ^èù bieZ ^còÿùè aZüò ù-Cùò
 10ORY]^ Kùaeu jùZùè @QòRWÿ_è 25_ZgZö cÁùcd ùfikü
 jùZùè i µ • òvk j aù@[òZÿ ù@]K Kü-ÿl c ùj iA_ìèèö Züc i cùÉ gÿQ
 ùagù ùfikùè chù cùè^ò @ùc Pùj Qè @ice cÁùcd]^ Kùaeüü^,
 ùi cù^u aŠèùSaciù^, ùi cù^u eùRù^ZK l ùa:èèK i j ù-ìMüü^ i cç
 jè«è gùkòl \vzie _èùagùè cù^ c-ÿù\ù i j a • «èGaò ùi cù^u ùcckK
 @]Kie i èl Z ej ö'

'cã i ùPZ^ ù- ùKak MYZi^K _j Zùè ùcie G È_Üi Z ùj a^ùj ö
 aiÈaùè, cãagùè Kèèù@ie_ KeQòù~, aŠK ^kùèej òC_òùj G MYZ^ò
 ùi [ò_ùAñLYRi µ^ùè • kùè C\ùieY ùj C[èù\Mj Riàù\ùj Kè\kùai_ùAñ
 @ùc ùi ^ù_ ù_ùfò þ i @èèG` þ aGi G` þ ùK|èd Cù\yùMK i èl ùak, _jà
 i ùcùk eùA` fþ aùj òù i j Ä_è^þ ùMàj icŠþ@ic ùKiaà aùj òù ^ùdiRZ

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

Keàò

'MYZ^ae_ùidM @ùc @ie_ KfêKìgèp cYù_è @iC ^ùMùfùSùeö cá ù\ìj eùAaù @^iagyK ù- Kìgèp bieZe @aùz\y @wö ùfùKu ^KÙùe MYZ^a _j_ù• Aaù_ùAñ@ùc ùi Vò5fl eè@]K ùi ãy cZd^ KeQò MZ \Acùù Kìk ù-CñKìgè -èKcùù^ ^R Rìa^KèaRò fuMA K`_j @cìr`y KeQ«ì @iC ù_ùfùì pC_eKè_[e `ìvQ«ì ùi cùù^ fÄe-A-ùZiAaie Pec_`ù ùi cùù^ @Rìùù Pùj_è`ìj_ù«ò Pùj_ù«òKìcö \èLe ahd, @ùc ùi cìr`u PìKèù@ùù\`_Zà-ù• pKeàù_ùèè_ùì cìr`u c`eèè6ORY Rìa^_ù\Ai ieQ«ò GùàVieè_ùì j_ò aò [Mìcù -èKOKè@iC j Zyù ^Keò I Zij Z Keàù_ùAñ cá ù_ùfùì Kè^ùY`g_ù\Ai ieQò'

MZ i_ùZahè_ù_ùr`c^aùZB Kikùe, c^pùcùj ^pì_ò ^RKèùì ùr`èù MìSùù ^cà @icè_ùZy`j_ùr`, @]É^ bicKùe eLòèùì Q«ò GjúGK Pc}ie Q\ùagö KieY, MZ 20ahò]eòùì j_òùfùK_ù_ùc @[c^aù@iC_ùe_ù_ùr`c^aù eù_ù-Cñ@ù[K ^ùZKèak_ùK fùMèKeQ«ì Zìre `kÈeù_G_ù\g @RòG_ùKie i_ùZùe _j_• Qò Gjúe @[ò^èj_ùù~ c^ùcùj ^ i_ò RùY @]É^ ^j_«ò Gjúe @[òì aè@ù\g_ùì ùr`èùMìSùù Vieè@ùì ^ò_ùcawe_ù_ùZ^ @[c^aù@ùgùK cZàc^ùcùj_ù I cZù@ùeùj_Y ahdùe ^R @icRìa^ùe ùfLQ«ò 1991 cìj_ùe, ù-ùZùàùk bieZe ùaè\gK aò`cd càùbSìeè i_ùZòàò \R^K bùùà Kcè_ùA[ùù_ùì ùZùàùk Z}ìkù^_ù_ùr`c^aù^èi_òj eùù GK @ù_ùZùKìkù^ EY_ùAñ@ùK RìZK càùùKìh ^KÙùe Mjúeù Kùfò càùùKìh \AUòì_ù_ùe EYù\àìKè eùRò_ùj_ùf_ù_ùc-Xù• MZ_ùeà_ù_ù I @ù[K i_òÀieò \Zid, Zìr_ùì_ùe GK @[c^aù^è_èj_ò cZùù Kjúù @^è_ùcù_ùì b\àyqRYu [ùf c^ùcùj ^ i_òj_ò

G ^ùWKùe cù_ù_ù(ùì ùr`èù-èùj_ùf) ù-ùWùe bicKùùagpMeZB_ùRùY KeYìcùù Z, @iC RùY PèK fjúKè UùYàù_ùe_ò ayqZB @[ùZpG \jú_ù \ìdZùe @QùKeYù I Keùì_ùaùMò ùì cìr`u \ìdZB^èP^ù^B_ùe KùeAaù GjúòbicKie \ìdùe, ùì cùù^ KQòKQò^g_ù_ù_ò^è«ò(Zìr fùMòajjú_ùàù aò^è«ò) ~ùj_ùù\LèùKè_MZgùk, Kèè@i fùe R^ùeùhe ^èKè[SùKeàù Z[ùàKìg e[Kè@MKè@MKèMùWÀaù Zìre Kìc (èùj_k MìSùù ^ùcMèò_ùgùbì-ùZà Gjúe GK i_ù_ùe ^cè`j_ò ^ùcMèè_èaKìAUùpùLìkàù @^èZKèèY Keàie ùgùd èùj_k MìSùùè_ùMf_ù_ù_ù_ù_ù ^ùcMèè Wweùù KŠu i_j_aj_èRìZid

@iC @ikRiZid Kcùu ahòahè fùXyÀ ù~MòGjù i , a ùj iA_iefw ùi jò
ùgibù-iZùe, eij k MiSù ^RKé'@l'èùù ù i ò_ùj'ù' ùaifòuNihYùKùfò ùj ùf
Kj ùf ^ùj ò Zùu \ke @ù[K ^ùZè @[ò@l'èùù ùu MY aò ù_ ^ò ù~ùZùauk
^òcMèe @iL_ùL aKÀUpLYcìr^uùe Ne aWj_ùYò@EG, ùi ùZùauk
'èl'èùù ùu i ò_ùj'ù' ~iA[ùf ^Me aFò eij k MiSù bfùfùK ùj iA_ùe«ò Kkè
ùi ù~Cì\A bìeZe -'] ^ù bìeZ' I 'Meà bìeZ'- K[ù Kj òafQ«ò ùZ
ù~cZòG[ò_ùAñZùu\ke KQòbìcKù ^ùj ò ùi ^Re aq ìcZikè@_cìr^Z Keèù
ij @^yçìr^ue aq Kèaò@_cìr^Z KeQ«ò)

MYZiPK PkYKé]bi Keèie GK Pc}ie aù;iaÉ ù\LèiKèckQò G
aù;iaÉe ckùe ej Qògic abìR^ò ùMUG_ùI ùe, MY@ù]ie [èùeRù^ZK
ù^Zù ù~Cìù^ Kò ^èP^ RùZA_ùe«ò @^y_ùI ùe @Q«ò_KZ guì ^e
cwèik ù~Cìr^ue ^èP^ RZèù @iagYK ^ùj ò(ù~cZò@cFù I RR) aù
ù~Cìr^ue^èP^ RZèie SùcFieècY KeLèi-ùAQ(ù~cZò@c_ùj^r^aù)ò
Gj ù bìeèù bfùj a ùi i^èù I eij ku j iZcùùe i eKie @Qò @i f I cZù
Gùa Pìfè-ùAQòùMùU GKPIèù ùMùÀie j iZKè ù~Cìf_ùe @Q«òRR@_cFù
I eìRù^Zù ùi cùù^ _Yò@Q«ò ùNùWj ù\ùWjè RZKie ùNùWj_èò_ùf
Kù_ùeì ^µ ^d^Yue, ù~Cìr^u cùfKù^ùe ej QòG ù\ge_ùd i cÉ
i µ • ò ùi cùù^ bòùbòùeìRù^ZK Mj ùkùe aSù ùj iA[ùkè_ùZùù_èò
Zicì ù KeFùkè Kkè ùfùKu c^ bèfAaù fMò Zùj ù ùKak GK PìfùKò
Kù_ùeì ^pìr^u cùùe aùRjK_ùZùù_ùj òeì f_ùZùù_ùZù

_òPùù_ècFùì GKPIèù ùMùÀie RùY aeÀ i \ì yò ùKj ò ùKj ò Kj ò «ò
aùeù]ù \kùe ùi GùWj ùfùK_ùd ù~ ~\ò aò KòùMá p_èù «ù ^èP^ùe
j_ùè-iG, ùZùa aòùì Mj c^ù ej ùaò i , aZù ùi cZò aò ùj iA_ùeò Zùùè
ù~CìKù-ù ^yÉ Keù-ùAQò Zùj ù_èù KeèùKèZùùè@C KQòahòMù\ùe eij èù
Reèù Kkè ùi eù «èaù ~ìkèKQò~iG @ùì ^ùj ò _gù_ùf_ùe _gù Kùò
MùWY \èi-ùQò- ùLk Pìfè j ùPìfèò 2002 @ùKèeùe _òPùù_ècF
Zùu_èYù aqgàùYkd j ùbùWjè aqay \ai@aì eùe C_ùeìq Kù_ùe GK
eì_ùeL_ÉZ Kùfò Zùu aqayè ahdaÉè[èfù 'Meà-]^ù ù\g: aKìge
@ùj_ù'ò Gj ùaqayùe ùi Kj ùf, Éù]ùr^Zie_èa • òZùùgSòLZ LiA-ùA[èù
ahò Gào Cfà_ùZ ùj ùf ù~ 2002ùe RWj_è @bèq ò j_ùe 6.9èè
2007ùakKè9.4ùe_j • ò_ùeQò ùi @iC ~ùj ùKj ùf ùcù_ùA[èZùMèZù_ùò

ùUù_ùùUù_ù aKíng aò_a

GYé Zúue ùi ei j úʳ M\yee_kíG cã_úMkciʳu C_úe ù[ù_ù\COö

‘ù~ùZúaùk @[ðʳúZò Cy @bàé ò_úe MZò Kùe, @úic biaé GK MYZiʳK ayaí úe, aKíng i ‘Súd @új B^MVK KcpKVð’ új aò KkèaiÉaZú aò_eúZò MYZ^a aeó MYZ^e _ZÁúʳ I i ciRaíNú ~Me HZj ý Gj @új B^MVK \MVK KeQö C\új eYÉei_, bieZe LYR i µ\Kè ^è«ö ùKúAíú \Áéé @úic aqé PZé[àj • c ù\gò Zír aúNp @ic _úLúe @QíFj ú_[e, cúwíʳRp \Éú, aKíAUp Uúúʳdcp ùKíciAUp j iéú, _kZK aú, LYRùZF I Pʳ^_[eó i ú]úeY aq ò@^í úe Gi aè\I Zie i j guNáZguNá ùLíkèú CPZö G[ò_úAñ ùfWj aò_k _é-òI \I i wV^, Gaó i uad_eòaríe gqé _Pk^ _úAñGK ^úMZ ayaí ú Gi aèc^eéùMúG aòC_úʳʳ LYúL Zúe C_f^2 ^éj ð G i ‘Súe @úA^MVK @Pk Gaó i ói \ úi aia\úe ~új úaòKeQö Zúj úi cAKe gúv _eó LYúL Zúe NùeiA _é-ðúagKé@íKhZ Keòú_úAñ@ice C\ýc úciúúciúúad k új úAQö AZc^ue, i cMául ZúúeiRy i eKieciʳu _úLúe aÉZú cSʳicðej Qö Rwf, _eúag ai@úúú úciʳu _á w CZ[ú_^ Keó (^ý-ýZú)LYúL Zúe i Éiaí úe _ea • ðe C\ýcKéaúeú] KeQ«ö ùKúZK eiRú^ZK \k @Q«ö ù~Ciciú^ aqéi Ke«ö LYúL Zúe eíÁé GKú]Kíe ejèú CPZ Gaó cZú\gò\ÁúKúYeéNùeiA _é-ò@^é úagKéaúeú] Ke«ö _ZÁZ ùUúpdé^d^úú^ ùi ciʳúei c[ð ù\CO«iGaó ùUúpdé^d^úú_ Qùe-Zúu RíYZúe ai @RíYZúe @Q«ö cú_èü `kZú: _é-ðúag Kcp @bàé ò c^é, @ú[K ayaí ú ci;ú cã@C GK C\új eY \COö gð i ú_^, LYú_^^ Z[ú bõ_úicò_KI _úAñ aj k _eciYe Rcò@iagyKö _aèé i eKie ^Re i íaúúbc I cZú_úidM KeòRcò@]Mj Y Keéúfö _~ju_ I Zú_eY \au j ð [fúGKciZai ci ýú Gúa Kkè_eó Éú\àkè-úAQö_úZyK_KI]úe ^éú ^éú j Kúie Gaó ùi ciʳu j KpÉúKie KeòúKé_Wjò Gúa _eúag _bia @íKk^, aiaZick Rcò@]Mj Ye JPZý, CPZ I Zú_eY, aó_úZu _é_aú I [A[úʳ, aK] NeWj I PíhRcòGaó _eáie_úú ùMúG PíKeú @úò_á wKéi cú]úʳ Keòú_úAñai^ó’

i µ\MVKé ‘\I Zie i j guNáZguNá ùLíkèú_úAñ ‘aRieggòKé@^c:Zò ù\aiú@[òC_ú^úagKieiciú^ C_ú^úagMVKúe ~új úKeéúf, Zúj új úKeòú ~[ú_úA^pI C • e @úiceKú ~új úKeéúf \I Y @úiceKúe, @C ACúeú_p @í Kúe (@RòaòKeQö) ai a%úahcy i eKie ~új úKfú \I Y @í Kúeó

@Rì Zìj ù j ò KeQ«ò ùQìU ùQìU ù\ge i LùKù<A GKQZàìÙú gùí Kcù^
^RùfìKue eq ùgìhàù_ìAò aKÍg I @bàq ìe Gjúj ò` cFì (~\d Gjú@^ý
Kjú ù_ìA)ò @ìC G Kjú ùYú aò_èYò @ùc K'Y_ \Y[ùe ùi A eìÉùe PìFàe?

Gua LYò fìAùì ^MVK GcZò@ù_ìZKìkì^ bò ùe \èì-ìCQò ù~ i ùZ
ù~cZò@bìau aKàPìFQò Zìr i j cùWìPìFQòj Rìe j Rìe ùKìUòUùie \è^Zò
LYò Kpìr^ùcù^ _àhZ Keò ìeQ«ò^ù, ùLìkò ù^AQ«ò eìRýcìr^ue i ùcù,
^ìeLìe Keù\AQ«ò_èùag, cùZA ù\AQ«òMj ~q ò Gì aè^ìJe ùMìia; ð
ùì j òGKPIÙèù ùMìAò Zìj ìe @«ìc _èYZòùj a; Meàù KàYKàYga @ìC
cìk cìk ù_ùYì bAìC_ùe @ì-kìG fìj ò

_ùMùK! c^ùcùj ùdu aqayKè Fl ý Ke«ò MYZ^a @ìC Zìr i j RWZ
'aìf^aù] KZìr Kèù^A Zìue ùKùZ @^ègìP^ì? 'MYZ^a, aèò Zìre _ZÁìr^
Gaò i cìRauìù ~Me HZj ý aKÍg _ùAñ @ùj ò^MVK \MYZ KeQò' _Yò
[A[ìr^, I Zò_èY, _èaìe _Qù PìKèù @ìùò[ùK] eìaŞù cQMMVK aòùì
aLìYò -ìCQ«ò ùKìC I Zò_èY K[ù ùi KjúQ«ò ùKìC [A[ìr^ aù ùKìC
_èaìe _Qù RYKè PìKèù \èì-ìAQò? (bìeZe 64ahè gùìd^ gùcgcùe
ùKak 6bìMKè^è-èròù\A_ìeQ)ò ùi ù~Cìr^aìf^Zìck K Rcò@]Mj Y' _ùAñ
'JPZý' _àìr^ KeàìKè^aìf^Zìr ahdùe KjúQ«ò RùY Kýiaù^Uìc^aùùa
^èZ RìY«òù~ ù_gù@ìA^è-è-ìcù@ìùùì ùu Rcò(ù~CìV@)KÍg LYRì µ\
@Q) @]Mj Y Keàù Gaò ZìKèKpìr^ù j ùZKèùUKù\àùìà@ìA^pì @ìr^ù^Kò
i `ùìr^ i òùgù)^ cìf^cùe ù_gù@ìA^ _YìZ j G 1996 cìj_ùeò 1950ùe
bìeZìd i `ùìr^ Mj ùZ ùj aùì cduè @ìùùì ùcìr^u _ZòKeù-ìA[èùùKùZK
bFìKèVKìKeàìe ùPÁù j ò_ù_gùò Cùf^Lù-ùMý ù~ ~\ò ùKòYì ò_PkZ
@ìA^e ù_gù i j \è ò C_ùR, ùZùa ù_gù j ò aka • e e j èò Gjú
@ìùùì ùcìr^ue a; èèì ùcìkùKeYKèÉùKìe Kùe I l cZù i cùKeYKè@ìck
_èè • ðe Fl ý eùLò Gjú GK @^ý aù]dK, KìeY Gjú i càìdKè(GK
ì cìj K) GK @ìA^ì q @ÉZùùàùfòÉùKìe Kùe Gaò @^ì PZ @• kùe aùì
Ke[èù @ìùùì ùeÉìd • gùì ^e @]Kìe _àìr^ Kùeò ù_gù@ìA^ @^è-ìcù,
@ìùùì ùu Rcò^aìf^Zìck @]Mj Y' ùKòYì bùua CPZ ùaùfòì ùajÉ Keù-ìA
_ìeè ^ùj ò @ZGa, Gjú GK aùeù]ùùì ù~ ù~Cìcìr^uè^cùì aùìr^ Kjú ù-ìCQò
(ù~ ùKjúò aò Rcò@]Mj YKè_Zùeù] KeQ«ò) ùì cù^ aìÉaùe fXQ«ò
i `ùìr^e ùUK eLèù_ìAì ù~ùZùauk i eKìe ZìKè^ÁbÁ Keàù_ùAñì cÉ

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

ùPÁùPkiAQö

2008eè2009bZùe, bieZ i eKieu _ • ìdZèR c^aYìkd, _ • ìdZèR
ayai Ìe _MZò aia\ùe @^èir^ KeòGK eò_ùj_ÉZ Keòù_ùAñ\ARY
MùahK @Rd \ùŠKeþI PZàw\ùùPò] eùuè\ìdZù\A[ùfò Cq eò_ùj_É
'ù_gù, aic_ùPecai\ I guì ^_Yìkù: bieZe @ù\èùù ú Rfùe C\þaM I
@ùj_þ^' guhK @^èz\ùe ùfLìèQè

ù_gù@iA^e ayai Ìe^èi_ùK; ìd Rciè] Mj Y @iA^þ1894Kè@Rò_~j«
i òùgù] ^ Keù-iA ^ùj_ò NùeiA gð_ùAñCbd i cùid I ayqMZ Rckèak_þK
@qèie Keòù_ùAñ @iRiaòC_^ùag Kike ùi j_ò@iA^KèZ\YckÉeùe aj k
\èi_ù-ùM Keù-iCQò @ù^K ùl Zùe, eiRý i eKieciù^ aWyaWjKmu'ùu
i j_aSicYù_ZàÈùl e KeQ«òGaò Rciè] Mj Y @iA^þayaj_ùe KeòeiRý
i eKieu_ePikZ Kù_ùei ^þ_ùAñuFùKù\LùYèùbùa Rciè@qèie KeQ«ò
Zir_ùe, Cq Kù_ùei ^þ_] Mj uZ RckèKmu'ìci^ ueFRù\A\CQò @iA^þie
CfLZ 'i ìaR^ù^ CùYgyùe @] Mj Y' ayai Ìe GjùGK Pec C_j_ù_ò

ùKùZK ùl Zùe Gjù c^a ù\LèiKèckQòMìci bù Rciè] Mj Y aèq_ùe
@i j_cZò_KU KeòJ_PieK ^è_ • òù^AQò Kèèùì ^[ò_ZKè^Á KeòZir
RùMùe Rùf^ [ò_Zà_ÉZ Keù-iAQòGaò Gjù_ùciY_ùj_ùAi_ùe[ùf c^a i eKie
i mèq K_è_ù I u aèq_ùe Kù-þù^Áù^ Mj Y Keè_ùj_ùkò GjùGK @gb i ùuZò
Gi aèKie^ùciùe aj_èÈeùe @i_ù] èuc_ • ej_Qò

i_ùj_ù^e _ • c @^èz\ @«bèj @ • kùe @ù\èùù ú RcièY@ù\èùù uèaKà
Keòù^hù_ò KèèRciòj_ÉikeY Rieù ej_QòGaò C_ • e-C\ùeaiùù_~Mùe Gjù
@ùj_èò \èj_ùci^ò Gj_ùe cL_yKieY MùK gVZù_þK Rciòj_Éike, aiP^K
ù^Yù\Y ^[bèj_ùj_àù, bèþZ[y I bèþCùYgy_ù cùcùe Rciòj_ÉikeY,
@ù\èùù ú Rciòak_þK @qèie, ùa@iA^þaèùj_ù cùcùe j_Éike, RciòcùfKùù
i_òKèkùd @i_ù] ècùcùù, i_ùbò i cdùe bèþ^ [bèj_KùV I RwfRiZ \àye
C_ù-ùM Z[ù_aKìg_ùùe Rciòj_Éikeò

eò_ùj_É_ùgh bùMùe MùahKciù^ Kj_Q«ò 'eiRý i eKieciù^ gð_Zò
I LYòKmu'ìci^ù i j_Èùl e Ke[èù_aSicYù_ZàMùK_è_ùaPìe Keù-èù
CPZ Gaò i ìaR^ù^ j_Z I ùMùPeù [òMìci bùKèckùe eLò^è_ù Sì^ Keù-èù
CPZ'ò

@[ùj_þ_ùKak C\þk i_ùciRK Kciò aù cùl_àùùciù^ LYò_aSicYù_Zà

cir^ue _è^aPie _iAn\iaú Keé'uj ikò) ùi jòK[ù \iaú KeQòGK i eKieú
eù_ùj c^ò Gc« GK eù_ùjKé i eKie Ke«ò K'Y? i eKieu _ZKòù
K'Y? 2010G_ìf 14ZieLùe, _ùj ir^c^ù GK J_PieK Ki-ùKicùe
eù_ùjKéCù^iPZ Kùfò ZcKéFùMè ùKùWjKicùU ^Kùf? Kèè eù_ùjè
i mè @^èz\UKèaù\èi-ia[frü

@; ògZieú _ùaò Ziu j Zyie VKpahlùG _jàèè ùg Mèùbeù ùfL[ùf,
'ù-ùà \c^Kieú gqò ùi cù^ Zèieò Ke[èù @iA^p aèè ùe -iA l cZù
C_ùbùM Ke«ò ùi ùa aùaP^ù KeàùKéj a ù- gùkò^èZz bw ùj iAQò'

aùÉaùe ùi dùj ùKeàùKéj aò 2009ùe c^ùcuj ^ i ò i òi \ùe Kj ùf,
'ù-Cìè• kùe LYRi m\ ej Qò ùi Vò~\iaic_ùPecaù aXPùf, ùZùà
_è-òùage aùZiaèY aù]ù_ù_ùj aò' Gj ù [frü ~è e ùMù_ ^ ùNihYü

(_ùVùK: @Lyr^e ùcùWjùùù C_ùLyr^ùU Kj Qò 1931ci j ùe aùg
i eKie bMZhì òuè' igùe SèfAaù _jàèè ùi _-iaè eùRy_ùkueZiu ùgh
\iaù_Zùe Kj [ùf, 'èicKèÉùKie KeàùKéj a ù- ... ~è _eù Zòej Qò
Gaò Zij ùù ùZ\ò' ej à ù-ùZ\ò' _-ù« bieZe _KZK i m\ l LUùècìr^ùe
c^ùùcd _eùw_Á cù^ ùghY KePùf[ùaò ùi cù^ i m%ò aùgùj _è-èùù
j @èèaù aùgùj bieZid cùgùgùj @èè[aùùKak bieZid j @èè.. ùi [ùe
KQò~iG @ùì ^ùj ò')

Zùc ~\ò pìr ù\à, ùZùà ùLò_ùeà bieZahùe Pùf[èù @ù^K
fùXAùe, ùfùK i ù_ùj ir^k @]KieVieè]K KQò\iaù Keé'uj ikò Kèèi 'ùj ir^kè
cìr^èù_ùAnbèZ i eKie @iC ReèùcYè'uj ikò ~\P K[Z eù_ù_ùj ir^èic
MYZ^e ù^ZK l ^yùdK @ù]ieò i 'ùj ir^ aia\ùe GZKòKj ù-ia _ùeà Gj ù
GK @ùfùKZ \ÉùaRp Kèèùì @ùfùK ùfùKcìr^uèi è l ùù\aiù_ùAic_ù-ùM
jG ^ùj ò aèò Zìre aù_eùZùùj òj Gò 'R^cwk' ^ùe Pùf[èù eùAáj òi ùe
Rèie aèè ùe QWjùj C[èùcYncìr^uèi i aùùjKèàùKéj i KèGK cè @ùùVwù
bùà aYaj ùe Kei-ùGò Gj ùe GK C\ùj eY aòRò bMRù ùfLù (@iCùfKù
ùc 3ZieL)ò eùAà l aj ZpKù_ùeUcìr^u i _l ùe ùi ùVwùKèaYaj ùe
KeòKj ùf, -'cùl aùùcù^ CùbA-ùà, MYZì^K bieZ l i 'ùj ir^ KìGcù
ej è- ù-ùZ ~^Yù, ù-ùZ i cd fùMè_ùQò' Gj ùe C• eùe @iRùùpùfLùf
(@iCùfKùRfùA 11, 2010-j Zyù _jàèèGj ù[frü Ziu ùgh ùfLù), 'bMRù
cj ùgd! bieZe ùKic @• kùe i 'ùj ir^ KìGc ej Qè \ù«lMù, aRù_èp

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

Kiùuej ^ieidY_è, eiRf ! MulP IWjü- SWY_Š? KigäepC_ZyKü? cYü_è?
 ùKiCvò [fö Zc i ´gír´ ù~úa j Rie j Rie gùµéj Zyü KeMfú? ù~úa
 j Rie j Rie cò fpiñµé^ù_iz KeMfú? ù~úa fl fl KhK aif új CQ«ò
 @icj Zyü Keòù_ùA? ù~úa eiÁá_ùdiRZ i úfIß RWjüPMŠü \Ùeü j Rie
 j Rie ùfikueü Zyü Kei-ùAQ? ù~úa @ì\òùü i cj kicüü^ MY]hYè gKie
 új CQ«? ù~úa ù_ùhíKü MŠü \Ùeü ùfikueü gúü kL @_j eY Kei-ùCQ?
 bieZe aü Zj òLyK R^ i újìeYu_ùAnZè i ´gír´ ùMüU KüMR UKèü, ~úü ù
 _ùLü^ù KüMRKèaü ei^èj ò´

@iRü\µ j Zyü_ùe, aj èMYcièc UüKüKie j Zyü@_eü] KèPü_A \ai_ùAn
 ùPÁiKüfö Zü ùfLüè üi ~úü ùKj [úf Zükèf {úü ír^büa I fU_ùfU Keò
 ù\hüèü_ Küf Köüi bieZüü i ´gír´Kè_ùALü^ù KüMR UKèü Kj Q«ò

~\ü i eKie i ´gír´Kèi 1ír ^ù\úa, ùZüa i _aZü i ´gír´e cLaŠKè
 i òügü] ^ Keòù_ùAn\iaüKeòù CPZö 'èüic bieZaüü i M_ùeZü_àK g_[
 KeQèKöbieZKèGK i iaübc i ciRai\ü] cð^èü_I MYZiPK i újìeYZ^ùe
 _eYZ Keèè _èüü•ø 'èüic bieZe Cyügü I CyRiZö Mè_ùe g_[
 KeQèKöbieZKèGK Kü_ùei ^þ j ð è Ke\ eiRyüè _eYZ Keèè ùfLèü
 CPZö

@iRüMüüY bieZüè, aüghKeò@ì\òùü ü Afiküè ù~Ciaü\áj cŠüUKQò
 Zij ù üKak bieZüü eiÁai icüèè GK ùcckK @üj ß QWjKeè_ò Zij ù _MZò
 aKìg, G_eKoi byZüi ´Šüü i aèir´y]ieYüMVKè_ùKeQò_ùKeQò_Züèü]
 @ü;ük^ aýajie Ke[èü bðÜbðÜeYüKogke Kü-ðKieZü I ù^ZKZikò
 _ùMVK ^èü ^èj ò aj èR^@ü;ük^ -QZgüMüY cèüüüü, ùKiGfþ Küèü,
 MŠciYð-üi _ùüfMüZie _PieQ«ò gükò %òC_üüè, ahò_ùe ahò gj
 gj C_üüèö i _aZü, ^còü aPüü @ü;ük^ _ùMVKè@]K \èyçir^
 Keü_è[fö új úf, i eKieü_üLüè i aè_ùèè C•e ciZaüMüG- \c^,
 P•KZüGaò GK_Kie @ÉZü~úü üKak i újìeY R^Zü _ZöGK aKieMÉ
 @acir^èèj ò@üü_ùèö `kZü, ùfiüK @]Keè@]K aüj eü I aò_ù_Z
 új üfö @iRò G_èi_ùò GcZö GK aü_èè _j •Qò ù~CüR^ùethKè@iC
 ^d^Y Kei-ùA_ùèè ^j ò @iRò aüèè \è\Zc ùfiüK ùKüZK]^Küae
 Kü_ùei ^pi^u MZüèü] Keèüèè i l c új ùAQ«ò Gj ü GK aò_k aRdò

@ü;ük^èZ R^Zü RíY«òZü ù\g ReèüKikü^ _èi_ùòü\A MZKeQò

ùì cù^ RìY «òcYù_è, Kìgìèþ ^ùMìfìSþ @ùì ìcþèiRyè ùfìKu _eò'ùà@iA^þ
MZèdìò ^hàieY @iA^þ Gào 'OZgþMWý ÊZ^a i ù]ièY i èl ù @iA^þ akùè
ùì cì^ue c^ ^ùMeK @]KìeKè QùWÀ ^þè-ìCOò ùì i aè@iA^ @ìLùè
i aè_Kìeè @i j cZèK [ùè, Kìcùè, G_eKò CùYgýùè-ùMùG ùMùG
@_èù]ò

1975 Rê 25ZìèL eizè]ùè A;èù MìSù ùNìhYù Kùf ReèùKìkìr^
_èù Zò ùì Kkì\ò cì^uùè aùfìwK Ê_ùù\L[ùf i Ìò_ ùAþ Ê_ùù\L[ùf
^yìd_ùAò Reèù_èù Zò ùNìhYùè CùYgý [fìù ùggaùè [èù GK aò_aKè
\kì\aiò_½cawè ^Kf aù\ìj Kè_ìdZù LZçþKè\è-ìA [fìw KèèZìr_ùè
Rd_Kìg ^ièìdYu i m%òKèèòWìKèùè fl fl ùfìK eìÈìKèl j iA @ùì [ùfò
G i aè\þìak^è cìkùè [fìù 'fwk ~ùj iè RcòZùj iè' \ìèù (ùì ùZùauk
aò_èù Zò KQò bò^ù [fìw bì-a • ^, ~ùj ìKò i ^dìr^è eùA^ùZò i mKZ
^ùYgùakùè CfLZ, ùì [ò_ùAìàò_a @ìagyK (fìù)ò

@Rò 35 ahò_ùè i aKQò IfU_ùfU ùj iA~ìAQò ^yìd- ùì j ò i èe,
c j i r^þbìè^ùòcì^a @]Kìe ÈèKèLi þèù Qò i cì^Zù_ùfUè-ìAQòKì ùfìKè
Kì^ù @ìc gþbSìeèè gþMwK ùcìùùcìùò aì ù_Zò Meàcù^ ùVfò
ùj iA~ìAQ«ò @_èùKò aò_aù \k l _Zùèù] @ù_ìk^ 'bcj i r^uè bìcò
fùXìAèLi òèùì Q«òùfìKu_ùLùè ~ùj ùUùK RcèQòZìKè] èìèLèiè_ìdùì
_ùAì@ù_ìk^Kò ùKak ùMùG_Kìeè bì-a • ^ eìRù^ZK GùRŠùè [èù
_èòcù^ùj CQòMeàù bìcòQùWÀù^A]^ùu bì-àyùþiè MzìZ eLò G j ìKè
Kj ù-ìCOò ùì Rþ bçj i r^ (@]Kìg \kZ), ùèiRMìej i r^, aÈèùì d ù @ìC
i j eù• k gùcKùgYù_ìdZù MYZùè @ùì èùj ìkò_½cawè fùfþWj è ùfìwK
ù_ùfò þ l i eKìeùè ùKak GZKò K j Q«ò ù~ ùì cì^uè GKèùè QùWÀè«ò
ùì VKìe @ì\èùì ùì wV^_ù_ùfò òi ^ùì aùèù]ù R^ i ù]ièYù Kcùò (_ò_òG)
ù_ùfò þ @ZyìPie_ùAìGì þ_èùì ùfìKuèl cù cìM«è_èòcìcìfò \ìèùKèù^A
èiè_ùj fìw ù_ùfò þ_ùAìGj ù [fìù @ì cùPìr^ (aìèèù^ aù ùKcZòèù] [ù«
@]ùf w k ù aYèìcì^uèl cù cìMèùK)ò ùZYèùfìwK MìKèèÈù @aùèù] Kùfò
ù_ùfò þ KèbZèKè_gèùKèù ùf^ùj ò `kZù, ù_ùfò þ j ò ù aXìfìw ùfìwK aò
ZìZùfò j Zyù, RN^y]hY, cQ G^KìC • èþ Pìf fìw Gùa \Aahò_ùè
ùLìfìwLìfò-è ò i wV^Kè^hò Kècìl aì\ùcùj e fùMA_è-ìCOò (Zìrè
ù^Zìcì^uèMkòKèdè-ìCOò @ [aù ùRfþiè b • òKèdè-ìCOò ùì j ò ò cì^

ùUú_ùùUú_ùàKíq aò_a

\ÿgúNUQó^íeídY_ùYúPíhú cíf@ú@í\àúú ú i wV^ Gaó SùW_Š ù_ùKíe
aó_ù^ aùeú]ú GKZúç • ùl Zúe)ö

ù~Cíúú^ \ù^ ^yíd I í cZíe É_ùú\Lúúf, 'fwk ~új íe RcòZúj íe'
ùíúú Keàíe í új í eLúúf, úi cùú^ @íRòúKíCVò_ j • Q«? úi cùú^ @íRò
ùíúú KeQ«úúí cí^úel Zúq Keúúú_úfò _úLeél cí_úúú GjúK'Y_ùMZ?

Kjú-úG ù~, ReéúKíKíú^ _eó_úúí cdúe A|eMíSúú~úà ù_á KéKjúúf
^Aí_úú_úAú_ù_á púí ùZúàúK MeSúú@íe, Kfúú Z[ú_ùReéúKíKíú^ _eó_úú
í cde KUKYúKé_úúú KeòúKúZK RíZúú LaeKúMR í púúKúú É_ Lúfó
QúWjúúA[úúfó (aWjú^íe aWjú^ú- úi cZò GK Æ;úZ í púúK [úúf aóRò
bMR)ö

GúaKíe @ùNíhZ ReéúKíKíú^ _eó_úúíe MYcíçç @íA^úçcí^y Keàíe
@aíe ^úúö KíeY MYcíçç ^úR júúíeKíe Gaó Kú_úúeUú^ú^Yúeö
Kú_úúeUú~úú Kjúú, úi cùú^ Zújúú Keúúá aèÁ eíRú^Zú, c^ú I í eí ú
@^Áí^e @]Kíeíúú^ C_úe _WjúWjú@«úUò_e\úúe cjú nú\LiAaú_úAí
Gaó aLú \ • aú@%úúMíÉíúú í úPíKúZ Kú~júKíeú @úgMjú Y_úAíKíKíú
jú@«ö @ú^K UòúPýú^úfú LaeKúMR_úúfUú-úAQò_úei ^úMá^új • úe
@_úPie I ~ú úK;úú ajéLaeKúMRúe bóúúúúí ^ú\úúúú ^úúe_úKíqZ
KjúúYú '1500 úKúúúUúúe cíúáúú KíeLú^úíe bíhú [úú_úúZú í cí^ó
mú^úgúúúek \NUYú_úAíú aèUòúPýú^úfú_úúG aú@úkaúK Keòcíúáúúúe
ù\húúeú_ KeòLae_úPieZ Kúfó ~úú úi \NUYúe ej í yú_WjúGúa
ùLúfúúúe fúMúú Z[ú_ùú_úúfó_ú\ARY cúy í ;MúúéG^KíC • eúe j Zjú
Keò íeQ«ö múú^gúúú \NUYú aúúúúe ù_á pUÁú@^ úASúúú ajé@í Zjú Lae
QúWjúúf Gaó ASúúú^úGKé_úúú í aKé^Áíe í j Qú_úúfó Cújú eYÉeú_,
cíúáúúúúúú^ j Zjú Keúúú GK_ú_úúfó úe cZúú\j KéLú^úúúúúúú (ú_úúfó ú
Ze` eéGjúKé@ÉúKíe KeúMfú, Kééú_úúfó úe @ÉúKíeKéKúMRé cSò_úúúe
WíKUKU @íKíeúe Qú_úúfó) @íC GK Cújú eYó RúY cjúúúúMeúúúúúúúúúú
ú^Zíúúú^ ']hú, _éúhú^e Lae_úKíqZ új fúú LaeKúMRcúú^ Zúú
í úúZKíe Qú_úúfó ~úú Zújúú [úú_úú í cí^, _úZjúK LaeKúMR_úíúú Kúúf
Gjú'GKKá úúúú Gjúúúúúúúúúúú (cjúúú^Kf) í yú Rwféúú cíúáúúúú
Kaúíeé Lió@úú Q«ö Gúa RYú_Wúúúú~ úi ù_úúfó úúú_úRZúúe cíúú]K
ej Q«ö

ùMìeé fuéj ùàù_èò ÙbòPýù^fþZyíPiebò K àùglaY cìr:cùe @ìcKé
j ùòPúfQ«ò ~ùj òe CùYgý ck i ci yíKéXìùò_ùKAaù Gaò @ìcKé@ùWfA
ù^A-ìCQ«òbìàèiKé 'èl^àùù ùcù^ @aùj kìe gKìe ùj ùAQ«òèìC ùi cù^
Leù_@ai ùe @Q«ò ùi cì^ue aKìg @ìagýK, Gj ù i eKìe ù\hò Gùa
KkèGK i uU ù\Lù\AQò cùl aùlùe^_ùZ Keùùì @•kKéj ùZKé@ìYèù
\eKìe, ùZùa ~ùA @ùc @l^àùù ùeì ùj ù-y Keù_èèò'

~q ù~ùj ZèNù^A @ùì Qò i ìceK ak aò@ìc cS LùAaù ayù_èùe
fMòWQ«ò 2010Rèùe, ùi cù^ i ìceK Kù-Þù^Áìr^ i µKZ \AUòZ•B
i ù^òK i ^k^ùe C_i ù^ùKèQ«ò_ç cUòckZ àidè i k i ìceK Kù-Þù^Áìr^;
\ÉidUòì ìceK cù^ùamìr^K Kù-Þù^Áìr^ò \ÉidUòìe, ^ùYgìakù \è-ùAQò
ù~ @ìbý«èùY_èùagùe i ìceK Kù-Þù^Áìr^e @^yZc CùYgý ù~ùZùauk
aùJbfù R^i ùj ùeYuècLýùì ùZKé@ìYèù, ùi_èò i Zùe \Ábwi_èPìk^ù
K_èò Keù_èò @ìc GK MèZB_ùò ^ùYgìakù ù~ i ìceK ùi aù^KUèe
C_f² MYcìr:cKèC_ù~M Keùì ìceK Kù-Þù^Áìr^_ùAìGK @^Kk aùZìeY
i ÁòKeùò

Gj òe cùì_ùe, ^Kf_ùbìaz èìRye cLýc^ùcì^u ùaVKùe ~q Ké
Zìazè Keùù^è • ù^èMfùò Kù-ÞèZ 105 aùùfd^pAŠèùeRbþù` ùi þi j
@ìc 36 aùùfd^þù` ùi þGaò 30,000 aùgh ù_ùfò þ@]Kìeù i j @ìc
16,000RY @` ù èþù~ùM KeùMfùò @ùì «ù5ahòbZùe 1,75,000RY
ù_ùfò þ^è-èj Keùù_ùAñùK;áMj i Pè _ZgZòùùfò (^hZ_ùeìRMìe
ù~ìR^ùe Gj ù GK i è e ^cì^ùR^i òLýe @]ùe^è-èj@è aùKò@]ùeMkò
KeùùKò ~\òPùj ùkò bMcu_KèG_U ùi_ù Keù_èèò«ò)

\A^ò_ùe, ùi_ùcLý aeÁ @]Kìeìcì^uèKj ùf, '^Kfaùl aèè_ùe
fXþù_ùAìcì^i K bùa_ÉZ jè... Q@cùì aù aùhòù \AahòbZùe Gj ù
@ìe_ùj ùA_ùe, KkèèiÁìe GK j Zèùe j ò_ùe ^Re_ùì wKZù aRìd
eLèù_ùAñùg ~ùj ù Pùj è, @ìcKèùì Kù-Þ Mj Y KeùKèùj aò'

@MÁ ùakKèaùdèùì ^ù ayaj òe Keùù_Éìakèù^A MYcìr:cùe j þ^è
Pyò Púfùò ùghùe 'j òe RZþùj fùò Gj ùKèù^A j ò ùPùìAçþùfLùfù,
'cùl aùl aùeù] ùi ìceK Kù-Þù^Áìr^ùe aùdèùì ^ù@ìcèl ù_ùAñMkòKeù_èèò
KùVìe i • ùakù i j @^èZò\è-ùAQò'

ùì_ùcLýu 'Q@cùì aù aùhò \Aahòùj ùA_ùe'e @[ðàòùj ùA_ùe

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

eiRþ | Müñ ñ-ê aicîr^ @Wwÿ ai aküi þ_êþaüMwÿctÿyükd üKüZ\ð^ bZüe
_ÉZ üj CQò üj iA_üe, üi üZüakKèi eKie MYZiPK bia^ie ^\lgð^Êei_
R^üeth @Müe cS ^êiA cYò_êþ Kìgüêþ @üi icþ ^MüfúSþêGG` þgi þò
@iA^(@üi Êü)KèCùVA ù^A[üa Gaò ù-ùZüaük C>üj I CYü_^ü [Sü
_Wþ_ê, üi üZüaük _YòZikè^êþei_üe @ie, Keüaò üK|áMg c^ü i P^ü
ù\Ai ieQ«òü~ Ria^ üeWwü eü_üþ@ü]ieüe ^êi @iA^þKeü-ê (~üj ü
cîr^aid fMê K&éNüZKi ð üj iA[ê]ò Zîr_üe, ZikèGK ^êi^üe ü\gi ieü
fMèKeü-êò üj iA_üe, üi üZüaük üi ^iaüj ðü aðüaü]iaSküe, 'ù\g
~üj ü Püj QòKeüü_üAñ, üi cüw^ Züj ü Keü_üeüaò @[üþ bieZe MeêZc
ùfikü aêé üe, ù-Cicüw^ RiAüü_üAñ fXQ«ò Zîr aêé üe üi ^iaüj ðü
fXj_üeüò

üj iA_üe, GcZöj üKüçWþKcküceüa-ù-ùZüaük ^R_Éfþi üj ü-yüe
üj fK_êþM^þüþaü i iceK _gð Y üRUKèLüi AaiKèüPAü Keüüaò aü
üj iA_üe üi üZüaük üi i eKieü @ÉMie ai cZ_fi _iLeêfUþGùK-
47 aü GfþGçþRò]eüü gLê_üA[üaò üj iA_üe, üi üZüakKè 'i iceK
üi aîr_üAic_f2 MYciçc @ic bkò'áiJaYîr cYincîr'u ^ÁbwiKè'_ePikZ'
Keü ieüüa, ù-cZò@üç Züü cZyüe aPKZ üj aêüj ð

@ZGap MYZiPK J{ fyüe SUK[êüü bieZid eiA^Re MeêZc ^MeKüe
jò fUêiKè Iêüe i üXjAaiKè üNeia |ü eLêiKèGaò i üaü_eò 'aicêl îr
_üAñZüü aêé üe aüdüi ^üczd^ KeüiKè@Mj ü

@icêl ü! @agý A @icêl ü @_üei ^þM^j • þPüfQüi eKieü @icêl ü
CüYgyüeö i üZ ù~_eòKü_üei ^þQüWþ ù^A-üA[êü Meêü RcòZüé
ù_üeA\ai_üAñ eKie @icêl üe fXQò

Mj üe _üYe cüQkèC_eKè @üYò cieüü_üAñ i eKie ù-ùZüaük gükò
K[iaü_ê ü[ü_äyaj ie Küe, üi üZüaük gükòK[iaü_ê ðe bahyZ @QüKè?
güküai ^yüdüe üKüYi üaü_I_KZüe @Mj ü Kè üfikü c^ue üMUG_güü
-cüaüüüü^_KZüe gükò_üAñ@Mj ü Kè _PKZ äyai üe GcZòKQò@Qü
Kò ~üj ü cüaüüüe@_Y KeüMüf bieZid eiAKè CZLZ Keüie üNihZ
fl yeüüi cüw^ ^ê• ejüa? G_gþê C• e @agý ^w _PKZ äyai üü~
^yüdü ü\A_üeê -cüaüüüü^ agþi Ke«ò^üj ð @i fK[üüüj CQò@]Keé
@]K üfik Züj üj üagþi Keüü@ie, KeQ«ò @üç ~\ò_KZüe MYZiPK

cifyuau] [aù GK i cùRùe a • [iké ùZua cùl aùñicù^ GK l òà i ùcZ
ùMùÁùe _eYZ ùj iA [ù«ö

@^y-èjùùj CQùcùl aùñicù^ ^R C_eèPù_j ùUAaù, ^RKé_èù i wVZ
l cRbZ Keàù_ùAñ-è aèZè K [ùKj Q«ö AùeùRù ù\K ^\j èKè@ùRù
ù\A [aù GK i ùl ùZKieùe (G_f 14, 2010) @½~jR^K bùa G aia ùe
ùLùfùLùfùKj Q«ö 'Cbd_l ^RKé\XjùZ Keàù_ùAñ-è aèZKèC_ù~ùM
Keùàö GZK aSàù_ùAñaj Z KQò i ù] ieY aq ò@iagyK ^ùj ò ~è ùl Zùe
`gò~iA [aù i ù] ieY ùfùKùè-è aèZèèKQùù Zj èckèò'

@^y_l ue, i eKie ~è_ùAñakK (ayai idbò K LaeKùMR_Xùf aSj G
ùKùZ aKk) ö KieY, @ùRùZK ùa_ùeù ùMùÁùe Zù ^Re i eKieù C_ùeö
ùZYèRfùKQòKeàùKèùj aö cLùùLùfù~àù_ùAñùMùG_ùU K [iaù• ò_ùAñ
i eKie j ùZ aXjCQò @^y_ùU_ùYòZiké^ùR j ò^Á KeQò @ùRùùèj Zyù
KeàùGj ie GK C\ùj eY Gaò i eKieù_ùAñard cò KieY ZùcZyùe
GcZòGK ÈeKèPèùKùeA \ùMfù_ùj ù~ [ù[òfùMèfù @ZùKcùe, a • ùcù^
_ùAñgùkòK [iaù• ùKèi`kZie j j aò k Keùèù-ùAQò

gùkòK [iaù• ùKèù^A ùj C [aùùùfùP^ùaia ùe @ùcKèaj Z KQò^KieùcK
fùMè [ùA_ùeö Kùèè@ùcbkò i ù] ieY ùfùKùè cù^ eLèùKèùj a ù- gùkò
K [iaù• ò^ùj aù@ [ò-è ZiaZe ùj aù

MZ KQùcù cùe i eKie @ÈgÈùe i {Z j Rie j Rie @; ò iceK akuè
Rwf @• kùe RciKeòPùfQ«ö @^y_l ue, cùl aùñicù^ N^ N^ @ùKèY l
@ù'è pùcùe Zùre Raia ù\CQ«ö Gùa i è ù200eè@]K ^j Zò Rwfèè
ùMùK_ùe ùMùU ga @ùù àùe fùMQò @ùc ù\LQèRùZùd_Zikùe ùaXj
ùj iA [aù^j Z ù_ùfò p ùMiega _eùaj ò^èù-ùC [aù^j Z cùl aùñ; @ù'è pùe
Lòpòpgeùe ~ùj ùKècYh geùe ùaùfòPj àù KÁKe; cSùù @ùC ^èPùe
j Zyù Rwfùe ù_ùZò\èù-ùC [aù gae Lae @ùc_ùLùe ^ùj ò eYbcò i pùò
@aùeù]; i ù'ùK l i ùcùRK KcùèeùÈù a; ò ùZYegae j ò ia ^ùj ò

2010G_f 6ZieLùe _GfRG \ù«IMùe i @ùeùG`pC_ùe @ùKèY
KfùGaò 76 i @ùeùG`pRair^p^j Z ùj ùfò Gj èai eùe cùl aùñ\k GK
gZèùardù aqay Rieù Kùfò UòPùù^fùù^ GcZòGK aù_ùdKè\èèkò
MùB_eò\èùPùfùfò j ZyùKùSKè^èùKèàù_ùAñù\gàùùeè@ùj B` \ùMfù
@ùcZèèèù^K Zjùj KeàùKè_ÈZ ^ [ùfò Gj ie KieY ^ùj ùù~, @ùc

ùUú_ùùUú_ùàKíng aò_a

jòie \ú_íkò Ríkè aú @úic cilaiúü aèú @_ùei ^pMá^p j • p aia\ùe @iccí^ue cZ @Wpú I @i àúúR^Kò ^úú aRíeùe ùi díe KÝáiké c^ú Keàúé@iccí^ueKj úMfú 'i aúú aúú i c[K' Gaò _kúZK @_eú]ú_eó@ic` ùUúMúK aie 'ie Uúò_e\ùe _á_íeZ ùj fíó

_gúú j CQò21UòGúK-47, 38UòA^p úú pèiA` f p 7UòGí p f p èp 6Uò Gf p c p ú MúU ú Á^M^p ú MúU 2A • @úú c Uèp] eóú @èp Gp p k @úú ú Múe Keú ú f K'Y? GcZò _gú_Píeúú _úZú ù\gú\ú j ò

NUYie \A\ú ^_ùe, \fíe GK Kíe p _úKòue úcie @Kí úZ \ARY @j ò iceK KcúŠú ij ù\Lúú j fíó úi cú^ KQò WáAbeu ij M_i _Keú ú f ù~Cúú^ @ú_ l ú Keú ú f ú j ú Uf p ú eú Eíeú aúú j fú Ká p -iA [úú b@úA_ú cíf Kcú^ú NUYú aia\ùe úi cú^ ~úú K j ú f úi [úe ^ú [fú \úL, ^úú\gú_úò úKak [fú i ek j ò úa KZúò GK @úú -áyú `Yò

úi cú^ K j ú f f l f l Uúú fú • ú\ú f -iA LúŠ _úeú f Uéú PíKéú cùk Gaò úi [úú An_eúie ú fú Kúé EY KeàúKé _úWp Ráú^pú^úe ~Cú \d^úú \ecú cùk, úi [úe EY i Šúú j a ^úú @ZGa, úKak úMúG C_úúe j òúú EY i Šúú j a, ~úú b íeZúe ú_ú f ò pú^ Ke«ò ú fú Kúé]ckíe I áKúú c f p Ke, aUò@úúúú Ke, Kkú] úúe fúM(\ú«Iúúúe Múe fúZéú R P f íe, i é\úúú ú PíeKe)ò ~úúúú c YúUé @i cdúe cZý j G, úZúa_eúie ú fú K EY~«úúe _Wjò Kíe p _úKòue M_i _ú j C [úú ú fú Kú úeúhe geay [ú f i eKíe I aeÁ ú_ú f ò p] Kíeúú KíeY aeÁ ú_ú f ò p @` ò ecú^ fú • LúA cífú cíf j @«ò@úC ~áKcú^úe LúLúú f ú b úa ceY c j Kéú V f ú \ú«ò úi cú^ RúY «òú~ G_ú f -6 @úKúYúe cZ ú_ú f ò p _ú An ú Níh Yú Keú -iA [úú ú c Uèp] eú I Zú_éYe CúYgý ú Kúkuíeú _búáKé _Z j Z Keàúú úi cú^ AG aóRúY «òG _Kíe I Zú_éY GA Kò Z -q_úe _úZýK cZ ú_ú f ò p écká ^úú ò

Gua -q b íe @úú [úú Laeúe @ú_ú_ú ú j aie KQúú j ò Ráú^pú^ ú_ú Uú f úe ~úú KéKúZ aúú_ú Uú f úe ^~iA ú_ú Uú f úe ~iA [úie ú\LúAaú _ú An _ÉZò i _aZú, úi cú^ j á d w c Keàú @ie, KeQ«òú~] ^úú fú Ke ~q_úe úi cú^ aké úaúú, LúKò Šú aRúáEé Gaò úi cú^ c p eé RúY Pú f Mú f, j Ríe i óLúúe ú fú K @ú_ l úe @Q«ògí yí ú^ b e d aú fú Mò

2010ú c 10úe cilaiúúúú^ @úC GK aWj] eYe @úKúY Kú f ò

\ù«IòWjue GK ai Kèùì cù^ CùWYA ùùf Gaò ùì [ùe ^j Z ùj ùf
46RYò ùì cì^u c^eè16RY Gi p, @^ybthùe i eKie ùùdiRZ bdue
i ùf pRwje i býò @agíÁ i ù]ieY ùfìK, cùY Zù @ùùù ùò cùl aùùcù^
i ù]ieY ^ùMeKu j Zyù_ùÀnC_eVice@i@^ùgP^ù àyqKùfò ùì cì^ue
@^ùgP^ù [fùì eKieùbthùe Kùùj C[ùù' _ùe_ùgK I Zòe _ùd i ùciyieYò

MZcùì cùl aùùcù^ aj ùeùe PieRY ù_ùfò ùe@_j eY Kùf Gaò Zùue
ùKùZK aeÁ ù^Zùe QùWj\àù_ùÀn\ùù Kùfò cS Ricò ^ùWK Pùf [ùù
i cdùe, ùì cù^ fKùì pùUùU ^ùcK @ùùù ù_ùfò ùe_j Zyù Kùfò \À\ò
_ùe, @^y ZòRY uè QùWj\ùfò cùl aùùcù^ Zùu ùj_ùRZùe [ùù RùY
~q a |ùùj Zyù Keùù@ [ò^R ùMwje KeùùùPù cùeùù 'ùà_ùK j òi ùe
ù\ùcùj ù_ù^ZKZùe AG @ùC GK ^c^ù ~q ùl Zùe @ùj èò GcZò NUùe
@ùc ù\ùLù_ùeò KùeY ùì Vò ù^ZKZù aeq ùe Rd j G eYùKùgkeò
ùì ùZùùk G_ùù @ùj èò i j y ùj ùACùVò

\ù«IòWjue ùai ùceK ^ùMeKcì^u j Zyùe \ùLZ UùKùKie I
aùghmcì^u c^eè@ù^K fl y Keò [ùa ù~ ù~Cùì cdùe cùl aùùcù^
\ù«IòWjue ai pCùWYAùf, VKpùì j òi cdùe I Wjue Kkùv^Me I SùWj_Še
aùfùZùM I ù_ùKùe ù_ùfò paj eMùKèùNeia |ù KeòeL [fùò Uùù, Rù f p
ù_ùÀù_K\Kè_Zùeù] Ke [ùùùfùKu C_eKùMkòPkC [fùò ù_ùfò pèaùeù]
ùj Zè @ùj Zcì^uè WùceLù^ù ^èù_ùA_ùeè [fùò dùjapje C_f^2 bWj eè
ù\ùLù a, i ù]ieY Mùcaùù, ùKj ùùKj òj ùZùe] ^Zùe] eò eS ùj ùA [ùùgj
gj i gÈ ù_ùfò ùeùcKiafù KeQ«ò

@_ùei ^pMè^j • pì ù]ieY ùfìKue ùMùG C_Kie KeQò ùì cì^u_ùÀn
@ù^K ahd EÁ Keù\AQò G_eKò Mùe_ùf RùY«ù~ ù_ùfò pKpù^ù_ùÀn
Kic KeQò @_ùei ^pMè^j • pì cùl aùùu aeq ùe ~q ^èj ò Gj ù Meùu
aeq ùe ~q ò

~ùj ù PùfQò Zùj ù KùècìcìfòK [ù^èj ò MYZ^ ^ùcK RùuUò^RKèj ùèKùY
KeQò Gaò ^Re @w_žyWkèMkèùKèùPÁù KeQò @ùc Gi aKè@ùLZèùò
ù\ùLè @w_žyWmWj_ùY_ùY C\ùc KeQ«òa • àùKò

Gae aùùj ùe i ùcìf p^ù^ù Kò ce eùRù^ZK ùMùÀù c^eè i ò_èùA
(cùl aùù) i aùè@]K aè\cì^ò KùeY, ùì cù^ i gÈ aùùj Kè_ù]ù^y
ù\àù i ùw Zùj ùKècùKYùe ÈùKie Ke«ò ùì cù^ agùì Ke«òù~, i gÈ

ùUú_ùùUú_ùàKíng aò_a

fúXjA jiaò_ae GKciZaieiÉw i é« airúRúu 'A^p\ ùIKp@`p^KíFpaieir'
ajò^KíFpaíú @ù;ík^e GK i ícMK PZâC_iÛ_^ KeQò fò_è; KeQò
Gj íe @íYKíke AZj úi ò G[úe a%òù Kei-úAQò'ùgáYú gZKé^ò_íZ Keò
bieZid @ù;ík^Ké`Uú`Up@ie_ Keàúe ^KíFu _ùPÁú Gaò R^MY
ÉZúÇ• òbúia G[úe i ícF j aie _Zyúgò a%òùKei-úAQòKò eòPí^úiaè\gK
^úZò j ù~Wj j aú_Áúú cù^ ^RKéi òKPZ Ke[úf Gaò @ù;ík^ Kò_eò
eiRý_úe eiRýue ayú_fú_ @íC Kò_eòGj íKé^Yòbíaúe \kò\èMfíò

i òi \úid aic_^Ícú^ C\ieaíúiaq Ríau I cej...èúaic_^Ícír'u úKá]e
^èú ZúK ù_ùWj új íA, ^RbZúe GK _Kíe @gÉòúau] KeQ«ò Zír i j ,
bieZid eíÁKé@ù_ \ aò \eéel úKeaíe GK _Kíe \eáè, _édZú ej i ýcd
@úiaM c^ @^ba KeQ«ò úi cír'u i ícúe ù-ùZúauk úa_àK i _ie^ícd
_eò_ÉòC_i_É, i úZ ù-cZúú cù^ @LcúKúcieQ«iGaò úi Vécj nú`ueA
ù^aú_úÁúKíeYcír' úLiRQ«ò MZ _Pgahúe ù-Cícú^ eíRú^ZK \k aú
ayqòj ò íaúe ^cúú aPúú @ù;ík^ _eògú«ò_íL R^@ù;ík^ _Zò [úe aò
i c[ð'e j úZ aúXj^új íkòau i ój Zò\úidúe úi cír'u ùgòbú-úZúe Púfð'új íkò
úi cír' @Roj VízúMíSòúú i ZyMj I @jòí íe c j ícúMí^ KeaíKé@ie_ KeQ«ò
@^y_l_úe, ù-Cícú^ Gi aè@ù;ík^úe i ícFp_úí cír'ue cúl aúúu i j
ZúáacZúò\ [úA_úe, úi cù^ cúl aúúu C_úe aèq új íA_íe«ò Zúu
_Zòí ZKòej_íe«ò Kèèúí cù^ bía«òcúl aúúúúú^ úi j òí cír' _Zúeú]e
èògáúghò

cúl aúúúúé KG úagú j Zúúe Kúe Kj èú KVò'-bieZid eúÁj Zíre
eYúKqk aúghm aú Zíre bía_àYZú_ùWZ \l Y_^ú c^caMò aú i ò_èúA
I i ò_Gcpaúck GcþGfþ_úé LSZúMúÁú @ [aú C\ieaíúú aic_^ú Gcír'u
c^úe aZKò Z' @ie_ j G ^icKeYKé ú^Aò @Zò cej...èú Kcý^Ápúú^
aúghí Ke«ò'cúl aúú' @ù\ò GK 'aúú' ^èj í(cúl aúúúúú^ cLýúí éZ i òi \úid
Kcý^Ápúú^eKj «ò'í ícúRK `ù íÁþ Gaò '@[èúú' (AúKúú^icRc)e @úeú_
@íY«ò@[úZ aò_ae i _ie^íKéíFpúf bZúe LZc Keú\AQ«ò)

_úZyK úMúÁú aúghí Ke«òúí cù^ j òeí f aò aúú cúl aúúúú\k aúeíRú^ZK
úMúÁú _úZyK aúghí Ke«ò@ieRYK Kcý^ÁpZ• é bþpayúLýú KeQòGaò
AZj úí KéþþaSòò ~G aòúKj ò\k bèq ^èj ð úí ùLò_íeè ù- Gcír'u
c^eèúKj òaú i µèðbþþKòí µèðVKþKj é'új íkò _úZyK aic_^ú \k \kúid

]ieù_Zò\iaù Kùe KùVie @ir^MZYö ü~Cf[ëEbiaZü,]ctòd gILicir^u _eò
C_ò\j G Zq abir^ Gaò @ie_ j G _e/è _ZòMikò @_cir^ò G _Kò\ùe
ùì cù^ à `è-èkòùf^òp Áirf^òp Uù\Áù _ìLKè cil ue ùeWpàKkè Ehèù
I Pir^jàò_æe i cdKò 'cikòùf^òp cil ùi Zò Pèù]ieir'e 'bfb_ùdM' aia\ùe
_ùZyùK _ùZyùKè ù\hùeù_ Ke«ò i ùZ ü~cZò Zij ü GK cfc, bfb
RùMùe fMù-iCQò (ùcie _jàò_àS 'IKò CA[p\ò Kùcù\j p)GA aZKè
CWpY eifùe @aZeY Ke[fwò Zìr bMùe aòKQò cRù\ie ^ùì @_cir^
_Wf^fù, ~ij ikèù^A GK _ÉKùùfLù-iA_ùe)ò

^èP^ùeR^ùZùe @ògMj Y Keàù/^KeàùayZùZ, bieZe abò\Kcù^Á
]ieù c^ùe cLj @i j cZòadèaò_à _ùAn_eò Zò_KB@ai ikè@ùì QòKò^ùj ò
Pùr^ùe cil Kj[fùf ù_èù K'Y Rkèù _ùAn_ÉZ? ^ù GùZ I\ikèù ù~
ùMùG Çfw ZikèRùkAaiKè i c[òùj a^ùj P bieZe i ci yù bòò bieZ
GKKikù^ ajégZùùe a • Qò Zìre i icìRK-eRù^ZK bicò_ùAn^ù_èir'e
(GK agùk ZYbic) C_cùì _aZù bfb i _aZù, 'ùVKèie i Wjv' UùK bf
C_cùò aò_æe i cd ^Nò Kèù^A i j cZòadèùe _j • èù @ù_ùZù @i _aò
ùZYè_ùZyùK ^R ^Re ~q aùRie Zikèe @ùMA Pùf^ò i ò_èiA I i ò Gçp
Z' aò_æKè_eR^à_ùAnì WZ eLòù\AQ«ò ^Kf^ùùì @ù;ùk^e _ZÁùZù
PieècRè\ieju _ùAnì aò_æ 30ahò_àèè@ùì àie [fùò cil aù\ùu a • èir^
cLèù, MY_Zù @^é_ùe Gjù_ùLù_ùLò50 ahò_ùe @ùì àò

i òi \ùd aic_^ùcìr^ue cil aù\ùu aèq ùe 40 ahò_ùaò ^Kf^ùùì
aò\ùj i cdùe, ü~Cn@ùeù_ [fù @iRò aò Zij ù @Qò ùf^òp bihùe Zikè
Kjù-iG 'fùkèicò ueùM'ò @[ùZ, cil aù\ùcù^ MYeR^ùZò a\kùe
i tceKaiù C_ùe MeZBù\CQ«ò Gaò_KZ aò_æù ù_èfù UeiGUPMXjàò_ùAn
Kic Keèùj ikò ùì cù^ cZù\gò\Áèè^c^ùd Z[ù i j eù gùk ùgYùKèNùYù
Pl èe ù\L«ò ùì cù^ ùKak '^èùj' (_Xjèè@i by aYèù) Rwfaiù ù
@ù\àùì ùu _Mùe ùaw _eòùWAn_ùeù, ü~Cnìr^uVieècej...ù cikèù\ùu
@^é_ùe, _KZ ùa_æK i _ia^ù^ùj ò (RùY aò_æù ùaùfò aòùPZ ùj aù
_àèèù~_ùùc cRèèù biaùe GK ùK;ùKZ gù àyài ùe \ùì ùj aù Reèù
Gjò@a]ieYù ü~Cnì\Áèè@ùì Qòùì aia\ùe aZKòKeèie i r^ i _aZù
Gjù^èj)ò

i j eù • k gùkùgYù @ù;ùk^, \kZ @ù;ùk^, a^ù • k aij ùe KkK I

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

KhògicKu \áÿgù_á wùe cùl aìlìcù^ @_àì wKò G_Kìe @ùeù_ i Zyò
 Gjù^òì ù | j ù- ùì cìr^ue i íceK eìR^ìZòùj Zèùì cìr^uèa^ù• k aìj ùe
 Kì-ÿ Keàù_ìdZù @ì_ aò Kkè Gjùc^ i cìr^bìeùe ~èjòKeì-ìA_ùeà ù-,
 aìj • e aìc_ ^ù\k cù^ ^Re cZìlgKèì ùfò ðKeìcìyùì ùZùe ZÀèj_ò_ìeQ«ò
 Gaò Gjòì ùfò ðGùZcìZùe C}U ù- aRèù \k I ùì cìr^u c^ue `eKp
 aìeàù @ì_ aò Gjùc^ ~èjòKeì-ìA_ùe ù- cZìlgKèì ùfò ^KeùìQùù
 ùQùù ùMìÀìMìV K ZÀèj_ò_ìeQ«ò KìeY ùì cù^ Kùj ù_ Zòàò \ ^j «ò aRèù
 \k j_ò_ìeùe, ùì cìr^ue ~ùj ù bffpUKù aù KZìZì [ìC, i ò_Gc p aù i ò_èìAKè
 'aò_aìr^ù aìf_ùKj_èìC Kj_ùa ^ùj_ò (@agý IWgùe ù_ù_Àìeùe)ù_ù_!ìk^ùe
 i ò_èìAe b_ìcKì@Q)ò G_eKùùì cìr^u _Z_èìeù [àùRìMùe, ùì cù^ i aìj eù
 ùgYù_ù_Àìaj Z KQòKe [àùe \ìeù Keò_ìeùe ^ùj_ò (~\d ^RKeKj «òì aìj eù
 ùgYùe _Z_ò_ìj_ò) ùKek I _½caw _eò_èYìMùe i ò_Gc p j_ùZ j Mku
 ùj aùe fìMòò Gjù aìl_ù_ùgùe @^yZà Rwf, i cZk, i j e aù Mì-
 ùKìC Vòàùì cìr^ue C_i Z_ò^ùj_ò ùì cù^ ^Re ùUWydè^è^ MìV KèaòKìcì
 Keò\AQ«ò ^èì @ [ò_ìZ_òì ~ìP KKeYe _bìe ùj Zèì Á ayù_K g_ìcK QùUA
 I i wVZ g_ìc g_ìe i òùKìP^KèùeKèùKèaòì c [ùj_ù_à^ùj_ò_ùeìKò_ìeò^ùj_ò_ù
 g_ìcK @] Kìe j ^_ò @] K«è \kZ I èì\èùì ùcìr^uè^RVè^fùMA ù\AQ«ò
 @ù^ùK Kj_ùa, ùì cù^ ùKekùe @^y eìRù^ZK \kVìeèbFKìc Keò«ò
 Kkè_½cawùe ùì cìr^ue 3Oahò'gùì ^' eìRyùìKè^ÁbÁ Keò_ùKAQò
 ^|Mìc I i òvèj_ùe ù-Cì\c^ fùkùPùkAùf, Gùa Rwf p_ùj_ùf_ùe èì\èùì ùu
 C_ùe ~ùj_ù PùfQ_ò i_ aZù, ùì [ò_ù_Àì ùì cù^ I cZìeè KQòhò_ù_Àì ZWj
 LìAùa (ccZù \l_ò_ùf_ìKù @ìg_ù b_ùw_àìKèù~ùZ\ò^ i cd ù^ùa)ò

cìyùì ùZe aìc_ ^ù\k e_ù_e ZìfKù Z_èìeòKeàù i_ù• ð ùì cìr^u cZj
 ùì cZ_òKQòLì_òcù^Aaìe ahd ^èj_ò @«Zù, ù-ùZ\ò^ _-ÿ« GK ^èù,
 àY«, i yù aìc ^ù_ù_!ìk^ _ìAìeìÉù Z_èìeò^ùj_ùAQò

cùl aìlìcù^ (Cbd Pk«òì _èYù) i aèaùk b_ùGK eìRù^ZK MZ_ò_ [^
 @^ì eY Keò_ùì Q«ò Rc_ò_ ^, ùj C_ùQ j_ò_ìe eìÉùe, i aèaùk [f_ù
 Kì-ÿKìe cìy_àd_ò_ùì _ùPÁùe Kkèùì cù^ i p_ù_ò_àò k ùj_ùAQ«ò Z [ù_ò
 ùì cìr^ue i cÉ j Éùì _, ~ùj_ù_ù_Àì^Re j Rìe j Rìe KùWp_ì i_ù] èY ùf_ùK
 akùìr^ù_ù_ùf, bìeZùd i cìRe ay_àì MZ @^y_ùdKèCRìMe Keàùe i c [ò
 ùj_ùAQò ~\ò_àò] eò^èì-ìG KQòKeò_ùj_ù_ù_ò_ùZùa aòÈùKìe KeàùKèùj a ù-,

ùZùfwir^ù aù\àj Z[ù ^KfpaWp@ù;ik^ i cdeè^è-ìZ i cÀid c^ue
 ùgihYR^Z ùKà] @icâi 1^r^e @bù_j iké_RkZ Keò_ìeQ«ò `kZù,
 _½icawùe @_ùei ^p aMò Z[ù @ìSà_ù\ge KQcizùe bi-i òÄùe
 ùj iA_ìe[frò @Ròc^ _qìr^c^ù 'èi cZf aKìg' @C @ì\èùù Afikùe
 'ùghY^aia\ùe Kj Q«ò -MàRwf _ePik^ù _ùYèRwf abùMeèi qùù kL
 Mác_ idZKè\àie i eKìeù ù~ìR^ù, @ì\èùù àKìg _ìÀñ14,000 ùKùÙò
 Uùù_ìa • ^ _ìÀñ~ìR^ù Kcòg^e ùNihYù-Gi aè fl y 'cùl aùù C_ \à' Kè
 [Sù Keèù ~\òG i cÉ @[ð\ fùf cìr^u _ùKUKè^~ìA @ì\èùù i cÀide
 jZue fìM«ù, ùZua Zìre ùgùd 'cùl aùù C_ \à' Kèj ò^èZ ~èò Rwfèù
 @• k QùWp\ùf, cùl aùùe aÉZù @^yZàC_i Ìò^ùj ò KkèèiÁà\c^ I
 \ùMèò aèq_ùe, Meèu i c[ð_ùe QùWp_ùj iA[èù GK \k j ò_ìaùe Zùj ù
 ùfìK KÌ^ùe C_i Ì Gaò Zìr_ Zòì j ù^bZò\òKè\ò aXQò @_ùei ^pMè^p
 j • p ~\ò_eùghùe GK ùLùfùLùfò-è_ùe _eYZ j G, ~\òìù] èY @ì\èùù ù
 aj òLjùe ce«ò ùZua ùi i j ù^bZòaPZàiÉùe RkCvèò

ùfìKcìr^uèMeè I ^èl e eLèùe cùl aùù ù^Zùe ^yÉ Èù[èj Qò
 GjùMèùù cù^ ^Re _bia ùfìKu C_ùe eLò_ìeùò cùl aùù aèq_ùe
 Gjù @ùU @^yZc M_ùe @ùeù_ò i cùfìPKcù^ _gùj Ke«ò ùi cù^
 \ù«IèWjue 3Oahò Kic Keò_ìeèù _ùe aò Kùj Kò Áf^p aù Wìqelìr^ù
 PfiC^ùj_ùkè? Kùj Kò @WpS, C^Z Kèò ^ùj ò Kùj Kò ùfùW K_Áj ù^Zù I
 cýùfèèùe ceQ«ò bf _gùj KkèG[ùe @Yù\Lù Kei-ìCQòGK ^hò
 i wV^e aìEaZìKò ùi RùY Wìqè ùjC aù gò K, GK ^hò i wV^e
 i bybiaùe ùLùfùcùZàZìKèMkòKei-èò ùi j òì cìr^ _gùMVK bieZ i eKìeùè
 _Pìeèù_ùj èiC_ù~ìMù i iayÉ j_è«ò KìeY GK ^hò i wV^e [èùàù] KMVK
 Z' bieZ i eKìeè ^ùj ò ù~Cì@ì\èùù AfìKù cùl aùù @qè_ìeùe ^ùj ò
 ùi VòKùj KòÁf^p^ùj ò Wìqelìr^ù ^ùj ò @WpS ^ùj ò Kùj KòZgùMwè ùfìK
 _Áj ù^Zùe i XQ«ò?

@Rd \ùSKepl PZàv\ù ùPò]èù (cùl aùù _gùj K ^j «ò ùi cìr^u
 bihùe, cùl aùù cZù\gò ^gùj I ^Kìeìck) _ idZèR eù_ùj_è aùp
 \èi-iA[èù_ègùe ùfLQ«ò 'ù_gì@• ke ZYck Èeùe cùl aùù \A_Kìeè
 _bia èj Qò ùi cù^ aSK akùe Mù, aKp RfèÈee _gùì ^ùe bd i Áò
 Keèùe i c[ðùj iAQ«ò ù_gùbkò i èl iKìeù @iA^è CfàN^ aù @aùj kù

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

ùl Zùe ùfùùK ù-ùZuàùk ^iPie; ùi ùZuàùk ùi cù^ aŞK akùe GjùKè
 ùeiKù_ìeQ«ö C\ùj eYÈe_, Rwf @]Kie @iA^KèfùMèKeàùKèfù• cMèèù
 Rwf @]Kieù, RwfRiZ \àye CPZ cifý \C^ [èù_ùa_ìeù, i aðcìcRèù
 @iA^p CfàN^ Keèèù K • àKèKè ùi cù^ ùPZia^ù \CQ«ö Gj iaùùp
 cùl aùùcù^ Micy aKìgùl Zùe @ù^K Kic KeQ«ö ~ [ù i cìj gèKèC_ù-ùM
 KeòPih_ùAñ_ù_ìLeù ùLìkèù, ahìRk @ck, bicò i òel Yò Mìcaùù ùcù^
 ÈùKie Ke«ù~ Gi aàùj Zè` i f @ck @]K ùj aù i ùw i ùw Lùù^ èù • ùe
 aòC^Zùèù Dò'

ùKèÉb aù^Rù l _ù[ògùj ù, OZgùMùj SùW_Ş l lWùje cùl aùù_ùbiaZ
 Rfùe RiZùd MìcùY ùeiRMùe i èèZ ù-ùR^ùe Kù-jKieZù i µKùe @d^
 KeòGK Z[y i `kZ aùgùY_ÈZ KeQ«ö Cq @d^Uò^AùKùù^ìcKpèùŞ
 _fùKùfù IKà _ZKùe _KìgZò ùi cù^u cZùe, 'cùl aùùcù^ aKìg
 ù-ùR^ùe aù]ù i ÀùKeè[èù_ùeù_ù~ ^èù]ie, Zùj ùùl Zà@d^èèRyù_ùWp
 aùÈaùe, @y @• k Zk^ùe aÈe Rfùe G^@èeARG Kic bf ùj iA[èie
 RYù_ùWp @]K«è ùi @• kùe cùl aùùcù^ fXì[èùcRèù_ùù; ùk^e _ùbia
 i aðcìcRèù fùMèKeàù_ùl Zùe _Wj[èie fl ý Kei-ùGò @]Kùg cùl aùù
 @• kùe ùK; è Zài òMj e cRèù j ie \AMy ùj iA[èie ÈÁ PZà@ùc_ùAfò
 cùl aùùcù^ i ùcìRK @Wpùjaj i KèC>ùj Z KeQ«ö KieY GjùGK @èù_Kiee
 MYZiàK PKYò i ÀKeà ~ùj ù bìeZùe _ùaùùLù-ùA^ò

cùl aùùcùèùK; KeòùLù ù\C[èù aj èaZKùe ùMùG_èYù_Zì ffb
 _àYZù_è^ù 'R^MY', G ùl Zùe @ùèùù ùcù^, 'ùfùc<ùr Gaò 'aùj ùe'
 \ùk Lk ùfùK ùi cù^uè^d^Y KeQ«ö RùY agùhùjkd_èù_K (RYìgù
 cùl aùù ^ùK)u bìhùe _èùw_Á cùl aùùcù^ @ùèùù ùcù^uègKie Keò
 PùfQ«ö ^R cZKè i ayÈKeàù_ùAñù i ùKeke i µ^Zù i j \ù«lMùje
 @YakìgKèZk^ùKùfò Zùu cZùe, @Y-@ùèùù ùcùl aùù_ù^Zicù^ Rwfùe
 ^èù_ùe fPQ«ö i cÈ @ùèùù ùcùl aùù Mèfù l cìfò @cìc^uèc^caMò
 MìŞèùù Kcù(i G aùQ[èù)u ^Kùe @cìc c_Y Keàù_ùAñ^ùa^` Kùfò
 ~è @_èù] _ùAñ@Y@ùèùù ù^Zicù^ue aPùe ùj C ùaùfò_ùèùKùfò Kùj Kò
 @Y@ùèùù ùMìŞèùù Mj Yùd, Kèè@Y@ùèùù ùcùl aùù ^j «èGj ie C • e ùi
 ùùf^ùj ò i ù]ieY ùfùK ù~ ^Re ^è • ò^aù @C bfc; KèZCfèù fùMò
 i c[ò Zùèùù ùgùd ùl aù_ùAñ@ù^K KìZeò

C\ij eYÈei_, IWjùe @ù^K ^èÈ _Zùeù] @ù;ik^ PùfQò ùi cì^u
c^ue Ziaà aùb\ aò @Qò Kèè ùi cù^ ùKùZùJò aWj aWj_KÌ Kù-ÿKè
i ùcdK bùa a; KeèùKè i c[ò ùj ùAQ«ò ~[ù: Kkìv^Meùe UùUù,
RMZi òj_èue ù_ùÄù, ^ùcMeùe ùa\ìkò cùl aùliù ùWeùaÉeùe cRbZ
I ùi @• k ùi cì^u ^ù^Yùeò @^y_ùU, KjùWjècì^ue @Z-ìZ_ùAùì cù^
IWjùKèGK KeWjèbùa aYaj ie KeQ«ò ù-ùZùauk i èl iak ùfùKcì^uè
Pùeò UèùNeò_KCQò Gaò \c^ aXpùfQò ùi ùZùauk G fùXjAMWj ^R
ij cùl aùlìcì^uèi ùcìf Keèie bfc; \MKèM_ùeZùì j aPùeKeèù@ìagjKò
cùl aùliù 'GKè'p_ùe eùAè \c^ @agj_ùeù ùi ùZùauk ÄWjùì Vòej ò
eùAà\c^KècKiafù Keè Kp aù ùi cù^ Pùfè-ùa @ìC_ùfò i ^ùì Kèi ùcù
Keèù_ùAù QùWj\ùa ùfùKcì^uè? GcZò Z' cQùe cùl aùliù Kjò Kcù I
i ù] ièY ùfùKcùèRfùŠ \èù-ùCQò ùi cì^uè[ŠùcRùRjùe j Zjù Keù-ùCQò
Kèècùl aùliù I ^èÈ _Zùeù] @ù;ik^ c^ue GK Cù• RK @gÈKe QKù_fù
PùfQò

i cd i cdùe cùl aùliù \k \ùdZj_ù^ KìŠ NùUAQ«ò-ùj ie aùc_èYZò
i ù] ièY ùfùKcùèbùMèiKè_WQò KŠcìkùe \kZ I KŠcì^u bZùe Cù• R^ù
Pec aq_èe [èùauk, cùl aùlìcù^ fI Yùr; i eÈZùeùj ZjùKùfò fI Yùr;
[ùf `ìgùlùì i wV^ agj_ùè_èh\è ù^Zùò @ùlèùì ùcì^uè'j_ùèùLù_Kè
ù`èA @ùYèù_ùAù Kù-ÿ Keùùfò j Zjù_ùe i \y j_ùè cùe \ùl Z KŠcù^
ZùZùf Gaò LùAèù^pùcì^uè@KèY KeèùKèi cì^uèC>ùj Z KeMfùò_ùLù_ùLò
400UòMù 'LùAèù^pùeù] ù j òi ùèe [èCvùfù 754 RY \kZ LùAèù^p
j Zjùe gKie ùj ùf, 200 i eKòMùRùNe RùKA \èMfù, j Rie j Rie ùfùK
Mù QùWj_ùkAùfò MìKè ù`èò_ùeò Gùa aò ùfùK abòù Kjùpùe @Q«ò
ùKieù_ù Rfù ^èidY_ùYùe, KQùùbòùKèèi c_ècì^uèe aò {^K_èò_ùZò
Kj_èèùe fùMQò ùi Vùe, i ù^id i ùj Kie I c\ùa_ùeù (@] Kìng \kZ)
cì^u \èùùa@ùA^ bùa j Wj_ùj ùA[èùùlèùù ùRcKèù`_ùeA @ùYèù_ùAù
Pùhùcì^uè @ùlèùì ù i òN (ù_ùfò òKj_èù cZiaK cùl aùliù 'Qìcèù i wV^)
fùXjA KeQò ùi i cÈ @• k Gùa ù_ùfò_ùeZùùe [ej eò gj gj @ùlèùì ùe
ùl_ò \èù-ùAQò ùKieù_ù ùRfùKè @ìC j Rie j Rie Weùe MìKè ^-ùA_ùeò
Rwfùe ej Q«ò

ù-CùùfùKcù^ Gbkò_èò_ùZùe a• «ò ùi cù^ j ViZjgr^jèè@ìabùà

ùUù_ùùUù_ùàKìg aò_a

ùj C[èù_ùf aŞK]ièi Z• ðu ^ùYgùe Pùf«ò ^ùj ò ùi cù^ fùXjAe
 eYùKqk i è Keàù_ùAñajéahd aPìeKé^è«ò fùXjAe AZjùì , \c^e
 _KZò_èi Ìe @iagyKZù I fùXjAe bicò ùi cù^ MìŞàùù ai cùl aiùù
 ùj ùa, j ò i ù ai gùkò cùMùe ~ùa ai Cbdeè UùK UùK ùj ùa (ù~cZò
 ^!Mac)- Gjùì aèaùk GK @ìlgMZ aiù^ZK ^è • ò^ [iGò @]Kùg i cdùe
 [iG ùKqkMZò C\ùj eYÈeì, MìŞàùù i Zýmá GK eìRù^ZK [GÙèþ G
 _Kìe eìRù^ZK ùKqk `k_á i j aiKéùj ùf, @iagyK GK i j ù^bìZgùk
 \gK cŞkùù ùj ùf Mbùe Rwf Mùe ùi \gK ^ [ìkò eìZùe ù~ùZùaùk
 GKù i ùwùe 800_ùfì Rwf MùKèùNeè_ìèkò Ne RùkAaù@ìC ùfìKùe
 MkoKeàù@ìe, Ke«ò ùi ùZùaùk @^g^ K'Y KòòKìcùe @ùì è? (ùbìKfù
 cYh K'Y @^g^ùe ai ò_ìèè? Uòò_e\ùe_á_ìèZ ^ùj ùf, @^g^ K'Y
 Kìc \a?)ò ùi j ò_èòì cZk @• ke Mù, ù~CìvùKqkMZ_QNè_ù_ùAìRwf
 ^ùj ò ùi Vùfùk MeFù~è Keò_ìèùa ^ùj ò ùi dùMÿagZù, ùfùk @ìlgMZ
 _ùPèùMùK bùwàùe i c[ò ùi cù^ ùKòYì ò_ePd i uUùe @ìKà ^ùj ùA
 ~«ec«èùe MìŞàùù, i cZk @• kùe fXèùGàò Rwfùe MeFùùj ùA_ìe«ò
 bìeZùd aù\ùj e ZìKZè@òòZìre aàù Zùe, GKèì_Zùe ^ùj ò

i eKìe Gùa 'cùl aiùù' i òmìKéayù_K Keù\AQ«è ~GaòùKj òi eKìeùe
 aùèù] Keà i G cùl aiùù @ZGa, cùl aiùù ù~ c• e cSùe, G[ùe Kòò
 @ìz~j_è jaìe ^ùj ò ùi ~ùj ùj C, ùi cìr'ue @ìlgMZ @^c^ùdZù, @^y
 eìRù^ZK ùMùAù i j Kìc Keàù Z[ù@i j cZKè@^ùcù^ Keàìe @i ùc [è
 Gàò i ùaù_èùùì cìr'u GK^A, KùVie, i ùceK Kì^ùùì cìr'uèGùZ i uPZ
 Keò_KCòù~ a• cìr' ù~Cìvùì eK aò_ cùMùèì Qò ZìKèì cùKèàù@ì_ aò

(ùcìe ù~ùa Kùcùjèè_ù i j Rwfùe ùLùj fù, ùi cùZ GK i ùl ùZKìe
 ahduè _Pìèùf, @ìC Kj ùf 'èùc Lì òù~ Zèc eùYù uàMùfò@ìKèYKè
 ^ùùKeàùKèc^ùKfò Kèè_ùì j òì cìr' i ùl ùZKìeùe Kj ùf, cùl aiùùcù^ ~\ò
 I cZìKè@ùì «ò ùZùa _[c ayqòùa @ùc Zckè_ìgù\àò Kùj Kò GcZò
 Kj ùf? Kùj Kòbìa @ùc ùi cZòùaìf' cùGK f'ùC• e \aìKéai [fòKèè
 @ìc M_i_ùe aù]ù C_Rfìò cù i_ aZù_ìe, Ke[ìkò Aùfò]u 'i`ìdìr'
 Kù~jKèè ù~Cìvùe fl fl i ù]ieY ùfìK Z[ù75,000 ùeWjèìcò_è_è e
 c«èè_ùd @]è]ùèMkòKeì-ùA [fù aiùRf]e eLì-ùA [fìò 139RY ùi • ùfþ
 Kcùòì byu c«èè98RYKèMè` Keì-ùA [fìò Zìr_ùe Kj [ìkòPù'è_ùMùþ

fó|p` e|jW| i wÄZK aò_a _iAñùfikueàj e|fíy \a|kê_Wj|fí Gaò ùgh
Ke|fík|è|Sà_ù|ge ù_Wj|cífí_è|NUYüeö cül a|ñú _èVü@aZie _WajRe
(^è|P^ aRè W|Keü ^c|í^èü ùj Zè|üi cü^ ù_Wic|fí_è|üe i e_• uè
j Zÿ|Küf Gaò cj k|k|c|í^uè@|K|Y K|f)ö

_Yò_üj|kè^ eà| üi @|í|èK aò \Kè|í|c|Kèa KG? i_ aZü ük|Yi ö
ùM|U|G ùMü|Áü _ie|è ^üj ö _ie|èü CPZ aò ^è|j ö_üaüküaük GcZö f|üM
i üZ ù-cZöü-C|c|í^ue GK ^è|üi e |c|íR f|íMö@QöGK üa_èK K|í\Áö
üi c|í^ue K|èè ^üj ö i|c|èK @|K|Y|Kè_ü|è|ü] Ke|è|e A|é|Zü Aziü Gaò
ù-C|c|í^ue @Qüi A|é|Zü Aziü, üi c|í^ue K|í\Áö^üj ö @|è|èü|ie b|üic|üö
C_üe LYö|l bò b|c|ö K|üí^ü|ü^ ù~C|í@|K|Y P|üK|Aö|ü Z|Kè_ü|è|ü]
Ke|f|èü @|ü_ü|k^ c|üe cül a|ñú üMü|Áü j ö i a|èè FX|üü G[eè~\è@üü|
@^c|í^ Keü~ i ö_è|A(cül a|ñú)e ^ü|ZM büa 'aKìg' aü_eüag_ü wüe
^è|P|è|ü|è|è|è^ü@Qü üZüa Zÿ|üj a @aiÉaö (cül a|ñú|ü^ a|W|j|S aüè|ü)ü
üa|í|f|ö ZKZie i j K|j|Q«ö Gj|üGK @|g|ÉKè f|í|Y)ö üi cü^ ^-üj|üK|j|Q«ö
Zÿ|üj ~\èKè«ö ùZüa aKìg]ieüe @ü_@ü_ GK üc|k|K_èè • è @ü|èö
Kü_üè|ü|c|ü^A^öKèaüè|ü] Ke|f|èü GK è|Rü^ZK g|q|öbüa cül a|ñú|ü|ü^
ù\Lü-i|C|Qö K|èè|c|ü^A^ö i |üK|Z üi c|í^u ^üZö(Kü-è) ^j|üZö@ÉÁö @ü^K
i ü^ue LYK|üí^ü aüè|ü]üè FX|üüü|ü|f|K|c|í^ue \X|j|c|Z ù- cül a|ñú|ü|ü^
ù-ùZ\è _-è« LYö|l LYö|i ´Sü|d bò b|c|ö_K|íKè|è|l|ü_üMA ù\ai_ü|ñ
@[è|c|k|è|è, üi üZ\è _-è« K|üí^ü|ü^uèK|c Keèü f|íMö@^èZö \aüè
üi c|í^ue \üü^üj ö LYö|b|üè 'è|ü|c|b|K|c Keè|è b|ü|è|ü]ie|üüüi c|í^u
ù^Z|c|í^ue i |ü|üZK|e|l aq|y|é|a|è|ü|j|üA_ù|Wj|ü_èüag @^K|k' c|ü^A^ö,
@]K è|RÉ, a|ü_ü|Z|c|í^u _ü|ñ|ö|f [A[í^|l 'b|Mü|ü|è'c|í^u _ü|ñ@]K b|M
AZÿ|ü|è|ÉÁ_ü|g|Zö üi cü^ \è«ö (a_è|í^e LYö|l LY|R|ü| c^üü
P|è|ü]ie|ü|a|Gj_ò K|èèö üi i |ö|üè _Z|g|Zü\ü|f K|üLY|ö|f|ü|g|e 26_ü|g|Z
'è|ü|èü|ü aKìg' ^è|ü« Lyö|üj aö L|ü|y aKk N|h|è|ü|c|í^u _ü|ñ|K|ö|P|c|è|ie
ùb|í|R|ü)

LYö@• ke c|ü|y @|K|h|v aKü|A|ü|C_üè ^Re _üK|A|ü| P|üf«ö LYèè
aKü|A|ü ùL|k|èü Gaò Z|Kèè|ü|f|c|ü|ü|c|üè _è|V|Z Keèü _ü|ñüK|Yi ö_èüag
@^K|k C_ü|ü ^üj ö aKü|A|ü|Kè^|ü|ü|ü^ Keè|ü|f|c|ü|ü Z|è|è|üKeèü ^j|üZö GK
a|h|ü|q _K|è|ü|ü üi [è_ü|ñ@]K|ü|g _ü|ü|Zÿ|ü|g Gj|üKè^R ü|g c|ü|è|è|ü|j|ieKè

ùUù_ùùUù_ù aKìg aò_a

aZùWY Keu\AQ«ö ùMùUG U^p@ifcòù_ùAñZòW^pàKìAUj j Rùe U^pè
 @]K_ùYòI aò_k_ècùYe aRkògqò\èKìeö GùZ_ècùYe_ùYòI aRkò
 gqò_ùAñ@iagyK aWY^ùiaSò @ùc RùYéaWY^ùiaS i ÁKùe GK bdue
]bi -PKò ùghue, i aWè aWY_ùj @ùfèò\ècòp K'Y_ùAñ\èKìe? -iCQò
 KèùWY? @ÈgÈ gùe cùY C_ùAñ^ j ùfèò\ècòp ùi_ùYòfùMò@^y ùlge
 @ÈgÈ C_ùAñ^ùeö Gi aèù\ùf, GK i è ù' _èùag @^KK' LYò^ùZè ei_
 K'Y_ùj a?]e, Z[iK[ùZ fùfKèWjè ùidZBi ò @ùA(cùl aùù)Kè ù\A
 \èMfùò ùi Vòbèej Qòdèir^ècòp aKìAUj Pè_ [e, ùWùfìcìAUj ùKùAfù,
 UY, Mè^iAUjI cùf@ùòLYRi μ\ò ùi_ùYòùùùùe bùicùWò ùi @• k
 _ùAñcùl aùùcùù^ Kò èògùù ^_ùYùkù I ^ùZò^ù ùeY Keùa? ùi cùù^ K'Y
 ^Re Kù-jKìcKèaÈèZ Keùù, bò bìcò^ècùY Keùù @iC èiRÈ i ÁòKeùù
 _ùAñ LYùLìkò LYRi μ\Kè aRìeùe QùWjù? aù ùKak ùfùKu ùcùkK
 @iagyKZìKè@ùùe eLò LYùLìkù? 'ùcùkK @iagyKZìre i òmù ùKcZò
 ^èi_Y Keùa? C\ùj eYÈe_, GK cùl aùù RìZùd-èiÁùe @ùYak @È K'Y
 GK 'ùcùkK @iagyKZì?'

Ehp Pù^pG_èKò bGZpìcùe -ùj ù NUQò I NUQò ùi i aèaPìe Kùf
 ù\ùj a ù~, i cùyàù I _è-èùùù i cùRe È_è aùR GKò aò_a_ùe, fI
 fI gùcK I KèKcù^ue akùù^ùe i cùRaiùù i cùR MXj_èèù_ùe, Cbd
 ù\gùe Gùa PùfQòfMìcQWj_è-èùùù @ [ùZò ùi cù^u_ùAñc, C_ùbùM
 Keùùe i c [ù j_ù_MZè cù KùVò G_ùKìe _MZò_ùAñgù @iagyKò gù ùAñ
 @iagyK ^è«e K• icùfù~ùMùYò ùi [ò_ùAñ@iagyK LYò ^ùiaS, @ù]ò_Zy,
 C_ùùag I -q_ò_èYù I cZù@È -iCQò ^èù C\ù ùj CQò Kùj_ùYù i cù^,
 ùKak PeZàbòù]^ùù\g fùQ«ò Meùù\g cù^uò Kùfò [ùf dèùù_p I
 @ùceKìò @ùRòbìeZ I Pù^p_ùj_ùA_ùe @ù «ùKùfòùì Kù? @ù «ùKùfòùj a
 Kù i_ùZù_ùjù_Pìeùù aj_ù ùWèò_ùj_ùA-ùAQò Kèè ~èj_ùj @ùgùe Kò
 i μKù

fùMò @ùc G_ù[èù Mj_e cZy i è^ùZò_ù[cZù, G i uUKè -G WùKò
 @ùYQò ùi cù^u Kì^ùèèGK aKìe i R^ K'Y @ùc @ùgùKeù_èèè? @i_ù aò
 aKìe_ù_èYùùj_ùj_ù^ I ùj_ùcYhu_ùLèè@ùù_è, ù-Cùcù^uèi icùRyàù
 I_è-èùùe @ù]ò_Zyàùù_ùYZù@ùcò_ùZ Keù_èèè_ù~Cùcù^ Zìre_ùZùeù]
 KeQ«ò i cÈ j_ùi ù I ùfùbe akd bZùe aòbìeZùe @Qò aò_k @ùgùe

êàú: GK bZ M

ê-âiA : GK bZ M_

@iK RiZK cAûKiH- _ûdiRZ 'i ôÄie _aê' C • eKiküe, bieZüe 3VV
^dlZ Gàa @üc ù~Cicü^ ^ay c^caMüe - @^ybthüe aRieüe @«bô
- aüi KeQü _ZüfiKe @iZicir^u Mj Yüeo GA ù _Zicicü^ KG? @geieü
cfir^B, gLfü Kie, fSü _ij Wj fwkü Rwfüe Kj W[äu cYh; EY bieüe
@iZj Zyü Ke[äu 2, 5V, VVV · hü; Gaö @iceüi Li äd[ü _üAü^üE I aEj eü
i ùRA \êi-üA[äu 8VV ^dlZ \eAä, ù~Cicü^ \êKêV Uuieü Kc[ie
^Re Riä^ ^êj Ke«ö

cêKgh@ 'irüu ayqMZ i µ • e cify 2000üKüWfiep Züu jüZüe
ej QüefiG^p jKpürü @ög] ^e i öj bM Gaö Kpürüe aRie cify 47 gj
ùKüWfiep Kpürüe ^irü eKce ayai id ücfö ~iAQü i ietäüüeö ~[ü
ù _üUüKcKüf üZf, _kZK Myüi p EZ^a @[ü^ZK @• k, _fAep^üAep
ZUKü` ke LPeü ayai id, j üAÄf[Riä amir^ MüahYü, üAcpüi f[boSüeö
@\ê Zük efiG^p jKpürü A^pü` üUf[pe gZKWj 95bM @ög] ^ KYüfö
A^pü` üUfpcifKürüe [f[ü 22UüÜbPjü^f[(i G^f[^p @iAaG^p @iAaG^p
fiAbp @iAaG^püfKcZ Gaö AUb)ö ù\gi ieu 4RiäWp[üS[üi aie fiAüi ^pe
cifKürü aöej QüA^pü` üUf[p jüZüeö ù` iebRKéKj i-icQüi P^ü aö^cde
bahyZö Gi äeäi[@ 'irüü GK KûKUp\ke cifK c^ö

ù~Cnj iZMYZöKü_üie i ^pürü jüZüe bieZahê üWie, üi cir^u c^eé
efiG^p@^yZcö @^ycü^ üj üf Uüü, R[f[üa\ü, cö f[A^pü` üi ö p
Gi iebGaö cêKghü biA @^irf[@] öüe [äu efiG^p (GWGR)ö @bêq ê
ù\Wj[Gcü^ Gàa äeü _p üK! äGi öü, @ü K[ü, fiUö[peüceKie ù\gcir^üe
cÜVö-iAQ«ö Gcir^u i icRye Rif \e \eike ~iGi aEieZö Rif i äe
ùKüZüaük \egy Z üKüZüaük @\egy, üKüZüaük cÜVöC_üe Z üKüZ
üaük cÜVöZükö C\üj eY Eei_, 80Uü\ügüe Uüüie 100 eê@] K Kpürü
KicKeQü bieZe gq[üi Züe bieZüe NüeiA Kpürüu c^üe Uüüi@^yZc
_êiZ^ Z[ü aj • c Kpürü Zire cifKürüe ej QüLYö Myüi pLYö AÄüZp
KieLirü, üKa[üÜb) aWp[üS[ü^U[üK[ü UüüiKpürüe j üeK _Kiee ayai id,
ù~cZö Kie[üC UKpC_ü^, ZIRpüj üUf[@üdüWö[üq f[ü, . , aj ö
ù\üKür, _Kig^ü i öi ü, fiK[ü _ä ü] ^ i icMö @ [Zp üi cir^u amü_ ^e
UjM[üfiA^püj a - Züc @ic aöü a • ö_üeä ^üj ö

@ZGa, ù~Cn@[üEüe i µ\Wj ZkKé^MWpC_eKécüW, jüi giEe

_[c ^iZügaK üj CQ@Zce ù-ùZ @]K @Q@ Zce ùi ùZ @]K üj iA_üeaö
i aë NüeiAKeY ~Müe j öbieZid @[ð'izö_üfU@-iAQ@agbë @^yZc
@bëq duk @[ð'izö üj üf, üK@Yi ö_ëYiKik@C_ ^üag_eöLYR i µ\ j ö
bieZe @^yZc cLý e_ü'ü \äyö LYR i µ\ ^icK Gj ö\ë@iköMüBe VKþ
_jü_üLue cç nifüMA ai Q«öbieZe cj iakü Kµir'ü Uüü, Rq fþ Gi iep
eüG^þ þ üÄeüfUüþGaö _k_k Keüüghüü^CQ«öZire gëü_üëü ~üj ü
KüüKë_We'üj öZikëaKëüe üMüü E_üaya i idicir'ue i iKë üj CQ@

Kü_üeUþi µ• ë @iC GK cLý Ci üj f'üi cir'ue Rc@ayüüþir'ö i üeü
agbë, \äK, bÄ, i ü'üid i eKiecir'ü i j idZüe Iðf'üþ\füfþ Këü
ayai idüe [äuKü_üei ^þi Pir'ü üKüü_Zicü^ üciüü@iKëe Rcöj üZA
ü^CQ«ö (Gj üe @[ð@agy ù- üi cü^ _ü'öC_üe ^Re @ü] ö_Zý aÉie
KeQ«ö) bieZüe ÉZ^ @ü[K @• k, bï bïcö_KI, ^\üa\$, eReüü, Kieþ
I eü id^K gð _üAnfi fl üfikü _üLeeRciQüWYA ü^A NüeiA Kµir'icir'ü
j izKëüUKö\@i-iCQ@ (ayqMZ i µ• ë _aZZü Meäcir'ü _üAn üKüa aö
fiMëj G^üj) ö ~\d 'i äR^ir' j Z' Gj üe CüYgy üaüföKj ü-iCQ@ i ü] üeY
i ü'üid aüü q'üë ^R cüüë ZWjü, üi cir'ü _üLue ~üj ü aö KQ@Q@Zikë
ü^A-äu i cdüe, üi j öPeiPeZ Xwüe üi cir'üë_ZgZö\@i-iCQ@~ Gj ü
\üüüi cir'ü _üAnüeiRMie i Äüj aö üj üf, @üc Güa RüYëü~ RWj_ë
@bëq öi üeiRMie c^ue i µKöGK ei_K[ü ciZö MZ üKüWgahë @bëq ö
_üe aöbieZid gic gqë gZKWj 6ObiM @ic@^üdiRZö gZKWj 9ObiM
Kic Ke«ö@Y-i öMVZ ül Züëö

Éü]ir^Zü_üe, G_eKö8V \gK _~þ«, R^ @ü;ik^ - ^Kfþ_üü Vieé
Rd_Kigu i µ@öKä«ö_~þ« - _üZyüK Rcö_ë_ä• ^ _üAnfüXYA Ke[üfö
aWjRciüfK VieéRciKüXjü^A bicj ir' KhKüéai: üü\äu [f'ü Zire CüYgyö
@iRö~\öüKj öi µ\ aüRcë_ë_ä• ^ ahdüe Küj, Züj üüKak @MYZir^K
üaüföMYü-ä ^üj ö aëö Kj ü-ä GK _üMkicö @iRö@a i ü GcZöüj iA~iAQ@
ü~ i aVéFXþü @ü;ik^MüK c^ Rcë_ë'ü a• ^ _üAnFXþü_eäü• ö
üfikü ^KÜüe ~üj üKK Rcö@Q@Zikë]eöLäikëüPÄü KeQ«ö üKüü
üKüübicj ir' üfik, ü~Cicir'ü bZüe üagü biM \kZ I @\äuü ü, ^R Müëé
ZWj LiA Ria^ KÜQ«öüQüW aWj i j ee aÉüe, @_eQ^ÜSpüüjüëö @iRö
i cir'ü ücKk _ëä• ö K[ü Kj [äu eiRü^ZK äcçüe üi cü^ @iC i ü'

ê-âi\ : GK bZ M_

i@kò^ij öö

ù-ùZuak i µ\è `@ieü C_e @WkêcWj cWj Mü\A ùj uA-iCQò@
ùKùZK]^Kêaeu j izüe, Gaö i µ\è Sfcf gLèue üi ciu^ @ir`|üe
^iPQ«ò üi ùZuak Uuie Rêie@ü i @]üi A ù^CQò^yidükd, i öi \ @iC
MYciæc _eòMYZ^e _ZÄü^ M\Wkê üi M\Wk RLC ùj uA_WQ«ò üi ci^u
Kü-ÿ\I Züe @ü• |@üi Qò @iC ^âiP^e cCQa, ùKiküj k ù-ZKò aXQò
MYZ^e @ÉZKêù^A @üic üi ZKòi |j ü^ ùj uA_WQò

bieZüe Gúa \é^Zò ùKùkuieie]Wj fMQò GüK @ieüK Zj äakö
2V11 ci j üe URòüEKêpüKùkuieüü\Lüü\fiö @üic Rüyfèü- 4000
ùKüWöWfrie|e i aüüj iéY @|òKü_üei ^M\Wk jeY· k Keòü^AQ«ò ^R
ùfiKüé \è i öPie abüMe c^ü \üe aüi A G KíS _üÄñ_[_eÄie
Keü-iAQò c^ü URòüEKê|e fiÄüi ^|j |e cify KcpKeü\au i j üa@üA^p
büa ^R _iLüfiKüé^fic Keü\üfö Uyü_ö ùj uA[@üüÜFü^ ir^pK[iäu• ö
ù-ùZuak MYciæcüe _KigZ ùj fü, üi ùZuak RYü_Wjfüü- gð_Zò
üi ci^u Qic@ü Kµir^ü, c^p aeÄ i ü^üK, Ubò Kü-ÿKic _ePikKu
i füi Zèüe \ò \ö_j eue WKidZò ùj uAQò ajè _äèèüfWüK üacieie
KieYci^ ~ij ü Via Ke[üf Uyü_èèZüj ü_üicüYZ ùj fiö

üEKê|e üa@üA^ aKü I NüeiAKeY GK i ek, ^èK j ö iaKZiae
ayü_üeö bieZe Rwf, ^üü I _uj Wjé NüeiAKeY Kêèüi cZò^èj ö Zü i j
ù-Wj ùj uAQò ~q , aüü^ @iC _-ÿiaeYe]öi _eòRUK _ä wö ~\d
Gi aè NüeiAKeYKê Kj ü-iCQò bieZe ' _MZòö i , aZü, üi A[ü_üÄñ
c^caMöu bZüe Gj ié _ZQ] Bò gYèüKé cük ^ij ö ü-cZò cük üEKê|e
üi Züeö

2005 ci j üe QZgM\Wj IWjü I SüW_Sè eüRy i eKie NüeiA
Kü_üei ^pü^u i j gj gj aSicYü_ZäÉül eZ Küfö j Rie j Rie üKüWö
Uuie aKj iAUp fj ü_[e I @^yü^y LYR i µ\ gM, ciQ \èue üi ci^u
j izKèüUKü\üfö G_eKöcèj aRiee auüüZXj ^äcKéaiLüZie Küf^ij ö
(edüfÜöaia\Kèi eKieKéckfü i cMäcifye gZKWj 0.5èè 7bM ciZ)ö

aÉèue GK i c^Z AÄüZp KieLü^ü ^cüy fiMö Uüü Kµir^ü QZgM\Wj
i eKieü i j aSicYü_ZäÉül e Keèie ciZäüKA \ò _ue i üfÜB R\Wj|e
@iabta ùj fiö i eKie Kj üf Kòcül aüü Qü_üicüe ajj öüe \c^_üe @ZÄ

uj iA i i'uid ufiwK ÊZüÇ• ð bwa ui cir'u aeq ue OMj uj ufö uj uf ,
_ue RYü Wfö LYöKpi'uu eiEieëK • ü j üUAau [fö Gj ie CüYgyö i uf Iß
RWéKé@E I @ü~üMA ù\C[ur i eKie I LYcirKö @^y eiRycir'uue
aai uf IßRWéj i i'uid @aZiecü^ @iabZ uj ufö _d'ic^uc^ucij ^ i ö
ùNihYüKuf- cilailüicü^ bieZe ^eü • ü _ZöGKK aj • c aü\ö Gjü
[fö GK ~q ùNihYü

2006 Ri'elieü 2 ZieLue Kkiw^Meue MkkKis Nufiö Rcö _iAn
C_-ç I ZöjeY _iA^ [eie @^ba KeüufüK Uüü _K]e KicKéaüeü]
Keüü _iAneS uj iA[ufö _K] KicKé i eI ü ù\au _iAn10 _üé'pü_ufö ð
cZd^ Keü-iA[fö i _aZü, Kpi'ü ahDUKéi eKie üKüZ M_üeZie i j
ù^CQ«öGjü [fö Zie GK @büü ö üghue MkkKisüe RYü ü_ufö ði ucZ
13 RY cüf Gaö 37 RY @uj Züj ufö MkkKisKéQ@ahöaZö-iAQö ~\d
i gE' aj öü MüMwKéüNeia ! ü KeéLQö Z[ü_üceö-iA^_ö_Zeüle Éeö

AZc:ue Rwf-MüMwKéü j Zyu,]hY, ü_üWpKü_eöRN^y KiS Keö
Keüi uf IßRWéj@MKécüü- f'fö R^gr^y ü j AMfü 600Ümü 50,000
üfiKue ak _aké_fö ðKýüüie _üKA \@Mfü, 3,50,000 üfiK MüQüWö
_ükAüfö cLyc^ü ùNihYü Kuf- ~G Rwféé aj ieké @üi e^üj ö Züké
cülailü-i^üü ailüü uairfoMYü-äö @[ü] @ü]éK bieZe üKüZK @• küe
j kKeüü ai aj ^ aV'üü i^üü ailüü Kü-ü uairfo] eüj f'fö `kZü, i uf Iß
RWéj @Zyü e üKak _Züeü]Ké\Kj• e Keüü j öi ie üj fü Gaö cilailüü
Qü_üiepaüj ö'ie i öLyü aXifö 2009 cij üe _Yüie, üj fü@_üei ð
M^hj • ð(i aR gKie)ö QZgMwY IWgü, SüM_S, _½cawüe 2,00,000
RY @; ð iceK ake Rair'p'ir'uécZd^ KeüMfö

MZ Zö'ahé 'ÉI ZiaZü-ç i öNhö _ue aöcülailüüeRwfééaj i e
KeüüKéi eKie i I c uj iA ^üj ücö üZYëK ! ai eKie aüdüi ^ü I I küi ^ü
cZd^ Keüü _iAnüNihYüKeQ«ö @üic bieZue GjüKé~q uairfoKj é'üj ö
Kj Qé 'ê-ö^üag _iAn@^Kk aiZiaEYe MV^ö' j Rie j Rie üi ÆK
^üdiRZ uj iA i iéQ«ö aüMwKéLükd I acir^ a|e Zöieö. fQö agé
@^yZc aj • c üi ^üü aj öü ^Re _Zéü _iAn~q e i • äkMwKé_ÉZ
KeQö Kjüü aj fy, agé i aV'eMea, übüKifu, _Ájü^ R^i ü]ieY G
~q e _Zö I ö @iC üKak ùNihYüüj aiKéaiKöej Qüüi ^iaüj öü ÉZ^ I cZü

ê-âi\ : GK bZ M_

@iA^p Gjò@iA^pakùe ùi ^iaij ðú Kùj iké aò 'i ù' j ùe' j Zyù Keàie
@]Kie _iAa Gaò ^yidK \S aji r^eècèj ej äö G @iA^pGua Kigieþ
cYò_e I ^Mufyðþie aka• eö `kÉeè, @üç ù\LäiKé _iCQè j Rie
j Rie @Pj ü Kae I @RYù PZIMö @ZGa, ùi ^iaij ðie Kü-jKkù ù-
i ù' j iE\, Gjù ^üi ù' j ö

ùMÜG _üU ùi ^iaij ðú cZd^ Keàü _iAn _ÉZö· f[rfüaük, @ie
_üU c^ bieZe Rwf Afikü ùNeia!üeö ùfiwK Wþeue j Waiü ~äü
_iAn ù\iKí r^eèJh] UüK @iYäu _iAnNeëaij ièö _ieé' j ükò cilaiüi ^üie
gjgj ùfiK ùRfþie _WQ«ö Züu ^üie ù-ùZi aè@MYZiPK, \c^Kieü
@iA^p ùRfþMüYKüe @i\äüi ùfiK b• ö ùi cîr'u c^eè@ù^K RñY«ðö
Züu @_eü] K'Yö ^KU @ZiZüe aÉee ùi r^òüi ièü ùicK RùY @i\äüi ù
gd dZäüé Me` KeMfïö ù_üfö þj iRZüe Züüé ^è-äZ^ü \@Mfïö Züu
ù-r^üwue _[e _ügA \@Mfïö ù-_eòKöüi 'ÉüKie' Keüa ùi [üf
cilaiüi WiKèü KfKZie ùMüU Wiqelir^üe ùi _[e ai j iè KeMfïö
Gj iKèu^A i aü] ièYüe j APA üj fù _üe ZüüWiqeü ciA^ü _iAn _iMfïö
G i `ðue i uaiy ^yidkdue gYüYöPif[rfü üaük KQò i icîRK Kcò ùi
_[eMüKé _iAkþ[küe eLüaPie_Züu i icþüe C_iü ^ Ke[üfö ùi cîr'u
GüZ ùPÁie `k K'Y üj fù? ùi r^òüi ièü ej üf ùRfþie @iC Gi þ_@uZþ
Mþ -G ZüüèüReü Keàie \idZüe [üf, i üj i KZü _iAn _iAüf eüÄä Zö
ù_üfö þ_ \Kö

c^ -bieZüe ù\Lü\A[äü~q I i gÈ MYaü\üj üj Zè ùi Vüie NU[äü
i icîRK I _ieüagK _eä• ð aia\üe @üç gYäiKé _iCQè @^y[üi eKieü
Ze` eè KQò i P^ü \èi-ig ^üj ö aSicYü _Zä i aè Mè ö üKak ùKüZK
MYciçc ~üj üü -ZKö _ieQ«ò ùi VKie i wi^p_eü Zö_ZöR^ i ü] ièYü pü^
@iKhY KeQ«ö üj üf @]Küg bieZüid MYciçc ùi @j• ^üj ö KieY
ù i cîr'u @ide aWýbM @üi QòKü _üeUpamü ^eö K[üüüKak GZKüe
i eðö aèö Kü _üeUpI MYciçc c^üe i üciüeLiüaò \R^K büa @ÉÁ
j aiKè@ie, KeQö @üç ù\LQè efiG^þKpüüi cîfKí r^üe ej Qö27UòUòö
Pýü^fþ Gj iè aè eüZüüaüi Zyö aWyaWýMYciçc i öi üayai id I Kü _üeUp
Éü[ð i j i üüi kL RWZö C\üj eY Éeü, ù\^K biAèö j üü I AöeiRü
i cùZ Gj ü 4Uòöbthüe _KigZ; 13UòeiRyüe _i äieZö Gj iè _iVK i öLyü

12.5 ^dZö LYö gqöC_ü^, Mj ^cöY, ad^ gð üI Zæ 69UöKpüü
 @Qöü\^K büÄee cüfKüüüeö ^KUue, Wæð_üfþfö ^icK GK ü\^K
 büÄe Mä_þ Kpüüü aieq üe QZgMwYCy^yüdkdüe GK eüþ-ïPKü\üLF
 Keü-ïAQö üi [üe @üei_ Keü-ïAQö~ üküAfüLYöi µKZ GK R^gðYüe
 `kü k _biaZ Keäü _üÄWæð_üfþfö Mi_þcüfKüüüe [äu LaeKüMR
 cüfçüe 'RüYgðYü üa@iA^þI cieü_ • ^üZö Mj Y KeQö_kZüe, Gj ü
 `kü kKé_biaZ Keäü _üÄüPÄüKeQöKö^üj öZüj üMeZB_þö^ëj ö MYcüfç
 ü~ üi _eö i ZKé@üi ð-ïAQö Gaö üi cüfue üi ZKöI cZü @Qö Züj ü jö
 Zü_ð_þ_þö GcZüj ai _üÄü\ge @iA^þüi cüfueäü QWöü\AQö `kZü, GK
 M_üe Êü[ðRWZ \R i Äöüj CQö

ü\güe @üj ëöüKüZ @• k @Qöü~CüvKQöLae Uae @üi ^üj ö ü~cZö
 C• e_äüeiRý @eYïPK_ü\gö Gj üGK R^æek eiRý; @[P üi ^üi QüCYüe
 be_ëö üi VoGua 168UöaWya\$ ^cöY Keü-ïAQö üi [ëë@] Kng NüeiA
 Kpüüüe cüfKüüüeö cYü_ë I Kigæþe adüi j_ö@ai tþ üi VoGüZ aWyaWý
 a\$ ^cöY Keü-ïAQöü~ üMüU üMüU Rfæ_ëü aWý_æö G Cbd eiRý
 üi ^üi QüCYüe be_ëö _ei ZöGcZöü~ aRköküWkæäüei] Keö_Zæü\
 Küf Mküe ceäiKéj Gö (KQö\ð` Zük Kigæþe Gj üj öNU[çw) üZua,
 G a\$ ^cöYKüi cüw^ üeiKüa üKcZö?

a\$ ^cöY ü~ïR^üe MRéü aö_Qüe ^üj ö _ÉiaZ KÏ i üe ü~ïR^üGK
 a\$ ^ëj nZ, aeö GK aëüü abäkö L`üzþC_i ðMe C_üe ^cZ üj aiKé
 [äu G a\$e ü\Nj üj a 34 Küfçüeö a\$ C_üe 10]Wþü RiZüü
 eiR_[i j üekfüA^þä^cöY üj aö ü~ïR^ü@^i üe, i cÄä_üYKé@üüKA,
 L`üz C_i ðMeüe MRéüe ^üü_üYKéi öel Z KeöGK c]ë Rk bSüe i Äö
 Keü-æö (üj üf üi ^üü MWKüe GüZ i öLYüe a\$ ^cöY üj ïAQöü~
 üi [üe @üC_üYð_üj ö ZiQWüeiü id^K aRýaÉüe ^üü_üYöah_üfUö-ïAQö)
 KÏ i üe a\$ üj Zei cÄäRk_ • ^ aXþ Gaö gj gj Küfçüe ayü_öC_Kk
 _eüag ^ÁbÁ üj aö \gahð_üäGj üü~ïR^üKéaüzf Keü-ü[çw üXüfëü
 ÊZ^ ^üag @• kKéRk ü~ïMüY _üÄüGj ü_þö[üe @iabä üj ïAQö Cüfç
 ü~ïMý, Gj @• kUöüKak bieZ Küj Köi cMäagþe GK RkKÄ @• kö ÊZ^
 @ü[K @• k _üj ü, ÊZ^ ^üag @• k Züj ü- `ekþüKak ^üeö Gj übZüe
 ej_ä `gð _ikþ Uic^þI aëüWküü ^Mecü^ö @^y bihüe Kj üf, Gj üGK

ê-âiA : GK bZ M_

Édógi Z Kù ùeUp^KùfKò _Yò ùXùfeùÉZ^ ^ùag @• kKè\g]Wpù
eiR_[\beù MRèùe @^y i j e i j i òù~m Keù-òò GùZ i aè_ùAñ@[ð
@ii ò ùKCIV&

2011 Rir^dieùe MRèùe c j icò (MìS) c | èue, cLyc^ù ^ùe | à
ùcùù @^I Zùe @^AZ GK i bùe 100Uù\ge 10,000 RY @kRìZK
ayai idù ù~m ù\ùfö MYcìc eù_ùp@^i ùe, MRèùe 45,000
ùKùùWfiep_ê-ò^ùag Keùa ùaifùù cù^ _ZgZù\ùfö MRèù MYj Zýe
\gc aihKKè@Lùe eLòG i bù@ùdìRZ ùj iA [fìò 2002 ù^ aèidùe
i wVZ G i òj i e fùkùe 2000 RY cì fìcìpùe j Zyù Keù-iA [fìò @iC
ù~Cìcù^ a • Mùf, ùi cù^ ^Re_ùR^uè]hY Keù-iC [èie, ùi cì^u
@«aRkùKèKùùKùùKùùKeù-iC [èie Gaò ùi cì^uèRè«ùRùKA \èi-iC [èie
\éy ^R @Lùe ù\Lùfö ZiQWù, j Rìe j Rìe ùfìK ùaNe ùj ùfö ^yùde
^Re ùKùa ù~ Zù C_ùe _Wp ZiKèù cù^ @ù_ I ù Keòai Q«ò ^ùe | à
ùcùùG ^ei òj i eKèùKak I cù Keù\ùf ^ùj ò aeò, ù_ii òj Z Ke[ùf
ùaifò@bù~m j Gò KkèG i bùe, ùcùù ùMèèù MìcQù I i ò è PZù Gaò
@kRìZK ayai idùù PKùPKùRù^ i pì ùpçùe ù~Cùù^Yù\Y ùj fù Zùj ù
ù\Lèie K [w ùcùùòbia«ò~ 45,000 ùKùùWfiep_ê-ò^ùag ^ei òj i e
_ùAñ@^Kpù eigò_èiKic Keà Gaò j ò ùaKZia aetae ùj iA-òò i , aZù
Zùj ùj ùj aò Kù ùeUpgqòZùe@Mj e i j i c [ò KeQ«ò i Zùe, @_ecZ
^yùde aùRMVZ Kùej i ycd Xwùe Kic ^Kùe!

@iC GK ^KùfìKe ù~iR^ù. fQò ù~CìvòùXùfeùÉZ^ ^ùag @• k
Zie ùKùYe ùKùY aò ^ùj ò \fè-cé iA ASÁèùfùp Keùp (WGcèùA i) ò
1500 Kùfìcùe f´ I 380 Kùfìcùe I i e agÁ Gj òKeùpùe ej ò,
^@ùò agùk gùùK | à \ZMìcù_èaj ^ eiÉù, Zù^ùò a | e, Q@ùò aicì^
a | e, Q@]Wpù @ai] GKj ù_á pèiR_[Gaò 4000 ùcMùùp i p^ù
gqùK | ò bìeZ I Rù_ù^p i eKie Z [ù Cbdue Kù ùeUp@ùgù\ecì^u
Gj ùGK ckZ Cù\yM, Gaò ùcKùj òùMìaùfùA^ÁPùùGj i e _ÉiaKò

WGcèùA i òùI èj i AUpZ [y @^i ùe, _KÌ_ ùAñ_ùiaZ ùj ùa 18 ùKùù
ùfìKò Gj i e @kK^ Kù_èòKeù-iA Qùùì ahdùe Cùfù_ùj ò _KÌ_ èKÌ^ù
@^è-idù cZai iZ ahùe ùi @• kùe ùfìKi òLyù231 ^dZèè314 ^dZKè
aé ò_ùAa Gaò ùi [ò_ùAñaj èi j e MXj ùj aò ùKùùKùùùfùKu i ù^ikeY

AZj üi üe ùgh [e _iAñùKüa ùj iA [fü ? ùKCñù\g ai ùKCñùÉziPiei
güi K Gj iKèKe [fü? Gj ü GK gùkò %ò_Kidü ùj ai i , a K?

bieZid üi ^ü _iAñGK ^è-èjòbè-ir' @iagyK ùj iA _üeö Kuj Kò^ü, ZiKè
ù-ùZuaük i ieiü bieZüe üi ^iaij ðü ciZd^ KeaiKè @ü\g \èi-è
üi ùZuaük üi ù-cZò@_ÉZ ^ [èö c^ bieZüe ^Re bicKie ^Kü _ÉZò
Ke [èü üaük üi ^iaij ðü i iceK cù^üamir^K @_uei ^è Z • Bi µKüe
i a [ü]ieYüe C _i ü_Z Ke [fü G Z • è GK MeZB %ò\ M ùj CQò\ÁüKüY
_ePik^ir Gaò üi ^ü _ilüe C_f^ MYci^cKéayajie KeòGjü Kei-èö

bieZid üi ^ie @bmZü üagb _iKkò üi RiYQò ù- bieZe ù-ir^ü
agüe\ ciü^ ù-Cicizüe i icirK _eè • ðe _ekl^ü KeQ«ò ZiKèüKak
ak _üdiM \èü i iKüe Kei-üA _ieè ^üj ó ai i , ikò ùj a^üj ö Meèu
aèè üe ~è üMÜG K [ü ùj üf, @üc @iC ù-ùZ aiKöej fè ~ [üc^caMü,
ù]ia]iCKèü aiaè aè Riàò 'cZ ^cñYK • è - @ic _iAñ@iagyK ^Ábwi
_èò k^ie' cùj dh]ö Gaò Lüi pGA [è iAñKü _üeUj \ir'] cò _èò Pckie
KküC_eKè^ir^ ù_ üeAaiKè_Wjò

Güa Güa, cLý LYò Kpür^iciü^ ùKüKA ù^AQ«ò KküKö üi ciü^
i ü^cü, i üj Zý ückü, Kkü _lgðie cLý _Áü_ihKö 1990 \gKe
i èeü _Zü-üMZie i ir^ ù^AQòKkü Wweèü KŞu aii i iKüKèCRÜWaKjü iUj
LYòüLükèü _iAñC\yc Ke [èü üa\ik Kpürü Güa 'i è i R^' (KèGÜwþ
jü_ü^i þ ^icK GK i ü^cü _Zü-üMZie _üdiRKö G [è iAñ'Piei iüü aKig'
aüdkèü^A i ü^cü ZèieòKeü _iAñi ü^cü Qizicir^ue^è-èj Kei-üAQò @iC
üa\ik aüü_è UyjþfuiA^þ- ciA^wþjü_ü^i þ Rð fþKpürü _KigZ KeQò
i üZK Kkü i µKZ GK _ZKü Gaò i j idZü ù\CQò aWyaWýKküKieci^üè
(ù-Cicü^ Éübiak Kküaij ir^ Áfþie Kic Ke«ð) i üj K _ZKü^ùZüj fþir
\èü@üdiRZ 'Pik^ ückire ([üþü`Á) cLý _üdiRK [üf Gi ièþKpürü
agè _icL Pkir^idKci^u \èü 'Cy Cü • RK aZKè' _ZgZò [fü Gj ie
cLý @iKhüö G [üe aWyaWýüfLK, eiRü^ZK Kcò,G_ekò i ü_Zò`üþ
üMj þü ù-üMü\A [üfö (üMieüe Gi aè. f [fü üaük i icirK Kcò I
i i'üKcü^ ayü_K üa@iA^þLYòüKükuieie _Yð igþKe [üf Gaò aÉee
~è üe Gi ièþKpürüe bicKü i icikè@üi [fü]ö Uüü Áfþl ed Uü • ü (~üj ie
ej QòKkü Kie^icie GK f`ü`Y) [üf Rd_è i üj Zý ückie @^yZc

ê-âi\ : GK bZ M_

icL ûdiRKö Kkie]eiy Pjêiciû^ GjùckikêKjê[ûf, 'ê[âie ùgÂ
iuj Zý ðgð'ù'ò ùckie ù áþgðæe ûdiRK [ûf Uli Kpî'ie aîþ
eò kK Kic^þi úfRþ aqþe ajê CyùKilúie | Pckie úfLK G[ue
ù~M ù\A ù_{ic}, iuj Zý, eîR^úZò | iê òKaZú @ûfiP^ú Kúfö ùKúZK
i fci'þei þu aîKþÉú]ú'Zie @]KieKêic [ð' KeòZúu ^hþ ÉK 'ò
i Uir'Kþbùì ð þe KQð@ög Xþfö ûZýK LaeKîMR` ùUü UbiKýüceie
\éý Qüe CKÜöCVfiUü Áfþe úfúMü (Gaò UyMþfúA^þ' búfþi þÁñep
ù\^þÁfþ)ò @ic aîKþÉú]ú'Zie gZi [ûf Z[üK [Z NiZK C>òk cá fci'þ
R^Zü ùckü@ûdiRKu cZüe üi cü^ ùcküe ù~M ù\A [âü ðfici'ue
að@Nüz Keò_ùKA [ü«ò (ù~ùZüaük cá fci'þu K [ü@üi üi ùZüaük
bieZ i eKie | ù_úfö þùKúZ @i jüð, @ü_ cü^ Zie i üü)ò Gjüi Z ù~
KüVie_ú\iefþCfcþù\Ia|üüMüüi fci'þue^ic^y KeòüahdKeòüeü]
Kúfö Gjü aò i Z Zâi\ Keòü üAnüKúZK Ai fciþ^ü ùckü Wþüe
GKRÜþjüA [ûf Gaò ùckie i e | ü_üAñeîRý i eKie KQðaðKúf ^þ ò
KieY, i cMáNUYüöMYZ^a, übùþayüþ | C • e_û\g ^âP^ i j ù~ZKò
RWZ, üi ZKòc^ RWZ Ai fciþücakâi\ i j ò Kêê aqþLaeKîMRüe i ð'
üAfü üKak Ai fciþücakâi\ aüeü]üe aîKþÉú]ú'Zie fùXþ ahndÜö
Gjü@agy MeZB %ò Kêei þZK bieZüe NUê[âüNUYüe ùckü_ûdiRKu
bicKü i þKüe KPZþaæYü Kig üAfü ù~cZòRwfue Püfê[âü ~ê,
KêXþ üj C [âücZù\j, beþ-ic [âüüRfLi'ü, üa@üA^þKü-þKkü_ ^üeü]
@üA^, OZgþWýÉZ^a i ðaR^ú' ^êü_ • ü@üA^, ù~Cvüi eKie aüeü]üPêü
c^ue]eâü GK] • äý @_eü]ö aü úfij üSMWý Uüü_ KÌ üAnR^gþYüö
i ð'üð úfiKu @bù~M ù~ KÌ i ð'Vieé 100 Kòcò\èue, RMPþþe
Rfâ_iku Kù-þkd eü èue Z [ü50 RY bWþüü | i gÉ aij ð'ü akdüe
G R^gþYüö Kei-üA [fü üi ùZüaük aîKþÉú]ð Zü üKüCVö [fü? üKj òað
CüfL Kúf^üj ò Kkîw^Me ahndüeö CüfL Kúf ^üj ð ù~Cñ i ü'ü\K,
i ð'cú^cZü, aðþ'cü^ bieZ i eKieü@iê füMê[âüahndüe Kic KeQ«ò
(~[ü, gífuüe ZicþþMYj Zýüe bieZ i eKieü fþüü_ü Kie^iciü aü
KigþþC_ZýKüe i \ý @iaÄZ @Pj üMYKae) üi cî'ueþü ü\êi-ic ^üj ð
aü i ð'ü aicî' a|eeéaj Äie Kei-üCQö

üj úf, G ahndüe @ic bZê_üüüLifâ KG? ^½Z cá^éj ð Kij Kò^ü,

Kù_ùeUþ_Kig^ú i oi ðeécké[ðá edúf]ðo- @^ùe cá_žò_ikZ Gað @ùc
i cùÉ ù\LQèUùùÁiG, A• eù^UþKeQèUùù-ù` ð^þi új-ýue, PXQèUùù
UýKþi ð ej QèUùù új úUfþie, _CQèUùù Uð . ù` • ðáKè ayaj ie KeQè
Uùù Áfþ^cZ . cPö Uùù aj òù\Kí^eèUùù aj òKYQè @ùc Uùùie fY
LiCOè @ic _ùLùe aùW ^úþ ð

_ùùLúfðá_ùÁñ~\òKù_ùeUþfY LiC ^[ðá_èòGK KùVie ù^ZKZiKè
cù_KìMòKeù-iG, ùZúa G[ò_ùÁñ_KZùe ù~Cìcùù^ ù~ùMý ùi cìr^uePèþ
KùeA \èi-ùAQò aj è_ðèè aù, @iC ù~Cìcùù^ ù~ùMý ùi cùù^ @Q«òG
ayai ðe aúj ùe, aù @_eù]ú _eòa • Q«òRwfùeò aù ùi j ò i aj eicùù^
ù~Cìcùù^ cùQKèc' Kj «ò ^úþ ð ù~Cìcùù^ \CWf[ùkòG UùAaj^ùfþè ùi
UùAaj^ùfþè i ùl ú ù\C[ùkò_ùùY _ÉZ Keé[ùkò

jC új fù, G i aèK[ù i új Zý ùckùe Kjú ^Mfùò új ùf UùK aù aù,
UùK @ù @ù KeðKèZ ùKA \Š i è~ùM ckfùò Kùj Kò^ù I_þè @i [ùf;
Kj ùf, biezKèùì bf _ùèkò) biezKèaieaie @ù ðáKè- j ùkò aù þ Maðe
@ic Qizò` ðù_ùfùò

GK Cyùw i új Zý ùckie Gj ù [fùGK ^aRèù ùgh Ægð

~\ð @iRkègùj ahð] eòUùù Kmu^ú Kù_ùeUþ\ùr] cùKù-þ Keèùì Q«ò
(~[ù ùc] ðeð ò ù\CQ«ò) i ðe gð ù @^Ái^ I WìqèLi^ù KeQ«ò)Kkè agß
Kù_ùeUþi eKìeè ùi @ùLGF i ùA, ða^KèbìeZùð Kù_ùei ^þùù^ Gùa
Gùa ^c^Z új ùAQ«ò Zùj ù GùWý KkìcK ù~ Lúfò @ùLùe i j Rùe RùYò
_ùeð ^úþ ð új ùf _žò_ I u _ùÁñi ðNùZK bùa cìeicKò

Gjú_ùe, G _ðŠùe ~ùj ù ùfLi-ð, Zùj ù j GZ ùKùZKueKQùù KùVie
i cùùfùP^ù _eò fùMò_ùeò @^ý_ù_ùe, @ù_Yie _žò_ I Kè i 1^r^ RùYAAù
_eþeù \ÁèèGj iKè_Xùf fùMè ù~, ù~Cìcùù^ G _[èùKè_ê-ðá\ fùMò
^èù\ eLèù _ùÁñ^R Rùa^KèCi MòKeù\AQ«ò ùi cìr^u \e\Áò i il à
aè e, ^c^ùðZùZ[ù@Uk i òK]e Gj ùGK ÈiKùeicqò

aðggZùYie @ùý bùMùe, ùi cìr^ue ùi j òCfá Z AZjú i e @dcie,
ùj fù ~èeùÁá@ùceKùeò ~\ð i ùþZK i žùe Zùj ù ckðò ùi ùZùauk
ZiKè@ùA_þè ù_ùhìk _ùŠA Kjú ðMfù@^ùr^ _ù` ùCùŠi ^þ G ùCùŠi ^þ
i aè@Mèècç^ùeù i oi ð Keé[ðá Kù-þ Kùfò aÉZù, Zùj ù_ê-ðá\ (Gaò
i ðáRyáù) _ùÁñ_[_eÁie Keèù i j ayai ðe el Yùuá Y_ùÁñ_j eù àò

ê-âiA : GK bZ M_

ù\ùfö

1911 ci j üe i ü_Z Kù%MoKù_üei ^p[ifü~ejeiÁâ@üceKie _[c
`iCùSi ^p Kù%MoÁifpKmir^ú fibú[ð[ifü` iCùSi ^p @^âir` _ÿö 1914
ci j üe MVZ új fú eKù` feþ` iCùSi ^p @^âir` _ÿèù\A[üf ÁiSüþ
@GfþKù_üei ^p _ZÁiZüùR.Wò eKù` feþ` üi cü^ [üf Zü i cde
Uüü | @´ir^ö

eKù` feþ` iCùSi ^pù~Cii aê_ZÁir^Kêck[^, @^âir^, aü i jüdZü
ù\AQ«üi cþue @QòRiZi òN, @üceKie MA'ü abüM i þiAG, üaü\gK
i ò_Kð_éh\ (KiC^þi fþ@^þ` üe^þeüfi ^è- i G` þieþ), ^dKþe cyRdþ
@`þcW%þ@üþGaò ^dKþiZ eKù` feþüi • eþ (Gj ie Kir^üe WGüMü
ebüfiu @uZ PZKküe üf^ðþé ^idK Gaò _ê-ò_Zicir^ue Lk^idK
\gò-iA[ifü üZYèüi PZKkiKé^ÁbÁ Kèl@Mfü - üi \ð` aüKþÉü)ir^Zü
Qèüie ~iA[üfö)

ùR.Wþ eKù` feþ[üf @üceKie _[c üKüü_Zþ aþþe i aügÁ] ^ü
üi [üf @eþj çþfü^þu i c[K, ewüb\ aüfü_e i _Iaüü üi c\
_C^ [üf Gaò aþþi Ke[üf bMair` j óZüé)^ ü\AQ«ö Gj òaþþi Züé
bfüe eL[üö

üaü ü^eâü @üý KaZü 'ÁiSüþ@GfþKmir^re üKüZüü \ @üc
GVüe CüfL Kèüö

^þdKþe üi cir^ue ü_U@ü i cüü,
^ec cèKj i új ZyüKieü,
ù~Cicü^ KY«è
üegçþ ^üAf^þl i Mieþ
G_eKòKRò i j òüü, I üÉziPieü
üi cü^ KY«è
ü\g, R^, ü_üfö ò i ü^id_éh\
i üMe, \ie« üI Z -
ù~Cüü_Ucü Kþgi ý C_RiG Mea,
MYü^ Züéö

ÁiŠWp@GfPp@iANg
 ùi cî^uêLîKò~iPð
 C_ù]òai• òGcZòP@ü
 ù~ biA _úfùU bMüèð
 _ieM@ie R^Zü fùXjKµî^e ~q ,
 @iC afb@iaü ü
 i Xj Xjce«òRwfùe,
 Kµî^ue ùci ð^M^p]eö

j Zyie gKie j G RùY eíÁâ_Zò
 ùUü_iG ù_ùUâfP_üAñ
 aŞü_ùWjfl fl GKe ùLZ
 ùMüU `UjKüe cZj @üi ;
 _[e _úfUè-iG @if@
 ceYgük i Kike;
 MXij G aq]bi Kieüü _üAñ
 ^@ü GK a|e gâeö

_üüMir^@t
 GK _ZieYü,
 ad ð Mkie @üRþ
 aüüci ewe RjÜZük,
 eiR]i^üe üQüKüJe c^ü@ka\k
 ùZfe R@ie bküüMüU `é þ üi þ
 j ViZþüMüU]Kü

Züc ù\Lè,
 ùKcZòÁiŠWp@GfPpKµî^e ^üü\iC\iC
 ùcN C_üe,
 i üMe C_üe,
 ùKcZòSUKQòZie i üciRý, Zc Nüèö

ê-âiA : GK bZ M_

ù-ùZuaùk @ùceKùe Kù_ùeUþ@^âir^ _â_ `iCùSi ^þCbüüj ùf,
ùìùZuaùk ùìcì'u C_þ_ð @iA^MZ i ZòI C• e\idZB @bia ahdkE
ù^A aZKê SWÿù\Lü\fiö ùfùK Kjüf Kpü'ue ~\òGüZ akKü] ^
@Qð ùZua gicKcì'u cReü aùX'aaü CPZþ (ùì Kikùe, G_eKò
@ùceKùe aòùfùK GcZò\j Rkù_Éta ù\C(ùfö) `iCùSi ^þ_ZÁü
Keâie Pkü]ieü @iRò~\ì @Zòcicfò fIMQð ùìùZuaùk Kkê Züü [fù
áyai idü K] ^ie GK C}hö KieY `iCùSi ^þMVK j üZue [fù@cü_] ^ò
ùìcü^ Ke \C ^[ùfö _ÿoi oi MVK [fù@iA^þ_ð @iC Kü-þ_eü e [fù
@_eüicö Kijieò_üLue C• e\idZB^ [fù Kö^Re ÉZZü_üüY Keâie
^[fù @[Zþi µ• KêeRü^ZK, i icRK, i üÁZK_ê-ue _eYZ Keâie
Gjivæköbf C_id K'Y [iA_ùe? K'Y [iA_ùe \ir^Kêl cZüe ei_ükeZ
Keâie i j R_ [? i ð_üLue cü^ ^R fibe KüY G LyòKeüi cMâ_êüKê
KakZ Keâie @iC aüaxþü aüJ K'Y üj iA_ùe? C\üj eY Éêê, aþþ
ùMUþ µê^@«ö cì^Qè ùì Kpüjlepahdüe \A • eòK [ü RÜY«ö üj ùf,
ùKak ~êeüÁâ i eKùe Kij Kò_êüü i üeü i eKüecì'u _üAñüi ùKcZò
gðü, Éüüj, Kêò^üZe ei_üel_ÉZ KeQ«ð?

KükKüc, ùfùK ù\Lüf `iCùSi ^þcü^ _KZue KQKQò bf Kic
KeQ«ö (~[ü i iâR^ir^_üMie i ü^, üeM ^êüKeY ayaü]ò `kZü,
Kù_ùei ^þI Kù_ùei ^þ@^âir^ _â_ `iCùSi ^þbZüe [âü i ð_üi kL
i µKòR^cì'ü üe Kicgü cj kY_WpüKêfIMfù_ëüghue i µ%öCübAMfù
G_eKò Gùa ù-Cicü^ ^RKêaic_üüüaüföKj Q«öüi cü^ aò`iCùSi ^þ
\ir^ Mj Y KeâüKêKÿZ j_@«ö^üj ö

1920\gK üakKê~êeüÁâ_ê-âiA K• icüf I \eþü_üeò aRie
i Sír'ue aüj i e RMZ @WV^cëj Aai@ie, Kfù ùì joi cdue `iCùSi ^þMVK
aüþKù_ùeUþgüü ^e_ek] ^üie, Küfö 1924 ci j üe, eKü` feþI
Kü%Mò `iCùSi ^þckZbüa Kic^þ fþ@`þ`ue^þeüfi ^þ(i öüü_üe
i G`þieþ) ^icK GK i öi üMV^ Küfö üaè\gK ^üZò i µKùe Gjü Gùa
aüþe i aüggükiü ü_á eþMi_þ_üe_üe ü`üþ`iCùSi ^þaöGj i Kê^âir^
ù\fiö 1947 üakKêi G`þieþ^aMVZ i @iAGKêi j idZüü\auü j Cbüd
ckZ büa Kic Küfö i cdKüc, ~êeüÁâ@ùceKie 22 RY üaè\gK
ayü_üe c^ü i G`þieþ i bý üj iAQ«ö 1943 ci j üe, RiZò öN MV^

Keâi _iAñ-û~CñKû-ÿKeVü i cZò [fû, üi [ûe [ûf i G` þeþ 5 RY
i býo ^ê-Kþ ù~Cñ~iMüe RiZi òNe cLý Kû-ÿkd QWü ùj iAQòüi ~iMü
Kÿâü _iAñR.Wò eKù` feþ^êi` ù\A[ûf 8.5 ^dZ Wfiep

1946 ci j iVieê@Rü ~ÿ« aghâyue 11RY ~iK i bü_Zò- ù~Cñü^
^RKéMeâu ZâYK• ò uaiFoKj «è i G` þeþ i bý ej @üi Q«ò (GKciZá
âyZKé ùj ùf RRþCWþ þ üi [ûf eKù` feþ` iCùSi ^þ UÁòGaò ùPRþ
cî^j ...i^þâyüþ C_-i bü_Zò

uabþþCWþ þe @üceKüd Wfiekéagþe i òel Z cLü Keâi _iAñZ [ü
aghê-ê _üag i Mc Keâi CüYgyue i aei ð`ue i cî^ _Kie ayai idK
PkYò@iagyK uaiFoaghâyü I @êRiZK cLü ð`e^ê • òKüfò Gj òfI yue,
üi cü^ i êjü^ (ù~üz _-ÿ« ^d^Ye üWie üi cî^u j üZue ej ò),
@iA^þe güi^ (@agy @iA^þZþeüe üi cî^u j Éül _ ej ò) Gaò gj gj
bÁiPte aüei]ü Kû-ÿKé (üi cü^ @ai ü_Z Ke[âüayai iKé]ieüe _üKAAü
_iA)Kéü ði gj Z Keâi _iAñ_Pê _Ai ü LyðKeQ«ò Kjâü aij fý, aghê
i aVê@Éz I C• e\idZ] i^ \AUò i òi ðMeâ ùlge i eKieci^u Vieê\iâò
KeQ«òC• e\idZ]i ÉZZiò

@üce ~\ò]eü^C ù~ ZZid aghê @i[K ^iZiaghâyü ^üYgyue _eò kZ
Gaò üMüU _ue üMüU ùlge aRieKéüRie Rae\É cKkü Kei-iAQò
aghê-ê-ò_iAñ ùZüa @üce Kj ò_ieâeü~ Kù_üeUþ\i^] cð_üfUê-iAQòGK
i aKikü^ i aüghÁ \e\Áò µ^layai idò

Kù_üeUþ@^êi^ _i^` iCùSi ^þMVK @bRiZ KäþI Pê^ cŠkü
cî^cüe ^Re I cZü üMüUWkê• k^ü Ke«ò VKþ VKþ ~iMüe VKþ VKþ
ùfiKuècZd^ Ke«òGaò Gj òKäþI cŠküe i býcü^ i eKieü \øte ù\A
üai eKieü Nüe _j • ò_ie«òZ, üai eKieü \øte ù\A i eKieü Nüe ViKò
~ieikò G _Kie aü!iaÉKéü^A @ü^K hWý-^ Z• Bej Qò aügh Keò
aic_ü^üMüÁüMVKüeò aiÉaüe, üi [ûe KQòüi Zî^ü aiMê Kieate ^ij ò
Kù_üei ^þü^ ù~cZò@[ðüj eü` e Keâi _iAñüa^cü Kµi^ü Zþeü
Ke«ò aü \eþü_ieüe RcLiZü üLüf«ò` iCùSi ^þaòüi cZòKe«ò` eKþ
cîZáGZKò~ G üi Züe I cZü j ócLü, Uüü ^êj ò

1973 ci j üe MVZ ùj fü ZicLü _eh\ (UüAüfUeüfþKcgy^)-
i G` þeþ GK aj RiZK Éeê_ò_ZÁüZü [ûf üWbWþeKù` feþ ~þeiÁá

ê-âi\ : GK bZ M_

@ûceKie RiZid i eI û _eh\ e _aZ^ C_ù\Ái Z[ü Züfai^e _aê eh
@i Mir^pRij ýô^e _ZÁiZü i bý RâM^C ùaR^Ái ùPR^cír^j ...i^páyúþ
Gaô ùKúZK cír^MYý áyqô C• e @ûceKü, ACüei_þGaô Rü_í^e @bRiZ
aMò c^ue aSZü I i j bMZü i Áo Keâu [fú Gj ie CüYgyö Gj ö Zicü
_eh\ Gàa _• cLüe _eYZ üj úAOö KieY, bieZ I Pír^e i býcír^ue
G[üe @«bêj Kei-íAOö bieZeé@Q«ò i @iA@iAe ZeY \üi , A^þ^ üi ö þe
_aZ^ i AI G^þ @ieþ ^ieidYci• ö ùMüþieRþKmi^ü _eö k^ü ^üYöjK
Ricüi \þG^þ ùMüþieRþ Uüü i ^þ þe ^üYöjK Ricüi \þüR. Aeir^ü Gaô
@a«üM_þe i AI ùMöZc [ü_þ

@üi þ_ ^þA^ÁPýUþi í^id @bRiZ aMò ájai idü, @cfü, eiRü^Zicir^ue
GK @i«RiZK Kâþ Gj ie güLü ajê ù\güe ej Öö bieZid güLie @þ I
ùMöZc [ü_þGaô i bü_ZöZeY \üi ö ückKöþi ùMiaifþA^ÁPýUþe (\í-
céüA gð @kê e _ÉiaK) aeÁ @]Kieicü^ i G_ þieþ UíAfiUeifþKcö^
Gaô @üi þ_ ^þA^ÁPýUþe i \i yö

1936 ci j üe MVZ üj fú ù` Wþ` iCüSi ^þ (cej...@i eKü` feþ
`iCüSi ^þ Gj üGK C\ieaiü _Zei_ ~\d Cbd GKüMöKic Ke«ð)ö Gj ie
@i\gðÁA I i éêê_Z, ~\d ÊI CyieZö ~@eiÁa@ûceKie _eeiÁaabüM
i j Gj ü N^Á biaüe Kic Kúeö abüü\güe MYZi^K ájai íKé i ðXj
Keâu Gaô i @üi ^ _þkZ Keâu Gj ie fl yö GMWk agþáyüe cêj aRiee
Kü-þ\ Zü aq öZ [ü ájai idk @iPeYe cír^KüKeY Kü-þKie @ög aüghö
VZid agþ-ê _ue agþie güZk ~ê ù\Lü\fiö üi ùZüaük `üguaiüü
eäu• ö@ûceKie GK ^`e gZi üj üf aic`üü^, Gaô güZk ~ê Ké
i ,ükaü üÁi^@ü_Kie _ZÁi^e @iagyKZü ü\Lü\fiö ù` Wþ@^Ái^ _á-
eyiþ^ick GK i iceK Pk^ cŠkö ~@eiÁa@ûceKie _Zeiü abüM _iÁi
MüahYüKü-þ @ie_ Kfiö 1952 ci j üe ` Šþ` eþ\öeö aKþ ^ick GK
i öi ùMVZ üj fiö Gj ie CüYgy [ífü`cêj ù\gMüKekcye^Ácír^u @^ê üag
I MWjWyKeaie fMizie _idüi Kéaö k Keaüö _ue Gj ü MYZi^K @^Ái^
@æd^ üK|á üaifö ^icZ üj fú, Gaô, cyüKie[ö_@üi ^e ciZá]K Kü-þ
áyZüeüK Kú_eöaq icZie i j güZk ~ê fXþ-üA _iea Gj üj fú üK|þe
fl yö @iRü-ùZüaük ù` Wþ` iCüSi ^þbieZüe KkiKie, i ü^cü ^cZü,
i icüRK Kcäu@ü[K i j idZüZ[üüc]ia• öi agþáykükd _üjKicKé@^Ái^

ù\au`_iAnùKiUòùKiUòUuù að`ù~iM KeQò`ùì ùZuauk` `iCùSi` ^þ` ù`_âq
Kù-þKkù` Kê`r`ùe eLò`icKêGj`ùù\`LâiKêùj` aö

i`U`id` Z [i`@i`k`RiZK` Èee` ZV`ck` ei`Rù`^ZK` @ù\`;`ik`^`ue` j` Èùl` _` Keâù
ù` ðWþ` `iCùSi` ^þ` `cì`r`a` i` cì`Re` ba`h`y`Z` f`l`ý` `ù`Nih`Yì`r`ic`ie` GK` @ì`gö
1919` cì`j`ùe, `~`çei`Áá`@ù`ce`Kùe` ù`~`ù`a` ù`KùWùþ`dè`d`^`þ`c`b`þ`ic` •` þ`u` \`Lù
ù` \`f`ù, `ùì` ù`a, `ù` ðWþ` `iCùSi` ^þ` @ù\`;`ik`^`Kê`i` ù`j`-y` Keâù`_iAnùKiUòùKiUò
Uuùe` @`^`â`i`r`^` I` EY` ù`~`ù`MA` ù` \`ù`f`ö` Gj` ò` @ù\`;`ik`^`e` c`w`è`ik` [ù`f` G`Wþ` ðWþ`
` ð`f`^`ò` g`ic`K`cì`r`u`è`P`k`^`id` j`i`e`ùe` EY` i` è`q`ù` Keù`A` Lì`C`U`ò` \`à`y`e` GK
MY` Lì`C`U`ò` i` cì`R` M`V`^` Keù`j` a` ù`a`ù`f`ù`i` a`g`b`i` Ke`[`ù`f`ö` ùì` i` c`d`ùe` Gj` ù
[`f`ù` GK` _`e`â` •` ð`K`ic`ù` P`k`ù`]`i`e`ù`_`K`Z`ùe` Zì`u` P`k`ù`]`i`e`e` Gj` ù` [`f`ù` ù`M`U`G
\`M`ò` @`^`y` \`M`U`ò` [`f`ù, `R`i`Z`id` @`i`d`e` i` è` c` a` •` ^`ò` _`è`-ò` Z`ic`ù`^` Zì`u` P`k`ù`]`i`e`i`e
_`[`c` \`M`U`e` i` è`~`i`M` ù`^`A` g`ic`K`cì`r`u`è`^`P`k`^`id`^` j`i`e`ùe` EY` a`ù` •` ò`-` f`ù`f`ö`
`k`Z`ù, `~`çei`Á`è` g`ic`R`i`a`MY` i` a`è` \`ð` _`i`A`n` EY` R`i`f`ùe` Q`;`ò` ù`j` ù`A`M`ù`f`ö`
a` \`k`[`â`i` R`i`a`^`ù`g`k`ù` i` j` Lù`_`L`G`A`a`ù`_i`A`n`_`â`y`c`i`z`ù` \`M`V`a`ùe` f`ù`M`ù`f`ö`

a`j` è`h`ò`_`ùe,` G` P`k`ù`]`i`e`ù` S`e`ò`S`e`ò`-i`A`_`j` P`Q`ò`a`ù`f`ù`ù`g`e` \`i`e`d`y` _`â` ðWþ`
M`ic`i`•` k`ùe`ò` c`i`e` `Z`i`n`e`þ` c`j` ^` \`þ` d`è`á` þ` I` M`ic`i`Y` a`y`ù`þ` ùì` cì`r`u` @`Y`E`Y
a`ù`w`f`ù`ù`g`e` ù`b`i`K`f`ù`-` h`i`k`k` _`i`A`n`G`ù`a` GK` a`ò`-`j`d`ò` C`_`c`j` ù`ù`g`e` M`e`â` Z
i` a`â`ù`^` [ù`f` EY`ùe, `R`i`a`^` K`i`U`[`ù`f` M`i`C`f`ò`i` ù`j` K`i`e`e` ^`Y`d` _`f`ùe`ò` ù`j` ù`f`,
@`Y`E`Y` Z`i`K`è`a`i`K`ù`_`ù`e`i` ^`þ` e`i`_`ù`A`ù` \`f`ù` b`i`e`Z`ùe` g`j` g`j` •` h`i`u` @`i`ç`j` Z`y`ù
`i`A`n` \`id`ù` c`i`A`ù`K`à` `i`A`^`r`^`þ`K`p`i`r`^`ù` 2010` cì`j`ùe, `ù`K`ak` @`i`S`â``ù`ù`g`e
200` R`Y` P`i`h`ù` @`i`ç`j` Z`y`ù` KeQ`«`ò` G`cì`r`u` _`i`A`ò` K`Q`ò` \`ð` Z`ù`k` GK` R`i`Z`id`
L`a`e`K`i`M`R` ù`M`i`ù`U` @`V`e`a`h`ò`S`p`e` @`i`ç`j` Z`y`ù`f`L`ù`_`K`i`g` Ke`[`ù`f`ö` S`p`U`ò`_`ù`L`ùe
A`Ä`f`þ` \`e`c`i`a`i`a` \`K`è` [`f`ù` 150` U`u`ù` c`i`A`ù`K`à` `i`A`^`r`^`e`K`p`i`r`^`i`e` \`ù`ù`K`c`ò` e`ù
c`i`ù`^` Z`i`j` ù`ù`R`i`e` R`a`e`\`É` Q`ù`W`A` ù`^`ù`f`ö` ùì` ù`f`L`[`f`ù, `K`V`ð` _`e`g`i`c` Ke
G`a`ò` @`[`ò`ù`e`i`R`M`i`e` Ke`ò` EY` ^`þ` ^`j` ò`^`

\`i`e`d`y`e` K`ò`K`è`_`ù!` K`ù`j` ù` S`f`ù`e` ù`^`ù`a`f`þ`_`è`Ä`i`e` Z` @`i`C` K`ù`j` ù` S`f`ù`e` c`M`ù`
c`M`ù`U`u`ù`

1950`cì`j`ù` ù`a`k`K`è`e`K`ù` `f`e`þ` I` ù` ðWþ` `iCùSi` ^þ` a`j` è`G`^`R`d` G`a`ò
@`i`k`R`i`Z`K` g`ù` ù`_`Z`Ä`i`r`^`K`è`@`^`â`i`r`^` ù` \`a`ù`cì`r`c`ùe` ~`çei`Á`á`i` e`K`i`e`u` GK` C`_`ù`w
b`i`ù`a` K`i`c` Ke`â`i`K`è`f`ù`M`ù`f`ö` ùì` i` c`d`ùe` ~`çei`Á`á`i` e`K`i`e` f`i`U`ð`þ`@ù`ce`K`ù,
A`e`i`r`þ`G`a`ò` A`ù`S`ù`^`i` @`ù`e` MY`Z`i`r`K` C`_`id`ùe` ^`â`P`Z` i` e`K`i`e`cì`r`u`e`M`ù`P`y`Z`

ê-âiA : GK bZ M_

Keaüe ciZi[ükò(üi joi cdüe üi ciw^ bieZKêaò_üag Küfö) bieZ
~\d üMüü ^èü_l eiÁábüa aüaPZ üj C[iG, Kêê XkKêej [iG Ehêi/
üi ibGZpdê^p_l Kê ü` wP` iCüSi ^pAuSü^i @üaüBüyküdüe ~çeiÁâ
bkêü@[êüZü_üYkê PK^ Küfö ~çeiÁâ@üceKie i iceK @]Kieici^u
\\êü_zêü\üj alyüe _üj Z AuSü^i @ie @bRiZ QiZMY, 1975üe
i @iAG i c[Z i iceK aü\üj üe _cL bicKü Mj Y Küfö _eYic Êei_
üRü^eüf i g ü • ð l cZiKê@üü f Gaó ^R Meü EY i Säu _üAnj Rie j Rie
aic_ ^ü aüüüej ZyKüfö

@W ahü_üe, Zie _êeiaê_ üj füPfüeö Pfüe ~ê QiZci^ue(ü~Cici^ue
Kj ü-iG 'i KüMü aGRp) üR.Wö eKü` fep@^äi^ _ä` i KüMü alyükdKê
@iYó ^ayC\ieaiüü @ [êüZüahdüe _üj Y \@Mfüü _üj K [üf cüPü^p
`Wpüü^p 1973e i @iAG i c[Z i iceK aü\üj _üAnGjü [fü_ÉZü_að
i üfPülep@üfü; üej ZyKêüRü^eüf_ü^üi l cZü\Lf Küf Gaó 17
ahü]ei@_jeY, j Zyü @iZueiR PükAufo @üfü; [üf MYZiPK C_üdüe
^êPZ RüY i ciRaüü, Gaó ZüeöC\ycüe Pfüe LYR i p\ue RiZüdKeY
üj üA [fü Gjü [füZü @_eü]ö

1957 ci g üe, eKü` fep` iCüSi ^pecY ücMüi üi _eÄie i ü ^
Küfö `fü_üA^i p eiÁâ Zö ecY ücMüi üi u ^üe Gjü ^icZö \l Y
Giêüe ~çeiÁâ i icyaiü aüei]ü @bê-r`üe üi [üf GK MeZB_êöcZö
Giêie üMüü-ü^ZiKê_êÄZ Keaü [fü Gjü_êÄiee CüYgyö 2000
ci g üe ü` wP` iCüSi ^pecYpcMüi üi C\üdcir` ü^ZiZB_êÄie i ü ^
Küfö bieZue üMüü Kcä, i icirK Kcä l KkiKiecü^ GjüKêGK i 'iR^K
_êÄie büa aüaP^ü Keö Gjie aRdü [üf Gcêi pgbfl ä, i ZyRZp
eid, Rd_Kigp^ieidYö bieZe @^yZc Pckie i ü`K _öi üA^ü[pç
Gjie @]Kieü Kêê_êÄie üi ci^ue üMëai^Z Keaü @ü_l üi ciw^
_êÄiee üMëa aüXÄQ«ö i ü]ieY biaüe Kj üf, üKcñ_Kie i icirK
KäiKkü_ 'Mj Yüd' aü üKcñü ^êj n, Gjü Zire GK b\äaä eKö

cRie ahd, Mfü Leicüü üe @i^j Riüeu bÄPie aüei]ü @ü; ik^e
cwêikci^u bZüe [üf ZêöZêöRY ecY ücMüi i _êÄie aüRZü -
@i^j Riue, @eai` üKRedüfpl KieYpüa\üü ü` wP` iCüSi ^püKRedüfpu
ajê G^Rd cæé üMüG G^RdKêjüz üLüfü @^äi^ \ê«ö Gaó KêYp

ua\iu G^RiKê^âi^ \ê«ùùKùKùKùfù I fç cyir^paâ i ð

-\d @i^ùj Rùe ^RKêMiSâiùú àiùfòKj «ò ùi Kkêù~CñR^ùfiK_ik
aù]dK _iAñFXQ«ò Zùj ù@YMiSâiùú, aWjàWjàu _iAñCYÁ Z [ùaò {^Kö
Paçg N• @ù Kù_ùeUpMYciçc @bè-ir^ ZùeR^Ziu 'Êe' àiùfòùNihYù
Kfiò Kkêj Rùeù @ù;ik^ NùeiAKeY, Kù_ùeUpI cZiàù@i[K 'i òÀie'
aèè ùe _ù\ aò_ùò ùLùfFù ^ùj ò (Kkê Gi aè_á w IbfÁùp @qèie
@ù;ik^ùe CZ[ù_ÿ ùjùA[Fù]ò @^y_ùe, ù~CñMYciçc Zùe ^ùMZ
ic[K [ùf, ùi cù^ Kù_ùeUp\è^ùZie ùKùkuieieè ^Re j_ùUAaùe
i`k ùjùf (G[ùe aWjàWj i_ùùK RWZ [èie Lae aò_ùKè@ùifù]ò
@ùj èòç, i aò_ù]ieYùe eR^ùZèicir^uàaA{ZpKeùùj Zèù~CñaiZiaeY
i_Àò ùj fù, ùi cù^ Zikê C_ù~ùM Keò i eKieù Aziùr^ I cZie @ùj èò
@_ùieY, @ùj èò@i[K i_òÀie, @ùj èòNùeiAKeY _iAñ@ùj ð^ ù\ùfò (2008
ci_j_ùe, aghâyùp 'Cycir^ i_àR^ù^ ùi air _èÀie j Rùeueèck[Fù]ò
IhgòU^èaaghâyùpGK adir^ RieòKeòKj ùf Kò@ùr^ù;ik^ aghâyùp^ùZò
ij 'Lù_ LiCQòò

i aèi èùie i_iciRyâiùù _eò \ir^] cèùfiG aòGK @ikRiZK aùj òùMV^
Keòùì cù^uè_ùj Y \aie Kù-ù j_ùZKèù^ùf; ù~_eòùì cù^ _ê-âi\Kè
aùjì Keùa I aùXj Kj ùf aSùa ~èjeiÀie @ù]ò Zyò ù~Cñèòù\gù
@bRiZ aMòC_ ^ùagàiùe ùi aùKe[ùf, VKpùì j_èò G aùj òùùòaòagb
Kù_ùeUpi eKie _eò k^ùe i_ùj_ù-y Keòò Lùì pùì [ò_ùAñ^ iCùSi ^MVK
Kkù I gò ùZ^MVKèùL\èikê fùMùfò ù~_eòNùeiA I uàè\gK @ù[K
^ùZò_ùe Gj_ùì cù^u _iAñùj_ùA_ùeà ZZùd I cZi akd Gaò ùi cù^
ùKùùòùKùùWfièpLyòKeò fùf (Gùa aòKeò«ò) gò ùZ^ I gò ùgùÈKè
ù^Aò

G i µKùe ùRieùr^pùeiGfj i ðGK i è e aj_ùùfLQ«ò ^ iCùSi ^pèiŞp
_aKp_fùò \ cùAþ @_p_ùeifRçj aj_ùe ùi \gòAQ«ò iCùSi ^MVK
Kò_èòeR^ùZò aùir^ _ùXjAaie _èYù]ieYiMVKè_è_èòyùì Keò 'ùI Zà
@çd^', '@ikRiZK @çd^' _eò^èù_ùMVKè ZèieòKùfò `kZù, aù\gù
biù I i_òÀZò aùdùe ù[ùK aghê\ i_Àò ùjùf Gaò ~èjeiÀie MA!ù
^èù_ù ùi aù i_òì ð^Re ayajie _iAñGcù^u çèè_ù[ò Pd^ Kùfò
i_èiAG I ~èjeiÀie _eèiÁàabiM Gùa aò~èjeiÀie aghâyùkdcù^uè

ê-âi\ : GK bZ M_

QizâI @=ü_Ku bZüe Kïc Ke«ò~üj ü Kömir^ Pyte û^ZKZü i ö_Küe GK
M_üe _gÿâiPü i ÁòKüeö

güi ^üi^cîr^ue^âi^Yüe eLêü _üAnüi cîr^u i µKüe i P^üVk Keâü
I cZigükcîr^u _üAnGK ücîkK K[ü c^ bîeZüe . f[êü üLüfîwLüfö
~ê e QicüZük, @Rou~üZuaük @ü[K ^üZöI Rcü@]Mj YKéâüü] Keö
ù\gi iei_Züüü] ayü_êüüe fîMöü üi üZuaük i eKie ZîKéâid • üe eLêü
üAn@ie KeQ«òüRacü_Kü-ÿKicö üfîKu ahdüe i P^ü Vk Keâü
VÁêê i _azü Gjü _[êüüe i aMêLyêj k I Cybkiñü Kü-ÿKicö GjüKê
Kjü-iCQö@ü]ie KüWp_KIö üfîKu _üLüe _eÁie _Aaü _üYó^üj ö Lüý
^üj öaü _Ai ü ^üj ö@ [P ejê übü _ePd _ZâI @ü]ie KüWp @iC üfîK
ù\LüY@ü Kjü-iAQö'Meâüüüi aü ü~üMAaüüe' @ü]ie KüWp i jüdK üj aö
A^p`üi öê _aZ^ i AI ^|^ ^üfKîr^ü G_KIe i Zâ]eö KêêGjü K'Y
GK i öü-m ü~ @ü_üZü cîr^i a i ü\êü@Kîk i P^ü_â-êröalyügd _üAn@ü]ie
KüWp_KI cîr^cüe aü k _ê-ü^üag Jh] _eòKïc Keâ? (GK cej U@ü
@iKk^ @^ê-üüü @ü]ie KüWp_üAnLyöj aîKé [êü @[ö bîeZ i eKieü gd ü
aüRU Vieê@]K)ö ü~Cñü\güe aÉâüü üü, afü aKîkü, RcRcü KüMR_Zâ
^[êü@üêüü ü, @üa] I 'êü~üMý' R^ i câide GK i öj bîM, üi Vö@ü]ie
KüWpüi cîr^ue@_eü]ü üaüföKj äö üi cîr^ue@üa] eüa@iA^üaüföüNihYü
Keâö @ü]ie KüWp_Kicîr^c Keüi aü ü]ieY ajaj üe Ke[êü ~üMüWk @qêie
Keüj a Gaö \ö^êê \ö^ KüVieê KüVieZe üj C[êü GK ü_üfö üeüÁj
jüZüe Gjü@cü_ I cZü@RüWü\ aö i P^üVk Keâie _â-êröZîP^K _âYZü
ùKak ^üfKîr^ü ^j ñaüföMÜj ü Vüe c^ ü\Li-iGö i üZ ü~cZöagßi üü
üAnC ^üagaü, EY, fîbüLüe Kü_üüeÜp^üZöKieY ^êj ü aeö, i P^üie
@biaö

Kkü I i cîr^ amir^ ahdMüWkêKü_üüeÜp^êir^ _â_`üCüŠi ^MüWk
ajê@[ö_âir^ KeQ«ò Qizcîr^ue aê ö_âir^ Keâü i j 'aKig @ad^'
_üMýKîcKê@êir^ ü\cQ«ò ~êjeiÁâ agßalyikde \êe ü~üa @kRîZK
Qizcîr^u _üAnC^êj KeüMfü, üi üa ZZüid agße @bRîZ aMê _üf gj gj
i öLýüüe üi Vö KêXÁ Müfö ü~Cîüü^ gd ü ü\ü ü\aiKé@i c üj üf,
üi cîr^ueü]ieê ö aö \êüMfö @Rö bîeZ I _iKî ü^ê Cy c^aê aMê
GcZö_eêie KPZp[üa ü~Cîr^u _üfö ~êjeiÁüüe _Xj [üaö üi cîr^u

cæéaij iëQ«ò@ù^K _ŠZ I adlP^ ai j iëQ«òcæ _aj i^c^ai, @ [t^ai, Kù_ùeUp IKf, ayùpafü I @cfü ù~Cicù^ ^R ù\ge @[rüzKè agß Kù_ùei ^p _uag _iAicKkùKeaùe i j i-ý KeQ«ò

ù~Cñ_ŠZcù^ `iCùŠi ^p^Kk @[tjÈ I eiR^iZòamir^ _iVjKic Z@ieoKùf, ùi cir^ueù` ùfui òp MùahYù@^àir, . Keò@i\òù\A _eÄZ KeMfù ù~Cicù^ `iCùŠi ^p_zKk cZ ù_ihY Kùf, ùi cir^ueKÿùVi ù KeMfù, @^àir^eà • z KeMfù, GKNeK@iKeMfùGaò ùi cir^u _iVjKicKè _Pk^ KeMfù ^uj ö]ùe]ùe, ùMüG cùZaKl^ù, ùMüG cùZaP@i] iëù i cMaaicgòRMZKèKakZ KeaKèfMfù ùi Vò ajèaP^KZù_eaù • ð ùMüG cùZa i aàÉiëù @[ù^ZK cZi\gè GKù]òZy i ù_z ùj fù Zire QZQidù Zùk GK IYbwè, C_eViCe@i i j MZù I ajèi ùÄZKZiaùe Qk^ù KeMfù (~uj ù NWK bZùe RiZaù, CMà RiZidZiaù, _RiZò @ù]òZyau, aù ~q ùLie Ai ficp aù\hùe _eYZ ùj iA~iG) Gaò Gjù GùZ \ie KakZ Kfù ù~ Zij ù @iC GK cZi\gò_eò_ziZ ùj fù ^uj ö fMfù, i aàùk GcZò[fù, Gjùj òÉibiaK @ai tó Gjùcicfòl i i] iëY _eò j àpau] ùj fù GcZòGK _eò Zùe ZiKè_gjùKeaù @[ò [fù i ùZ ù~cZò Édò aiÉaZiKè_gjùKeaù _eòGK CbUZù aù GK ^MXje j i yò GcZòGK i Zèe^aK] j i^ G _[àir^e Afikùe _j Pàù [fù i @k, i j R ùKA _uj Še \ieZùcizò

IbfÁùp@q@ie @ù;ik^ G _eò ZKèKQùù a\ùkA ù\AQò ~@eùÁe eiÉù I gò ù @idZ^ue bòÜGK bihie @iabia NUQò Qüzicù^ “ùgYù i òMàc”@ai “Zùc] ^uj @, @ice ~iG @ù i ^uj p ùj ùf @ic i ekieueKY ^uj ð ùi ðMir^payir^eùe ùfLò@ù;ik^ùe i ùcf ùj iAQ«ò ahc _eò Zò \ÁeèG ùfLüMùKèù\Lüf fùM, Gjù _idZù Édò GK aò aò

Kù_ùeUp\ir^] cò@ie, ùj aie 100 ahò_ùe, Zij ù @iRòùKùKùKùfù _eò@ic Rìa^e GK @òg _ifUò-iAQò Gùa fl fl G^Rìò ùi cir^u cæé @ù^K ùKcMkò@Mkòù\A aWjaWj` iCùŠi ^pi j @ù[K i pKùe aŠùGaò Zij ù Gùa GK ‘ÉZ^a’ ùl Zà~ij ië ùcùl i p • e cify _ilù_ùlò45,000 ùKùùWfiep i aàaj • c `iCùŠi ^pùj CQòùMùpù` iCùŠi ^p(21gj ùKùù Wfiep), Zù_QKèfùfò iCùŠi ^p(16gj ùKùùWfiep) Gaò ù` Wp` iCùŠi ^p (15gj ùKùùWfiep)ò

ê-âiA : GK bZ M_

@kRiZK cAü üKih ü-üa Xu• MZ i cüdiR^ Kü-jKic fiMKfü Gaö
 i eKieci'ü Kir' ücWjgd ü, Éüi j, ggê-^öi aKig üi Züe LyKiU KeäiKé
 aiPKfü, üi üZüaük G^Rd MWK üi i r^ _eY Keäu _iAñ@üMA @üi üfö
 i aê NüeiAKey @ [öi aê G^Rd Keyö ü-üj Zei iaR^ü' üi ZieRüaKü I
 ueiRMie CübAaiKéfiMFü, G^Rd GK MeZB %äueiRMie üi Zä _iFUMfü
 (ü-Cicü^ G^Rde @i f üPüj eü RiY[üf üi ci'ü _iAñc^) ö Gjü c^
 i Zý ü- i aêG^Rd Leü ^j «ö fi fi G^Rd bZeëüKüZK _göi ^üd
 _eä • ðKiciKic KeQ«ö i cÉueüMUG ewüe eüwA ü\au i Zýe @ _kü
 üj aö üi ~üj üj C, ü- _eö@ögu\ieciü^ Kpi'ue @öj] ^ KYöZiKé bZeé
 ^ü^Y Keäu _iAñPÁüKe«ö VKbüi j ü eö aöj ê-öKü _üeUpaü` iCüSi ^p
 @^Äir' _i G^Rd ci'cúe _Züeiü] @ü|üK^Ké ^ü^Y KeäiKé üPÁü
 Küeö G^Rd MWK GK üK|äd i tdecŠke üMUG üMUG i ö-é i kü,
 üMUG üMUG] c^ü ~üj üci'cúe aöj ê-ö _aj Z j Gö üi cü^ GKü] i eüe
 ü_êK, Mj K, _üZyK i tdaK i P^ü _Zöi ZKö üi cü^ i r^üd i eKieue
 aëq ^Keäu _iAñ i üi aüü ~^äir' (ü` Wj` iCüSi ^p ü-Cñ i öi tci'üe
 @^Äir' \G üi cü^ Gjüccüe GK g_ [_iV Éül e Keäu aü] d) ö üi cü^
 @RiYZüe (aüüaüküaük RiYZüe) GK Lae i öMj Kieü i öi tbiwa Kic
 Ke«ö eüAMWK ü-üZüaük KüVieeëKüVieZe üj iA· fQ«ö Gaö _jeü
 aýai ü\öKé\ö @KicK üj aüe fiMQö üi üZüaük G^Rd ci'ü _üZyK
 i pi', _üZyK eü _üj Gaö @^yir'y Kü-jKkü_eëi öMj Z i P^ü Gjü aýai ü
 _iAñC_ü-üMü üj COö üi A[ö _iAñü-Cñ@• k ü-üZ @gük, üi VöG^Rd
 i öLyüüi üZ @] Kö

ü-üZüaük i eKie ai üKüZK Kü _üeUpMYci'c a\cui ö Keö i yü
 R^@ü|üK^Ké (~ [ü^cduä· I @ü|üK^ ai KWyKfçpöYak üK|äaüeiü i
 füXA) Kéa\^ic KeäuKé· jü«ö üi üZüaük üi cü^ @ü|üK^Ké' aü\gü
 @^Äir' _iC[äir' G^Rd Kic üaifü\thüeiü Ke«ö ~\ü üi cü^ bfbüa
 RiY«ö@] Küg G^Rd, aügh Keöüciüü@^Äir' _iC[äü G^Rd, Kü _üeUp
 RMZüKeYKéü _iüj Z Keäu _iAñCÝÁ, ZiKéaö k Keäu _iAñ^éj ö

Güa G^Rd ciü^ MYföue V^p^puMü_ik] eüaj i eQ«ö [äü RiYäiKö
 Züü jüZe ~üéie aö äüci'ü eüa\üka ü\CO«ö\ecüL@üKcäüeö KkiKie,
 i ü^ci'üZü, aq Riäici'üe@^Äir' ü\CO«ö @i ZüeiR^üZöi ci'a @] Kiee

bîhû Kj òùì cîr^uê]ûe]ûe GK i òNhòguk eîR^úZie ù\èA ù^A ajê
i òÄZKZiaï\, ùRŞep ùMiÁú aKîg @WËcéj Æ ù^CQ«ò

^yide]ieYîKécîr^a @]Kîe gð ùe _eYZ KeàùJú aè e RMZùe GK
_Kîe I cZù \Lfö G [ûe MeZB ðà bîcKù ^ùbAQ«ò `ìCùŠî ^þ I
G^Rîcîù^ò cîr^a @]Kîe i òKPZ \Áàaj • e QabWkë@Xþîk KeùùKak
_ÉZ KeQòGK @ZýPîe @ù]ieZ aùglaYö `kZù, ùKòYî òi òNhàe RWZ
[èù \A _I uê ~[ù cùl aï\ I bîeZ i eKîe aù j cùþ I Ai ìGfö i ìceK
aùj òù, cîr^a @]Kîe j ^^Kîeù úaùfö@þj Z Keòbî òù Kei-ìCQòGàò ck
_á w - LYòKù_ùei ^þ Rcòj Wý_ aù Ai ìGföeiÁ\ùei_ùfÁú^þ cùWKë
@qèie Keàie AZj ùi i cMà@ùfîP^ùe @ù_âi wK ùj úA ùKak _ùUùKù
ùj úA e j òìCQò Gj ùKj àie @[ò^èj ùi~ cîr^aK @]Kîe ahdUe KQòcifý
^ùj ò @Qò ùj ùf, @ùc aù Ke[èù_ [èùùe ù~Cîayù_K @^yùd ùj CQò
ZîKèKùYò G aŞèù aù \Lèù_ùAîcîr^a @]Kîe ^ìck @Lùò-ù[Á ^èj ò

^ieiaï\ù @ù;îk^ i j `ìCùŠî ^þ i µKîàò e RMZùe @ìC GK I cZù
\Lfö @Rò\ù«I Wù Rwfùe, 90,000 \ì y agjÁ KàKîeù @ù\èù ù
cjkù i òMV^ ^R ùMiÁú bZùe [èù_žZîPK ayaî ù Z [ù LYòKùr^ù \ùei
ùj C[èù aù ù^ aèq ùe fùXÏ KeQ«ò ùj ùf, bîeZe @]Kîg ' \ `eîr'
^ieiaï\ù I ^ieù i òMV^ Kùj KòG i wV^ Vieè^èù_ \ ùeZBaRîd eL«R
ùì j_èò fI fI cjkù @RòaiÉj eù, ^R bWùcùUèèaZWZò ùj ùf, Kùj Kò
GcZòj G ù~ Gj îKèGK ^ieiaï\ù i cîyù úaùföù \Lù-ìG ^ùj R

ZÏck Éee i cîrYai\ I _ê-âï\ aùeù]ù R^@ù;îk^VieèC\ieiaï\ù
^ieiaï\ù @ù;îk^ @fùMA -àie_Kîù `ìCùŠî ^þ KUK_Ueè@ie, ùj úA
^[fîò @ie, ùj úA [fî hùMG I i Zeù \gKeò ù~ùa, C\ieiaï\ù ^ieiaï\
@ù;îk^ ^ieicîr^u ùl Zùe NU[èù ùa: aK _èè • ò i j Lù_LGAaî Z [ù
Zù_ùAî^R bZùe ~Mùù \aîKè@i c[òj fîò @^ý _I ùe, `ìCùŠî ^MVK
@iù]ieY aq ìZie _ePd ù\ùfö ^ieicîù^ ù~ùZuàuk @ù_Yie_ìeµeK
i cîRe j òi ùl _žZîPK ayaî ù, G_eKòaic_^ù @ù;îk^ e Z [îk [ž ù^Zù
\ùei @ZÁ ùj úA W[ùf, ùi ùZuàuk ùi cîr^uej j ìdZù I @^ùr ù \aù_ùAî
`ìCùŠî ^MVK @ùMA @ù ùfö bîeZ _eòù\gùe Gj òabiR^ Mîþ i je
abiR^e ei_ ù^fîò _ê-âï\ -aùeù]ù òa: aK @ù;îk^ i òMVZ ùj C [fî
Mîcî • kùe ù~C\ùe _žZîPK ayaî ù ^ieicîr^u Rîa^ùe eîRZòKe[fîò

ê-âi\ : GK bZ M

û~Çii j eü ^ieü Kcôcû^ Gi aë@ü; ik^ue (C\ij eY Êei_ ^Kj f_ ^ü
 @ü; ik^) i icfþj C[ürf, üi cü^ _½cû ^ieiaüü @ü; ik^ \lei_biaZ
 I @^ê_âYZ üj iA[ürfö üj üf, üi cü^u _eh Kücûüü aüaP^üe 'R^MYu'
 i j Lû_LGA Pkäu [fü üi cü^ue K• äyö üi cü^ue ^RE cëp-üzü I
 K• äyüaü] c^ue aieaie i oNüz ù\Li-ic[fü ajécj kü Kcô üi cü^u
 ^Zü^êü Riá^ue û~ÇiKhY I ùb\biae gKie üj C[ürf (G_eKü^Re
 _eh Kücûüü \lei) Zie û~ @« üj a 'aü_ä' _ue, üi _iÄü@ü_I ü
 KeüiKüüi cü^ AzK ^[ürfö üi cü^u _iÄü^ieü- _eh i cZüGK C• eaü_ä
 _ZgZü^ [fü aeö, [füGK @^ü_I K, @ZüReüü, ck- faj ü^ üa; äK
 _Küüü aq icZü, üKä]ü, bîcëq cj kicü^ @ü; ik^eê I j eü-âiKê@ie,
 Küf Gaö i üj ü-ý i j ü~Me @^ý _^üüLiRäuKéfüMüfö `kZü, 80 \gKe
 üghbMKê û~Çii cdue bieZid aRie C^ij üj C[fü, üi i cdue bieZe
 C\ieaüü ^ieiaüü @ü; ik^e @^üiKZ G^PüiKeY ü\Lüü\fü Gcü^u
 c^eëü^K G^Püi i cKicü@]Kie, NüeiA j öü, Gwþ þ ü~r^Kcöü @]Kie
 i ö_KZ MeZþ_âKic KeQ«ö Kkë^êüü[K ^ZüKëi icfþüKeaüüe C\ieaüü
 ^ieiaüü @ü; ik^ @M]üüie ej öüj ö ~\d, Gj ie i aMiaWjgKie üj iAQ«ö
 ^ieicü^ö `iCuŠi ^þMüK @^äü^ a• ^ue cieü_• Keü'eüRü^ZK'
 Kü-jKkü_e i ücü i uPZ Keaüüe ücüüücüüü `k üj iAQ«ö Gûa üKcüü
 ^ieü 'á w' Gaö üKcüü ^ëj n Züj ü G^Püi cü^u @^äü^ i • äkú \lei
 ^q ðeZ üj Cöü

^ieü @ü; ik^e G^PüiKeY üj Zë ^ieiaüü üaiÄüf _½cû C\ieaüü
 ^ieiaüü (û~üj ZëGjü@]K @^äü^ _ä_ aiŠ) Gaö üi j öPëiPeZ Xwüe
 ^ieie ü\j Këü^A j öü~üz i aëfXjüWjü üMüG _üU KG aLü CZieäiKê
 üPÄüKfüYö @ie _üU KG aiRäS(_Yü@ic üKüZ cj küC_üe _WpüüA
 \AUü_üj ie)ö ^KU @ZüZüe, `äþie ^ieicü^u \j eüüRie Rae\É aLü
 C• iëüiKüPÄüüj fü KkëGcZüGK _eüag i ÄüKeüMfü ^j öü~ÇiV^ieü
 ^üR aiQü üi K'Y KeäiKê- üj ü üRie Rae\É aLü CZieäü @[öcëp
 ^ëj þ aeö ZikëaëË Keäü Gj ü i äZK i icüRyäu I ^ieü _Zü@_cü^ö
 Zü\j üe üRie Rae\É aLü MükaAüü-ZKöLeü, Zü\j eüüRie Rae\É
 aLü CZieäüüi ZKöLeü_ö_á wüaLü ^ëj þ ak_äüdü i icüRK, eüRü^ZK
 I @ü[K _ÄbicKëQüü] üRŞepahdüKêG_eüü\Läü @[öZikêGK @i Zie

ahnd eü_QWj Keâi ai ZiKê_â ü] ^ I i iRi {ü_üAnFuXjA uairfobiaâü
GA[ü_üAn2001 ci j üe ~êjeiÁâi eKie ü~üZuaük @ü Mir^Éir^p@iKicY
Küf, _½cü C\ieaiü ^ieiaüü üMiÁüMVKêGK ü^ZK @ik büa ajaj ie
KeâiKê i ê~üM_üAufo @ü Mir^pcj kicü^ Züfâü^pgüi ^ue (Gua ad)
bdue @i êü]üe [üfo üj üf Züu C_üe üaici ahV Keâüü i cü]ir^e
_ü^ [üfo

G^Rd RMZ ^Re GK @nZ ciQKêc' ^ Kjâi bihi Cna KeQö üi Vö
_âZyK üMUG üMUG aQöü'ahnd' ~üj ü ^YÁ üMiÁü_üAnCÝÁö ~[ü
üMiÁü C^â^, ü^ZZBaKig, cir^a @]Kie, Éüü, gd ü, _R^^ @]Kie,
GWj p GWj p@iKêc @^ü[Gj ö_âZyKUöahnd ^R ^R üLü_bZüe @ia;
Gaö_âZyKUe @^âir^ i • âkü aoi êö'yÉ @iC ^YÁö @ü;ik^e i öj ZKê
@^âir^ ü~cZö^Á ad^Á Keö_üeQö \c^ üi _eöKeö_üe^ [üfo

^ieiaü _eöüieüjKéaaj ei cdüe GK @i Zie i ci yüuairfou\Li-iCQö
i üZ ü~cZöMeâKê@^yüd i ÁöKeöüj äeü üi GK j Rê-üA[âü R^Rizö
@iC üi cü^ üKcZö^üKcZöZÁö-üAQ«ö üZYê üi cir^u @bü~üM ^eüKeY
Keö (G Kic G^Rd cü^ RY RYKê ü^A Keüa) ÉiCpüü Cj; ieKü-ü
Kei-â Gaö \üüöcöü _êeZ[[ü^_üAni êüi ^_Pk^ KeâiKêj äö Kjâi
ajüf y, aüBKü_üeüj_ê-âi\ güi ^e Gj üj öckc^ö

bieZ ü~üa 'PcKêüf üi üZuaük bieZid \ieüj KQöKik @_«eüe
_Wj-üA [üfo Gua_üGK aü\gü^üfibiü_ePd ü^A üi ü`eüü QöKkü
RMZKö ZiKêü^ZêBü\AQ«ö' i üMpcif@ü^eü _eö i ü^cö Meâcir^ue
ü^A MXj Gj öKj üMVKêue üKj öLk^idK ^üj ikö @QöLüföüi cir^u @nZ
@icüqö Gaö ^üQüjpaSü_Yö j ü ~Cü üQüüüüü Lk^idKcü^ @Q«ö
üi cir^ue bicKü üj fü Kij üyüe i üüidZie_ü I Cü• R^ü beü\âü Gj ö
i aêKZie i ü]Kcü^ aüê @üy ^Z• âZpü^_eö ^Z• âZpü^ @RYü
i üKê-iC[üf, 'üi Züe' ej öKic Keüüfö üi cir^u gic I i üj i KZü_üAn
üi cü^ _êÄZ I i 1^rZ üj C[üfö] ^icü^ue GcZö Xwüe _eLâie
^cêü KpZpü\LêüKêcükö

i eKie, eiRü^ZK \k, ^âiP^, ^yüdikd, MYci^c I C\ieaiüi cZKê
@id• Keâie KküUKK j üi f Keüieüü_üe, ^ay C\ieaiü ajai üi icü]üe
[üf i GKciZ@üj ü: 'üfikgqöe aü\, aXk@i ü^ihKê@id• Kei-â üKcZö

ê-âi\ : GK bZ M_

ai ùKcZò ZiKè cY Kei-â? ùKcZò ai Zâi\ùKè_eVZ Kei-â ikZ
_gùe? ùKcZòR^ùeihKè^MùVj@iYòGK @cǵ ùicǵj ièùe cùWÀ \êi-â?

GVòc, `ìCùŠi ^pI ùi cǵu cZâi wV^e AZj ùi ùag f`ù I Cy
_ǵjoi Zò 1960 \gKùe ~çeiÁùe i òMVZ KâKùd ^ùMeK @]Kie
@ù;ùk^ Gjie GK Rk« C\ùj eYò `ìCùŠi ^p bckù@ù;ùk^e ùa: aK
@i• KèùKak bùwò_ùKAFù ^ǵj óaeó 'Kkù ùfikgqòKè' Kkù_ê-âi\`ùe
_eVZ Keàùe i`k ùj fù

ùR.WòeKù` feju @i\gùe @^ê ðYiZ eKù` fep` ìCùŠi ^p cùWò fǵe
Kìvpi ðidep(cùWò fǵe KìvRè ðepu ai_ù)u i j N^Ábùa Kic Keǵfù
Kèèù-ùZùak 'QùZàj òi ùi c^â I cZò I `aùkù_ùrèp_èò]K fX@i
i wV^e CZ[ùr ùj fù, Zùu _bùa KcèùKèfùMfùò VkùGj òi cdùe @ùMA
@ù ùf ù` WpI eKù` fep` ìCùŠi ^p 1920 ci j ùe ùi cùw^ Kkùùfikù
^ec_ù I i wV^MùKèù\XjùKùòWfùèp^èùr` ùùfò Gj ò@ [òuc] iè• ò
@] ièè_ù QùW[èù_ùfù _iAn ùeRMie_ùj Y Kù-ùKic, Kkùùfikù
cùfKùùe [èù àyài ùd_ùAnck]^, ù` ùfù ùp_ùAnLyòKeMfù \c^,
@«Kùj Gaò @^èùr^e c]è ùg Kkùùfikù ùa: aK i wV^MùKèKicgù_ùe
Keò_ùKAFù

ê-âi\, i ùiRyâi\, a%âi\ I bGZp ùcù-ê e @«ù pKkècùWòp fǵe p
KìvRè ðepù\Lò_ùe[ùf, ~\d Zùj ù [fù^hò ò`kZù, Zùe j Zyù Kei-âi
_ùe Zùu i Zò aò_ùfUMfù ahùq, i aò ù] ièY gùkù_ùòGK aò_ùò Zùu
i òMice GùZj yKèGK aRie@^Kk ùagùe i ùRAù ùAn Kù_ùei ^p I
`ìCùŠi ^pMùK \èeùZòKicùe fùMò Wpùfò 20fI WfùèpKù-ùKieù @^èùr`
_ùYèi j i ù_Z ùj fù cùWòp fǵe p KìvRè ðepù j òi ài ùiRK_èa• ð` ùK;è
Gjie_ùZâiZù [ùf ù` Wpù ùcùWèp Kpùr`ù, ùRù^eùfù ùcùWèp ùcùfùp
ùIÀ%ùAùfKùkù ù_ùKèpGŠpùM`fù dèi pÁfùGaò c^pù• ù` ^ùMeK
@]Kie @ù;ùk^ i pKZ KìvR_ùMie I @bùfLùMie Gj òùK;à\èù_èò kZò
ùK;è ajèKù-ù cùe @^yZc Kù-ùKic ùj CQò`~çeiÁâ_ùZèI ù abùM,
@icùWù` ùi òp_ùf^pùawpù j N^Á bùa Kic Keàùò `cèj Cù\yùM
àyài ù`j òi ài cùRK_èa• ðe aùj K' ^icK GK aqZicùkùKù-ùKicè Gj ù
[fù i j_ùùdùRKò j eòIcp!

`ìCùŠi ^pKie^icùe @iC GK ^cèù ù\LèùKècùk \IY @i` Kie a%â

ùahcý aùeiü|ú@ü;|k^ùeö 1978ci jüe, eKü` feþ` iCüSi ^þ-êeiÁê
\IY @ü` Kú ^úZò i µKZ GK @æd^ @üdiM @üdiR^ Kùfö @üdiMe
eü_üþ@ü` Kúid Rüzid KóuMá þ(@üRúKó) C_üe üi íbGZþ-ê`d^þ æ aXjò
_bia i µKüe i ZKòKeü\A Kj ífü Kò-~löeiRú^ZK I cZüe i æRüzê
_KZ bñMlieü eüj, úZua ~êeiÁê i íceK I Kú_üeUþ Èü[ð (IY
@ü` Kie LY) C • c eü_ i ü]Z üj íA_üeäö

Zü_üe, ` iCüSi ^MVK @üRúKó.Kéi c[ð Keäü@ie, Kùfö @üRúKó.
aòÁbpaüKüü aákþK^þ i þ^i þ@ü;|k^ _eüa:æK i wV^MVKê@iKcY
Keüüciüüciüöckü_ü Keü\fü ü^fþ ^þcüüSfü ü-üa \IY@ü` Kie
_ðc Kkü eiÁê Züüj üf, ZüüGK i ^Übüa @bñq KeüMfü üi @agý
RüY Èü]ü`Zü i öMäcú, 27 ahöüRfþe ej[üfö Kkê Züüe i ^ZB_Qüe
IþöU^þK^üi ^þ i þ æ aö e j _eicüZüe eiRüüj íA-äü aö^ýZc KieYö
üi A[ü_üAþ@üRúKó.e Kú-þi Þieei ciRai\ Cbir^ üj íAMfü @iC \IY @ü` Kie
ajê_üöi Z `güò_þö_eä • ð'e' Kú-þKicüe bií öÁie, I Zü_üY I LYê
RüzidKeY i þ^_üAfü ^üj ö æö, i þ^_üAfü NüeiAKeY Gaö Xü • MZ
i cüüdiR^ö cüüSfü^Re _eýüaŞeZ[üi c[K, AuSüü^i @üKcýê^Áþi^u
j ZýiKieü üRú^eifþi j ü • üe_äi^ Kúf \IY @ü` Kie i uäüy uai íceK
_êÁie `lö@Wêþ@_þMþþüj ü_þö ci Mþ þMüþPX[äü ük _eýü aü_äü I
üUþþ-ê`d^þü^Züü j üZüe @iRö \IY @ü` Kie güi ^ üWüeö KküfiKu
cêe _j i ^KéaRid eLäü_üAnGZKó~ü[Áö

bieZüe üa:æK, _MZgüü \kZ @ü;|k^ _üAn~êeiÁê KküfiKu
CZ[ü` [füGK ü_üYie cij • ð \kZ _ü`þþ[fü aákþ_ü`þþ GK _ZQaö
@üceKie KkKúid @ü;|k^ ü~Cñ\gü übMfü bieZüe \kZ @ü;|k^e
cæ üi jö@aíü üj fü @ü;|k^ bñM bñM üj íA ^Äü _üfUMfü ü`üþ
`iCüSi ^þGaö \IY ^Üj ð ei wV^e _~þü` i j idZüe \kZ gqò \kZ
_ê-âi\üe ei_ükeZ üj ai eiÉüe @üMA • fÖö

"Cü\jüM üi Züe 'Rüzö @iC _ZäSK ^ëj r-G gühKüe, MZ ahö
Wüi `eue, AŞëü`þ GKþ_á þ LaeKüMR GK eü_üþ_Küg Kfüö \kZ
AŞëü`þüP `ep@_þ Kci þGŞþAŞARþe RüY ciMügKu CqKêC; ie Keö
LaeKüMR üfLfü,"@ic i ciRüe GK \kZ i cüüagüe _äi^c^üüe_üAaü
KÁKe ay_üe ^ëj ö Kkê \kZ Cü\jüMüci^u _üAnÜüü I üMöþreRþ i j

ê-âiA : GK bZ M_

c²ij ùbiri^ I · _ir^ @ai eue `ùUü CùVAai GK @KtöI tö ùi cü^ ù~
ùì i `kZüj üi f KeQ«òGj üZie _cùYö" @ü]êK bieZe ~üj üi Zp üi [ùe
\kZ Cù\yMiciü^ Uüü aèfñ \eaieüe @üi ^ _iAai CPZ ^èj ñuáüfö
Kj äü _ZKöigük I RiZöaü\h_eöfMäö KkèGj ü~\òGK @KtöI ü, \kZ
eiR^üZe @üGmZ ck\èü, ùZüa Gj üVèakò\^d'id KQö[iA ^_üeö Gaö
ù~Cñfi fl \kZ ù_UKé \ir^ü UüK _iAñcYh ckKècSüe ajò· fQ«ò
Gj üüi cì^ue ùKÇiKicüe aò@üi ä ^üj ö

ù`Wp` iCüSi ^pè^è^Äir^ ù^C[äü ~è \kZ aäB^cì^u _Zò@üc
KüVie üj iA_ieäü ^üj ö Küj Kö^ü, bieZid RiZöajai ðe ^KKSeéC; ie
_iAai _iAñKG ai Züüei è~M ù\CQö? G_Kie f{ir^K i Zö_iAñawpöM
\idü bieZe aic_`ü @ü|ik^ö @Rò aòüi @ü|ik^e @]Ktög ù^Zae
CyRiZieö ahòahò]eüüi cü^ RiZöi `Süd]ieYiKèUüYö I Uieö_ùKAQ«ò
cìKp id ügYü Qi· üeö Cbd Z· B I @byüi ùl Züe aic_`ü @ü|ik^ @Zö
\^d'id büa aò k üj iAQö bieZid aic_`ü \ke _ZÄiZü i by, üUWp
~è^d^pü^Zü Gi ß Wüw I \e\Äö µ^ü\kZ ù^Zü @ü \Keµ bZüe
ù~üa @_Wjüj fü, \kZ i cÄid I aic_`ü eiR^üZöc³ue üi üa abiR^
@ie, üj fïö 1928 ad^ gð gäKu]cNU i cdüe aic_`ü \kKèü^A
@ü \Keµ ücuj bw üj fïö Züe j Äpau] üj fügäK ügYü i öj ZöüKak
aiKp @Wj^eö üi ùLüf, @Q@ñ RiZe gäKcì^uè ad^ abiMüe Kic
KèüKè\èi~iC ^üj ö(üi cü^ ùKak Kcp_iegäK ckfäü i ZìKUü abiM
_iAñü~iMy) KieY, üi Kicüe _üe fik i Züe äyajie KeäiKèuj CQö
~üj ü@^y RiZe gäK _iAñ^cìeir üj iA~iC [fü, Gaö Gj ü aic_`ü \k _iAñ
@ü · R^K ^[fïö

@ü \Ke aSö_ieüf ü~Cñi cìRüe j ð è] cò ÉK Q@ñ@Q@ñüü\biaKè
I @i cì^ZiKèir^Äir^K ei_ù\AQö üi Vò Z[iK [Z @Q@ñcì^u _iAñ üi cì^u
i icìRK I ^üMeK @]Kie _iAñfüXA GüZ Reéü ü~ bahýZe aic_`ü
aò ä _iAñèü_I ü Keäü @i, aö aic_`ü I @ü, \Keid @ü|ik^ bZüe
`ü _iAñcduèaj écify \aiKè_WQö `kZü bieZid gäK ügYü üceÄS
\kZ i cÄid ^Re cèpöI c~jü _iAñèü Ü_KU KeQöi `üir^, _ê-âiA Gaö
aGi p_ö_eieirü^ZK \kMwK C_üeö üi cì^ue @i ZüeiR^üZöMeZB_ö
Kkè f`ü ùLüje üi cìKèir^üZöPkj ir^ üj iA_Wj^ö

-êeíÁie @üç ù\LQèKù_üeUp@^áir`_á_`iCúSi ^pG^Rd i óÁZKé
 R^â\ùfö bieZe ^êú@[ðüZè ðMüe M_üeZü_aK @ie_üj fúfl ybò K
 Kù_üeUp\áir`]cð üj úf Kù_üeUpA\bia^ue @üi ^ gÉüe çuk^ö Zü
 _iAn@[ögá; Keáiké_üWp UúMüM_j íbWpáRb^i pÄf_e@^Mj ú@^Áir`Ké
 _ü_ü KúWofieþGaó Kú%þpaðáykdké_ü_ü KúWofieþ\áir`ù\ùfö údfp
 aððáykdi Z `AŠ@iA^ó GUpb i ói íKé^! ^ ^úfKírói Zü Eü_ü_ ^ çZ
 Wfieþ@^áir` ù\ùfö çj d á Mí_þ @ir`| çj d á j íbWp j çcír^URpüi • eKé
 GKúKúWofieþ(@Rü_~ÿ« i a\áaW\áir`) \áir` ù\áü_üe Züj ü Gúa çj d á
 j çcír^URpüi • ep^icüe ^icZö

bieZüe, LYò gqò]iZè áyai údüe RWZ Rð fp Mí_þ `Rð fp ùMáúfp
 Äfp i ü_ ^ KeQ«óGaó Lè guNá`Rð fpÄfp@` þMb%áic • þGSþ_aKb_fö ö
 @^Áir` ùLúfúao (ù` Wp` iCúSi ^þe Kúwüe aiGK @iA^þaláykdk @Qö)
 A^þ` üi ó þe fibüö @ [üe ^! ^ ^úfKírói `^C AŠ@ü` iCúSi ^þKé@^áir`
 \ê«ö Gjoi ói üi çir` amíúçir`uè_eÁie I ü` ùfúü ð_þ_áir` Kúeö Rð fp
 @iféóúçpfcüUWþ_eþik^ü ^üÝgK Gaó @çI u @^áir`ue _eò kZ
 i üZieicpRð fp` iCúSi ^þMíçü• k aKig, \ieðj ^eikéY, gð ü I ú^ZK
 aKig, _eüag I gikóGaó i çir`K i c^ðl üL Züe Kic Ke[áü úfiküé
 úKúUG Uüü úfLiGü_ü_ü UóathK _eÁie ùNihYü KeQ«ö çèKgp`_ir`üü
 \eü @^áir`_á_` @aþeþeþeí yþ` iCúSi ^þ, eKü` feþ` iCúSi ^þe
 Qü_üe MXjüj iAQö` iCúSi ^þe MüahK I C_üVÁübüa @Q«óai e_á_`
 MA!ü, i çeK aüðgK, eíRü^Zü(ù-Cüü^ i ói \üe _eAeKéMikó` RZþ
 Keáie Qk^ü Ke«), i ü`üK @iC ^üZó ^çZü` iCúSi ^þe fl yMüK
 üj CQò “@ü[K i óÁie i _l_üe i j cZó`çüY Keáir` Gaó, “_Q@üRfMüKüe
 üeiRMüe i ÁóKeáü_üAni _üay aKl ^üZóZ[ü@YáK, ùRaK, eüü íd^K
 aò\Ké_Zj_Z Keáir` CüYgyüe R^cZKé_biaZ Keáü i j Ziké^YÁ eü
 ù\áü

`iCúSi ^þe `@YáK, ùRaK, eüü íd^K aò\` i `Šüð ùNihZ fl yKé
 ù\Lóçá_üç bicüe _Wfö Kéé` iCúSi ^þe `@ir`Áir`K @ögü\ieçir`u`
 f`üZúfKüe ü-üZüaüç üed[ê^þl fKj Wpçüüþe ^üü\Lfö üçie bic
 @ü^Küçüe \üeAMfüü üed[ê^þl fKj Wpçüüþaüðe \A_üç @É
 ^çüYKieü Kpír`üü 2VV2 çj j üe üed[ê^þüNihYü Kúf Kúüi bieZ

ê-ðá : GK bZ M

C_ue pír ^ ú\CO«ò Gj ú új úA_úie Kò ú~ bteZe 32gj ú KíUò Wfíep
aòÁ _Zel ú aùRUþ, @ZKçþie KQò _eòíY @ [ð úed [e^þ l fKj Wþ
cílUð^þ\leú ^cZ @È KÝæú _iÁñLy òj a?

~q _iÁñ@ice @È \eKie Kð ^ ú @ÈGÈ _iÁñRie i ÁKèaú fMò@ice
~q \eKie? úi A [ú iÁñZ ACùeú þ ~çeiÁáI Ai úGfþ^Re ~q gð Pír^Ké
· fúY Keò ú\A^új íkò Gaò úi cí^ue @ [ð úZò Gj ú C_ue aj k cíZúe
^bègúkö

Gúa Pír^þ l ~çeiÁá c^ue GK ^þú gúZk ~q @ie, új úAQò ~çeiÁá l
Ehþú c^ue új úA [æú gúZk ~q úe _iKí ð^ @úceKie cZgqòbúia ú~Cñ
bòcKú ú^A [úf Gúa bteZKèú j òbòcKú ú^aú _iÁñ_ÉZ Keú-iCOò (pír
ú\áie K [ú _iKí ð^e Kò @ai ð új fú) ú~CñÉ, Kie l i íceK aùgþKcúú^
bteZ-Pír^ gZziKè ú^A aùXþ PùXþ úfLQ«ò úi cí^u c^eè @ú^K
bteZ- @úceKú Pk^ cSkoGaò `úCúŠi ^þi j _Zýl aú _úeil úe RWZò
~çeiÁáe 'i íceK @ògúlie' j áie @ [ð ^új ñ ú~ eiÁá cLýcúú^ _eþeKé
@Kú k i Kú k ú` ú^þ Keúa @íC cwK Kçk _ eúaò Gj úe @ [ð i íceK
i j ú~MZú (j Èú l _)ò Gj úe @ [ð ~çeiÁáe ÉZ^ úi ^úaj ð ú KeúieZ cíUúe
@Z [ý ú\áú (ú _ · úM^þ RúY i íceK @) Kieú aáú úe Gj úKé_Áò KeQ«ò)
Gj úe @ [ð MA; úZ [ye @ ð ú^` ð ú^, Kòl gqò^úZé _eá · ð, Èú j l gð ú
ú l ZKé aòþ_ê-ò^úag _iÁñcKkú Keúú Gj úe @ [ð aj èiÁáð Kpír^cí^u
_iÁñLþeú aýai údKèC^ú Keúú Gj úe @ [ð GK @i c bMúúeú Gj úe @ [ð
búfèi j K&k&òúj úA ^iPæú Gaò ú~Cicj è úe bteZ ^iPæú Kèc^ú Keúa
úi j òc j è úe úi @úceKúe ú búfèe gúKie új aò

@aReþeþ ei yþ ` úCúŠi ^þ @^ý @ògúlieu c^ue @Q«ò eyúŠþ
Kú_úei ^þ ú` Wþ ` úCúŠi ^þ aòþ aýúþ aKò i þA^þAþyþ Gaò Rcíúe
úeiRú fKþ RçþMò ` úCúŠi ^þ (aò eú úeiRú! i cýaiú _iÁñRúa^ akò
ú\A [æú Gj óYh RYK úghúe ^R ^úGcZò GK ZúfKúe ú\Lúa!)

ê-ðáúe ckbò ò _Zú~MZú Kkè Zír i Wé C_e [iKúe ú~Cúú^
ai Q«ò úi cíú^ @^ý Kè@ú _úYA ú^aúe, @^ý _Zú i ój Zò_KU Keúúe aò
_úewcò c j ú^ _½cú_ê-ðá Kij úeò j úa_úe KeúúKé úQA^új ó ` úgúáúú,
GKOZáúú, i cíRáúú, i íceK gúú^ Kij úeò j ò úi cíú^ _eú Zú i j Lú
LþiA PúfQ«ò Gaò @bò^a C_údcí^ bþúY KeQ«ò úi cíú^ _Zý_ðþZò

Gaô]i• ðuKogkû

ê-êû\, cêjaRie 'MYZ^a' iû ^ Keêû_ iAñ~ê fXQð iuceK gqð aküe ùlg @qêie KeQðGaô ak _ûdiM Keô i`kZie ij fîMKeQð @û[K i ôÄieô G iaêi u• ß Zij ù @iRôM_ ie i ôKUueô i ôKUe bdiãj Zü i µê\êgýcîr` új aiKêGüaãaiKêQð cîKpîKj [ûf, "êZGa, aRêû~ú j ù C_ò^ Kùe, i ùaê_èò Zij ù j ó Zie aðge KieY j Gó Zîre _Z^ I ù_îfZieGZê aRd i cbiaüe @agý_iaü"

cîKû ù_îfZieGZê fMüZie @iKêYe gKie új iA_ fQðô KkKieLî^ü a! új iA~iAQð • KeôCbîr^ új iA~iAQð uUWp~ê^d^MwîKebüwô\êi~iAQð üi cîr^ueãhãhò]eò^R bZüe fûXjA \êi~iAQð bieZüe Zij ù üKüZüaük j ðêcá fîcîr^p ùKüZüaük j ðêLüÁêîr^p\kZ- @êûü ü, RüzêRüzê @• k- @• ke ei_ ù^CQð Z [ü_ò üi cîr^u fûXjA • fQð i iêü aqêieô Pir^je @i ôLý]cNU I aü\êj ù\Lü\AQð bieZe MeêZc cYhçü^ ugÁZc]^ Kêae Kù_üei ^cîr^ueüeiKêüie i c [ðuj iAQ«ò

ê-êû\ Gúa i ôKUueô i ô \ aêü aêü új iA ZkKêSeð-êie Z • Bò að kö Zie `êieicQkòC_eKê-êie Z • Bòc^ Gúa @Wêüeô aqêe @û[K cî\ia i ðNü^Aaüe fîMQð bieZe @bêq òj ie 6.9% KêLi êüi Qð aü\gu _ê-òùlg QWò- fê-iCQð aWjyaWjKü_üei ^pUüiM\üC_üe ai ðej Q«ð @ [P RîY_üeê^j ùkòüKCNó^üag Keüa, RîY_üeê^j ùkòG i ôKU Kòei_]üeY Keêð aqê_ê-òe [e @LUòRLc új iA~iAQð

új iA_üe, _ê-êûle _kZ 'Kae-ùLîkîr', ù-Cîü^ cZülgKêagðü üe _eYz Keô_üeQ«ð üi cü^ Cbüúj iA_üe«òZîre abê« _êiej Z ùagüeô üi cîr^ue Pckie eY ùKogk i u• ß üi cü^ üMüU i j R K [ü aSêiKê @Wêüe _WQ«ò _ê-êû\]bi Keô fQðG Mj UKê @ZüZ i ôKUeê_ê-êû\Kê Cj ie Ke[êü\A _êYüüKogk - ~ê I C_übiqiaü\ @iC Kic Keê ^j_ò

@i• fîü aüj üe cãj êi cd]eòQWü új fô Wêð-iC [êü i f-jKêü\Lfô biafð G M_ RUe CyZü ù~Z, MbüeZü aòüi ùZö Zîre i ùZAg cj fû f´ ùPe cüJòZük MèWA új iA @Qð cüJêêPîPîKeòüghòü^CQðRîa^ü gqð _YòüiMwKê]êñ I i ê_üe a\ùkA ù\CQð

@´î´ü Züü üKîMüe ^ñêi• fîü Kij KòaiQüf? @Ác gZîYü @iAüaeid Kò\«üe @i• fîü GK \ü_ê-e ^ñ cã fîcîr^pü^ ù~üa j ó pîr^êi Rd

ê-âi\ : GK bZ M_

Kùf, Q@ RY _i\à I Ziue @^MZ ùi i\^ QùWj Rij iRùe _ùkAùfö
\ð\ð]eòì cÀùe ej ùfö ùghùe @i• fù\ù_ùe _j Pùfö ùi cù^ ùi Vò
ai aüi Keò^@i i býZiUG MXjüKei ð Kùf Gaò aaècì^u @]i^ùe [èü
^Re R^cùWòij i aÀð _iAñi ò_KòQðÜKeòü CùYgyùe ^Re WwüMwKè
ù_ùWj_ùkAùfö

^Re GjòM^RUKè@i• fù ^üù\A @_i^ù K^Y ^R R^cùWè \ieùj I
@iaRðù i j i ò_KòQðÜKeòGK ^@i i býZi MXjü _iAñ@igü KeQ«ð? AG
K^Y bieZe i`kZc aQðZiaùü @ü!ik^e ùgh\gy? bieZe c^c I
CyaMò cùeéazìÜjüA @«eüi Kè. fè-ùra Kð?

cèüA C_ùe eüZiQiAMfö i eI iKcùcù^ KWjAÈüKeü i Wj_ð j iZùe
IKòUKò]eò@i• fie ùi j ò^hü ùMUj aüjüe Cbü ùj ùfö @if@ SUKò
CVfö i _aZü bZcì^ueWùeAaüfìMò _ùWigüci^u @bü~M ü~ @i• fie
C{k @üfùK ü. ùeA ü^AQòeüZKò

i _aZü, @ic _iAñeüZKèù` ùeA @iYàie i cd ùjüA~iAQò

@e\$Zúeidue _ePd ù\ai@^tagyKö RùY J _^yü K, _â\$K
 I i iciRK Kcð j i iaue bieZid cj iRiZi_ ZòZiu @a\i^ i ãlZö
 Zúue _â\$MVK ^i^i i iciRK I RiZid i ci yú C_ue Zú-ÿK
 @üfiK_iz KeQòGaö GK KYùVi ù agbAKêRiZid @üfiP^ie
 ùK|Kê@YQö Gj òagbÁWòEü]i^ù • ie bieZúe akige Xú• ikê
 _gÜKùe Gaö i ,iaý aKÌci^u ahdúe @icKêCRiMe Kúeö
 Gj òaj ùe @«bòj _i• Uò_â\$ Gj ò\ÁedMeZB%ö 1998ci j ùe
 bieZ i eKíeu \beü _eciYèùaicü aùÇieY aèq ùe 'KÍ^ie
 ùgh' _â\$UòüfLü-iA [fíü Gaö AöeiRú i ü_ÿj K_ZKú '@iCUfKþe
 3 @MÁ 1998úe _KigZ i öLýúe '\òG\$þ@`þAcíRù^i ^þ
 gúhKúe Q_ü-iA [fíü Gj òaj ùe i öKkZ @^y Zù^Wò_â\$ -
 'aKig_üAiað'ig' (AöeiRú gúhK - '\òüMùJepKc^þMùþ), 'ùUü_ü
 üUü_ü aKig aò_â (AöeiRú gúhK - '\òUKfWúC^þeùbüfÿi ^þ),
 I '_ê_èü : GK bZ M_' (AöeiRú gúhK 'Kýü WúfRcp G ùNiÁþ
 üÁieö) c^ '@iCUfKþ_ZKúe j_ü-[iKúic 24 cA 1999, 20
 üi_ü_ÿe 2010 Z[ü 26 ciyð 2012úe _KigZ i öLýúe
 Q_ü-iA [fíü _• c_â\$ 'MYZ^_ue Ria^' 'ù_wA^þ_Kig^
 i öi_ü\beü 2009ci j ùe _KigZ @e\$Zú eidue AöeiRú _â\$
 i öKk^ 'fö ^ö UèMài j_epþ: `fþþü^Wþþ@^þüWüciKái ðe
 C_KéYKú 'ùWüciKái Rþü`fþþüAÜþeê@^lZö @^èü Keèü
 i cdúe Gj òC_KéYKúJèèùKúZK @ig_üW/Kúdzü ^cú« aüþ
 \@i-iAQö Gj ò_â\$UòayZiz aiKòPüeiWò~iK _â\$ ^Lýbiaúe
 AöeiRúeê@^èüKcü^ @^èü Keèü_üAüPÁüKeQ«ö_ü• Uè-ik
 _â\$e Wþübihüü@• kci^uèe a• çí^e i iciRK I eiRù^ZK
 _eö_ÿúe ~ù[Á Zú_ÿej Qö Wþübihúe i ciRþëiKêGj ò_â\$
 i öKk^Uò\A_ü @üMAù^üf @ice gic i ü[K_ÿj aö